شیعر

شارای شیعری شاعیر

کەوتنە خوارەوەی گەردون

سەلاح جەلال عەبدولا

لەسەر ئەرکی ریزدار( ) چاپکراوە

پێشکەشە بەمەرگی سەلاح جەلال

ناوی پەرتوك: کەوتنە خوارەوەی گەردون

نوسینی: سەلاح جەلال

بابەت: شیعر، شارای شیعری شاعیر

چاپی دووەم :2021

دازاینی بەرگ: دیار بەکر

چاپخانەی: کۆشکی سەرا لە سلێمانی

تیراژ: 500 **دانە**

نرخ: دوو هەزار دینار

لەبەڕێوەبەرێتی گشتی کتێبخانە گشتییەکان ژمارەی سپاردنی: 1740**ساڵی** 2021 **دراوەتی**.

فاکسێکی زیهنی بۆ ئێوە...

کارێکی سەختە پێشەکی بۆ یاخی بون و سەرشێتی خۆم و فەزای بیرکردنەوەو نوسینم لەهێڵە جیاجیاکان و فەلسەفەی مەرگدا بنوسم. ئەم شارایەم پێکهاتەی هەمو ئەو شیعرانەیە یاخی و سەرشێت بون، وەکو دیوانی(مرایا الوجود)و(ئێشکگری کفنپۆش)و دەیان شیعرو رۆمانی ترم نەمسوتاندن، کاتی خۆی زۆریان لە (کەوتنەخوارەوەی گەردون)دا بەسەد تیراژ بڵاوبونەوە، جارێکی تر سەرلەنوێ بەسەریاندا چومەوە، گۆڕانم لەزۆریاندا کردوە، بەڕاست کردنەوەو ڕێککردنەوەو لابردنی(وو)ئەم چاپەش کۆی هەمو شیعرەکانە تا ئەم ساتە، جگە لەوانەی بەعەرەبی نوسیومن و وەرمنەگێڕاون، دەبو بەپتر لەدە دیوان بڵاو ببونایەتەوە. لەبەر ئەوەش بەناکامی بە شارا چاپی یەکەم بڵاودەبنەوە,

ئەمەش دەگەڕێتەوە بۆ ئەو زوڵمەی لەم شیعرانە کراوە(جەنگی جیهانی سفر)چەند ژمارەیەکم بەچاپێکی خراپ لێبلاوکردەوە(کفنپۆشو کەون)لەوساڵەدا تەنیا ئەوو(ئێشکگر)م مۆری سوریان لێدرا، پاش ئەوەی زۆربەی رستەکانیان قرتاند، بڕیاری چاپی ئەویاندا.

ئەوانەش پەیوەندیان بەهەژاری منەوە هەبو، لەسەر ئەرکی خۆم کتێبەکانم بەژمارەی کەم چاپکردوە، لەبەر ئەوەی دەرگاکانم لەسەر کڵۆم درابو، لەژێر چەتری دەیاها ناحەز بەخوێنم تینوبون رچەی سیبریام لەئەکادیمیای شێتی ئەدەبدا شکاندوە، جێگەی شانازیە سەرەڕای ئەو هەمو تەنگەژەو بارە ناهەموارە خوێنەران و رۆشنبیرانی بیرتیژ هاوڕێی فەلسەفەی مەرگم بون، ئەوانەی بێسڵەمینەوە لەسەریان نوسیون. بەتایبەتی لەبواری عەرەبی، هەندێکیان بەعەرەبی بلاوبونەوە بونە مایەی مشتومڕو بەردەوام خوێندنەوەیان بۆ دەکرێت، لێرەش بەبێکەسی کەڵەکە دەبون، جێگەی خۆیەتی سوپاسی خاتو هێرۆ ئیبراهیم ئەحمەد بکەم کە ئەرکی چاپی یەکەمی گرتە ئەستۆی.

هەتا ئێستایش لەم فیدراڵیەدا ئەو هەورە شیعریانە ئاهەنگسازی بۆنەکانی بون تێکەلاودەکەنەوە، لەئەزمونە جیاوازەکاندا، لەزەریای گومان و پرسیارە سەرسوڕهێنەرەکان، لەفەزای نادیارو شاراوەکان، لەدرەختی بیرکەرەوە: بۆنی بون لەمەرگ و ژیان، لەودیوی شتەکان و

زەمەن و بون و مێژو زمان، بۆنی حەقیقەت لەیەقین، بۆنی ئەو رۆحانەی دەچنە شوشەی زێڕنەخشی نەمری هەڵیاندەمژمەوە.. بەبۆنی خوێنی نەشتەری ژەهراو..شەپۆلی پرسیارە ئەزەلیەکان و گومان؟ لەیەقینەوە بەیەقینا بۆندەکەم، بەرەو زەریایەك قوتوی هەزار رەنگەی عەتاری مەرگ بدۆزمەوە، کە تەنیا بۆنی مەرگ نەمرە!

بۆنی کفنی باوکم و دایکم بەسەر گێژەڵوکەی زەمەنەوە بەلوتمدا دێن.. بۆنی ئەو هەناسانە دەکەمەوە لەسەر مەمکی دایکمەوە دەیگرتم، ئێستاش حەز دەکەم وەك ساوایی لەگۆڕەکەیا ئەو بۆنە هەڵبمژمەوە.

درەختی دەسڕ

گەردون ئێستا گڕوگاڵی بێشکەیەکی فۆتۆنیەو

زایەڵە زەنگی شوشە رۆحی دەم(با)ی(وشە)!!

چرۆ تۆوی رەگەزبونی بەخەزانی فیکر وەراند!

تەزوی زمان بەتەرزە ئاژێری مێشك پژا

گریانێك لە تونێلی هەتایی دێت:

(گەردون بەپرچی خۆێنینی درەخت تەنرا)

دەسڕی سواڵ بەگێژەڵوکەی بیرەوە خوێندرایەوە(...)

کۆگیتۆی چاخی بەردینی خستە فیزیا(.)

گەردونێك بەتەلێکسی کچە قەرەجێکی ناو(با)

جوگرافیای نهێنی (بون)ی بەقژە سەر نەخشاندەوە،

چیە ئەم چاوو کەلانەی بەلۆگۆسەوە بارگاوین؟

پڕ لە فۆتۆی حامورابی و شێرە خۆرەی ئێستاو دوایین

لەم دارستانی رۆح چرۆیە مێژو تەنیا جومجومەیە

(بون) گەڵا رۆمانی سیبریایە (..)

عیشق بەپریشکی بەرد نوزەی دێت

سەهۆڵبەندانی (بون) هەسارەی ئاگری دەردا:

جەنگی گەردونی بەکێمە عیشق بڵێسەی گرت(...)

***

ئەم زریانە گێژەڵوکەی کوژاوەی لۆگۆسی (بون)ە(...)

لەحەرفی خۆڵاوی دەسەسڕی مێشکەوە دێت(..)

بلوێن دەسڕ بەکێم و دەزوی خوێنینی تێکەڵەوە

خومخانەی گەردونیان بەکابەردین رەنگکردەوە

وێنەی جیهان تێکەڵ بەسەگێکی پەڕیو بووە(...)

بەئاو بەندی زەمەنی بیرو فەلسەفە

رەگی فیزیا لەیەکپچڕان(.)

دەسڕی زەمەن بەتلیاکەوە تۆوچەن بون

خومخانەی مێشك وێنە نیگای مێژوی هەڵڕشت

مرۆ لە (بون) جیابووەوە(..)

گەردون لە روخسارو جوانی(...)

****

ئێستا فەزا بەدەسڕی هەزار رەنگەوە چنراوە(...)

ئەستێرە بارانی وێنە کۆرپە پارچە پەڕۆی خۆڵاویە..

ئەوە دەسڕێك زمانی گرت!!

رەنگاڵەی دڵۆپە عارەق و شیرو ئەشك و وشەو تفە

وێنەی ئەو رۆژانەی لە کۆڵان و بەر مزگەوتا

پروشە پاروی دەوەریە بەر مێرولەو

مەمکی بەبای زەیستانیەوە رەق دەبو

گریەی کۆرپە بەژەکەوە مانگی دەگرت

گوڵەگەنم لە روانینا (بون)ی بەئەستێرە پۆشی

چیە ئەم زریانی بەردە ؟

ئەم تراویلکە فسفۆڕیانە؟

کشتوکاڵی زەوی بەمرۆی مێرویی سەوزە

مێرو بەبای زەیستانی ونبون

ژیان لەفەزای دەسڕێکا نیشتەجێ بو

(بون)بەتاڵیشکی بانگەشەیەك دەتوایەوە

تابلۆی کچێکی غەوارە بۆ دەسڕەکەی دەگریا(...)

***

سەگێك لە درەختی بیرکەرەوە گەڵای دەرکرد(...)

وشەی عیبری و حەرفی لۆگۆسی تێکەڵکرد

تۆوی زەوی بو بەتۆزی مۆخە مرۆ

کەللە بەگەڵای (بیر) وەری

گڵ بەشێی شێوە پشیلە توایەوە

گەردون بووە پەرتوکێکی پریاسکەیی

دەستە سرێك بارگەی (بون)ی پێچایەوە(...)

****

سەگەل سەرابی دەسڕیان بەکەڵبە زانست هەڵکۆڵی(...)

کشتوکاڵ بەچرۆی دەسڕ شین بو(...)

بەتۆو رەگەزی سەگەوە رەنگاڵە بون

لە خاکێکا دۆڵچە بیری مێشك دەردێت

درەختی بیر گەڵای دەسڕی سواڵ دەگرێت

بەرهاتی ژین پرتەقاڵ و میوە دەسڕە

دەسڕێك لەکاغەزی رۆحا پێچامیەوە

وێنەی دێڵە سەگێکی سیحری بو

قروسکەی عیشقە تەزوی دڵی گرتم،

عیشقی روانین فیزیای هەسارەیی کێشا

لە گێژەڵوکەی بەردەوە بەدوایدا چوم

دەسڕێکی زیوینم هەڵگرتەوە ....

نامەم بۆ سەگی دێرینە نوسی(...)!!

لە دوا بستی گەردونەوە یەکمان بینی

تەنیا کەپرێك بەدەسڕێکی فرمێسکاوی

بو بەفەزاو زەوی (بون)مان(...)

***

خۆرئاوا لانکەی بەرد بارانی سیزیفیە(...)

لە ئاوێنەی کۆرپە سەرابی هەوری فیکر

فیلمی درەختی دەسڕ لە نە(بون)ا دەشواتەوە

کێ دەتوانێت فۆتۆ شۆپی خۆی ببینێت ؟!

بۆ یەکەمجار بچێتەوە ناو منداڵدان؟

لێرە شەونم بەسەر گەڵای سەگا داباریوەو

سەگەل رەمزی ئێرە (بون)ی (من)و (تۆ)یە

(بون) لە دوتوێی دەسرِێکدا پێچراوەیە

حەپەو دەزو بەتەبەقی خوێن و عارەقەوە چنران

دەسە سرِێك شێوەی (بون)ی خستە بەر (با)

بریسکەیەك لە ئاوێنەی پریشکە بەردی مۆخەوە

(بون) (نەبون)ی بەقروسکەو نرکەی زەیستانی لەرزاند(...)

***

ئای گێژەنگی روخسارو مۆخ و کەللە سەر(...)

لە دەسرِێکدا بۆتە نامەی گەردون برِان

چیە ئەم ئاگر بارانی شوشە بەردە؟

فەزا بەپەرِۆی زەیستانی دێڵە سەگەوە ون بووە

چاوشارکێی (بون) بەنە(بون)ەوە گێژ دەدات

لەم رۆح بارانی شوشەیە بەرد ناسنامەی هەمومانە !?

روانین لە خومخانەی دەسڕی فەلسەفە چاپ بووە

بەجەستەو رۆحی مۆمیابوما دەتوێتەوە

كافرۆشیك بەچوار كۆرپە تونێلی شار هەڵدەكۆڵێت:

ترافكلایت هەموی رەنگی ئەوی تیایە

چاپەمەنیو رۆژنامەكان رەنگی سیحریان گرتووە

لەچاویلكەی شاعیرانا بەپەڕۆ بەرد تۆوچەن دەكرێت

گەڵا توتن بۆ سیغاری بیرو روانین سەوز دەكات(...)

***

دەسڕێكم گرت پۆپەشمینی شای مێشهەنگ بو(...)

تۆوی شیرپەنجەی نەمری بۆ هێنا بوم

بە ژەهری بون وێنام كردو

بەدوا كفنی مردنمەوە ئاوێتە بون

لەم چرکە ساتە تێکەڵە

روانین لە عیشقی مردنا دەتوێتەوەو

مەرگ دەزوی نەمری بون پەخش دەکات

نامەم بۆ سەگی عاشقم نوسیەوە:

(تەونی مێشك دەسڕی روانینی تەنیوین(...)

ئەگەر مردم بەو دەسڕە کفنم بکە

هەتا لەخومخانەی وێنە بەیەك بگەین)...

***

گەردەلولی حەپەی سەگەل سەرابی بۆشایی گێژدا:

رەنگە تەرمم بۆ گۆڕی شوشەی دڵ ببەن؟

چیە بروسکەی تەنیایی شەوارەی چاوە سەگێکە؟

تەنیا نوزەی زامە لێوی سەر مەمێکی شێر پەنجەیە

گەردون لە ئاگری چاویا هەڵماتە شوشەی تێزابە

دەسڕی کفنم بەسێزیفی زمانەوە دەچنێت(...)

لەبەردەم دایکیا رایدەخات

لە لاپەڕەی عیشقی کەوتنەخوارەوەی بونەوە

بەبۆنی رەنگاڵەبوی دەسڕە سواڵ

مێژوی(ئێمە)و(بون)و(جیهان)تۆمار دەکات(...)

***

کۆشکی زەوی هەزاران دەسڕی گێژدا(...)

پەرداخ بەزێڕی نەخشەوە دەسڕچن بو

پێك بەدەزوی وێنە کچگەل خورانەوە

وێنەو روانین بەتلیاکی فیکر پۆشرا

(تامبۆ) بەئاوی نێرەموك چێنران

بێشکەی فیکر بەبای دەرون رادەژەنرێت

فیکر وێنەی زمانی مۆخ دادەهێنێت

لەم گێژەڵوکە فەلسەفیە گومان تەنیا دەسڕێکە

چارۆکەی دواکەشتی دەگرێت(...)

ئەوە سەگێك بەهاڵاوی دەسرە ئەڤێنەوە هاتو

شارستانی چاخی بیستو پێنجی کێشا

لەم یۆتۆبیا روخساریە بون دەسڕی شێرپەنجەیە

ژیان تۆڕی کەرنەڤاڵی حەشیشەیە

وێنەو روخسار لەدەسڕی فەلسەفەیا پێچرایەوە

ئێستا دوا ئاوازی کارامازۆڤ فیزیایە...

هەمو ساتێك بەلەرزەی فەزای بونەوە

نامە بۆ گەردون چاپ دەکات(...)

***

دارستانی مێشك لێرە دەسڕی وشەی گرتووە(...)

زەوی بەکشتوکاڵی تەونەوە تاڵیشك دەگرێت

هەور بارانە دەسڕی بۆ بوکەکانی نیل باراند

فەزا بەدرەختی دەسڕەباوە داپۆشراوە..

هەنگی گەردون لەسەر پۆپو لقی نیشتن

کارخانەی مێشك بەبنێشتە تاڵ مۆمیای کردن

رۆژهەڵاتو باشور بەباکورو خۆرئاواوە تەریب

گەردون بەرەنگی چاوێکی ئەشکاویەوە سوڕایەوە

خۆرو مانگ بەدەسڕەوە ئاهەنگی هەنگوینیان سازدا

بون لەپشوی هەناسەو روانینی کچە سەراب

بۆ هەزارە زەمەنی لەسەر خۆی داخست(...)

لەم نەبونە من و سەگ و دەسڕو کچان دابڕاوین

لەسەدەی سفرێکی ترا..

کەرنەڤاڵی درەختە دەسڕی (بون) دەکەین(...)

2011/6/27

زەریای بەرد

ئێستا زەمەن نوزەی گەردەلولی ساوای بونە(...)

گزنگ پەرشی وشە رۆمانی مریەمە

فۆتۆنی رەش چاوی بونی سیواخداوە..

مەحشەرە رۆژ لە ئاوێنەی نەبونەوە

بڵێسەی گڕ بەشا دەمارا دەهێنێت(...)

***

پێڵاو بەبزماری مێشك تەنرا(...)

گەردەلولی وشە لە زەریایا سەوڵی لێدا

گۆرانی شاتیلای رۆحی دەژەند

قرچەی چاوم بەشمشێری زمانەوە

تریشقەی هەسارەی بەردە مەرگی نوسیەوە

پەرداخەکانتان لێوان بون(..)

خوێنم بکەن بەخێوەتی مێشکی سوپا(...)

ئاوێنەی نەست(...) دەست و روخسارتانی تیایە

لە روباری ئەشکو کێما شەپۆل دەدەن!!

ئێرە سەرسەری یۆتۆبیای رۆحی ژینە!

رەنگتان تێکەڵ بەسەهۆڵی نیاندەرتاڵ!

وێنەی سەربڕینی مناڵەکانمی کێشاوە(...)

***

من و ئێوە شاری روانینمان نامۆیە(...)!

لە بیابانی ئیسماعیلدا هۆمیرۆسی جوانیتانم!

قوربانی سی چەرخ سپی دەبێت!

رۆح و دڵ و جەرگم بخۆنەوە(...)!

کوڵوی تەنورە گڕ ناسنامەمە!

مۆخم بۆتە بۆسۆی وشە(...)!

تا ئەو ساتەی گەڵای شمشێر!

لە درەختی خوێنینەوە سەوز دەبێت(...)!

***

وێنەم لە شوشەی شارەوە بو بەخوێناو(...)!

گەردەلولی ئەزەل گرتی(...)!

چادرێکم لە نەبونی تف و هەناسەیا هەڵدا

تەنافە شەیتانەی وشە پێچامیەوە

زەریای ریخۆڵە هەست و نەستی شۆریمەوە!

وێنەی شارێکی قابیلی هەزارە بو(...)

***

سەگێکم دی لە تەحریرا گەڕو گول بو(...)

زامی هاوینەی لێویم ماچکرد!!

گۆپکەی برینم تەقین و

روخساری بو بەخوێنێکی شەختە گرتو(...)

گریانم بو بەتەبەقێك لە سیبریا!

تەرزە روانینی خوێنینی ئێوەی داکرد

شیرە خۆرەش بەمەمەوە خواردیانەوە(...)

شارێك بەناڵەی یاقوتیم سەر مەست کرا

بەدوای دەزوی خوێنمەوە تەریب ببن

سەگی گول و تاعوناوی بگرنەوە

جیٚ هەواری من دەزانن(...)

تونێلە وشەی حەرفی ئاسکیمۆی ئەسخیلۆس

بەوشەی سەوز کفنم لە بەرد بۆ دەدورێت

گۆڕێك ناونیشانی شوشەی زمانی مردنمە

زەریایەکی لە تنۆکەی رۆژانەتان ژیاندەوە

لە ژێر پێتان سەگی برسی دەشواتەوە(...)

***

ئێستا ئاوتان تێکەڵی یاقوتی رۆحم بووە(...)

مەگەر مەحوی عەزا پۆشی حەسرەتم بێت.

رۆحم شینە؟! یاشینی شین شینی شین شینە؟!

لە گڕکانی رەنگاڵەیی وشەی مەرگم

ئەزەل هات و

ئەستێرەی بێکەسیان رەنگ کردەوە(..)

لەم یۆتۆبیا گەردونیە دۆژە ئاوێك

ئێوە بەکێم دەشواتەوە(...)

وێنەی شیرو پەنجەو زەخرەفەی روخسارتان

تاشێك لە ئالآی ئەهریمەن زمان دەگرێت

بەشیلاوگی نەبونەوە پەڕەی بونم دەشواتەوە(...)

***

چرای مێژو بەرەگەزی مۆمیا سوتا(...)

گەدەم زەریای ئاوبەندی ژانی گەردونیە

گەردەلولی سەرابی وێنەو رۆح و چرپە

زەقومی دۆزەخی جیهان تێرم ناکات

هیوام تەنیا مەرگێکی سەوز باوە

بەخامێکی سپی سپی (..)

هیواو حەزم لە بریسکەی شیرتانەوە سەوز ببێت(...)

***

مورری ئاودار بەگڕوگاڵی گەردونی زەنگی لێدا(...)

تاقە گریانێکی (من) بو بۆ دایەی مەرگ

وەکو موسا هیچ مەمکێکم نەخستە لێو(...)

جگە لە شیری مەرگەسات

وەکو نیوتن هیچ سێوێکم نەگرتەوە

جگە لە فۆتۆنی مردن(...)

سێوی حەوام هەڵدا بۆ شاری رۆحکێشان

گیای نەمریم بۆ گلگامشی مەرگ هەڵدا(...)

گەردون بەسێوی بونەوە گێژەنگیدا

تۆوی مردن لە هیچ جێگایەکا نەبو

ئاوی دو دەریام تێکەڵ کرد(..)

بەخوێی ژان و برینی رۆح

بەشیری مەرگم تێکەڵ بون(...)

***

پەڕەی رق و حەرفەکانی بە روانینما توایەوە(...)

زەمەنی دڵدارێکی لە خاچی ئەستێرە کێشا

هەسارەکان لە ناو بیرما تەقینەوە

چیای کوشتار بەهەوری نەمری تێکەڵ بون

تەنیا وێنە بو بەیاقوتی نەمری

تابلۆی مەرگم بەوێنەی عیشق رەنگاڵە بو(...)

***

پەڕی سەمەندەلی نەمری دوا ئاوازی ساواییمە(...)

تێزابی دوڕ بونمی بەنەمری مەرگ تواندەوە

مۆخم پریاسکەی زمانی گڕوگاڵی عیشقە مەرگە

بلوێن وێنە تاریکخانەی بونیان پڕکرد

مێژو لە ئاوێنەی (بون نەبون)ا تیشك دەدا

وێنەی پشتتان لە سکی (با)یا بدۆزنەوە(...)

***

رۆحم بەبەردە وشەی دوا پاساریەوە هەڵچنرا(...)

لە پەڕەی بەرد مێژوی (من)و (ئێوە)ی نوسی

(من) لە بەردی سیزیفی (ئەو) بۆ (تۆ)ی نەبون

(ئەوان) لە بەردی کۆتایی زمانی (بون)

لێرە گۆڕێك ناونیشانی منە بۆ (ئەو)

لە گێژەڵوکەی روانینما زمانی (با)م

بەپروشەی بەردە زمانەوە دەپژێت

لەم بەردستانە زمانی بەرد لە بەرد دەپژێت

جوتیاری بون بەوشەی (ئەو) شەتڵە مەرگم دەچێننەوە

چیرۆکی بەرد بۆ وێنەی بەرد

بەرد(...)

ب(.) ە(..) ر (..) د(...)بەرد(...)

لە رۆژنامەی ئەدەبو هونەری کوردستانی نویٚ

ژمارە(5495)لە2011/6/2 بڵاوبۆتەوە

شێرپەنجەی یاقوت

چی هێمایەك خوێن جمانی تێزابە بۆ یاقوتی رۆح(...)؟

زمانی بەرد لە (نەبون) دەخوێنێتەوە

سونبوڵی مەرگ زێڕی عەزایی ئەوە(...)

تێزابی عیشق یاقوتی (بون)ی تواندەوە ..

زمانی خەففەی رۆح لە مەرگا نوسرا(...)

***

زمانی (من)و (ئەو)لە چی دوڕێکا نەخشاوە(...)؟!

لە زەریای چی (نەبون) ێکا ون بووە(...)؟!

ئاسمان شوێنەواری تۆوی (بون)ی باراند..!!

هەتاو لە بانگەشەی مانگ و ئەستێرەیا ون بو

گەردون بەگێژەنگی عیشقی ئەتۆمەوە لەرزی!!

(بون)بیَ رایەخ ئیَمەی خستەوە شیلاوگ

لە مەرگیَکی یاقوتیا لە دایك بوینەوە بۆ مەرگ(...)!!

***

زایەڵەی خویَن چڕانی عیشق چی مەرگیَکە(...)؟

بەگڕکانی شیَرپەنجەیی (رۆح)ی (بون)ەوە(...)!!

گزنگی لە مەرگا داگیرساند(...)!!

چرۆ نیشانەی بانگەشەی تۆو بارنە

گیَژەڵوکەی شاردنەوەی رۆح (بون)ی پۆشی !!

لە مەرگا بوینە عاشقی ناوەخت(...)!

***

چاوم فرمیَسکی عیشقی دو سەدەی گرتووە(...)!!

دۆژەی فیلمی گەردون دەنوسیَتەوە

چی ساتیَکە ویَنە لە رۆحا دەسوتیَت..

چاو لە بەردی ئەهریمەنا دەکوژێتەوە

پزوی عیشقی زەوی پچڕا(..)!!

لە بانگەشەی پروسکی خەففەی جیهانا؟!

دڵێك لە بەرد وێنای کردوم

هەناسەم خۆڵی خوێناوی تێزابی پیرۆزەیە

چی بارانێك بێنم بۆ چاوانی (بون)؟!!

مێژوی عیشقی بەردتان بۆ بنوسێتەوە!(...) 2009/2/28

لەژمارە(627)ئەدەب و هونەری کوردستانی نویدا بلاوبۆتەوە.

سدرەو زەیتون و سێو

گومان بکە تەونی بیرکردنەوە پچڕا(...)

چرکەی گومان ئاوێنەی رۆحی تێکشکاند

"بون " بەسێوی فەلسەفەوە موتوربە بو

گەردون بو بەگۆڕی شوشە

ئەستێرەی بیر چرۆی نازەمەنی دەرکرد

تۆوی رەگەز ئێستای بردەوە سەرەتا

ئاوێنەی فەلسەفە ناڕەگەزی شۆریەوە

مرۆڤ شەتڵی کەوتنەخوارەوەی سێو کرا (..)

***

حەواو شەیتان گەردونیان بەسێو شەتڵ کرد(...)!

حەوا نەفرەتی باراندو گوتی : نایخۆم

دەبێت مێژو بۆ یەکەم نەفخ بچێتەوە (..)

ئاگر چوە خۆرەتاوو ئەویش گەڕایەوە کلاوڕۆژنە

زەوی بو بەسێوی نەفخ و بونی قوتدا(...)!

***

سێوی فەلسەفە زەمەنی گرت(...)!!

من و تۆ سێو ژەهری، (بون نەبون)ین

چوینەتە ئاسمانی نەبون

هەور بەهەناسەی شیرە خۆرە ئاوس بووە

رۆح وێنای رێکەوتە مەرگ بو

دۆشاوی بون بو بەچرۆی نا رەگەزی

تەنیا پیاڵە ژەهری ئەتۆمی بو

رۆح لەبەری لە ئاوی سێوا شتەوە

گومان بکە ژیان بۆ ئێستا بێتەوە؟

ئاسمان وێنەی دوکەڵێکی سپی سپی

لە سەرەتا جەنگی گەردون دەبڕێتەوە (..)!!

***

گەواڵە پشیلەی زانستی گەیشتنە مانگ (..)!!

شاری رۆح نوقمی ژەهری ئێستا کرا

گڕو گاڵ بەشیرە ژەهری رۆح چاپ بو

حەواو شەیتان لە سێوا وێنەیان کێشرا

زەمەنی بون لە ئاگرا گرمۆڵە بو

مەرگ زمانی لە جوگرافیای بونا نوسی(...)

***

گەردون موتوربەی سێوی ئەتۆم کرا (....)!!

سەدەی گومان بەشەیتانەوە نەخش بو

بوین بەئاگرە مرۆی سەدەی جوانی

زەریای پشیلە ئاوی جوت بونی وشك كرد

لە ئاوێنەی دایناسۆرو سێوە ژەهر

سەمەندەلی رۆح ترەكی

ئەستێرەی گۆڕ شاپەڕی زەمەنی گرت

فۆتۆنی مەرگ جوگرافیای بونی داپۆشی

شاری تۆو رۆحی داڕنی(...)!!

فەزای مەرگ وێنەی تۆی لە باران هەڵگرت(...)!!

***

لە ئاگرێك هاتوم رەنگی سپی سپی ...

مانگە شەو سێوی فەلسەفەی لەسەر باراند

فەزا رەنگی پەرتوكی سێوی فیزیایە

ئەمشەو ئاسمان بەیاقوتی رۆح تەنراوە (..)!!

فرمێسکی سێو گومانی مەرگی خستە خوار(...)!!

***

نیشتمانی ئاوە رۆح و سێوو ئاگر(...)

دازاینی ئاسۆیی بونی پێکهێنا

مەرگ لە یاقوتی نامرۆیی شارایەوە

بوین بەمرۆی موتوربە بوی سەدەی گومان

شارێك لە یاقوتی مەرگ گیرا

بەئەستێڵی خوێنی گەردون توایەوە(...)

***

زەمەن مرۆی ئاڵتونی چاخی سەوز کرد (....)

تەونی رەگەز بەنارەگەز شیتەڵ کرا

ئەفسونی گوڵە جۆی زەمەن سەوزە بەسێو

زمانی پەپولەی ئاڤێستای هەڵگرتووە

من لە ئاگری فەلسەفەی بەرد لە دایك بوم

لە هێلکەی سەمەندەلی رۆحا جوقام

لە شارێکا منی بیٚ رەگەزو زۆلو نەژاد

هەورە دۆشاوی رۆحتان دەخوێنمەوە

راستی عیبریو چەپی گەلاٚی لۆگۆس

زەمەن وێنەی گەردونی بەدۆشاوی سپی گۆڕی

بەگڕوگاڵی پشیلەی کێویەوە

گەلاٚ گەلاٚ بچنەوە بۆ یەکەم باوك(...)!!

***

پۆلیٚ سەمەندەلی مردونێژ هات(...)!

گۆڕستانی سێوی بونیان پێکهێناوە

من چۆن بمرم ؟ لەخاکێکا گەلاٚیەك نیە بۆ کفنم ؟!!

جەستەو رۆحم لە ئاگری ڤێتنام پێکهاتووە

دەبێت بچمە هەوری شوشەی گۆڕستان و

فەلسەفەی دڵداری مەرگ مۆرکەم(...)

***

عیشقی مەرگ بۆتە تەونی هەزارەیی(...)

گومان وێنەی شێتی لە مەرگی منا شتەوە

سیحری زەمەن لە رۆحی خەفەما دەرچو

ئاوێنەی سێو ژەهری شکایەوە

مرۆڤ بەفرمێسکی ئاگر تێکەڵ بووە

کێ دەڵێ نابنە یاقوتە مردنی رۆح ؟!!

گومان بکەن لە رەنگی فرمێسکی هەتاو ؟!!

چیرۆکی بون بۆ سەرەتا گەڕایەوە

وێنەی موساو هابیل و قەل دەگرێتەوە(...)!!

***

وەرن بچینەوە زەریای زەمەن (..)!

لە سەدەی چی ئەهریمەنێك نوقم کراین ؟

یاری سێو تۆپ زەمەنی خستە چاو شارکێ

لە زمانی فیزیاو سێوو ئەزەلا نوسراوە

پەیامی کام جەنگە گەردونیەین(...) ؟!!

****

ئێستا بارانی رۆژگارێکی تەوراتیە(...)

سێوی رەگەز لە دۆژە مەرگێکا دەڕژێت

شەتڵی نەبون روخساری میتا مرۆڤە

لە دوای تەلبەندی رۆحەوە وێنە دەگرێت

رێم لێ مەگرە ئەم نیشتمانە دۆژەیە

نەبا ئاگری بیرکەرەوە هەڵمانبگرێت(...)!!

****

ئەمشەو سێوی فەلسەفە گەردونی گرت(...)

سوقرات بەسدرەو زەیتونەوە موتوربە بو

گوتی : ژەهری فەلسەفە ناخۆمەوە!

ئێستا جەنگی گەردونی سێو

ژەهری فیزیا لە گەردونا شەتڵ دەكات

پیاڵە ژەهرەكەی فڕێدا

یوسف خەوی بینیو بۆ كەسی نەگێڕایەوە(...)

نوح كەشتی زانستی سوتاند!!

موسا زەریای بەخۆڵ وشك كردو

عاسای گرتە سەدەی ئەتۆم

قابیل هابیلی نەكوشتو

قەلە ڕەشیش نەهاتە خوار (..)

ئادەم بەحەوای نەگوت تا سێو نەخۆات

بون بەهەوای زەیستانی سەمەندەلەوە مۆمیا بو

حەواو ئادەم لە فەزاوە مۆمیا بونو

شەیتان بووەوە بەئاگر (..)!

زەوی بو بەدۆژەی هەناسەدان

زەریاو خۆڵ و هەوا بەسێوەوە تێکەڵ کران(...)!

***

لە گۆڕستانی دایکا بۆ شیرە خۆرەی بون گەڕام(...)

ئاگری نەمریم لە فۆتۆنا دۆزیەوە

درەختی فەلسەفە سدرەی دەرکرد

دیکارت گوتی: منی بیرکەرەوەم لەلاشعورا دەرهێناو

هەسارەی بونم نەپێوا

هەتا گەڵای ڕێکەوتە مەرگ سەوز ببێت

بیر دەکەمەوە کەواتە من بوم بەمەرگ

گەلاَیەك بیَ سەرەتاو كۆتایی بون

عاسای فەلسەفەی هەڵگرتو هاواری كرد:

من گەڕیدەی پرسیارێكم لە زانستا بزر بووە

كیَ زمانی مەرگی بونی وەرگێڕاوە(...)؟!

***

گیای نەمریم بۆ گلگامش دۆزیەوە گوتی : لایبە

ئێستا وەك تۆ بەدوای گیای مەرگا عەودالْم

بنجە گیای مەرگ لە گەردونا گێژی كردوم

ماركس مەرگی لە شەتلَی زەیتون و سدرە چاپكرد

نیتشە دوانی بونی خستە شەتلَی گومانەوە (..)

دوّلۆز لە ریشەی دوانیا فیزیای نەخشاند

مەرگ و نەمری لە زەیتون وسدرە هەڵكەند

بەریشالَی دو درەختا شەتلْ بونو

چونە زەریای ئیبستیمی مەرگ و شێتیو

بەگەڵای سەوز خۆیان پۆشی

ڕەشەبای سێو گەڵای بونی پێچایەوە(...)!!

***

هایدجەر سیبرنیتیقای مەرگی خستە هەور(...)

سەدەی گومانی لە نوسینا ئاوەژۆ کرد

دۆشاوی لۆگوسی لە زەیتون وسیدرە نوسی

ئیمپریالیەتی زمانی پەڕەی ئاسمانی خوێندەوە

بۆ تۆو چەنی کشتوکاڵی زەمەنی مەرگ

تیشکی فەلسەفەی لە شینایی ئاسمان رواند

یەکەم نەفخ فەزای بەچوار رەنگە نەخشاند

دازاینی فەلسەفەی بونی تۆمار کرد(...)

***

گومان بکە ڕێکەوتە مەرگ سەوز بووە ؟..

دەریا لوشی زەمەن بۆ سەرەتا دەچێتەوە

مێژو بۆ گەردەلولی ئەسینا گێڕامیەوە(...)!

کچی بازرگانی مەرگم کردە هاوسەر

تا لە مەرگ و لۆگوسەوە کۆرپەی زانستیمان ببیٚ(...)

***

سەدەی گومان تەونی بونی خستە نەبون (...)

سێوی فیزیاو فەلسەفەو حەوا تێکەڵ بون

دۆژەی بیٚ زەمەنی سفری نەبون گەردونی گرت

فەزای سێوو سدرەو زەیتون سپی سپی (..)

جەنگی گەردون لە نارەگەزیەوە کلٚپەی کرد

کۆتایی بونی سێو ژەهری سەرەتایە (...)

سپی .. سپی ..

2007/12/6 /سلێمانی/ ئینتەرنێت نێتی شار

1–سدرە:ئاماژەیە بەئایەتی 14 لە سورەتی نجم(عند سدره المنتهى).

2–سدرەو زەیتون دو درەختن جەدەلێکی گەورەیان لە رۆشنبیری رۆژ ئاوا دروست کردوە، بەتایبەتی لای مارکس و نیتشەو دۆلۆزو ئەوانی تر. دواتر لای دۆلۆز لەسەر تاکایەتی(الوحدانیه)وە دوانی (الپنائیە) تا رادەیەك ریشەیەکی فەلسەفی بۆ دانا بۆچی ئەم دو درەختە بەتەنیایی دەڕوێن.

3–سەمەندەل باڵندەیەکە لە هیندستان بەئاگر ناسوتێت: قەقنەس.

4–ئاماژەیە بەو زەمەنەی هیدجر، یاخی بو لە بون و دوا ساتی ژیانی بردە کوختێك، لە شەپۆلی شینی ئاسمانی دەڕوانی.

5–وەرگێڕدراوەتە سەر زمانی عەرەبی و لە ڤیستیڤاڵی شیعری کوردی لە بەغداد لە2009/9خوێندراوەتەوەو خەڵاتی پێنجەمی(جەواهیری) پێدراوە.

لە دیوانە شیعری (سدرەالحسین)دا بلاوبۆتەوە.

بانگەشەی سەگەلی فەلسەفە

کیٚ لە فرمێسکی بەیانیتا لە دایك بووە ؟..

ڕۆحێك لە شیلاوگی سەگەوە گڕ دەگرێت

ئەبابیلەی عیشقی بەهەشتی وشە ..تۆ..تۆ

گومان لە نەمری مردن مەکە (..)

سەگەلێك دێت بوکە شوشەی نەمریان پێیە

چاویان بەگوڵی گەلاوێژی نەبون ڕشتووەو

بانگەشەی کاژێڕی مەرگی جیهانیان هەڵگرتووە

وەرە خونچە وەرزییەکانی شەوە زەنگ

بینایی هەتاوەکانی مانگە شەو بگرە

با تاریکخانەی دڵمان بەمەرگ بشواتەوە

ڕۆمانی سیبریای شێتەکان چاپ دەکرێت(...)

***

تۆ پەریزادەی بەفر ئاگرت نەدیوە ؟!!

ڕۆحی خەفەی مەرگ لە بورکانی نازەمەن دەتەقنەوە

وریابە هەتاوێك چاوت قوت نەدا

وەڕین جوگرافیای شارێکی بەئاسن تەنیوە

فەزا لە وێنەی سەگدا دەتوێتەوە(...)

***

نامەیەکی بەیانیانم دیەوە لە شاری ڕۆح چون(...)

بەگیای نەمری گلگامشی ئاگر نوسرا بو

قولەکانی زەرادەشتیان گڕ دەدایەوە

زەمەن لە نەفەسی تلیاکدا باڵی گرت بو

جوانی مردنی بەهەزارەی (دە)پۆشی(...)

***

کیژێك گرتمیەو ە ناوونیشانی تۆی پرسی ؟!

گومانم ڕوخساریان شاردەوە (..)

لە هەزارەدا بۆت گەڕام تا منداڵی هەزارەمان ببیٚ

پێم بڵیٚ ئەو تاڵیشکانەی هەزارەی سێت بینی

کە من و تۆیان پێخستە ناو ئاگردانی ئەوێنەوە

بیرم دێت لەو ساتەدا سەگەلێك هاتن لە لۆکە

عەرشی شایان لە ئاهەنگی لە دایك بونەوەما گرت

قروسکەیان بانگەشەی یەکەم باوك بو

موروی ئاوداری زەمەنی ئەفسانە زەنگۆڵەیدا !!

گەردون لەرزی بەهێزی وێنەی نەبون

ئێمە لە بیٚ شوناسیدا زەلیلی ناو میحرابی نازەمەنین

لە مەریخەوە فڕی دراینە ناو دۆزەخی یادگارییەوە

ئەم ساتە پێشانگای دازاینی بون بو بەمەرگ

لەگەڵ باڵی کۆترێکا فەزای گەردون توایەوە (....)

***

کفنێك ڕۆشنایی ئاسمانی فەلسەفەی گرت(...)

تۆ بویت حەشیشەی لە بیرچونەوەت دەکێشا ؟!

پەپولەیەك مەمەتی دەگوشی

ڕۆمانی عەشقمی لە گەردونی جوانیتا دەنوسیەوە

ئیفلاتون کاراکتەری دەوڵەتی جوانی بو

هەناسەی لەیلی لە ژەهری سوقراتدا چاپ دەکرد

زەمەنێك ئامازەیدا سێوێکی خستە خوار

نیوتنو حەوای خستە ناو جەنگی ئەستێرەوە

ئەنشتاین زەمەنی هەسارەی عەشقی بەبەرد پێوا

نیشتمانی سەگەکانی دیکارتی پیْ قفڵدا

تولەیەك بەزەریای ئەتڵەسیدا لە هیند پەڕیەوە

مەرگ دو جار لە زەریای لە بیرچونەوەدا شتییەوە

ئێستا نەفەسێکت نەدا بو منت لە گوماندا سوتاند

دو جار لە فەلسەفەی جوانیتا شۆرامەوە(...)

***

چۆن پرسیارەکانی مەحوی دوبارە بکەمەوە بۆت ؟!

یاقوت خوێنی پیرۆزەی جل سەوزە(...)

کراسێك لە توانەوەی رۆح و هێشوی مەرگ دەدورم

بەئاوی پیرۆزەو پرچی ئایشەو فاتمە

بەیاقوتی کانزای ڕۆح هەتاو پرژێن دەکرێن

پیاڵەیەك لەو شەرابە بخۆرەوە کە شای جنی خواردیەوە

وێنەیەکی ئەو سەگە بگرە ڕۆمانی زەریای نوسی

فەیلەسوفێك لە کۆتایی ژیانەوە کفنێکی ڕاخست

ئالآی پاشایەتی سەگەلی دێرینی بەرز کردەوە(...)!!

***

پاپۆڕێکی ڕۆحی لە فەزا کەوتە خوار(...)

مردوی هەزار ساڵی ئەفسانە لەسەری ڕاکشا

سەگێکی ڕەش بەڕەگەزی مێینەوە پەڕی بو

وێنەی بوکێکی نیلی دەدایەوە

هەمو جوانی بون سڕانەوە جگە لە مەرگ

چییە وەرە با تامی مەرگێکی ئەرخەوانی بچێژین؟!

تا لە سەفەری مەرگا یەك بناسینەوە(...)

***

وەڕینێك دێت لە بۆنی مردوی هەزارەکاندا (..)

هەناسەی کافرۆشی کچەکانی لەیل دەمرێنێت

وینەی سەگەلێك لە زەریای گومانەوە شەپول دەدات

لە سێبەرەکاندا ڕەنگی شادەماری نهێنیمت هەڵگرتووە

بریسکەی سەگەل کۆتایی حەساری (بون نەبون)ە

من بەڕێکەوتەی قولاّیی گومانی نەمریەوە لوش بوم

دەرکەوت دایەی من سەگەو هی تۆ لەقلەق

وەرە پەساپۆرتی هەزار ساڵی عیشقت بدەمێ

ئەوسا لەگەڵ نەوەی هەزار پشتا گیانمان دەدەین

***

شالاّوێك گومانی سەدەکانی پڕکرد لە جوانی مەرگ

حەزم لە عیشقی مردویەکی دێرین زەمەنە (..)

بەبۆنی جەستەیەك دەبوژێمەوە لە جوانیدا پوکا بێتەوە

مۆرەغەی ڕەنگی تەنیایی گەردونی عاشقی تێدا بێت

لەم بونەدا من و گەردون تەنیاین

هەردوکمان بەدوای دڵدارێکەوە وێڵین

لە هیچ درەختێکەوە لە دایك نەبووە (..)

***

پاشای دایناسۆرەکان لە شمشێرەوە گوتی:

تۆ لەگەڵ باراندا هاتیت(...)

بەدرەختێکەوە وشك بویت تا بانگی فەلسەفە درا

هیرقلاتیس بەئاوی بارانو زەریای گومان شتیتی

ئای لەم زەمەنە شێتخانەی نەبون مۆری کرد !!

لە شیلاوگی سەگا شتمیەوەو تۆش لە باراناوی مردنا

بەرەو کوێ کۆچ بکەین کە گەردونمان لە بیرچونەوەیە ؟!

دو جەستەو وێنەین لە گوناهی شێتیا یەك ناگرینەوە

وێنەیەك لە گڕی حەشیشەی نەمری منی کێشاوە

لە گەروی مەستیدا بۆ سێ سەدەی تر خۆم دەشارمەوە(...)

***

وەرە ئەی جوانی بۆ تەنیا لە نەبوندا جوانیت(...)

لە کۆڵانەکانی عیشقیشدا بەگومانەوە دەگەڕاین

لە ڕەنگی یەکو لە چاوی جادو بازی ئەستێرەوە

بریسکەی ڕۆحی بونەوەرێکمان دەدایەوە لە ئاو

پاشای شیعر بەهەزاران سەگە بەفرینەوە

منی توڕدایە ناو سەرەنوێلکی جوانی

سەگەلێکی تێبەردام لە جوانیتا توانەوە(...)

سەگەلێك لە دارستانی خەوی نیاندەرتالەکانەوە هاتبون

بەگەڵای گومانمەوە فڕیم بۆ سەرابی نەمری (..)

***

گوتم: ئەی پەری نەمری وەرە ....

گیانم بخۆرەوە بۆ نەمری .. دەمرم

بانگی ڤینوسی کەوتنەخوارەوەی هەسارەم کرد

پەڕەسێلکەی بەفرینە قولایی گومانمی بڕی

لە دوا هەناسەی کچەکانی نیلدا بانگەشەم خنکا

شەپۆلێك لە باوە هات ڕەنگی سەگ بو

زریانی سەگەل "(بون نەبون)ی " بەئاوی مەرگ شت (..)

***

ئێستا من و سەگو ئەوانو تۆ کەرنەڤاڵێکی هەتایین

وەرە قازی زەمەن چاوەڕێمانە بۆ نوسینەوەی زەمەنێك

لە ژێر پەردەی هەنارا شاردراوەتەوە(...)

ئێستا گەردون پرتەقاڵێکە پڕە لە ڕۆحی نابینا

هێلکەوڵەی هەزارەی چوار دەخەنە خوار (..)

من دەبمە ڕۆحی بلوێنەها بیّ ڕەگەزو خونچە وەریو(...)

***

لاچۆ ..تۆ لە شیری ئەژدیهای جوانی بویت

منیش مامانی لە بیرچونەوەم گومانە (..)!

مندالّی بارانێکم زەوی بەلیتە شتۆتەوە (....)

وەرە با زەمەنی ئاو.. دوجار بەفەلسەفە بتشوات

ونبە.. جاجمێك قولایی فەزای گەردونی گرتووە

پشیلەی سەرەتا بۆ مامانی نەبون دەباتەوە

ئەم وەرزە زەمەنی دوبارە بونەوەی نوح ە(..)

دوجار بەئاوی پاکژبونەوە دەشۆرێینەوە

قفڵی فەلسەفە گرێی ڕۆحی ئەوانی تر دەکاتەوە

شایی زەمەن لەسەر قاوغی هێلکە ولە تۆمار دەبێت(...)

***

سەگێك لە نەبونەوە سەربڕا جیهانی شت (..)

هەڵمی بەهەوری زمان تێکەڵ بو بەڕۆحی تواوە

زەوی تینوی تنۆکەیەکە لەو پەڵە دڵدارییە

سەگەلی فەلسەفە بەڕۆحی ئەزەلەوە ڕشتیان

***

من لەپاشماوەی کشتوکاڵی نەمری بەجێماوم (..)

لە باپیرانی ئایندە زەمانی نەبون

ڕەوەیەك تولە سەگی زەریامان بۆ هات (..)

زەمەنێك شەوو ڕۆژ جیا نەدەکرانەوە لە ئاگر

پێخەڤ ڕۆژ ببووە ڕەنگی تاریکستانی مەرگەسات

کێ دەرگای بونی لەسەر نەبون کردەوە با بێت .؟..

نیشانەکانی ڕوژگار لە هەڵمەوە تیشك دەدات

با لە ڕەگەزی سەگەوە لە ئاوێنەی منداڵی بڕوانین

گەردون دەچێتەوە دۆخی هێلکە ولەی نەبون

ئاوێنەی ڕۆح تیشکی لە خەردەلدا دایەوە

شەهوەتی منداڵی باپیرانی دەڕژاندە خوار(...)

***

ژێر پیاڵەیەك ئاوی حەوام گرتەوە لە شیلاوگی قابیل ..!

لە پشتی فیرعەونی ئەتۆمدا نەخشەی شای شیعریدا

من لە تولە ڕێی دایکی سەگەلی ئەواندا بوم

شیری دڵۆپەی ئاوی فەلسەفەم خواردەوە

شیرێ پڕە لە تەڵزمی فەلسەفەی بەردە گڕ

ڕۆح نەمر دەکاتو جەستە دەمرێنێت

ئای نەبون لە چی تونێلێکدا دەکەوینە خوارەوە بۆ بون ؟

جەنگێك لە ئەستێرەی نەمرییەوە بانگەشەی نەبونە

نامەی عیشقە گەردونییەکانە بۆ من و تۆ

وەرە نەبون شایی نەمری زەمەن لە هەسارەی مەرگ بکەین ؟!!

***

بانگەشەیەك دێت لە خۆرئاوای عیشقەوە

سەگیکی دێرینە بەدوای داپیرەی مەرگەوە

ڕۆحم لە تۆڕی لەیلا بڕاوە بۆ هیمالای جوانی جەنگ

تۆ نەبویتە پەرییەك بمبەیتەوە بۆ زەمەنی بەرد؟!

هەتا نیشانەکانی جوانی لە ئاوێنەی بەردا ببینم(...)

***

ئەی مەرگی وشە وەرە عیشقی گیان دەرچونم فێر بکە

لە هەڵمی سەگی دیکارتەوە سەگێکم دی لە ئەسینای جوانی

بەکتریای پیاڵەکەی سوقراتی ڕژاندە هەوری بونەوە

سەگەلی زەمەن لە پرسەی ئەستێرەدا کۆڕیان بۆگرت

هابیلو قابیل بەمانگی کۆتایی خولانەوە

هابیل کوڕو قابیل بوکی هەزارەی سێ

فلمێك دیکۆمۆنتی بونی کرد بۆ عاشقان

کوڕی هەزارەیی زەماوەندیان بەدیڵە سەگەوە کرد(...)

***

من بە(با)وە هەسارەی ڕوانینم لە عیشقدا دۆزییەوە(...)

شا ڕەگێك دەچوەوە سەر فوو کردنی ئادەم

گەڵای هەزاران باوك هەڵفڕی بەهەناسەی مەرگەوە

وێلاشی من لە هیچ دایکێکەوە دەرنەکەوت

تۆ ئەی فریشتەی خوین منی بێ دایەو ڕەگەز فۆ تۆ بکە؟

گروپێکم بۆ وێنا بکە لە سوێراوی ڕۆحت

بۆ ئەوەی لە نیشتمانی عیشقا لە دایك بم(...)!!!

***

ئەم زەریایە مەرگەساتی شتنەوەی ڕۆحە (..)

جوانی بون تیایدا بەشەهوەت شۆراوەتەوە

وێنەت بووە بەسەگ بڕوانە چەمۆڵەت برینن

وەرە بحەپێنە با گوێی گەردون کەڕ ببێت

تۆ سەگ بویت ئاوێنەی سیحر گۆڕیتی بەمرۆڤ

ئێستا دەتەوێت زەماوەندی ڕزگاری بکەیت ؟!

بڕۆ لە نیشتمانی نەبون شا ژنی سەگەل چاوەڕێتە

وەرەوە کاتێك مندالّی هەزارەی هەمە ڕەگەزتان بو

دلّۆپەیەك لە شیری ڕەگەز جوگرافیای بون دەنوسێتەوە

***

ئەستێرەیەك کەوتە خوارەوە هەزاران سەگ تەرینەوە(...)

لە کۆنگرەی رەگەزا پاشا پەنجەی تەرمی خستە خوار

گوتی : لە دوای لافاو سەگ زاوو زێیان خستەوە

بزانن ئەی نەوەی ئادەم ئێوە بونتان لە منە

من پاشای دارستانێکم نوح تیایدا مرد !!

بیرەوەری گێژەلّوکەی گومان پێچایەوە(...)

***

هەمو ئاوێنەی ڕەمزی زەمەن ڕەنگی ئاو دەدەن

بڕوانە لەشکری فیرعەون ئەستێرەیان سەگەّ!!

سەیری خۆت بکە لە ئاوێنەی نەمری بزانە وێڵداشت چییە ؟!!

داڕمانی گومان ناونانی لە سێوی لە بیرچونەوە بۆ کردیت :

بحەپێنە بەرەو هەسارەی نەمری .. بەرەو خۆرئاوای شێتی

فەزا جولاّیەوە وێنەی تۆ لە قروسکەی سەرەتایا دەداتەوە

***

دەنگێك دێت قروسکەی ماتەمە بۆ کۆچی سەگەل

سەگوەڕ جیهانی گرتەوە بەبای وشە

ساتێك مێژو لە سەر زمان و بیر قفلّ دەبێت

وەرە با گیای نەمری زەمەن لە نازەمەن بخۆینەوە

زەنگۆڵەی ڕۆح بونی داخست ...

ڕۆح جوگرافیای شارێكی لە نەبون نیشتەجیٚ كرد

شارێك لە نازەمەنی بوندا سڕایەوە

بانگەشەی بون لە شادەماری سەگەوە كەوتۆتە خوار

كیٚ بانگەشە دەكات ؟!

كوا بانگەشەی مەرگ ؟!

منم یان تۆ ؟

وێنەی جەنازەیی ئەوە ؟..

یان من و تۆو ئەوانین ؟!!

بانگەشەی سەگەل ئاماژەی ئیمپریالیەتی سەگە بۆ سەگ

بە(با)و ویلاٚشی سەگەل فەزای بون قفلٚ دەبێت(...)!!

***

وشەی شیر وێنابوی گڕوگاڵ و ئەفسانەی زمان نەبو(...)

لە منی بیٚ ڕەگەزو شوناس

شێر پەنجەی تاوان هات .. ڕستەم بیر چوەوە(...)!!

زمان لە بیرکردنەوەی مەمەیا شێوازێکی وێنا نەکرد

کیٚ لە ئێوە مەمەی داوە بەمن ؟!!

منێك مەمەو شیری کۆرپەییم نەدیوە

پاشای سەگ گوتی : تۆ سەگ مرۆیت

شیری دایە گەورەمت خواردوە

کچی من نا بێتە وێنەی ئەزەلی تۆ

گوتی : ئێوە لە دوای لافاوو خوێن هاتن

ڕەگەزتان لە سەگی باوکە

ئێمە شا ڕەگی شەهوەتی بونین

گوتم : من لە نەوەی یەکەم باوکم لە فەزا وە هاتوین

بزانە بەدەفتەری پشتاو پشتا بچۆرە خوارەوە

نەوەکانی خۆت بدۆزەرەوە (..) !!

****

لەم سەدەی گومانەدا پاشا ئاهەنگی کەوتنەخوارەوەی گێڕا (..)

گوتی: شاری ڕەحمەت بۆ ڕێبەری باپیران (..)

ئێمە پاشای شەهوەتو ڕەگەزی بونین

تاجێکی لەسەر کرد یاقوتی ئاوی ڕەگەز بو

پەری" (بون نەبون) " سرودی نەمری بۆ خوێندەوە

لە خاکی گومانەوە لە وێڵاشی سەگەوە کەوتمە خوارەوە !!!

***

بەڕەبەنی سەدەی گومان گەیشتم لە فەزای ئەفسانە ...

عەتری زەمەنی لە دایك بونەوەی پەرشدەکردەوە

من و تۆ لە هێلکە وڵەی قەدەری دایناسۆرا بوین

هیچ نەبو جیامان کاتەوە لە وێڵاشی نەبون

ئێمە کەوتوینەتە ناو نازەمەنی گومانەوە (..)

ڕۆحمان لە هێلکەی عیشقی نەمریا دەنێژین

لە هەزارەی نەفخی گەردونی گوماندا دەترە کێینەوە (..)

***

/7/14 **سلیمانی** 2007 **ئینترنێتی شار**

مۆندیالی ڕۆح

لە لاپەڕەی رۆحی راڕفیوی زریانەوە...

مێژوی نهێنی شارستان بەخوێن نوسرا !!

بلوێنان بانگەشەی خەفە موروی گەردونی خرۆشاند :

ئێستا زەمەن هەناسەی خەفەی گڕکانە

وێنەی کچی گڕاوی (با) گزنگی گرت(...)

بون بەمۆندیالی ڕۆحی مێژوو..

گەردەلولێك فەزای پۆپەشمینی رۆحی پۆشی

موروی ئاودار بانگەشەی هەزاران دەنگ بو:

(ئێمە ڕۆحی فۆتۆنی قەندیلی (بون)ین)..(...)!!

***

لاپەڕەی ڕۆح هەزاران وێنەی ڕاڕفی(...)

بەگەواڵەی هەوری خوێنی زەمەن بڕان

لەسەدەی مەرگی (نەبون)ا شۆڕانەوە..

بانگەشەی (بوون) بۆ قەندیلو (تۆ)و (ئەوان) بوو:

ئێمە دارستانی کچی ئەتۆمو خەردەلین

گڕی زەڕەمان بەردایە خۆری ڕۆحمان

له ئەتۆمی (قەندیل)و (نیل)و (ئیمراڵی)ا تواینەوە

تا بگەینە دوا هەسارەو

لە مەریخو زوحەلەوە ..

هەوری تۆومان داببارێت

ژین بەکاژمان بژێتەوەو

تینوێتی گەردون بشکێنین(...)

***

ئێستا ڕۆح زەریای (بون)ی پێکهێناوە(...)

ئەفسانەی مەرگ(قەندیل)ی کردە ئۆقیانوس!!

یاقوتی ڕۆح ملوێنەهای خستە زەوی !!

شوشەی ئیمڕاڵی بەتێزاب ڕەنگاڵە کرد

لێرە لەم دۆزەخی (هۆمیرۆس)ە..

(برۆمیسۆس) لەسەر ڕۆحی ژین گڕ دەگرێت

جیهان تینوی شیری مەمەو بارانی کچانی بونە..

مێژو بەئەفسانەی خوێن چاپ دەبێت(...)

***

پەڕەی رفیو گەردونیان بەئێسك مۆر کرد(...)

(بون) گۆڕا بەلانکەی بەر(با)..!!

تەونێك پەڕەی ژیانی شیتەڵ کرد

(بون) لە (نەبون)ا داخرا..

فەرشی زەمەن بە کافرۆشیەوە وێنا کرا

بانگەشەی (بون) لە نازەمەن مێژوی نەخشاند:

ئێستا رۆح هێشوی مەرگی زەمەنێکە(...)

زەریای تۆو چەنی کچی نیلو قەندیلو هەسارەیە

مۆندیالی رۆح پزوی مێژویان کردەوە :

لەو ساتەوە گڕی مەرگ کوێری لابرد ..

ئێمە ناسنامەی مردن بوین..

نامەی (فاروق)و سروشی زەمەن کوژاونەوە ..

دایك سالاری بەزەمەنی ئەتۆم نوسرا

بەزەمەنی گەردەلولی کچ سالاری

لە شاخو زەڕەو ئەتوما تواینەوە(...)

***

پەڕەی رفيو بلوێنان وێنەی پەخش كرد(...)

(بون) بەجەستەی بوكی خوێناوی داپۆشرا

لە كۆشكی نەبونەوە چاوشاركێی رێكەوتە مەرگ

مۆنديالی رۆح كچانی بەسيحری گڕ نوسيەوە

زەمەن هەوری ساتەوەختێكی گڕ گرتوی گرتووە..

جیَ پێی كچی سور پۆشی بەقەنديلەوە نەخشاندووە..

بۆ فۆتۆنی دوا ستونی زەمەن بڕان(...)!!

بون بەتەناڤ پروسكی(كوردستان مان يان نەمان)(...)

***

پەڕەی رفيو بەلينجايی پەڕەی فەزايان گرتەوە(...)!!

بلوێن كچی گڕاوی لە خۆرەوە تۆوچەن كران ..

لە هەسارەی مەريخەوە فاكس كرا :

خۆكوشتنمان چاوی(بون)ی لە كوێريەوە كردەوە

ئێمە ناسنامەی شۆڕشی کچی بینینی گۆڕانین

کچی نیلی قەندیلی مۆندیالی رۆحی (بون)ین

هەسارەی (بون و نەبون) بەمەرگەسات تێکەڵ دەبێت

پێ بەپێتان دێینو بڕۆن بتوێینەوە(...)

***

پەڕەی رفیو گەردونی بەوێنە پۆشی(...)

کوێری (بون) بەزمانی (نەبون) نوسرا..

کۆلارەی نەبون بەکچی مەرگەوە رایەڵ بو

زەریای مەرگی هەزار قەندیل گەیشتە هەور

چیا بەکچی مەرگە زانستی بو بەزەریا

ئاو بەزەڕەو ئەتۆم بو بەمۆخ و ئێسك

رۆح بەتەلەسکۆبی (مان یا نەمان)..

بلوێن رۆحی تەریو بانگەشەیان بۆ گەردون کرد:

لێرە لەم نیشتمانی ئێسکو رۆح و خوێنو چاوە

ئیمڕاڵیو جیهان و مەریخ بەیەك دەگەن(...)

***

پەڕەی رفیو بانگەشەیان (بون)ی جۆشاند(...):

ئێستا پەڕەی رۆح بەفەزاوە گێژەنگ دەدات(...)

بلوێنان چاو تیشك دەگرن..

خۆرهەلاَت چۆتە رۆژ ئاوا

جیهان بەوێنەی کچێنی داپۆشراوە

زەمەنێکە گەردون قفڵی سەرەتایە(...)

بون بەوێنەی کچانەوە نەخش بووە ..

رێکەوتە مەرگ فەزای خۆرهەلاَتی پۆشی

درەختی بون بەکچەوە موتوربە بو!!

لەم ئێستایە هەتاو بەمەرگ عاشق بووە

بون بەگڕی رۆح چاو هەڵدێنێت

مۆندیالی بلوێن کچی نیل و قەندیل و مەریخستان

بون بەسەدەی گومانی تێکەڵە رۆح(...)!!

***

پێشکەشە بە(ڤیان جاف)ی تاقە شۆخی فەزای عیشقو جوانی سروشتو هەمو ژنانی خەبات گێڕی جیهان.2009/2/8

فۆتۆی مەحشەر

ئەم وێنەیە فیزیای روانینی پۆشیوە(...)

بووە بە(بون)ی ئەفسانەیی (ئێوە)و(ئەوان)

چیە ئەم مەحشەرە فۆتۆییە(...)؟!!

چیای فیکر خوێناوی گەردونی هەڵگرتووە(...)!!

***

گەردەلولی روانین پەنجەرەی (بون)ی تێکشکاند(...)!!

رەنگی بیرچونەوەی یاقوتی منالْیە

زەمەنی مەرگ بو بەتۆڕی عیشقی کۆتا(...)!!

گەلاّڕێزانی تەلێکسی فەلسەفی (ئەو)ی پۆشی

ئاوێنەی ساواییم بەبیر شکاند(...)!!

گەردون بو بەپەڕەیەکی ڕەنگاڵەیی ..

هێلکەوڵەی تەونی هەزارەی هەزارە(...)!!

****

جێ پێی مەحشەر بەدڵمەوە هەڵکەنراوە(..)

تولە ڕێی (بون) لە وێنەدا توایەوە

چی گێژاوێك بۆ مەحشەری عیشق دەچێت؟

تا ببمە دوا ڕێبواری هەسارەکان(...)؟!

***

شەهلای (بون و نەبون) شیلەی بیرچونەوەی تکاند(...)!!

چرۆی کۆرپەی مانگی دەرکرد(..)

گزنگ لە نابینایی تەقیەوە..!!!

کاتژمێری (زەمەن) بەقوڕی (حەوا) سیواخ کرا؟!!

زەمەنی مەرگ چاخی بەردی مەرگی مۆر کرد..!!

کێ لەم گەردەلولی بەردە وێنام دەکات(...)؟!!

***

بەردی ئەزەل هەزارەی (بون)ی گرێدا(...)

گەوهەری (نەبون) بەتۆوی (نائەزەل) رەنگ بو

تێزابێك نەبو رۆحم لە مەحشەرا بشوات ؟!!

بەردی ئەزەل فۆتۆی نازەمەنی کردم

بوم بەیەکەم وێنەی (بون)ی مەحشەرستان(...)

***

لە ژمارە (638)پێنجشەمە 2009/6/11 پاشکۆی ئەدەبو هونەری رۆژنامەی (کوردستانی نوێ)دا بڵاوبۆتەوە.

شێرپەنجەی یاقوت

چی هێمایەك خوێن جمانی تێزابە بۆ یاقوتی رۆح(...)؟

زمانی بەرد لە (نەبون) دەخوێنێتەوە

سونبوڵی مەرگ زێڕی عەزایی ئەوە(...)

تێزابی عیشق یاقوتی (بون)ی تواندەوە ..

زمانی خەففەی رۆح لە مەرگا نوسرا(...)

***

زمانی (من)و (ئەو)لە چی دوڕێکا نەخشاوە(...)؟!

لە زەریای چی (نەبون) ێکا ون بووە(...)؟

ئاسمان شوێنەواری تۆوی (بون)ی باراند..!!

هەتاو لە بانگەشەی مانگ و ئەستێرەیا ون بو

گەردون بەگێژەنگی عیشقی ئەتۆمەوە لەرزی!!

(بون)بیٚ رایەخ ئێمەی خستەوە شیلاوگ

لە مەرگێکی یاقوتیا لە دایك بوینەوە بۆ مەرگ(...)!!

***

زایەڵەی خوێن چڕانی عیشق چی مەرگێکە(...)؟

بەگڕکانی شێرپەنجەیی (رۆح)ی (بون)ەوە(...)!!

گزنگی لە مەرگا داگیرساند(...)!!

چرۆ نیشانەی بانگەشەی تۆوبارنە

گێژەڵوکەی شاردنەوەی رۆح (بون)ی پۆشی !!

لە مەرگا بوینە عاشقی ناوەخت(...)!

***

چاوم فرمێسکی عیشقی دو سەدەی گرتووە(...)!!

دۆژەی فیلمی گەردون دەنوسێتەوە

چی ساتێکە وێنە لە رۆحا دەسوتێت..

چاو لە بەردی ئەهریمەنا دەکوژێتەوە

پزوی عیشقی زەوی پچڕا(..)!!

لە بانگەشەی پروسکی خەففەی جیهانا؟!

دڵێك لە بەرد وێنای کردوم

هەناسەم خۆڵی خوێناوی تێزابی پیرۆزەیە

چی بارانێك بێنم بۆ چاوانی (بون)؟!!

مێژوی عیشقی بەردتان بۆ بنوسێتەوە!(...)

2009/2/28 لە ژمارە(627)ی 2009/3/19 ی ئەدەب و هونەری (کوردستانی نویٚ)دا بلاٚوبۆتەوە.

سیزیفی رۆح

گڕی دارستانی تۆوە مرۆ(...)

ئەفسانەی هۆمیرۆسی فیزیای نوسی

سیزیفی رۆح بەبزمارێك رەنگاڵە بو

جیڤارای پرۆمیسۆسی خستە هەسارەی بونەوە

گەلا گەلا پرۆشە رۆح

ئەستێرەی بونیان خستە خوار

لە هەزار شەوەی خوێنەوە مێژو ون بو

زەریا بەرۆحی زەمەن داپۆشرا

گەلای نەمری بەئاوەوە چرۆی دەرکرد

(بون) لە بێدەنگیا لاڵ بو

گەردون بەپیاڵەی ژەهرەوە رەنگی گۆڕا

بەخوێناوی جیڤاراوە ئاوێتە بو(...)(1)

***

بەردێك(...)تۆوچەنی زمانە مەرگ(...)

شارای تاریكخانەی سەراب

بەزریانی هێلكەوڵەی ئەستێرەوە

لە قۆزاخەی خەزانە مۆخ

تەونچنی ئۆقیانوسی ئەستێرەو رۆژ

بەردێك(...) پەڕەی كوژاوەكان

سیمۆتیكای ساوای عالەم

كشتوكاڵی ئەفسانەیی رۆح و جەستە

بەگەردەلولی گەڵا مەرگ

رۆحە چرۆی گۆپكەی هەڵگرت

سیزیفی زمانی یاقوتی و

ملوانکەی ئەڤێنی گەردون(...)

لە تۆفانی پارچە ئاوێنەی خۆڵەوە

لە (نەبون)ا تابلۆی مناڵی کێشایەوە

بەئەستێرەی جیڤاراوە تۆوچەن کرا(...)

*** ***

درەختی بیر سەمای دارستانی مەرگە(...)

گەڵای بەزمانی سەرابی سەوز دەبێت

کشتوکاڵی سێزیفە شەتڵی دیمەنە (با)

یاقوتە رۆح بەچیای جەستە نەخش دەکات

بەنیلاوی مەرگە فڕەی ئاوێتەوە

بوکە بارانەی زمانی بەچاخی سپیەوە پۆشی

زریانی وشە، کۆرپە مەرگی شیردایەوە (..)

لە سنوقی گەردەلولا شەپۆلی ئۆقیانوس گرتی

تەونچنی زەمەنی سفر (بون)ی رەنگ کرد

سەهوڵبەندانی نازەمەن وێنای خوێن بو(..)

چیا بەوێنە (با)ی (بون)و(نەبون)ەوە لەرزی

هەڵمی خوێناو بو بە بۆنی کۆرپە زەمەن

کفنو پۆپەشمین و روخسار گەردونی گرت

گڕوگاڵی (جیڤارایا) بێشکەی ژینی راژەندەوە(...)

2011/1/20

(1)ئەو بەشەی لە ژمارە(46)ی گۆڤاری هەنار لە دیسەمبەری 2009 بڵاوبۆتەوە.لە رۆژنامەی رومالْ ژمارە(43)دا جارێکی تر بڵاوبۆتەوە.

شاهانی نەقشبەند

بروسکەیەك هەسارەی تەهلیلەی هەژاند(...)!!

وێنەی شا(محیٚ دین)ی لە ئەستێرەی مەرگا نەخشاند!

چرای نەقشی تیشکی رۆحی باپیرانی هەڵگرت :

لە ئەشکەوتی خەڵوەو تەلەسکۆبی خوا پەرستی

بە نانە گیاو تەهلیلەوە گەدا شایەك بو بە چرا(...)

بە شاگەدای نەقشبەندی(مەلا قادر) فەزای پۆشی

چرایەك بە رۆحی فریشتەو بیری گەدایی مەرگ

وێنەی شاهانی نەقشبەندی هەڵگرتووە

وەکو مۆمی (سڵێمان) لە زەمەنا سەوز دەگرێت(...)

*** ***

تاوێری ئەشکەوتی قەقنەس بە خەڵوەی نەقشی داپۆشرا:

چیا بە بانگەشەی مەرگە ژیان رەنگاڵە بو(...)

لە هەوری شا (سیراجەدین) تاجە چرۆ تێکەڵاو بون

پەلکە زێرینەی رۆحباران بەردو دارو فەزای پۆشی!!

زەریا ئاوێنەی یاقوتی گەروی تەسەوف دەردا(...)!

شای نەقشبەند توێشە بەرماڵیان تیا راخست.....

باڵندەی بون چریکەیان خستە ناو (با):

گەدا شاهان بە پڕپۆڵەی ئاوێنەیی ئەو دیوی مەرگ

بەشەپۆلی خەڵوەتەوە چرای تەسەوفیان گڕدا(...)!!

*** ***

گڕێك یاقیقی مرواری پۆلە رۆحی تەهلیلەیە(...)!!

کارگی هەناسە گەرو سوی هەزار شەوەی کفن دڕی

بە بانگەشەی مەرگە فڕە لە شەتڵە (شا)یا گۆپکەی کرد :

تریشقەیەك رەنگاڵە بوی دڵ تێزابی سۆڤ گەری

شارستانی دیمەنە(با)ی نەفخە نوێژی مەنجەنیقی،

هەناسە سکڵی شا(عوسمان)و(عەلادین)و(مەولانا)ی گرت

فۆتۆی گەرو جیهانێکی لە تاشە رۆح نوسیەوە

گڕوگاڵی میتا مەرگی لە مورو‌ی ئاودارا دەرخست

کێوە تورێك نیشانە گری گڵمتە خۆڵی خوێنی پێ بو،

شارێك هەناسە گڕی وشە نزای رۆح شورایە

لە زەمەنی ئاوێتەیا بە تیشکی نەقشی رەنگی گرت(...)!!

*** ***

خومخانەی هەور دارستانی زیندە مۆمیای شۆریەوە(...)!!

تاشە تیشك بە کاروانی قیامەتیەوە چەخماخەی گرت:

گێژەڵوکەی ڕۆح بارانی نەقشە بەردی نازەمەن هات(..)!!

خەپلە نوری (حەسەن بەسری)و شا(چیائی) تۆو کردەوە

دۆژە ئەشکی وێنە زەمەن سەرابی گۆڕی بەزەریا،

گەڵای سەوزی درەختە مەرگی نەقشبەندی بریسکەیدا

شەوەزەنگی بەلینجایی پێی مردە زیندە ڕۆشنکرد(..)!!*

***

پەلکە زێڕینەی نەقشەبەند بە میعراجەوە تێکەڵ بو

شەستە زیکری (عیزەدین)و(شەمسەدین)و(مەلا جەلال)

گەردون چرای ئەستێرە بارانی مەرگی گڕدا (..)!!

بە(گەیلانی)و(کاك ئەحمەد)و خونچە شاوە خەرمانەی گرت

وێنە دەرون بە گەردونی هەناسە گڕ وێنا کرا

فەزا ڕوانینی پەپولەی خۆری کفن پۆشی هەڵگرت :

(چرای بلوری شوشە هەسارەی تیشکە ڕۆن زەیتون)(...)!!

سەرەتاو کۆتای(بون و نەبون) ی بەتیشك گرتەوە

نیگای گەردونی شاهانی کفن پەرتوکێکی سپی پێچراوە...

بەزێڕە زەریای کەفە روانینی مێشکو دڵو رۆح ..

وێنە شەپۆلی خستە میعراجو مێژوی(موحەمەد)

زەمەن روخساری کەفە رەنگاڵەی شاهانی پۆشی..

بەپروشەی دەرون قورئان لەگەڵا گەوهەرا چاپ بو(..)!!

2010/12/17و 2011/1/6و لە 2011/6/3

ئیمپریالیەتی سەگ

گومان بکە شینایی ئاسمان وێنە تۆڕی فەلسەفەیە (..) !!

تیشکی هێلکە وڵەی وشك بونی رۆحی منداڵیە

شێوەی دازاینی ئێرەی فیزیای " (بون نەبون)ە "

درەختی بیرکەرەوە گەڵای وشە گومانی هەڵوەری

چرۆی زمانی رێکەوتە مەرگی سەوز کرد!!

گێژەڵوکەی بیرچونەوە درەختی زمانی داڕنی

هێلکەی فیزیا دایناسۆری زەمەنی بەردی ترەکاند

بونەوەری لۆکە لە کشتوکاڵی بیرکردنەوە تۆوچەن کرا

ئاوێنەی منداڵی رەنگی فۆتۆنو گڕی هەڵگرت !!

***

سەیرم بکە لە ئاوێنەی تونێلی بیرکردنەوە(...)

زمانی مەلۆتکەیی رەگەزی بونم پژاوە

تیشکی ئاوێنەی تێك شکاو بونەتە خۆرێکی خەفە

گریەی قەدەر لە شەپۆلی رێکەوتە مەرگا گێژیدام

بومە یەکەم گۆڕی ئەستێرەی زەمەن بڕان ...

***

ئاوێنەی منداڵی ئێوە لینجایی دێڵێکی ترەکیوە(..)

گەردونی بونی شەقاری پەڵەی شەهوەتی مەرگ کرد

بانگەشەی سەمەندەلی رۆح تێکەڵ بەزمانی فیزیا بو

لێرە کەوتنە خوارەوە وێنەی دەباخانەی فۆتۆ رۆحە

هەسارەی مەرگ درەختی گومانی سەوز بو

فەزای بیرکردنەوە لە گەردونی وێنە ون بو

لە ئۆقیانوسی فەلسەفە وێنە لە مەرگەساتا توایەوە

پێستە سەگێك نەخشەی ئێوەو ئەوانی دواتری هەڵگرت (..)

***

ئەستێرەی گومانی گەردون گۆڕە شاری وێنەی کردو

درەختی بیرکردنەوەی زەوی بیرچونەوەی شین بو(..)

گەڵای زمان کەتیرەی گڕوگاڵی کۆتای گرتو

کۆلارەی کەوتنە خوارەوە ئێوەی بیرکەرەوەی هەڵدا

وێنەی تۆیە تاریکخانەی بە حەپەی سەگ قفڵداوە

بەردی کۆرپەی نازەمەنی بەشیلاوگی سەگەل رەنگ کرد

سەگێك لە کۆتایی بەردین بە بونی ئێوەوە پەڕی

مێژو لەخومخانەی قژە سەرا تێکەڵی وێنەی بەردین بو(..)

***

چیە ئەم شارستانی بانگەشەیە مۆڵی ئامازەی سەگەلە ؟!!

وێنە لە تاریکخانەی نەبونا کەوتنەخوارەوەی بون دەکات

زەوی بەپێستەی بۆگەناو فەرش رێژ بو

پەنجەرەی لەبیرچونەوە کرانەوە (..)

لێرە فەزایەکی بەردین بانگەشەی رۆحی ئەوانە

دەنگێك داڕنی دارستانی بون دەکات

فۆتۆنی بون وێنەی فیزیای تۆو چەن دەگرێت

رەنگی ئیمپریالیەتی سەگەلێکە لەوان

تەلەسکۆبی جاڵجاڵۆکە تونێلی شاراوەی بایە(..)

***

ئای لەم پیتە کوژاوانەی لە ئاوی ژیان نوسراوە(...)

رستەی گریانی بەردینەو ئێرەیمانی نەخشاندوە !!

پلەی زەمەن من و تۆی کردە تۆوی بون (..)

دڵۆپەی ئاوی شیلاوگی زەمەن بڕان ...

هەورێکی عیشقە شێت بو بەبارانی قەدەر رژا !!

پەرتوکی گریەی گەردەلولی نوسیەوە (..) !!

***

چییە ئەم رژانی زایەڵەی درەختی رۆح داڕمانە (..) ؟!

بانگەشەی سەگەلی گومان مێژوی پڕکرد

ئێوەو ئێمە چوینە هێڵی رۆح دابڕان

جەستە لە پلەی نازەمەندا سڕایەوە

سیناریۆی بیرچونەوە فەزای (بون نەبون)ی پۆشی

بەپیتی یاقوتو وشەی گەوهەری رستە گومان

عەرشی ئەڤینی گەردونی لە بانگەشەی سەگا نەخشاند (..)

***

تاریکخانەی زەمەن وێنەی بە تۆوی سەگ ئاوێتە کرد(...)

حەشارگەی گومان لە ئێمە شاراوەیە بەدەر لە تۆ

رێکەوتە مەرگ بلوێنان وێنەی شۆریەوە

من لەچاوی سەگێکەوە وێنەم چووە یەکەم رەگەز

ڕەشە بای سەگ ڕەنگیان بە فۆتۆن هەڵگرتم

دیڵێك لە خۆرئاوای عیشق لە جوانیا مۆمیای کردم

وێنەیەك عیشقی شێتخانەی فەلسەفەی بلوێنان چاو بو

لە مۆمیای نازەمەنی خۆرگیرانا شۆرامەوە(...)

***

ئێستا چی کاتێکی قەدەرە دازاینی عیشقی سەگی ئەوێم ؟!

ئێرە تۆیت..تۆی بانگەشەی سەگەلاوی سەگە ڕەگەز

زەمەن پرتەقاڵی فەلسەڤ ئەوانی بەسەگ بووە ..

ئەوی ئێرەی منی عیشقە سەگی جوگرافیایە(...)

***

وەرە سەهۆڵبەندانی نازەمەن تەونی هەزار شەوەی گرتوم (..)

بە قەد کۆرپە حەزم لە شیری مردنە

خۆزگە کچێك لە مەرگ دروست بوایە؟!!

رۆمانی مەرگە عیشقم بەرستەی چاوی چاپ بوایە

ئازیز تۆ بۆ نابیتە مەرگ هەتا خۆشەویستی بکەین ؟!!

لە گەردونە مەرگی ئێستا شوڕشی مردوی بون بکەین(...)!!

***

من بۆ بمرم کە گۆڕ دڵداری نەزانیٚ(...)؟!

چۆن فلیمی عیشقی گەردون لە ناویدا تۆمار بکەم ؟

مەرگە عیشقی من دەریا لوشی زەمەنی شتنەوەیە

دەبێت ئەستێرەی عیشق و گێڕانەوە بدۆزمەوە

هەتا گەردونی ئەم عیشقە نیشتەجیٚ کەم (..)

***

عیشقی زەمەن بۆ رۆحێك بریسکەی دەدا (..)

لە تونێلی چەرخی سپی خەفە ببو

کۆڵانی عیشقی سەگێکم لە فەزای بیرچونەوە بڕی

لە رەنگاڵەی هەزار شەوە شێوەی رەگەزی بونی گرت

گەردەلولی بیرچونەوەو درەختی بیر پێچامیەوە

تۆ بەشێوەی کام بونەوەر دەبیتە رەگەزی مەرگم ؟!

***

لێرە لەم زەمەنی ئاوە بارانێك نەهات بۆ عیشق؟!..

نامەی خاچی هەزار شەوە تۆمار بکات !!

لەم گێژەنگی گریانە هەتاوێك لە نەبون هەڵهات

لینجایی رۆحی پەپولەی رژاندە خوار !!

ئاوێنەی مەرگ دایەلۆژی رۆمانی عاشقی نوسی

سێبەری بیرچونەوە بە تاڵیشکی قەدەر گیرا (..) !!

***

رۆحێك لە خۆرئاوا کفنی بانگەشەی دادڕی(...) !!

فرمێسکی مۆمیای زەمەنی بەردی بۆ ئێستا خوێندەوە :

ئاینی پەپولە کشتوکاڵی گڕوگاڵی سەرەتای کرد

تۆوچەنی رۆح بەشتنەوی جەستە زەوی شۆری (..) !!

***

پاشای جاڵجاڵۆکە نوێژی مردوی گەردونی کرد ...!!

جیهان بە بەستەلەکی رۆح تەنرا

فەیلەسوڤ سەگ لە گومانی بەردینەوە وتاریدا :

ئەم نەوەیەم لە بەفری گریەوە رسکا

ئێوەش لە بارانی رەشە گۆشتا ترەکیون

باپیرە گەورەتان بەر لە کۆچی دارستانی گومان

هێشوی رۆحی پریاسکەی نازەمەنی نوسیەوە.

شارێك بە لینجایی گومانی جاڵجاڵۆکە دروست کراو

بە گریەی پرتەقاڵی زەمەنی مۆڵ خامۆشی گرت(...)

***

گێژاوێك شارى خستە بانگەشەى مەرگ(...)!!

پزوى جوگرافياى گومانى لێرە بونى سڕييەوە

تارماييەك چەرچەڤ بيرچونەوەى لێرە هەڵدا ؟!

فەزا بۆنى كەلاكى زەمەنى ناديارى پەخش كردو

شيشەى گومان گۆڕە شارى رۆحى پەپولەى ساتێك بو

بريسكەى شمشێرى لێرە بونى من بو بۆ تۆ(...)

***

گومان بكە لە شارى ئاوا بونى وێنەى ناو با(...) !!

گريانێك بريسكەيدا هيچ مێژويەك نەينوسى بو

بە خاچ نوسراو فوى ئەزەلى لە فۆتۆندا نەخشاندەوە

گەردون بە بانگەشەى پيتى عيبرى ئێستا لەرزى

زمانێك لە ئاينى جاڵجاڵۆكەى بەردين نوسرا:

دڵۆپ دڵۆپ هاتە خوارو مانگى ئاودا

تونێلی فەلسەفەی مەرگی تێکەڵ ڕەگەزی کردەوە (..) !

****

ئێرە شاری حەشیشەی لەبیرچونەوەی گومانە (..) !!

ئێوەو ئەوان دەخاتە تۆڕی ئێرەیی

بانگەشەی موروی ئاوداری زەمەنی بێ شوناسی مەرگ

هێلکەوڵەی ساتەوەختی ئێرەی ئێمە تێکدەشکێنێت

کوا کفنی نەمری ڕۆح چوی گومان ؟!!

هێشوی گەردون درەختی بیرچونەوەی سەوز بووە

گێژەڵوکەی ڕۆح ترەکێن جەستەی گڕدا

وێنەی شارێکی گومانی هێلکەیی مەرگی خستەوە(...)

****

تۆ لەچی هێلکەیەك کەوتویتەوە(...)؟!

ژمارەی فیلمی ڕۆح چونت لە گوماندا تۆمار بکە

سوپای هەسارەی بیرچونەوە هاتنە خوار

ئیمپریالیەتی سەگەلیان بۆ گومانی بون پێکهێنا(...) !!

***

گریانێك لەبەردی فیرعەونی ئەزەل نوسرا بو ...

عیبری ئێستای چاخی بیرچونەوەی وشە

زەریاو زەوی و ئاسمان بریسکەی ئاگریان بۆدا

هیچ فەیلەسوفێکی قەدەر نەیخوێندەوە

ئەنشتاینی عیشق لە هەڵما تێکەڵ فیزیای کرد

ئیفلاتون کۆماری بیرچونەوەی رێکەوتە مەرگی نوسیەوە

شاری کەوتنە خوارەوە لە منی بیرکەرەوە پێکهات

مارکس خستمیە ناو زەریای گومانێکی هێلکە گەردون

کۆلارەی روانینی درەختی بیرکردنەوەی مەرگی شین بو

ئاسمان رستەی چاوانی شەپۆلی شینی هایدجەر بو

لە وێنەی عیبری دوا کاژێرا بۆ وێنەی خوا پەخش دەبون

لێرە دارستانی گومانو بیرچونەوەو رێکەوتە مەرگم پێکهێنا

کفنی فەلسەفەی مەرگی بون شەپۆلی شینی ئاسمان بو

بە ئاگروسێووئاوو فۆتۆنی فەلسەفە تێکەڵ بو

هەوری چاوم تێکەڵ بەرستەی مەرگی کرد!!

***

کێ ساتێك گریاوە بۆ با؟!!

هەتا ناوی لە بەردی زەمەن تۆمار بوبێت

کێ کڵاوە بەڕوی شای مێرولەی کردۆتە سەر ؟!!

بەرگی داڕمانی عیشقی گریە ئاڵای شیعرەو

دو ئەستێرەی رۆحی ئێرەی کردە بۆسۆ

ئاسمانی زۆر فەزای فۆتۆنی عیشکێکیان پڕکردەوە

جەنگی ئەستێرەی ناوەختە عیشق کۆتایی هات (..)

***

خانمی سور پۆش کاتی گریەی لیَ گۆڕاوە (..)

فیزیای ئێرەیی بە کاتی جاڵجاڵۆکە نەخشاندوە

کیَ دەبێتە هۆمیرۆسی بارانە عیشق؟

هەتاو لە چاوا بچێنێت

مۆمی یەکەم عاشقی ئەستێرە لەناو هەورا داگیرسێنیًت ؟!!

لوتکەی هیمالایا رەنگی پێستێکی داماڵراوی سەرەتای گرت

سەگێك ئالاَی ئیمپریالی هاوڕەگەزی لەسەر هەڵکرد

زەریای رۆحی توانەوە زەوی پۆشی

پێستە سەگێك فڕی ناوو رەنگو شێوەی منی تیا بو

دەبمە فۆتۆی پێشانگای بونەوەری بون و نەبون

کۆماری عیشقە شێتی لە ئاوی نەمری دەنوسم

دەبمە مرۆی مەملەکەتی کەوتنە خوارەوەو رۆح دابڕان (..)

***

ئێستاجوگرافیا گۆڕاوە بەشۆرینەوەی شوێنەوار(...) !!

ئێمەو ئەوان بوینەتە سەگەلی زەمەن

وێنەی شاری گومان رەنگی بونی ئێوەو ئەوانی دایەوە

فەزا لینجایی رۆح چونی مەملەکەتی جوانی هەڵگرت

شارێك نەبو جاڵجاڵۆکەی رۆحی ئەوانی ئەو نەبێت

چیە ئەم بارانە لینجە رەنگی شارێکە لە گومان

سەدان کۆلارەی بیرکەرەوە فیزیای نویان نوسیەوە

فەزا رەنگی ئێوەو ئەوانو شارێکی خامۆشی فەلسەفەیە

چرای تاریکی درەختی گریانی زەمەنی بێ زمانی نوسیەوە

شارێك دەرگاو فەزای بە حەپەی سەگەل چنرا بو(...)!

***

دو سەگی عیبری پەڕی بون رۆژئاوای بونیان گرتبو ...

درەختی نازەمەن گەڵای شیلاوگی کەوتە خوار (..)

بون لە وێنەی سەگێکی ئاوی هەڵکێشرا(...)!

فەزا لە تۆڕی جاڵجاڵوکەی ڕێکەوتە مەرگا مۆمیا بو(..)

***

تاریکخانەی بیرکردنەوە وێنەی بونی شۆریەوە (..)

ڕۆح و ڕەگەز لە شەرابی سەمەندەلی نەبون ترشان

فەیلەسوفی سەگ پیاڵە شەهوەتی نیاندەرتاڵی خواردەوە

ئاوی بونەوەری نێری لە گۆزەی زەمەن تێکەڵ کرد

کۆلارەی بیرکردنەوە منی بیرکەرەوەیان هەڵدا

لە زوحەلدا ئێوەم لە پێستە سەگێکا بینیەوە

هەسارەکان بە بانگەشەی نەبینەوە لەرزینەوە

تاریکخانەی زەمەن بونەوەری لە دۆشاوە ئاوا شۆریەوە

هەمویان کراسی سپی بوکی نازەمەنیان پۆشی

گەڵای شوکران گۆپکە سەمەندەلی چرۆ دەرکرد

پشیلەیەك لە دوا هێڵی ئەستێرەوە زەوی کێڵا

گیای نەمری و شوکران و گومانو نەبون موتوربە بون(...)

***

لەم زەویە شایەك تەختی گوڵی گومانی ئێرەیی دانا(...)

شایی بۆ بوکی گەردونی زمانی ئەستێرەی عیشق کرد

گوتی: من پاشماوەی باپیرە گەورەی سەگەلمو

درەختی هەسارەی بیرکردنەوەی ڕێکەوتە مەرگ دەنێژم

زمانی گریەی بیرچونەوە درەختی بونەوەر سەوز دەکات

بای گومانی بیرچونەوە وێنەی شایەکی نیشاندا

لە زمانی ژمێریاری و بازرگانی و مەرگ و زانست

بون وشەی لۆگوسی گرت و زمانی دازاینی سڕیەوە

چاو لە روناکی تەرە بو تیشك لە باڵای پەپولە

خۆر لە زەویو ئاسمان لە ئاوو کشتوکاڵ(...)

***

لەم قەدەری مەرگە نیشتمانی ئاوێتەیی ڕێکەوتە مەرگ(...)

لە پێستەی سەگەل و بانگەشەی نەبونی ئەوان دروست بووە

شانۆی شێرە بەفرینەی نەبونی لە هێرۆینا کردەوە

عیشق لە لینجایی جاڵجاڵۆکە مرۆڤ نەخشی کێشا

فەزای گەردون هێشوی ڕێکەوتە مەرگی گرت

گەردون بە"با"ی قروسکەی رستە مەرگ لەرزی

زەمەنی ئاو ئیمپریالیەتی سەگی نیشتەجێ کرد

لە گومانی مەلی بیرکردنەوەی ڕێکەوتە مەرگا مۆمیا بو(...) !!

***

2007/8/19 لە ژمارو(60) ی گۆڤاری گزنگ 2011دا بڵاوبۆتەوە.

فەلسەفەی مەرگی سەلاح جەلال

پزوی ئەستێرە گومانی کەوتنەخوارەوەی شارای رۆحە(...)

هێشوی مەرگ تەونی هەسارەیان پێچا!!

گومان بکە ئێستا زەمەن ناو نیشانی منالْی شێتی گرتووە!?

کۆلارەی مەرگ لە بیرکردنەوەی رۆح هەڵدێت ***

ئاوێنەی زەمەن تاریکخانەی منالْیمە(...) !!

زانکۆی شێتی و نوسینەوەی زمانی مەرگ

بلوێن ئاوێنەی شکاوی مەلۆتکەی بیرکەرەوەی هێنا...

لە گەردونی جالْجالْۆکەی فەلسەفەیا تیشکیان دەرخست(...)

***

چی نوسینێك هەیە مەرگ لە روانینا وێنا بکات ؟!!!

زمانی رۆحچون لە چاپخانەی مەرگی بونا لە چاپ بدات ؟!!

کیێ ساتێك مەرگی لە پەرتوکی (با) یا دیوە ؟!!

گێژەڵوکەی وشە مەرگی میتا مەرگی خوێندۆتەوە !

کلاّفەی بون بەبێ زانکۆی مەرگ پچڕا !!

فەزا پۆپەشمینی زمانی ئێوەی لە پێستەیەکا وەرگێڕا

مێژوی گەردون لە بیێ زمانی (بون و نەبون) سڕایەوە(...)

***

ئای لە نوسراوی گڕوگاڵی کوژانەوەی زمانی بون ؟!!

هەمو حەرفێك بەسەر وشەو رستەی خۆیا توایەوە

ئێوە بەچی ئاماژەیەك جوگرافیای جەستە دەنەخشێنن ؟

چۆن گۆی زەوی بۆ هەسارەی بەرد دەگوێزنەوە ؟!

زمان لە ناو(با) یا شێوەو ئاماژەو روخساری سڕایەوە

بون لە گێژەنگی بیّ زمانی وشەی مەرگی بیرچوەوە(...)

***

من مەلۆتکەی چاخی بیرکردنەوەی زمانی مەرگی عالەمم(...)

حەزم لە شیری نەمری گلگامشی مەرگی فەلسەفەی جیهانە

لە زانکۆی مەرگ و شێتی شارێکی سڕاوە دەرچووم

ژەهرە مەرگی مێژوم لە کوپەی شای سەگ خواردەوە

بوم بەرەمزی بیّ زمانی مەرگی نەمری فەلسەفە

کۆلارەی وێنەو روانینو بیرو ناسنامەم پچڕاوە

کیّ دەتوانێت تەنیا حەرفێکم پیّ بڵیّ لە مەرگی خۆم ؟!!

هەتا فێری زمانی زانستی میتا مەرگی میتا زەمەن ببم ؟!!

***

تەنافە شەیتانەی مەرگ بەبونەوە رایەڵ بووە ..

هێلکەی نەبون گەڵای درەختی مەرگی گرت

تۆفانی مەرگی زانستی شاری رۆح چونی ئاوا کرد

جوگرافیای بون بە چوار رەنگە فۆتۆنی فیزیا سیواخ بو

بروسکەی رۆحی عالەم وێنەی گەردەلولی هەڵگرت

گەڵای مەرگی بونەوەران لە فۆتۆنا چرۆی دەرکرد ..!!

***

درەختی ئەفسانە کۆرپە بە قالۆنچە وێنای کردم(...)

پزوی هەوا لە فەزای مەرگما کرایەوە

گەردون بو بە هێشوی زمان

کۆلارەی بیر کەرەوەم لە دەست بەر بو

چۆن ئاوی مەرگێکی هەزار سەدە بخۆمەوە؟!!

چۆن ببمەوە بە رۆحی یەکەم مردو ؟!!

لەم تاریکخانەیە دەبمەوە بە رەگەزێك وێنای نەبێت

دەچمە نیشتمان و زمانی مەرگە زانستی

دەبمە درەختی بیرچونەوەو گەواڵە مەرگ(...)

***

کشتوکاڵی زمانی مەرگ فەزای گەردونی سەوز کرد

زەمەن بە ساتی بێ زمانی قفلڵ درا

رستەی زمان نێرە موکێکی ناو نابو

مێژوی زەمەنی بەردینی دەخوێندەوە

کۆلارەی زمانم فڕی .. هەسارەی بۆشایی پچڕا(...)

***

ئێستا حەزم لە زەریای ئەڤێنی مەرگە...

عاشقێك لە هێشوی مەرگ دەپێچمەوە

دەچمە سەر خەوی مەرگەوە هەتا خۆشەویستێك دەگرم

لەدوای مەرگی ئەزەل بۆ سەدەیەك وچانی خامۆشی دەدەم

زەمەن دۆشاوی ژەهری مەرگی بونی پێ بەخشیوم

پیاڵەی زێری فیرعەونی چاخی بیرچونەوە

شەلالی مەرگێکی کردم هەزار هەزارەی گرتەوە

میاوەی پشیلەی زانستی زمانی بونی داپۆشی

جاڵجاڵۆکەی فیزیا تەناڤ فەلسەفەی چنی

بای ئەزەلی دوا حەرفە مەرگ بۆ سەرەتا هێنامیەوە(...)

***

کۆلارەی بون بە گێژەنگی باوە زەمەنی ئاڵتونیان نوسی

دەچمەوە بۆ مەلۆتکەیی کاتی لۆگۆس

زمانی کۆرپە لە گەلای مەرگەوە دەگرم

خومخانە مەرگ بە تۆوی هەزار رەگەز رەنگی کردم

هەوری ئەزەل بە(با) ی فیکر لە بێ زمانی گێژیدام

بە پلەی مەرگا دەچمەوە بۆ هەزارەی سێ

بە زمانی سەرەتاو مەرگ و لۆگۆس رستە دەگرم

ئەوسا تۆو مەرگ و داڵی زەمەن دەخوێنمەوە(...)

***

ئەم نیشتمانە تۆوی تلیاکی دۆژە مەرگی زەمەنیە(...)

ئاوی مەرگ وێنەی نەمری دەشواتەوە

وەرە ئازیزە مەرگ با لە تۆفانێکا بمرین

گۆپکەی مەرگی خۆشەویستی لە میتا مەرگا هەڵگرین(...)

***

من چۆن فیری زمانی مەرگی عالەم دەبم(...)؟

تەمەنی مەرگم تەنیا هەزار ساڵی مۆمە

زانکۆی مەرگە شێتی زەمەن داخراوەو

جگە لەمەرگ زمانێکی تر نازانم

نامەی مێژوم بە رێنوسی مردن نوسرا

زمانی هەوری بیرکەرەوەی چاپە مەرگ

لە چاپخانەی بون چاپ نەکرا

پەرتوکێکە ناسنامەو وێنەی بونی هەموتانی تیایە

جێ چەمۆڵەی پشیلە مەرگی زانستی بە لینجایی جاڵجاڵۆکە

زانکۆی زمانی مێرولە دەنەخشێنێت

وەرن ببنە قۆزاخەی مەرگە لۆکەیی

ئەگەر بمرم ناوو شوێنەوارتان دەسڕێتەوە

هێلکەی گەردون دەفلیقێت و ناسنامەی بونتان هەڵدەگرێت(...)

***

سەرابی وێنەی مناڵی نوقمی خەوی فەلسەفیە(...)

زمانی تێکەل بە نیشانەوگڕوگاڵی کۆرپەو مەرگە

بۆ هیچ زمانێك وەرناگێردرێت (..)

وەرن لە هەوری ئەفسانە مەرگەوە زمان بگرن

ئاوێنەی منداڵی خۆتان لەم ئەلبومە بناسنەوە(...)

***

چیە گەردون بۆتە شینایی هەوری گومانە مەرگ؟(...)

مێژو تێکەڵ بە ژەهراوی تلیاك بووە

وەرن شەرابی گومانی مەرگ بخۆنەوە

تا زمانی من و مەرگ و خۆشەویستی بگرن

وەرن لەم فووە نەفخی گومانەدا تەونی زمانێك بهۆننەوە

جاڵجاڵۆکەی سەدەی گومان زمانی گڕوگاڵیان لە چاپداوە

گەردون بەتۆڕی گومانە مەرگەوە چنراوە

هیچ زمانێك تەونی سەدەی گومان وەرناگێڕێت

تەنیا لە نوسراوە ئەبەدیەکانی زانکۆی مەرگە شێتی

لە زەمەنی لە دایك بونی مەرگی نوێیا چاپ دەبنەوە(...)

***

حەزم لە دۆشاوی هەزارە ژەهری مێژوە(...)

تا تینوێتی مەرگە گومانم دەشکێنم

خۆزگە گەردون ببوایە بە پیاڵەی مەرگ

هەتا رەنگی دڵداریم تیا بکێشایە

حەزم دەکرد فەزا لە عیشقێکا بتوایەوە

هەتا ببوایە بە گوڕێك لە مەرگا عیشقم کردایە

هەوری ژەهراو بۆ نابارێت هەتا لە تۆفانی مەرگا نوقمم بکات ؟!!

من میوانی مەرگی شاری بیرچونەوەی رێکەوتە مەرگی کۆتاییم

هیمالایەم بە بروسکەی شێتی گۆڕی

بە ئەکادیمای مەرگەساتی هەزارەی دو(...)

***

ئەگەر مردم جوگرافیای شار هەڵدەکەنرێت ...

کۆلارەی روانینی مەرگم هیمالایە دێنێتە جێی

هەورێك لە دوامەوە کەشە دەکات مەرگەساتە

رەمزی کشتوکاڵی ئێوە لە تۆوی سەگ بێ بەر دەکات

من بەزمانی مەرگ دەدوێم

ئێوەش نازانن کۆلارەی روانین رەنگی چۆنە ؟

لە زەمەنی کشتوکاڵی فەلسەفەیا وشەکانم وەردەگێڕێت

ئەوسا زمانی مەرگە بونی ئەزەل دەگرین(...)

***

من مەرگێکم روپۆی جیهانی بونم بە وێنە مەرگ لێگیراوە(...)

دەبێت مەرگ هێمای لە من هەڵگرتبێت(...)؟

تەنیا شێوەم رەمزی خۆشەویستی تیایە

زمانم لە ئاماژەو هێماو وشە وێنا ناکرێت

رستەی شێتی مەرگە کەڕو لاڵی (بون نەبون) ە

حەرفی واتای شمشێرێکە بە زمان ئاودرابووە

دارستانی نەبون ئێزگەی عاشقانی بێ زمانی پەخش دەکات

رۆمانی نێرەموکی دایەو بابەی تیا نوسراوە

ئەم رستەیە بانگەشەی پشیلەی بیرکەرەوەی نازەمەنە

پزوی گەردون وشەی مەرگی کرایەوە

چاپخانەی نەبون زمانی لە بێزمانی بونەوەر نوسی

تەنیا پەڕەی سپی رەمزی جوت بونی ئەوان بو

فەزای خستە تاریکخانەی کەوتنەخوارەوەی وێنەی بون(...)

***

چیە تاریکخانەی شەوارە وێنەی ئێوەو ئەوان(..) ؟!

ئەکادیمیای شێتی زمانی مەرگی کردەوە

کاتێك تۆم دی جەنگی جیهانی کۆتا بو

گەڕامەوە بۆ کشتوکاڵی فەلسەفە

زمانی سەرەتاو هەزار سەدە مەرگم گرتو

لە جەستەی سەگی خۆرافەدا یەکمان ناسی

بوین بەدازاینی زمانی سەدەی جوانی گەردون(...)

***

گۆڕی گەردون من و زمان و بیرکردنەوەی پێکهێناوە(...)

گێژەنگێکە زەمەنی کۆلارەی عیشقی ئەوە

گۆڕێك لە گەردونی نەبون لە مەرگا جەستەم دەفڕێنێت

زمانی نەبونی ئەوانی تۆوی مەرگی هەڵگرتووە

تاریکخانەی روح جەستەی بیٚ زمانی نوسی

من مەرگێکم هەزار جارە کێلی مردنم ڕوخاوە

دەبێت لە چاوانتا بمرم فێری زمانی مەرگ ببم(...)!!

***

تابوتێك خۆرئاوای عیشقی زەمەنی گرت بونی وەستاند(...)

دەسرازەی بون گرێی بۆ شاخی رۆح کردەوە ....

سوقرات پێکی ژەهری لە شەرابی فیرعەون پڕ کرد

ئەسکەندەریش پیاڵە تۆوی بونی بە دۆشاوی زەریا نەخشاند

خۆرو زوحەیل پزوی هەسارەییان پچڕا !!

گەردون لە پیاڵە شەرابی سەدەی جوانی شۆرایەوە !!

بوکەبارانەی زەمەن ژەهری هابیلو قابیل بو

سەر لەنوێ خاکیان بەفرمێسکی نەزۆکی چاند(....)

***

ئەگەر بمرم فەزا بۆنی تلیاکی نەمری پەخش دەکات(...)

کۆلارەی هەسارەکان دەکەونە خوار

گۆڕێك رۆژئاواو خۆرهەڵاتی نەبون دەگرێت

جێگەی مێژو دەکاتەوە

دو باڵندەی زەمەن لە سەرەتاو کۆتایی وێنە

لە دڵی گەردونا دەمنێژن

رەنگی فەزا بەپێستەیەك تێکەڵ دەبێت

رەنگی منالّی هەموتان لە شیلاوگی سەگ رەنگا دەکرێت

پێستە سەگێك شوناسی ندیارتان لە چاپ دەدات(...)

***

کۆلارەی مەرگم هەڵدا بۆ دوا وێسگەی گۆڕی گەردون(...)

فریشتەی مەرگ گوتی : نابێت بمرێت

تۆ زمانی مەرگ نازانیت

گوتم: پەساپۆرتی مەرگم هەیەو لە عیشقی گەردونا دەمرم

گوتی : تۆ هەوری بیرچونەوەت ئاوا بووە

زمانی مەرگ و بیرکردنەوەت بڕایەوە

هەڵدرامە ناو ئەستێرەی بیرچونەوەو رێکەوتە مەرگ

ئێستا شیرە خۆرەی مەرگی هەسارەی نەمریم

دۆشاوی شیرە ژەهری زەمەنی مەرگەسات دەخۆمەوە(...)

***

به تێزابی هەورا داچوم بەرەو گۆڕستانی دایك(....)

دایکە مەرگێگ نەبو شیری مردنم بداتیٚ

سەدەی پێشو گوتم : ئازیزم تۆ نابیتە خۆشەویستم

گوتی : نەخیر نەکەی پزوی خۆشەویستی گریٚ بدەیت

وتم : چونکە تۆ مەرگ نیت

چۆن پێم دەڵیی کشتوکاڵی مەرگ لە چی زەویەکی بوندایە ؟

دوای سەدەی گومانی شێرپەنجە لە ئاوێنە بینیمەوە

دەچوە زەریای مەرگەساتو لە مەرگی منا دەگەڕا

کۆلارە مەرگم بۆ هەڵدا تا سەدەیەك نەمرببین

ئەستێرەی مەرگ هەڵیدامە هەسارەی بیرچونەوەوە

شای هەسارەی مەرگ گوتی : تۆ مەرگیبێکی کەڕو لاڵیت

تۆ زمانی مەرگی ئەزەلت نەگرتووە

گێژەلوکەی مەرگ فڕێیدامە هەسارەی مەرگ

ئێستا شیرە خۆرەی مردنم بەبێ دایە

کێ دەبێتە دایەو خۆشەویستی مەرگم؟

هەتا هەوری گومانە مەرگ دابارێنین(...)

***

من بەزمانی پیشەسازی لۆگۆس هەوری بیرم باراندوە(...)

بۆ نابیتە سوقرات ژەهری وەرگێڕانم بەیتێ ؟

بەزمانی هیمالایای بیرکەرەوە هەوری مەرگ دەخۆمەوە

ئەسکەندەرێك نەهات لە خوێنی ئاوا نوقمم کات ؟!!

هیمالایای بیرچونەوەی مەرگی ئێوەم

بۆ دارستانی سدرە سەوز نابێت ؟!!

گەڵایەکی سەوزە هەور ڕەمزی ئێرە بونی منی تیا بو

تەونی مێژوی لە جوگرافیایا هەڵوەشاند

پشیلەی زانستی هاتو بانگەشەی بونی قفڵدا :

ئەم زەویە بۆتە کشتو کاڵی مەرگی شۆڕینەوە

تۆوە گومانی مەرگی من و ئێوەو ئەوانی زانستیە

سەدەی گومانی رێکەوتە مەرگ سەوز دەکەین(...)

2007/9/6

لە ژمارە87 گۆڤاری گزنگ 2011 بڵاوبۆتەوە

سدرەی حسەین

رۆحێك(...)سێوێكی فیزیایی لە خوێن هەڵگرت(...)

زمانێك بەرەمزەكانی بونەوە ئاوێتە بو

برۆمیسۆسێك بو بە هۆمیرۆسی ئاینی زەمان

تیغی شمشێری بە ئایەت ئاودرا

رۆحی بونی داچڵەكاند!!

سەری لە یاقیقی پیرۆزەی زەمەنا پێچرایەوە

جیا لە جەستە عوبەیدولا بۆ یەزیدی دەناردەوە

سوریا بە بارانی رەنگاڵەوە سوراو بو

ئەبابیلە تۆوچەنی بونیان كردەوە

گەردون رەنگی بە شیلاوگی مریەمەوە گۆڕا

سندوقێك بیٚ موسا خرایەوە نیلی سەدە

خوێنی حسەین بۆ (ئاسیاو حەنا) دەباتەوە

سروشت وەکو کۆتاییو سەرەتا سپی سپی(...)

***

لەم عەدەمی زمانی سەدە سپیە(...)

بە بانگەشە تونێلی بونی خرۆشاند!!

هەوێنی مەرگەساتی نەبون بەسەر بونا لە دایك بو

گەلاّی سدرە شمشێرو رۆحێکی موتوربە کرد(...)

لە گردە بایەکی ئایەت

گۆڕا بە درەختی سەوزی یەقین

بلوێنەها ساوای خستە سەر ئاو..

زەوی بە شمشێر چێنرایەوە(...)

***

ڕۆحی دارستانی زەمەن بەردە ئەستێی دێجورە(...)

سیزیفی فیزیای ئەتۆمی نەبون دادەگیرسێنێت

لێرە پرتەقاڵێك خۆرێكی ناكاتەیە

به گێژاوی فەرشە زەریای موساوە هات

عەرشی بەلقیس لە بەیتولموقەدەسا سور بو

جەعفەری ئەبی تالیب و لوقمانی سەرخەس باڵیان گرتەوە

دەریاو ئاویان بە خویناوی حسەین نوسی

جوبرائیل زەوی سەفای بە عەسا كێلایەوە

گەردەلولێك زەوی كرد بە گردەبا

ئیزرائیل شوشە زێڕی ڕۆحی ڕاگرتووە

به هەڵمی خوێنی درەختی پیرۆزەی بونەوە(...)

ڕژایە سەر خوێنی جەواهێری حسەین

درەختی زمان لە نوسینەوەیا وشك

شمشێری بون لە بینینی توانەوە

هەڕەمەکان بە بای نیلەوە دەلەرزین

بە سنوقی شیری مۆمیایی داپۆشرا

خۆر لە تیشکیا تەم گرتی

ئەستیرەی بون بە خوێنەوە پریشکیاندا

موروی ئاوداری بون زەنگۆڵەیدا بە کۆتایی:

فۆتۆنی موغناتیسی سەری حسەینی کێش دەکرد

بە جەستەیەوە مێژو دوبارە بووەوە

***

دەشتاییەك بەردی سیزیفی زمانە

لە لۆگۆسی ئاڤێستای نەبوندا نوسراوە

ئیبراهیم رۆحی چوار باڵندەی هێناپەوە

عوزەیر بۆ سێ هەزارە مردەوە

جزداشەکەی دانیاڵ بە بۆراقەوە راخرا

نەهەنگێك دیجلەو فوراتی وشك کرد

عاسای موسا کفنی هابیلی راکێشا

خەنجەری ئیبراهیم دەمە زەرد بو

کراسێك بەك ۆمەڵە کرمی ئەیوبەوە دورا

مێژوی ئالی یەعقوبی بە ئاڵتون نوسیەوە

یوسف لە بیری رەوانبێژیدا

بە کوللەی ئاڵتونیەوە گوڵە گەنمی دەڕنیەوە

یەعقوب بە بۆنی مسکەوە لەرزی

جاڵجاڵۆکە بە گردە بازنەیی رۆژهەڵاتیان پۆشی

شیرو ئاوو تەم باریە خوار

بون بە چینی سوراوی خوێن

زەنگێك گوێی بونی خرۆشاند:

پۆلێك قەلە ڕەش بۆ هابیلی بون

دارخورمای ژانی مریەم و

فویەکی ئیسرافیل بۆ عیسا

ئاگرێکی سارد بۆ ئیبراهیم

کولە ئاڵتونی خوا بۆ ئەیوب

کراسی موحەمەد بۆ عەلی

نیگایەکی خوا بۆ موسا

دەشتێکی توری پێکهێنا

بەسێوە ئاڵتونی فیزیاو حەوا

بە کەربەلا فۆتۆن کرا(...)

***

رۆحێك لە گەڵای سدرەدا نێژرا(...)

بووە حەرف و رەوانبێژی ئاوی حەیات

رۆمانی فەلسەڤ ئەستێرەی نەمری چنی

نیلی کردە سێ بەشەوە

کەشتیەکی هێنایەوە بە ئەسکەندەرەوە جوت بون

تاقی ئەسیناو توێکڵی نوسین و

گەڵا سدرەی نازەمەن تێکەڵ بون

کەربەلابەکیان لە ناکەربەلا پێکهێنا(...)

***

ئێستا کەربەلایەك شارێکی خاچکراوە(...)

چی ئەستێرەیەکی نادیارە؟

هەمو ساتێك پرسیار دەکات

بە بانگەشەی نەفخێکەوە

ملی دەکاتەوە بە پرد

بۆ موساکانی ناو سنوق(...)

***

شمشێرێك لەم زەویە هەڵچەقیوە(...)

شارە مێروی بونی پیا لچکاوە

خوا مێرویەکی دواندەوە :

مێروی بون دەوڵەتی ئەتۆمیان پێکهێنا

زولقەرنەین لە منارەی پێچاوپێچی سامەرایا

تونیلی رۆحی کردەوە

سولەیمان لە خوێن مۆمێکی داگیرساند

کە موحەمەد کەربەلای بەسدرە سڕی

دار زەیتونێك لە خوێن ژیایەوە(...)

کەربەلای سیزیفی لە میتا زەمەنا گرتووە

فۆتۆی مرۆڤی وەریوی دەم بایە

دەچنەوە بە شیرو خاچی هومیرۆسی

دارستانێك رۆح بەردە سوی ئاگرێك دەكەنەوە

بەردە تارات بونە دایەلۆژی گێژەڵوكە

چی دیزانێك لەو دیو بونەوە سەوزایی دەخوێنێتەوە ؟

گەردون بە فویەكەوە سپی بووە

بلوێنان مریەمی تیایە

نیل بە شەپۆلی سنوقەوە وشك بووە

موساكان لەگەڵای درەختەوە چرۆ دەكەن

ئەم كەربەلایە لە ڕەوانبێژی شیرەخۆرە دروست بووە

تا چرۆ موساكان گڕوگاڵ دەكەنەوە

لێرە كەللە سەرێك زەوی سەوز كرد

خۆڵ بووە ئەفسانەیەكی سێزیفی

بلیۆنان مریەم چاوەڕێی نەفخێك بون

عیساكان وشك ببون

تورەكان نیگای خواوەندیان دەویستەوە

ڕۆحەكان بۆ نەفخی دووەم بانگەشەیان دەكرد

نە نەفخێك هەبو بۆ ڕۆح و

قابیل هابیل ناكوژێتەوە

مەسیح لە خاچ نادرێتەوە

كەشتی نوح بە چیرۆكی حسینەوە گێژەنگیدا

بانگەشەیەك لەخۆرئاوای خۆرهەڵاتەوە

خۆرهەڵاتو خۆرئاواكان دەرگاكانیان داخستووە

ئێمەی مۆمیا بەڕۆحێكی بێجەستەوە

تێكەڵاوی شیلاوگی مریەمەكان دەبینەوە(...)

***

سنوقی موسا هاتەوە خوێنی حسەینی تێدایە(...)

ئیسرافیل فوی بە کەربەلایا کردەوە

عیسای خوێن لەدایك دەبێتەوە

گلگامش گیای نەمری دۆزیەوە

لە گردەبای کەربەلادا

خوێنو شیری بە ئایەت ئاودراوی حسەین

بون بەریشاڵی گیای نەمری(...)

ماسی یونس گەرداوەی خوێنێکی رژاند

کەربەلای کردەوە بە ئاو

خوانی مەسیح لەم روبارە کفناویە

نەهەنگی خانەی یونس بو

لەم کفنە گەردونیە زەمەن قفڵدرا

تائیسرافیل دەرگا بە فو بکاتەوە

کێ لەم عەدەمە بانگەشەیەك دەکات؟

بە زمانی حسەینەوە: ناخۆشیو نەهامەتی(...)

***

ئەم پەلکە زێڕینەیە شمشێری دایەیەکە(...)

بە ئەڵاو موحەمەدو قورئان شیرمان دەدات

چۆن دڵۆپەی بخۆینەوە ؟

چی فویەك ئەم دارخورمایە دەهەژێنێت؟

چی دایكێك دەمانخاتە سندوقەوە؟

***

سنوقێك لە نیلی سدرەوە دەرکەوت(...)

چاوەڕوانی بانگەشەی موحەمەدە

بۆ عەلی و خدری زیندە

هەتا بەرماڵی مەهدی رابخەن

کچانی نیل بوکە بارانە دەکەن

وێنەی تەقینەوەی هەر چوار رەنگی فیزیایە(...)

***

گەردونێك سیدرەو فۆتۆن تەقیەوە(...)

سێوێك زەوی کەربەلای کردە تەون

حەوا کالاْی ئاسنی بۆ پۆشی

نیوتن و ئەنشتاین روپێویان تیاداکردەوە

سێوێك لەبیردۆزی گەردون یاخی

هەزاران ئەستێرە ڕەنگی سنوقێك بوون

گەردوون ڕەنگی کەربەلای گرت(...)

***

هەمو مۆمیاو تاق و چاڵەکانی ڕۆح(...)

بە خوێنی سپی فۆتۆنی تێکەڵ کران

خوانی مەسیحێك لە مەرگی ئەستێرە

قولەی زەرادەشتێك بە ئاگری ئاو

سێوی حەوایەك بی شەیتان و ئادەم

جیهان لە نەفخێکدا سفر بو

رۆژهەڵاتی خۆرهەڵات بو بە خۆرهەڵاتی خۆرئاوا

کەربەلای سێزیفی کوژاوەکانی نوسیەوە

گردەبای پیرۆزەییان پێکهێنا

کولەی ئاڵتونی شاخی مەهدیان خولْقاندەوە

نەبون بە بونەوە جوت بو

لەجزداشەکەی دانیالاّ بە یەکەوە نوسانەوە

ماسی هاتەوە سەر زەوی

پوش بە ئاگر ساردبووەوە

فۆتۆنی نازەمەن لەزەمەنا تیشکی هەڵگرت

گەردوون وەك سەرەتا دەفتەرێکی پێچراوەیە(...)

سپی سپی 1(...)

1-ئاماژەیە بە ئایەتی(یوم نگوی السماو کگی السجل للکتب کما بدونا أول خلق نعیدە)

2-لە دیوانە شیعری (سدرەالحسین)دا بڵاوبۆتەوە.

لە ڤیستڤاڵی مربد 2011لە بەسرەخوێندراوەتەوە.

لەڤیستڤاڵی شیعرو وێنەومۆسیقاو وەرزش لەچالاکی(کۆمەڵەی ڕۆشنبیری بۆ هەموان)خوێنراوەتەوە لە15تموزی 2010 لەب ەغداد.

لەرۆژنامەی ئەدەبو هونەری کوردستانی نویٚ ژمارە(5617) 2011دا بڵاوبۆتەوە

زمانی هایدجەر

یەکەم فاکسی زیهنییە بۆ فەلسەفەی مەرگی(هایدجەر)

ئای هایدجەر گێژەڵوکەی زمانی مادە هەڵیکردوە(...)

هەوری دایەلۆژو ڕستە پچڕا!!

کێڵگەی مێشکمان چرۆی بیرکردنەوەی نەگرتووە(...)

ئەم گومانە چی نیشتمانێکی فەلسەفەیە؟!

چی مەحشەرێکی ئەفسانەییە بون(...)؟!

زمانمان لەنەبوندا وێنا بووە(...)!!

زەنگی گەردون بە بای وشەوە لێدەدرێت

مێژو ئاوێنەی سەرابی خوێنی بۆشایی تێدایە

ڕەمزی هەرەس هێنانی فیزیایە(...)!!

زنجیرە ئاوێنەی گەردون هەڵم گرتی..

هێڵی فەلسەفیانەی بون لەنەبون بە گێژاوی زمان پچڕا..

ئەفسانەی بون لەنەبوندا گڕوگاڵی سڕایەوە

ئێستا هەرەس هێنانی زمان و تۆڕی ئاماژەو گریانە

چرکەی کەوتنەخوارەوەی وشەیە

ئەڤین وێنای سەرابی خوێنی هاوچەرخ و

ڕستە کفنی دڵداریە

ئەم چرکەیە تاتە شۆرمان دایەلۆژە

وشە گۆڕستانی بونە

زمان تابوتی عالەمە(...)

***

ئای..گێژەڵوکەی زمانەوانی گەردونی گرت(...)

تۆڕی زمان چی تاعونێکی ئەڤینە؟!!

چی فۆتۆنێکی فیزیایی دوای بای نەفخە(...)؟!

زەنگی گەردون لەنیگایدا ئاماژەیە

وێنەی هێلکەیەکی فلیقاوە دەداتەوە(...)

تاریك خانەی وێنەی شۆراوەی مێژوی بون

لە زماندا سڕایەوە

ئێستا ساتی داڕمانو کەوتنەخوارەوەی نەبونە(...)

هێشوی زمان زەنگی کۆتایی تێدایە

چی گومانێکی شیرپەنجەیی فەلسەفییە ئەم زمانە؟!.

هایدجەر..هایدجەر(...)ئەم زمانە(...)

***

ئای(...)دۆژە سارای زمان خۆرئاوای گرت(...)

خۆرهەڵاتیش بە بای وشە توایەوە(..)

زمان درەختی شەوارەیی گومانی بونە لەنەبون

چی ئەفسونێکی شێرپەنجەیی فەلسەفیە ئەم زمانە؟!

ڕستە لەزەریای خوێنی کۆرپەدا تۆماربووە

پرسیاری عەشق لەجەستەی وشەدا نێژرا(...)

ئێستا جیهان تینوی مەرگی رستەیەکە بزر

وشەیش مەرگی مێژوی بونی هەڵگرتووە(..)

گڕوگاڵی با خەزانی بونە لەنەبون

چی تاریکییەکی مەحشەرییە ئەم زمانە؟!

رێی بون شەبێخونی ئەهریمەنی کۆی مێژوە

مێژو لەخومخانەی نەبوندا دەشواتەوە

هەمو وێنەیەك ناسنامەی خۆی سوتاندوە

تەنیا وێنەی نەبون لەزماندا تۆمار بووە

زمان مەرگی بونی پێیە(...)

هایدجەر..هایدجەر(..)ئەفسانەیە ئەم زمانە(...)

***

ئای چی تۆڕێکی خوێناوییە ئەم زمانە(...)؟!!

لەساتی لەدایك بوندا مەرگی ئافراند

ئەمڕۆ دالّی عالەم بەسەر کفنی تەرمێکەوە نەخشێنراوە

جوگرافیای بون لەنەبوندا دەشواتەوە

ئێستا گەردون هێشوی وشکی چرکەیەکە(...)!!

هەمو عالەم لەگۆڕی زماندا دەنێژێت(...)

**

ئای هایدجەر ئەم زمانە گەردونی کۆتایی بونە(...)؟!

نهێنی مەحشەری نەبون لەنەخشەیدا تۆمار بووە

لەودیو پەردەی گەردونەوە ئاوێنەی فەلسەفەی کۆرپەیەکە

لەدوای نەبون دەم دەخاتە مەمکی دایکی(...)

بەر لەبونیش ئاوێنەی روخساری جەنازەیی

پەنجەرەی بون بەبای ئەفسانە سیواخ بو

هەمو وێنە ئەزەلییەکان لەتێکشکان شۆرانەوە

کەوتنە خوارەوەو تێکشکان وێنەی عالەم

زمان رەنگی چرکەساتی نەفخی تیایە ئێستا(...)

هایدجەر..هایدجەر..ئەم زمانە شیرپەنجەیە..ئەم(...)

***

ئای هایدجەر(...)گێژەڵوکەی وشە رابورد(...)!!

بون و زمان بە بای نەبون قفڵ درا

بون لەکێڵگەی حەشیشەدا شەتڵ بووەو

نەخشەی نەبون لەتلیاکدا داڕێژراوە(..)

ئای گومانی شێرپەنجەیی ئەم زمانە

رستەی فەلسەفەی سڕییەوە(..)

شفرەی زمان هێڵی بێ کۆتایی بونە

زمان گومانی شێرپەنجەی هێڵی سفرە

ئەم گومانە تۆڕی زمانێکە بە خەردەلەوە چێنراوە

ڕەنگی فۆتۆنو ئاماژەو..

هێماو وشەو گڕوگاڵو دڵدارییە

ئەم گومانە گۆڕی زمانی عالەمە

زمان گۆڕستانی بونی تیایە(...)

هایدجەر..هایدجەر(..)ئەم زمانە(...)

***

ئای(..)تەلیسمی زمان گەردونی گرت(...)

وشە گۆڕی گومانی زەمەنو بون

بون لەگوماندا قفڵ بو(..)

گومانو بون لەنەخشەی نەبوندا جوت بون

زمان گومانی نەبونی جوگرافیای بون(...)

ئێستا زمان فیزیای تەقینەوەی فۆتۆناتە

ئەم زمانە دوا پەیامە(..)

ئەم زمانە شێر پەنجەیە..

ئەم گومانە..ئەم زمانە..بون و نەبون..

چی جوگرافیایەکیان هەیە؟!

هایدجەر..هایدجەر کەوتنەخوارەوەی زمانە(...)

زمان زەریای شتنەوەی وێنەی عالەمە!!

ئەم زمانە هایدجەر..هایدجەر ئەم زمانە(...)

(...)ئە(...)م(...)ز(...)م(...)،(...)،(...)

هایدجەر..هایدجەر ئەم گومانە(...)

997/12/7 سلێمانی

لە گۆڤاری گەلاوێژی ژمارە 1998/10 بڵاوبۆتەوە

ە دیوانی شیعری (سقوگ الكون) و (سدره الحسين)دا بڵاوبۆتەوە

هەورەکانی فەلسەفە

دوەم فاکسی زیهنیە بۆ هایدجەر

ئای گێژەنگی کەشە هەوری فەلسەفە هات(...)

شفرەی زمان رستەو وشەو حەرڤ وەری.

درەختی مێشك رەگی بیرکردنەوەی پچڕا(...)

گەردەلولێکی ناوەختە خۆرئاوای گرت.

پێدەچێت کاروانی دورگەکانی فەلسەفە بێت؟!.

لەدارستانی زمانمان نیشانەی پرسیار دەکێشێ.

ئەم دەشتاییە جوگرافیای شارێك بو نەما.

بۆسۆی فەلسەڤ ئەو درەختانەی بەرکەوتووە.

بە شێوەی مرۆڤەوە وێنا کراون(..).

لەدوای نەبونی بونەوە ئاوێنەیەکیان جێهێشتووە.

چاوگێکی سەرابی لماوی دوای لافاوە.

ئێرە دەنگی جیهانێکە بە دەمامك ئاهەنگ دەکات.

سەدای پشیلەیەك لەسەر مانگەوە دێتە گوێ .

جەستەی ئاوێتەی ئەستێرەیەکی کوژاوەیە.

بەحیلەو فیشکەو قیژەو نوزەو میاوەوە فەزا دەبڕن.

تاشە بەردی بون و نەبون بە شیلاوگ سیواخ دەدەن .

چی ساتێکە مەحشەر لەزەنگیانەی نەفخیدا وێنا بووە.

وێنەی جەستەی حەقیقەتی بون فۆتۆ دەکات .

تونێلی دەنگە خەفەکان لەدوڕیانی بوندا .

بە لێکترازانی ئەستێرەوە تەریب کرا.

بایەك گێژ دەخواو پەڕۆی بوکێنی شار دەپێچێتەوە .

ئەم خاکە شارێك بو با { } تەفکیکی کرد ... .

**

ئای ڕۆژانی زەنگو ئاژێر...بای گشتگیری(...)

منارەی شار کەوتنە لەرزە!!

دارێکی ئەبەدی لە کاکێشان رەگی دانا .

گەڵای وێنەی کۆرپەکانی کافرۆشی بو.

ئاسمان ڕەنگی سور بو، گۆڕاو سپی شین بو

بە شیرو ژەهرو هەناسەی ئەستێرەو مانگ .

لەمرۆڤدا رەگی شیرپەنجەیان رواند(...)

ئای لەو ساتەی پەراسو بە با پڕدەبو.

بایەك ئەم شارەی خستە ناو فەزای حەقیقەت گەڕاوە .

ئاژێرەکانی فەلسەفەش بە قوڕاوێك سیواخدران

شوێنەواری بونی ئەم شارە .

تەنیا جێماوەی دایەلۆژێکی فەلسەفییە.

گێژەڵوکەی حەقیقەتی تەکنیکی پێچایەوە..

هایدجەر..هایدجەر بڕوانە جوگرافیای ناحەقیقی وێناکردو

حەقیقەت ماهیەتی بونی خنکاند(...)

**

چی وشەیەك لێرە ماوە, ناوی شار بێ(...)؟!

کێ لەسەر بەرد رستەی ئەڤینی خوێندەوە؟

لەدرەختی ئاسمانەوە چاویلکەیەك فەزای پێوا.

بایەك هاتو بایەك رۆیشت..

تەلی تۆفانی فەلسەفە بون و نەبونی هەڵمژی.

نەبونەکەی کامۆ ژەهرەکەی سوقراتی رژاند .

چاوی سارتەر بەوێنابونی بیکیتەوە خامۆشکرا .

سارتەر پەیژەی بونی بۆ هەور هەڵزنی .

دیکارت و هێگەڵ و هۆسرڵ فینۆمینۆی نەبونیان شیتەڵکردەوە.

هایدجەر نوقمی حەقیقەتی (بون و نەبون) بو.

ئێستا ساتی کەوتنەخوارەوەی زمانی(بون نەبونە) .

لەڕایەڵی ئەستێرەوە بە تیشکی چرا نەوتینەکان ئاوێتە بون.

کێ وجودی خۆی بیرماوە؟!

هەتا حەقیقەتی ئاگرێکی ئەم شارە بگێڕێتەوە.

کێ جوجکەیەکی بینیوە بە دەم پشیلەیەکەوە قرخەی بوبێ؟!

یا مرۆڤێك لەساتێکدا ئەڵقەیەکی بوکێنی دیبێتەوە؟!

ئاوێنە فەلسەفیەکانی ئەم شارە حەمامێکیان تیادا هەبووە،

ڕەگی شەهوانی مرۆی ئەستێرەکانی نیشاندابێت؟!

دەبێت لەم شارەدا کچێك بوبێت مرۆڤ بوبێت؟!

پێدەچێت لەشارێکدا تەنیا مەلێك نەبرژابێ..

تەنیاو تەنیا..باڵەفڕێك(...)

ئەم بۆشاییە شارێك بو حەقیقەتی بونی نەبو(...)

**

ئای تۆفانی حەقیقەتی کەوتنەخوارەوەی ئەستێرە(...)

لەم شارەدا تاقە نیگایەك نابینرێت کاول بکرێت..

تلیاك و جگەرەو حەشیشەو چاو هەناسە یاخی بونو

بە فەزاوە جوگرافیای نەبونیان نەخشاندوە.

شارێك نەخشەکەی با بردی.

تەقنییەی فەلسەفە لەحەقیقەتی هایدجەردا پێچایەوە(...)

***

ئای مرۆڤە مۆمیاکانی چاخی سفر(...)

چاوتان لەدرەختێکی وشکە لە خۆرهەڵات .

گوێتان لەدەنگێکی مردوی خۆرئاوایە.

گۆڕێکی بون لەنەبوندا بخاتە بێشکە.

تاقە دەنگێك لەخۆرهەلات دەرچو .

مردوی نەبون لەوجوددا زاريان جولاند..

ئێستا فەزا بە نەبونيك لەحەقيقەت وێناکرا.

تەنيا هەورێك چەتری شارە.

خاکيشی تەنيا هەورێکی وێنا بووە.

دەنگی پشيلەيەك لەبۆشاييەوە دەردێت تەنياو تەنيا.

جەستەی بە قولاپی ئەستێرەی شار هەڵواسراوە.

چی فەزايەك جوگرافيای بون لەحەقيقەت دياری دەکات(...)؟!.

نەخشەی شاريش لەمەمکی بەردا دڵۆپەی کرد.

ئەويش بە تەقنييەی فۆتۆن ون بو سوتا(...)

ماهييەتی بە شيری زوحەيل و شيلاوگی کافرۆشی تێکەڵکرا..

لەگەڵ هێزی گەردەلولی شارا ون بون(...)

***

ئەی ئەوانەی لەنەبونی شاردا مۆمیان(...)

جەستەی خۆتان بە جوگرافیای شار بپێون بۆ نەخشەیەکی کۆتایی.

ئێستا ساتی ئاگر بارانی فەلسەفەو بۆسۆی فۆتۆنی گەردونە.

مارکس ئیفلاتونی نوسی و نیتشە نەمرود.

هایدجەر مردو زمان لەحەقیقەتی((بون و نەبون)) فەزای پێوا

چرای فەلسەفە بە دار ئەلەتریکی بونەوە کەوتە لەرزین(...)

تۆڕی زمان توشی شێرپەنجەی تاوان بو.

بایەکی ئەبەدی دارستانی شاریماڵی .

ماجەلان چوەوە ناودەریا.

زەرادەشت بەداڵێکەوە منارەی گرت(...)

فیرعەونو هێتلەر بە جوتە نەخشەی بونیان کێشایەوە .

گومانی حەقیقەت لەدەنوکی قەلێکەوە دەرکەوت .

تەنیا نەخشەی جەستەیەك بو وێنا بە جەستەکەی ئەیوب .

گۆشتی بە با پڕ دەبووەوە(...)

کێ دەتوانێت فاکس بۆ دارستانی ئەستێرە بکات؟!

حەقیقەتی مەرگی زمان لە حەقیقەتی ماهیەتی بون دیاری بکات.

فەرمون زەنگ بۆ ئەدیسۆن و ئەنجلس لێدەن.

زمان نیشتەجێ بونی بونەوەرە هایدجەر..هایدجەر .

قروسکەو حیلەو جریوەو هاوار لە جەستەی ناحەقیقەتی تێکەڵ بووە.

لەدوای زمانی چاخی سفر لە بێزمانی بەجێ ماوە .

کێ ئەم زەوییەی جارێك دیوە؟!

وێنەی شفرەکانی زمان بێنێتە یاد .

کەسێك هەیە تەنیا حەرفێکی بیرمابێت؟

تا لەئاگری وشەدا خۆی لەماهییەتی ناحەقیقی بسوتێنێت.

(بون و نەبون) تەختە سڕی فەزای شاریان هەڵگرتووە.

گڕوگاڵ و لایەلایە جێگەی بونی دیاری دەکرێت .

جوگرافیای بون لەتاریکخانەی گەردونەوە شۆرایەوە .

***

درەختی فەلسەفە هاتو دورگەکانی فیزیای شین کرد(...)

تەنیا ڕێژنەی دڵۆپە شیرێکی مەمك رژایە خوار.

سیمۆتیکای مەرگ بە گەردونەوە کەوتە زەنگۆڵ

تۆڕی فەلسەفە بە (بون نەبون)ەوە گرێ درا(...)

بون لە نەبون حەقیقەتی بونی ونبو

ئێستا فۆتۆن لەبوندا نەفخ دەبێت

گەردون بە هێڵی فەلسەفەی تابوتێکەوە تەریب بووە.

جاجمەکەی هایدجەر هاتو شاری پۆشی.

هەزاران هێلکەی فەلسەفە بە هەورێکەوە تێکەڵ کران.

حەقیقەتی (بون نەبون)یان بە شیلاوگەوە وێنا کرد(...)

بە شەمەنەفەری فەلسەفە لەسەر هەور گۆڕیان هەڵکەند(...)

***

ئای حەقیقەتی (بون و نەبون) لەتۆڕی فەلسەفە ون بون(...)

تەقنییەی با فەزای شارێکی هەورینی داڕشتەوە.

فەزای ڕۆح لەفەزای فۆتۆناتدا گۆڕستانێکیان پێکهێنا.

هێڵەکانی فیزیا بە زەنگۆلە ئەبەدییەکان ئاوێتە بو.

زمانێك بو بە گۆڕستان ڕەمزی هەرەسهێنانی سڕییەوە.

بایەك هاتو بایەك فەزای گەردونی گرت.

بەدوای تۆڕی نەبون و حەقیقەتی بونەوە ون بو.

زمانێك جێماوەی ئەو مرۆ مۆمیابوانەی چاخی سفر بو.

لەم شارەدا شوێنەوارێك هەبو.

بە بایەکی ئەبەدییەوە سڕایەوە.

شارێك هەبو جوگرافیاکەی لە نەبوندا تۆمار ببو.

ئەم جوگرافیایە شارێك بو(...)

ش – ا – ر–ێ – ك – ب –و –و

1990/8/8 (...)

لەگۆڤاری رامان ژمارە: 39ی 1999 بڵاوبۆتەوە

كاك هوشیار شێخ أنور وەریگێڕاوەتە سەر زمانی عەرەبی، لە دیوانی شیعری (سقوگ الكون)و سدره الحسیندا بڵاوبۆتەوە

فەلسەفەی مەرگ

سێهەم فاکسی زیهنییە بۆ فەلسەفەی مەرگی هایدجەر

ئەم زەوییە سێوی ژەهرو هێمای سڕینەوەی بونە(...)

درەختی مێشك گەڵای گومانی گرتووە

لەم خاکەدا ناسنامەی تۆو ئێمەو ئەوانو نیشتمان

ڕەمزی زیهنی گەڵایەکی کۆچ کردوە

ڕەنگی پیاڵەیەك ئاو دەدات

ئێرە کشتوکاڵی ژەهری فەلسەفەی مەرگی ئێستایە بە سەرەتا(...)

گەڵا ڕێزانی زەمەن هات!!

تۆڕو گەڵای زمان و بون بە گێژەنگی باوە ون بون

چی ساتێکە فەزای تلیاك جوگرافیایەکی لەنەبون پێکهێناوە(...)؟

لەفەلسەفەی مەرگی بوندا نیشتەجێیە

ئێستا ساتی قەدەرێکە بەر لەفۆتۆن..بەر لەهەرەس(..)

دەشتو چیا باڵایەکیان لەئاو هەیە

جوگرافیای بون بە درەختی ژەهری فەلسەفە ڕەنگ بووە

ئاوێنەی ناحەقیقی ئێستا بە حەقیقەتی سەرەتاوە(..)

فەلسەفەی مەرگ لەفۆتۆنی داهاتودا شەتڵ دەکات

لێرە ڕۆحی بەر لە بون بە شاڵاوی ماهییەت ئاوێتە دەبێت

ساتی قەدەر فۆتۆنی عەشق گەردون دەگرێت..

ئەم زەوییە تۆوی خەردەل و شێرپەنجەیە بۆ نیشتمانی فەلسەفە(..)

***

درەختی زمان لەم زەوییە بە شاڵاوی باوە ون بو(..)

گەڵا بە سیمۆ تیقای مەرگەوە فەزای ڕەمزی مێژویان شیکردەوە

ڕۆح بە ئاوێنەی فەلسەفەی مەرگ وێنابووە

گۆڕی شوشە فەزای فەلسەفەی پێکهێنا..

گەڵای بونیش کەوتنە خوار!!

لێرە پەنجەرەی فەلسەفە قفڵ بونو کرانەوە

تۆڕی بێ زمانی لەزمانی زیهنی گەڵایا نەخش کرا(..)

شوشەی شکاوی با وێنەی بونێکی بەر لە نەبون بو

نەبونیش پارچە ئاوێنەی چەند سەدەیەك بو لەقوڕاو

شوێنەواری بون لەسەر هیچ گەڵایەك ناوی نەبو

ئەو زەنگانەی گەڵای درەختی بونیان پێکهێنا

نیشتمانی فەلسەفەی مەرگیان بەڕۆح کێڵا(...)

هۆسرڵ ئاوێنەی فرۆیدی بۆ سەرەتا گەڕاندەوە

نیتشە نەمامی نەبونی لەکشتوکاڵی گوماندا رواند

لەدوای هێڵی بێڕەنگی درەختێك لە گومان سەوز بو

فاکسی زیهنی ڕۆحی هایدجەریان دەکێشا(...)

تۆوەکانی فەلسەفە لەم خاکەدا زمانی فۆتۆنیان کردەوە

بە ترومپای یەکەم ژەهری سەرەتایی

دارستانی درەختی سێوی حەوایان پەرش دەکرد

ئەم خاکە خۆڵی زمانی ئاوی هێرقلیتس و گەڵای داروێنە

من و تۆو ئەوان گەڵای مەیمونی ئەو درەختە ژەهراوییەین(...)

سەیری خۆت بکە لەئاوێنەی ئێمەو (بون و نەبون)

هەمو وێنەیەك سیمایەکی مەیمونی گرتووە(...)

دو جار بەئاوێك شۆران و بون بە گەڵای زیهنی درەخت

دارستانی حەقیقەتی تەقنییەی بونی سێو ژەهرە!!

لێرە لەنیشتمان ئاو دوجار بون بەژەهرە دەشوات(...)

**

ئەم زەوییە ئاوی ڕۆحی فەزای جێگەی بەر لە بونە(...)

فەزای سیمیای فەزایەکە لەفەلسەفە پێکهاتووە..

تەنانی ڕەمزی مەرگەسات بە درەختی فەلسەفەوە ڕایەڵ بووە

لێرە تەنیا دڵۆپێك شیر ناسنامەی زمانی بەر لەبونە

بە دار ئەلەتریکی بونەوە دەبێتە لانکەی میکرۆسکۆب

چیای هەور لەگۆڕستانی شوشە پێکهات

شەتڵی دیالاکتیك هەوری ڕۆحی بون دەڕوێنێت

لەئاوێنەی نەبونەوە حەقیقەتی فەلسەفەی مەرگ وێنا دەکەن

ئەم زەویە نیشتمانی شەوارەی ئەلەتریکە

چوار ڕەنگی فۆتۆنی فیزیا هەوری بونیان پێکهێناوە(...)

ئای لەو گێژەڵوکە سەرتاسەریەی زمان

خاکی زمان بەگەڵای گومان داپۆشرا

لەم کشتوکاڵی ئەلەتریکە ئەڵغامی ڕۆح تۆوچەن بووە(...)

بە میزەڵانی تابوتەوە یاری بەگەڵای جەستە دەکەن

لەم ئێستایە هەمو مادەیەك بو بەئاو

تەنیا دار سێوەکەی حەوا سێبەری (بون و نەبونە)

گەڵایەکی عەشقی ئەبەدی ئیفلاتونە لەفەلسەفە

ئەوی تریش ژەهری فەلسەفەی سوقراتە بۆ فەلسەفە

لێرە فەلسەفە لەفۆتۆنی فیزیادا دەتەقێتەوە

هەر گەڵایەك ڕەمزی کەوتنەخوارەوەی عالەمێکە

لەساتی فۆتۆندا جیادەبنەوەو پێکدێنەوە

لێرە هەموعالەم لەتەنیا درەختێکدایە تەنیاو تەنیا

درەختێك فەزای سیمیایی فەزای عالەمە

ئەم زەوییە گوڵدانی فەلسەفەی مەرگی تراژیدیای وێنەی بونە(...)

شێرپەنجەیە ئەم زەوییە(..)شێرپەنجەیە ئەم زەوییە(...)

***

درەختی فەلسەفەی مەرگ نیشتمانی زمانی شین کرد(...)

وێنەی زمان لەخومخانەی مەرگی فەلسەفە وێنا بو..

ئێرە شارستانی جەستەیەکە لەدوای مەرگ زمان بگرێت

ئای کەشە هەوری شیلاوگی گومانی سکی فەلسەفە؟!

دڵۆپەیەك بە گەردەلولی با خنکا(...)

هەرگەڵایەکی درەختی ئەم تۆفانە ناسنامەی عالەمێك بو بزر بزر..

لە فۆتۆن و زنجیرەو نەخشەکانی فەلسەفەوە سروشتی گرتبو

گەڵای کفنی زمانی هایدجەر سەوزبووەو

لەدرەختی فەلسەفەی مەرگا بونی شینکرد

بای گشتگیری فەلسەفە هات کفنی نەبونی ڕامالْی

گەڵای وێنە مەیمون بەوێنەی نوئێلەوە ترەکینەوە

ڕەمزی گۆڕێکی شوشەیان پێکهێنا(...)

کێ ناسنامەو بون و زمانی خۆی دەوێت گەڵا بگرێت..؟!

ڕەنگو شێوەو ڕەگەزی مەیمونی باوکی تیا ببینێت

گەڵایەك لەم بونە ڕەمزی گەڵایەکە لەنەبونی من و تۆو ئەوان و ئێمە(...)

ئێستا ساتی کەوتنەخوارەوەی گەڵایە بۆ وێنەی بون

وێنەی عالەم لەکاژێری تاشەبەردا ڕەنگ هەڵدەگرێت(...)

**

گەلاَی فیکری ئەم زەوییە بەدرەختی فیزیا لول بو(...)

بای فۆتۆن فەلسەفەی گەڕاندەوە بۆ سەرەتا

هێرقلیتس تێکەڵی گەلاَی فۆتۆنی ئێستا بو لە سەرەتا

ئێستا زەمەن بەهێڵی فەلسەفە قفڵە

عالەم دوجار بەئاوی زەریایەك شۆرا(...)

گێژاوی یاسای نیسبی هات

گێژەڵوکەی ئەزەل سکی مێژوی پڕکردەوە

گەلاَی زمان بەساتەوەخت گەیشتەوە

ئێستا مەرگ لەپەرداخی فەلسەفەدا نیشتەجێیە

زەمەن + زەمەن(...)

ئاوێنەی منداڵی لەچەرخو فەلەقی فەلسەفەو(بون و نەبون)دایە

فرۆید لەزەریای نەبون شۆرایەوە

هایدجەر لەکفنی گەڵای زماندا نێژرا

گێژەڵوکەی زمان بەئاوێنەی فەلسەفەوە ڕەنگی هەڵگرت

گەڵای عالەم بۆ درەختی یەکەم باوك گەڕایەوە

ئادەم حەوای کوشتو سێویش ئادەمی وشککرد

ئێستاو ئێستادار سێوێك نیشتمانی فەلسەفەی مەرگە

ئەم زەوییە درەختی فەلسەفەی مەرگی بونی پێکهێناوە

**

هاوارێك دێت لەدوای فۆتۆنی کۆتایی سەدای پشیلەی کێویە(...)

بە سیمیۆتیکای تۆڕی زمانی نەبون تێکەڵ دەبێت..

جوگرافیای بون لەبەرگی فەلسەفە دەدڕێت

گێژەڵوکەی فەلسەفەش بەسێوەکەی نێوتنەوە یاری دەکا(...)

بەدار سێوی دایکە حەوا تێکەڵ نابن

لەگەڵ دیالاکتیکی مارکس باسکە دەکەن

بای گشتگیری فەلسەفە هات بونی پۆشی(...)

زەریای زەوی بەسێو ژەهری فەلسەفە پڕکرایەوە..

ڕۆح لەجەستەی سێوەکاندا شەتڵ کرا

مێژو بەسێوی ژەهری نیسبی سفر بووە

ئەم زەویە هاوارو روخسارو بونی خنکا..

سێوو ژەهر گەیشتنە هەور..

ئێرە خاکی کشتوکاڵی فەلسەفەی مەرگی (بون نەبون)ە

کشتو کاڵی فەلسەفەیە

(...)فەلسەفەیە(...)

(...)(...)

لەگۆڤاری گەلاوێژی ژمارە 16/ 1999 بڵاوبۆتەوە

کاک هۆشیار شێخ أنور وەریگێڕاوەتە سەر زمانی عەرەبی،

لەدیوانی شیعری (سقوگ الكون)و(سدرە الحسین)دا بڵاوبۆتەوە .

میتا مەرگ

چوارەم ڤاکسی زیهنییە بۆ فەلسەفەی مەرگی مارتن هیدجەر

گەڵای گومان درەختی فیکری پۆشیوە(...)

گومان بکە(...)لەوێنەو ئاماژەو هێما

ئەم زەوییە تاریکخانەی وێنەی بێشێوازی بونە.

وێنەی زیهنی شێرپەنجەی بون لەفەلسەفە وێنا بووە(...)

رەنگی باو هەناسەو ئەڤین و ئاو شێوەی ناشێوەیان وەرگرت

گێژەڵوکەی میتازمان فەزای فەلسەفەی گرتەوە.

چرۆی حەرف و وشەو رستەو وێنە وەری!!

وێنەی خودو ئێمەو ئەوان و نیشتمان(..)

لە کفنی رستەیەکی فەلسەفیدا شۆرانەوە

کە فیکر ناتوانێت واتاو ئاماژەو وێناکردنیان دەربخات..

لەم خاکەدا زمان رەنگی هەناسەو دەنگی نەبونێك وێنادەکات

بەشەوارەی گۆڕی شوشەیی فەزای وشە

تۆڕی ئاماژەو وێنەو بیرکردنەوە پچڕا(..)

گەردەلولی حەرف فەزای زمانی میتا زەمەنی گرتەوە.

پەپولەی مەرگ لەفۆتۆنی فەزای فیکرا نیشتەجێ بو.

بو بەزەمەنی میتامەرگ(..)

شاری گێژەڵوکەی وێنەو روخسار

بەتەنیا درەختێکە وشەی گەڵا ژەهری میتا وێنەی دەرکردوە.

ئێرە نیشتمانی میتا مەرگە(...)

**

ئەم زەوییە دوا وێنەی خودو رۆح و بونی تیایە(...)

فەزای فۆتۆن بە نەفخەوە میتا رۆحی رەنگاڵە کرد.

توخمە هێلکەی نەبون بە روخسارو وێنە رەنگ بو!!

خێوەتی فەلسەفەش لەمیتا زەمەنی نەبوندا کرایەوە(..)

تەنیاو تەنیا هاواری مریشکێکی کڕ لەدوایەوە دەرهات.

شفرەی زمانی لەهێلکەوڵەی زەمەندا سڕیەوە.

ئەو هێلکە عەدەمییانەی لەفەزای فەزا ناشێوەییەکانەوە.

بون بە ئیمپریالیەتی ئەنتۆلۆژی میتامەرگی فەزایی ون

ئێستا میتا زەمەنی فەزای ئەنتۆلۆژی هێلکەی فەلسەفەی مەرگ.

گەڵای نیتشە دەکەن بە نامەی قەصدیە بۆ زەرادەشت

قولەیەکی ئاسمانی بۆ هۆسرل دروست دەکەن(..)

قەلەرەش لەسەر زەمەنی میتا مەرگی فەلسەفە هەڵفڕی!!

کۆلارەی زمان یاری فەلسەفەی بە حەرف پێکهێنا

لەم ساتەدا هەڵماتی فەلسەفە جۆکەرە(..)

وێنە لەشوێنەواری گۆڕستانی فەلسەفە دەشواتەوە

هەمو بونێك لەمیتا نەبون وێنا بو(..)

گۆڕستانی شوشەی وەهم بەوشەیەك وێنا ببو

گۆڕی نەبونی لەفەلسەفە هەڵکەند(..)

زەمەن لەچرکەی بەر لەبون و دوای نەبون پچڕا.

شریتی فەلسەفە لەگۆڕەوە بۆ گۆڕ ون بو..

مارکس بەدوای جەدەلیەتدا هەزار مێردی پکشنی

ئەنجلس کەشتی ماجەلانی خستە کار.

کۆلارەی هێگەڵ بۆ سێوەکەی نیوتن هەڵدرا(..)

مێژو تەنیا کەللەسەری هەزارەی پێنجەمی هابیل بو.

بۆ چەقی نیوەی زەوی دەخولایەوە(...)

بای زەیستانی فەلسەفە لەفووەکەی مریەمەوە هات.

درەختی بیرو زمان و روخساری وەراند!!

زمان لەبێ رەنگی بون توایەوە(...)تێکەڵ بو بەقوڕ(..)

کاژێری فەلسەفەش فۆتۆنی فیزیایی زمانی بڕی.

بون بو بە کاژێری بایەك زنجیرەی زنجیرەی پساند.

لەم خاکەدا زمان تەفکیك کراو فەلسەفە سەوز بو

فەزای فەلسەفەش بە هەناسەی ئیمپریالیەتی ئەنتۆلۆژی رەنگ بو.

ئێرە نیشتمانی میتا مەرگی فەلسەفەیە(...)

***

گومان بکە...گومان لەروانین و وێنەو روخسارو روناکی...

چی گەڵایەك مەرگی فەلەسەفەی لەفەلسەفەی مەرگ هەڵگرت؟

درەختی سدرە سارای سیدرای میتا زمانی پۆشیوە.

گەڵای زمانی سیدرا وەری(...)

گۆپکەی فەلسەفەی مەرگی سوقرات و حەرفی ئیفلاتونی دەرکرد(..)

هێگەل لەهەزارەی هەشتەمی زماندا هاتە بون.

مارکس لەگەڵای ئەبستمۆنی بوندا نێژرا(..)

ژیان لەسیپاڵە زەیستانیەکانی فەلسەفەی مەرگ لەدایك بو.

بورجەکانی شار بە خشتی فەلسەفە رەنگ کران(..)!!

ماهییەتی حەقیقەتی بون پرسیاری مەرگی بزر کرد.

لەتورەکەی حەقیقەتی بون ئەفسانەی زەمەنی خۆی شاردەوە

هولدرلین سەگێکی ئاوی بۆ چەرخی سەرەتا بردەوە.

هیرقلاتیس بەئاوی چەرخی بیستەم لەهەزارەی دەیا شتی(..)

من مرۆڤێکی دازاینیم لەدایك بوی درەختی حەوا

بە بیرە سەرابییەکانی نەبونەوە رەنگ بوم

بەدوای زەمەنی هێرقلاتیسدا دەگەڕێم(..)

کێ دەتوانێت ناونیشان و رەگەزو مێژوم بدۆزێتەوە(...)؟!

لەدەفتەری هولدرلین یاری بە سەگێك دەکەم.

سەگێك وێنا بەمن و ئێوە(...)

ئێمەیەك وێنا بەوێنەی سەگ

فەرمو لەو ئاوێنە فەزاییەوە لەمن و خۆت و ئەو بڕوانە(...)

سەگێك هەمو رەنگێکی هەڵگرتووە.

دەمێك شەراب دەخواتەوەو ساتێك ئێسقان

کەڵبەی ددانی مرۆڤەو لێوی شفرەی فیل

بەسەر دێبەری شەتڵە حەرفیەکانی فەلسەفەی مەرگدا دەپەڕێتەوە(..)

ساتێك گیاندەداو زیندو دەبێتەوە!!

سەگێك وێنەی هەمومان و وێنەی خودی هەڵگرتووە.

وێنەی من و تۆو ئەوان و ئێمەو ئەوانی دواترە(..)

***

گومان بکە لەساتە ئەفسانەییەکانی بون لەرۆشنایی چاویلکەیەك(..)؟

گێژەڵوکەی نەبون بورجی فەزای خستە لەرزە.

ئاسمانی شار پۆ پەشمینی زمانی شێرپەنجەی نیشتمانێکی وێنایە.

وێنا بەکەڵبەو هەناسەی پشیلەیەکی کۆتایی(..)

پشیلەیەك بەڕوخسار سەگ و بەماهییەت(..)پشیلە.

ئێستا گەڵای فیکر لەمیتۆلۆژیای مەرگدا هەڵدەوەرێت(..)

هیچ وشەیەك بۆ وێنە بونی جەستەی تۆ سەوز نابێ.

ژیان هێمای مەرگەو مەرگ وێنەی تۆیە(..)

گەڵای سیدرە زمانیان لەکفنی خۆیاندا شت

تەنیا گڕوگاڵی رستەیەکی فەلسەفە زمانی گرت.

گومان لەو ساتەی...

ئارکیۆلۆژیای بریسکە تابوتی بەر لەبونی نەخشکرد.

میتا مەرگی جوگرافیای فەزای مەرگی تیا جێنشین بو.

ئەم شارە بە قەدەرێك درەختی زمانی هەڵوەری.

فەلسەفەی مەرگی بون تەفکیکی کرد(..)

**

گومان بکە(...)چرکەی گومان لەسەر مەرگی دوا پرسیارە(..)

دازاین چی قەدەرێکە لەکۆتایی فەزای فەلسەفەی مەرگ.

لەدەرەوەی بەهای واتای زمان نیشتەجییە.

ئەو پرسیارانەی لەنەبونی فەلسەفە لەدایک بون.

ئەو حەرفانەی کە ناتوانین بیانخەینە سەر شفرەی زمان(..)

ئەو وشانەی لەدرەختی فیکرماندا سەوز نابن(..)

ئەو وێنە ئەزەلییانەی توانای بینینیانمان نییە!!

بای زەیستانی فەلسەفە تەنیا کەللە سەرێکی بەجێهێشت(..)

گوێچکەی جەنگیزخان و لوتی مارکسی تیا شەتڵ ببو.

چاوی ڤلادیمیر پۆتین و مێشکی ئیفلاتونیان هەڵگرتبو(..)

دەمارەکانیشی بلوێنەها تۆوی مرۆی گرتبووە خۆی.

هەریەکەی بەجەستەیەکی مۆمیا وێنا ببو(..)

بەوێنەی زەمەنەوە فەزای بونیان پۆشی

لەفیکرماندا تەنیا وێنەیەکیان هەڵنەگرت(..)

بە تابوتی گومانی دازاینی گۆڕستانی زمانی پرسیاریان پێکهێنا.

حەقیقەت بەتەلبەندی دازاین ئەفسانەی نەبونی کردەوە(...)

نەتەقنیەو نەحەقیقەت پرسیارەکانیان نوسییەوە.؟

نەپرسیار فەلسەفەی مەرگی داگیر کرد(..)؟

پرسیاری ئێمە پرسیارە لەوشەو حەرفە تواوەکان.

گەڕانە بەدوای جنیالۆژی و وشەی بون

ئێستا ئەو پرسیارانەی کە فیکر تینویانە شێوەیان نیە(..)

رەنگیان وەکو رەنگی ورچێکە سەگ بێ.

وەکو پشیلەیەکە مرۆڤ بێ(..)

کێ دەتوانێت هاوار بکات؟!

یان تامی مامرێکی ئەمریکی بچێژێت.؟

ئەوە سێوێکی بەر لەبونەو درەختی فەلسەفە گرتویەتی.

ئەوە کچێکی نیاندەرتاڵەو بوکی هەزارەی سێیەمە(...)

بیرکردنەوە لەومێژو زەوییە نەگریسانەی کە ناتوانین ناویان ببەین.

لەم نیشتمانەدا زمان تۆڕی فەلسەفەی مەرگ دەگرێت.

بیرکردنەوە لەمەرگی تۆ بیرکردنەوەی نەبونی منە.

بیرکردنەوە لەکەللە سەری کچێکی بێ جەستە(..)

گەڵای ئەو رستە هەورییانەی فەزای مەرگی عالەمە.

ئەمڕۆ کەللەیەك فەزای پۆشی رەنگی سەگێك دەداتەوە.

تەنیاو تەنیا کەللە سەرێك رەنگی هەمومانی هەڵگرت!!(..).

***

گومان بکە(..)لەساتە ئەفسانەییەکانی میتا پرسیار(...)

لەو وێنانەی وشەیان لەسەر زمانمان بزربووە.

من بیر لەتۆو ئێمەو ئەوان و نیشتمان دەکەمەوە.

بۆ شێوازی بەر لەبون دەگەڕێمەوە(...)

درەخت فیکری وشك کردو گەڵای منداڵی گرت.

منداڵدان ئەتۆمی چەرخە نەوتینەکانی نەبون گڕ دەدات(...)

سەفەر تاسی شەهوەت لەکەوتنەخوارەوەی زمان پڕ دەبێت.

گەردون لەپوزەوانەی تەنیا مەلێكدا هەناسەی هەناسەیەكە.

هەناسەی بایەكی زەیستانییە چارۆكەی بوكێنی گێژدەدا(..)

كەسێك نیە لەم خاكەدا فیكری بەوشە تەفكیك نەكرابێت؟!

سنوری پزوی مەلێكی فەزای فەلسەفەی مەرگ(..)

حەقیقەتی تەقنییەی بون حەقیقەتی ماهییەتی كوژاندەوە.

ئەم شارە بەتۆفانی فەزای زمان كوژایەوە(..).

***

گومان بكە(..)لەچركە فیكرییەكانی كەوتنەخوارەوەی وشە(..)

ئەمڕۆ زمان بەبای نەفخی تەریب بووە.

پرسیار لەشێوازی بونیك نەبونی تەفكیك كردوە.

منداڵێك مرد زنجیرەی وشە خنكاندبوی.

ژنێك كوژرا كۆرپەیەك لەسكیا گریا(..)

دوا جەستەی بون بەچەقۆی حەرف سەربڕا

لەم خاکەدا رستە پەتی سێدارەیە.

زمان گێژەڵوکەی مەرگە(...)

لەم فیکرەدا زمان زەریای فیکری مەرگە!!

هێراقلیێت بەئاوی هەزارەی هەشتەم هێگەڵی شت.

چاوشارکێی زەمەنە گۆڕاوەکان لە کۆی تەنیا چرکەیەکدا.

دازاینی رۆح تاریکستانی بونی گرت.

نیشتمان بەحەرفەکانی نەبون نەخش کرا(..)

بەو وشە ژەهراویانەی بەرەو فەزای نەبون گێژبون.

لێرە تونێلەکانی نەبون روناکن وەك رۆحی پەپولە.

لەم خاکەدا نەبون شارستانیەتی حەقیقەتی میتا بونە(..)

***

گومان بکە(..)لەوحەرفانەی حەقیقەتی تەقنییەی بونن(..)

ئەم شارە لەزەریای وشەو حەرف و ڕستە شۆرایەوە.

بە گڕی گڕکانی زمان سوتا(..)

کێ ناسنامەی مرۆڤێکی دۆزیوەتەوە؟!

کێ بۆتە سەربازی کەشتی ئیمپریالیەتی ئەنتۆلۆژی؟.

کەسێك چاوی بەڕەحمی ئافرەتێك کەوتووە مۆمیا کرابێ(..)

ئەم چرکەیە مەمکی کچکێك بەسێوەکەی دایکە حەواوە وێنابو.

لەگەڵ سێوەکەی نیوتن وێنەی توڕێکی زمانیان دەدایەوە(..)

خاکی زمانی هەڵفڕینی رۆح نەخشە دەکات.

لەنیشتمانێك ژێر پیاڵەی شەهوەت و دار بنێشتی کچانەی تیا نییە.

ستونی جوگرافیای بەپەڕۆ بوکێنییەکان تەنراوە.

لەم خاکەدا تۆوە شێرپەنجەییەکان لەزاووزێی هێلکەوڵەدایە(..)

شیر لەکارێز هەڵدەقوڵێو ئاو لەمەمك.

ئەم خاکە گێژەڵۆکەی زمانەوانی مەرگی فەزای فەلسەفەیە(...)

***

گومان بکە(..)لەو سێبەرو هێمایەی وێنە هەیەتی(..)

گومان لە تروسکەی چاوو سکی هەتاو.

گومان لەوێنەی زیهنی فەلسەفەی مەرگ لەحەفەریاتیەکانی مەعریفە

ئێستا مارکس ژنیالۆژیەتێکی هاڕمۆنی بۆ ئیفلاتون هەیە.

زەنون حەفریەیەکی وێنەیی بۆ حەوا دەکێشی.

کوا کاغەزە خوراوەکانی جنیالۆژیای زەمەن(..)

کوا ئەو بۆریانەی مەعریفە جرجی زەمەن تیایاندا رادەبورد؟!.

جرجێك نامەی دڕاوی سەرەتای هەڵگرتووە.

دەیەوێت لەئاهەنگی جرجەکانی سەرەتا بوك بگۆڕێتەوە.

ئێستا هاڕمۆنیەتی تایەفەی جرج یەك دەگرێتەوە(..).

سکی زەیستانی زەمەنێك پڕ دەکەن زنجیرەی نییە..

بۆری ئارکیۆلۆژیای (بون نەبون)یان پچڕاندوە.

زەمەنە جیاوازەکان لەبەرداشی فەلسەفەی مەرگا هاڕان(..)

چی میحنەتێکە بون بەڕەگەزی نەبون ئاوێتەبو.

هێلکەی فەلسەفە لەگۆڕستانی شوشەیی ئاسماندا توایەوە.

لێرە لەم نیشتمانی مەرگە قەدەرێکە بەر لەبون.

هیچ ژەهرێك نییە تامی مەرگ بدات(..)

مەرگ بێجوگرافیاو وێنەو رەنگو شێوازو تامە.

زمان نیشتەجێبونی بونەوەرە بون نیشتەجێبونی مەرگە(..)

لەم نیشتمانەدا فیکر توانای نییە پیاڵەیەك وێنا بكات.

چاو توانای بینینی رستەیەكی نییە(..)

دەمەوێت وشەیەك بڵێم، وشەیەك رەنگی فەزای شارە.

ژەهری حەرف بۆ زەمەنی میتا زەمەن نوقمم دەكات.

پرسیارێكە میتا زمانی فەلسەفەی مەرگ

(بون نەبون)ی تیا حەشاردراوە.

چەند ساڵە زمانم بیرچۆتەوە(..)

لەگەڵ بەردێك بوينەتە پەيكەری حەفەرياتەكانی مەعريفە.

كەتيرەی درەختی ئەم چاخە بەردی سيواخ كردو(..).

شارە مێروی زەمەن پاسەوانی دەكات!!

دەيان ساڵە تەنيا حەرفێكم بۆ ناگوترێت لەزەمەنی بەرد(..)

ئەم نيشتمانە ديالەكتيكی مەرگ و كەوتنەخوارەوەی زمانە.

گۆڕستانی شوشەی بێشكەيەكی جنيالۆژيای ميتا زەمەنە

ئەم نيشتمانە دوا خەونی هايدجەرو يەكەم وێنەی هێرقيلاتە.

بەردێكە هەزاران داڵ زمانيان لەفەزادا راگرتووە.

بەردێكە بەفيكر وێنا ناكرێت(...)

ژنيالۆژيای وێنەيەكی زيهنييە لەنەبون وێنای هێلكەيەكە(...)

وێنای من و تۆو ئەوان و نيشتمان(..)

ئەم بەردە زمانی نەبونی وێنابوی ميتا زەمەنە(..)

ئەم نيشتمانە تەفكيكی هەناسەيەكە!!

ئەم نیشتمانە(..)ئەم(..)نیش(.)تما(..)نە(..)

(..)(...)

2000/5/21

1)(سدره)ئاماژەیە بەئایەتی 14ی سورە نجم(عند السدره المنتهى).

(سیدرا)ئەفسانەیەکی سۆمەریەکانە(سدرا)مانای ژیانەوەی مرۆڤایەتییە.(سدرا)ناوی کچەکەمە.

2)نەفخ ئاماژەیە بەئایەتەکانی قورئان لەسەری بۆ نمونە(ونفخ فی صور).

3)بۆ زۆربەی چەمکە فەلسەفیەکانی پێویستە هایدجەرو ئەوانیتری فەلسەفەی مەرگ وەك شتراوسو فۆکۆ و دۆلوز بخوێندرێتەوە.

4-برایان کاك تاهیر عەبدولواحیدو ئەیوب خالید وەریانگێڕایە سەر زمانی عەرەبی برای شاعیرم(احمد الشیخ)بەسەریدا چوەوەو خۆی کۆمپیوتەری کردو پێشەکیەکیشی بۆ نوسیوە. ە دیوانی شیعری (سقوگ الکون)و (سدره الحسین)دا بڵاوبۆتەوە

فەلسەفەی بەرد

پێنجەم فاکسی زیهنییە بۆ فەلسەفەی مەرگی(مارتان هایدجەر)

تەقینەوەی گریانێك لەبێدەنگی بەرد(..)زمانی تۆیە(...).

بایەك گڕی چرای سەرەتایی و کۆتایی بون دەلەرزێنێت.

گریانێك رەمزی تۆڕی زمانێکی گەردونیە.

دار ئەلەتریکی زەمەن وشەو بون و ماهیەتی شێواندوە.

ئێستا زەمەن پریاسکەی بەردێکە ناسنامەی منە یان تۆ یا نەبونی ئەوە.؟!

بێ زمانی من نیشانەی سەرەتایی بەردە رەمزی هێشویەکە لەزەمەن.

ئاماژەی ئەو رستانەیە لەئاسمانی وشەدا دەکەونە خوار.

زەمەنیش لەسیمۆتیکیای جەستەیەکدا سفر دەبێت.

کفنی فەلسەفەی مەرگ بە سیحری زماندا دەرێژێت.

گەردەلولێك لەفەزای ئەو وشانەوە دێت حەقیقەتیان بۆ حەرف تیا نییە.

ئەوحەرفانە گێژدەدات بون و تەقنییەو شێوەو حەقیقەتیان نییە.

ئەم چرکەیە زمان و شێوازو ڕوانینی بەردە،

بەرد فەلسەفەی بونە.

زمانی بون لەگڕی بەردەوە تەقنییەوە!!

سەرەتاو کۆتایی فیزیایی نوسی.

گێژاوێکی کۆمپیوتەری سەرەتا بە کۆتایی بەر لەبوندا دەخولێنێتەوە

زەمەنیش لەمێژوی ژنیالۆژیادا ئاوێتەی فیزیایی دەبێت.

حەفەریاتەکانی مەعریفە پێکهاتەی گڕی بەردن، بەردێك لەمەرعریفە.

لەسەر دواستونی فەزاوە جەستەی منداڵانی بون دەردەخەن.

جەستەیەك بە باڵا مرۆڤ و بەشێوە روەك

بە خوێن بەردو بەحەقیقەت ئاژەڵ.

کۆرپەی بەحەقیقەت، بەرد بەماهیەت

بابە تەقنیە، تەکنەلۆژیا بە شێوە مرۆڤ.

دوا زمان لەگڕەوە لەبێدەنگی

تەنیا وێنای گڕێکە لەتەقینەوە.

زمان نیشتەجێ بونی بونەوەرە، بون فەلسەفەی مەرگێکە لەبەرد.

رەمزەکانی فەزا لەئارکیۆلۆژیای نەبوندا هەڵدەکۆڵێت.

ئێستا زەمەن لەسکی بەردێکدا گڕ دەگرێت رەمزی سەرەتاییە.

لەزماندا قفلّ دەبێت و لەبێدەنگیدا لەزمانی ئەودا دەتەقێتەوە(...)

***

زەمەنی بەرد زمانی ئەوگەلاّیانەیە مێژویان بۆ بەرد لەبون گەڕاندەوە..

وێنەکانی بە عەدەم بونی زەمەنیان بە مێژو خوم کرد.

ئاگر بارانی فۆتۆنو زانست و بون و فەلسەفە بە بەردەوە تەریب کرا.

گۆڕی شوشەی رستەو وشە لەنەبونی زەمەن پێکهات.

واتاو شێوازەکانی حەرف لەتەقنییەو ماهیەت و حەقیقەتدا کوژایەوە.

شریتی چوار هەزارەی بون لەچاویلکەی پێوەرێکدا سفر کرا.

نهێنی هێشوی هەزارەی حەوت لەبەردێکدا بە ئێستاوە گرێ درا.

وێنەی من و چیچان و مسجد الاقصی تێکەڵ بون بەبەرد.

شفرەی زامی ئادۆنیس لەسەر بەرد هەڵکەنرا.

بە نەوبوکەکانی نیل و ژنەکانی نیتشەو تۆوە ئاوێتە بون.

جەستەی هێرقیلات و هێگەڵ و دارۆین و دیکارت

بون بەگەڵای درەختێك لەزەمەن.

هێجەڵ چووە چرکەی تەقینەوە

هیرقیلات و دارۆین هەزارەی دوی نیاندەرتاڵ

دیکارت لەسەر بەردێك وێنەی خۆی بەهەوری فیکری پێوا.

رۆحی پۆتین بۆ چیچانی نیاندەرتاڵ گەڕایەوە.

یەهود باراك لەژێر بەردی پەرەسیلکەی مەکە[1] پاڵ کەوتبو.

ماجەلان و ئەمریکۆو نوح و کۆلۆمبس

لەکەرەجاڵ مارکس و ئەنجلسیان بینی.

بە کەشتی ژێر ئاوی هێتلەر بۆ چاخی بەرد خولانەوە(...)

گەردون بو بەباڵە فڕەی مریشکێك.

لەفەزاوە مەیمون و لەماهییەتدا مرۆڤ

بە حەقیقەت تەکنەلۆژیاو بە تەقنیە تۆ

بەچوار رەنگە فیزیاییەکەوە تێکەڵاوی گرێك دەبو لەبەرد(...)

***

سفربونی زەمەن لەبەردی کۆتاییەوە

گەڕایەوەچەقی ناوەراست و ئێستا...

مارکس پەیژەی جەدەلییەتی هەڵناو وێنای ئیمپریۆکرێتیچیزم بو.

مانگ بەرۆژەوە خەوی بینی منداڵێك لەفەزادا کەوتە خوار.

لەمەریخەوە بەمرۆڤ دەردەکەوت..

لەزەویەوە مەیمون و لەهەواوە بەرد

بەردو مرۆڤ و مەیمون تێکەڵاوی رەنگەکانی زانستی فیزیایی ببون.

ئەنشتاین لەزوحەیلەوە کەوتە خوار لەهەسارەی بەردا گیرسایەوە.

زەمەن لەمیتا زەمەنو میتا کۆتاییدا مۆمیای بێدەنگی بو(...)

***

ئێستا زەمەن کلاّفەی زمانەوانی فەلسەفەی مەرگی ئێستایە بەسەرەتا..

هێشوی تابوتێکی سپی رەمزی بونی خۆرئاوایە بۆ خۆرهەڵات.

نیتشەو ئەنیشتاین و مارکس و فۆکۆ لەفۆتەی ئیمپریۆکرێتیچیزمدا پێچرانەوە

ئیمپریالییەتی فیکر ئیمپریالییەتی ئەنتۆلۆژی هەزارەی چوار نیشاندەدا.

هایدجەر بەکفنی فیکرەوە ..

سیبیرنیتیقا دەگرێتە تۆڕی فەلسەفەو گرێی فیزیا.

چرکەیەك بایەك فۆتۆی زەمەن دەکات، رەنگی مێژوی کوژاندەوە

زەمەنی بون لەزەمەنی تەقینەوەی بەردا نیشتەجێ بو..

(بون لە نەبوندا) دەتوێتەوەو (نەبون لەبون)و زەمەندا

ئێستا زمان رەمزی ئەوە لەفەلسەفەی بەردا جێگیربووە

کاتژمێری زەمەن لەبەردەوە بۆ بەرد دەسورێتەوە

فەزا جەستەیەکە لە بێزمانی بون

رەنگی نەبونێکی دوای زەمەنە

سێ گۆشە بەردێك میتا نەبونی ئێستاو سەرەتاو کۆتایی رەمزی بونە

بەتۆزی زەمەن سیواخ بووەو بەشاڵاوی مێژو سڕایەوە

مۆری پۆتینو باراك و بۆش و کلنتۆنی سەردەمی لۆگۆسی[3] پێوەیە

لەزەمەنی سفردا مانگە دەست کردەکان دەخولێننەوە

هەر بەردێك وێنەی چاوی نێرینەیەکە، سیمای ژنێکی نیتشەی تێدایە

ئەو چاوانەی تەمی گومانی فەلسەفەی مەرگیان پۆشیوە

وێنەی هێجەڵ و ئیفلاتون و فیورباخ و نیوتن و دیکارت دەکێشنەوە

بەردێك فیرعەون شتی و سێزیف فەلسەفەی لەسەر مۆر کرد

مارکس جەدەلیەتی هێگەڵی لەسەر پێوا

ئەنیشتاین بۆ فەزا کشاندی بەباڵای ئەنجلسدا گرتی

ئێستا لەتۆڕی زەمەندا گرێکانی ونبون بەگڕ دەکاتەوە

بەفانۆسی سیحریەوە بۆتە نەوبوکی میتا زەمەن

لەمیتا بوندا توایەوە

رەمزی کچێکی کڕکەوتوی هەزارەی دوەمی سفرە لەهەزارەی حەوت

رەنگی نیاندەرتاڵ و شەهوەتی هەزارەی سێیەمی پێیە لەئێستادا

گۆشتی لەخۆڵەو خوێنی لەئاوو شەهوەت و گڕە.

چاوی لەوێنەکانی سوقرات و فانۆسی سێزیف و

برژنگەکانی ئەسکەندەرە

لەساتێکدا سێوی حەوا دەخواو ساتێك هەوای تەکنەلۆژیا

بەو پیاوانەوە شەیتانی بووە لەچاوی ئافرەتەکانی نیتشەدا هەیە

شەهوەتی لەژەهری سوقرات و بەقوڕاوی لافاوی نوح سیواغ بووە

سمتی نێرینەیەو سنگی نەوبوکێکی نیل و

قژی تەکنەلۆژیای چاخی سفر

لەگەڵ تەقینەوەی فۆتۆناتدا بەبەردی زەمەنەوە گڕ دەگرێت

بەردەکانی زەمەن بەبونەوە دەتەقیننەوە(...)

***

زەمەن چی بوعدێکی فیزیکی لەسەر بەردو هەڵکەند بۆ تۆڕەکانی بون..؟!

لەگێژەنگی ڕەشەبای بەر لەبون و گەلاکانی دوای زەمەنی بون

وێنەکانی بون بەسەگ تۆمار بون و لەسەر بەردی دوای گڕی مرۆڤ

ئێسك و پروسکی منداڵێك لەدوای زەمەنەوە نەخش بو

ریخۆڵەی لەملی کلنبۆش و

سکی لەباوەشی باراك و سەری لەقوڕگی پۆتیندا

بەتەنافە بەردیەکانی بونەوە یاری زەمەنی دەکرد

ئەو بەردە بەمۆر هەڵکەنراوانەی زەمەنی لۆگۆس

شارایەکە لەفەزای ئێستا

لەئەفسانەی سفر بونی زەمەندا شاردرانەوە لەمێژودا

ساتێك پەرەسێلکە بەرد هەڵگرەکانی مەکە دێنەوە ئێستاو سەرەتا دەگرنەوە

بەردە ناونراوەکانیش مۆری هەزارەی دووەمیان هەڵگرتووە

مێژو زەمەن چاوشارکێ بەبەردی مۆر کراوەوە دەکەن

وێنەکانی بون بەدرەختی نەبونەوە ئیمپریالیەتی فیکریان پێکهێناوە

شەپۆلەکانی ئاسمان سەوزن وێنەی خوا دەدەنەوە

وێنەیەك لەمنەوە بۆ تۆو سوقرات و هێجەڵ و حەوا دەگەڕێتەوە

هیچ چاوێك نییە لەبوندا بەو وێنەیەوە نەپۆشرابێت

من لەکفنی گومانەکانی تۆدا درەختە فەلسەفیەکان رادەوەشێنم

هەمو شەپۆلەکانی فیزیایی بون بەوێنەی خواو جیهان ڕەنگی ئەوە

زەمەنی بەرد بونی لەمێژودا تەقاندەوە بو بەبونی بەرد

چرکەیەکە زمان لەبێ زمانی بوندا لەحەقیقەتی تەقنییەدا دەتەقێتەوە

***

زەمەنی بەرد ڕەمزی بونە لەدوای کوشتنی زەمەن لەمێژوی بون...

ئێستا نەفخ فەزای بونی گڕداوەو تەنیا بەرد پاشماوەی تۆیە

بەردیش لول بو بەزەویەوە جێگۆڕکێ‌ی کردو

لەبۆشایدا سفر بو

ئێستا ئاسمان وەك سەرەتا سپی

تەنیا سپی ڕەمزی بونی تۆیە

زمانێك ڕەمزی من و تۆو بونی لێ نوسراوە تەنیا بەردە

نیتشە بەدوای زەرادەشتدا گەڕاو ئەویش بۆ سەرەتا گەڕایەوە

مارکس هیگەل و زەنونی لێون کراو ئەوانیش زەمەن و مێژو

لینین بەپەیژەی ئیمپریۆکرێتێچیزمدا هەڵگەڕا بۆ فەزای وشە

هایدجەر ئیمپریالیەتی فیکری هەڵدا بۆ هەسارەکانی بۆشایی

فۆکۆ بەتونێلەکانی مەعریفەدا ئارکیۆلۆژیاو ژنیالۆژیای پشکنییەوە

فۆتۆی زەمەنێك لەبەرد ئێستای بەبەرد گۆڕییەوە

هۆڵدرلین بەسەگێکەوە هێرقیلاتی بۆ هایدجەر دۆزیەوە

سەگێك گۆڕە شوشەییەکانی فەلسەفەی دەدی

جامە شەهوەتە قەپاتەکانی دارستانی جیهانی هەڵدەگرتەوە

لەچاویلکەی تەقنییەکانی فیزیاوە بەکچێکی ئێستاوە جوت بو

لەزەمەنی بەرد لەتەقینەوەی بوندا زاووزێیان کرد

زەمەنی بەرد زمانی شفرەکانی ئێستایان پێکهێنا

ئێستا زەمەنی بەرد ناونانی منە بۆ تۆیە

تۆ بۆ تۆڕێکی نادیار لەفیکر...

چرای بون ئەو پەپولانەیان گرتووە

کە پۆپەشمینی فەلسەفەی مەرگیان پێیە

ئیمپریالیەتی ئەنتۆلۆژی و فیکر بە گۆڕی شوشەیی پێوران

من و تۆو ئەوان و ئێمەو ئەوانی دواتر

چوینە ناو ئاگری فیکرەوە

رەنگی سەوزو شینی ئاسمان گڕی فەلسەفەیەك بو لەمەرگ

گڕێك لە بەرد...

رەمزەکانی خوا بەشینایی ئاسمانەوە دیارن

هۆڵدر لین چاوەڕوانی خواوەند دەکات

نیتشە لەپانۆرامای شەتڵە فەلسەفیەکانی نەبوندا هەڵکشا

قولەکانی زەرادەشتی گڕدایەوە

بەجەستەی من و تۆی هەزارەی چوار

زەنگێك لەساماڵی فەزاوە لانکەی بون رادەژەنێت

کە تەنیا رەمزەکانی منن شفرەکانی تۆیت هێماکانی ئەوە

لەخاکێکەوە سەیرت دەکەم ئەوان ونن تۆ نادیار

ئەم خاکە نەدرەختێکی تیایە رەحمی مێینە بگرێت؟!

نەسنەوبەرێکی هەیە دڵۆپەی شەهوەت بپرژێنێت؟!

لێرە نەدایكەو باوكەیەك هەیە بەدیارهێلكەی (بون نەبون)ەوە كڕ ِبكەوێت

نەشەوقی مانگێك وێنەی تۆ لەچاومدا پێچەوانە دەكاتەوە

زەویش بەردێكە لەمێینەیەكی ئاژەڵی تەنیا پرچی لەمرۆڤە

لەدوا ساتی زماندا بەگڕی بەرد لەزەمەنی سفردا دەتەقێتەوە

ئێستا گڕی بەرد رەمزی زەمەنێكە

هێمای من و تۆو ئەوان و نیشتمانە

بەرد زمانی كۆتایی بونە ئاماژەی گریانی ساوایەكە لەئێستادا

دوا وشەو حەرف و شێوازو رەمزو هێمایەكی بون و نەبونە

ئێستا زەمەن بەبەرد وێنابووە، بەرد زمانە

بەرد گڕی ئاماژەیەكە لەگریانی بێدەنگی تۆ بەسەر زەمەندا دەتەقێتەوە

(...)(بەرد زمان)ە(...)

(...)(بەرد)(...)

(...)

1–ئاماژەیە بەئایەتی(بحجارە من سجیل)

2–ئیمپریۆ کریێتیێچیزم: مانای ماددەو رەخنەی لێکۆڵینەوە.

3–ئامارژەیە بەئایەتی(بحجارە مسومە)

4–ئامارژەیە بەئایەتی:یوم نطوي السماو كطي السجل للكتب كما بدانا أول خلق نعيدة.

کاك محی الدین محمود وەریگێڕاوەتە سەر زمانی عەرەبی

ە دیوانی شیعری (سقوط الکون)و(سدرە الحسین)دا بڵاوبۆتەوە.

كەوتنەخوارەوەی گەردون

فاكسی شەشەمی زیهنییە بۆ فەلسەفەی مەرگی مارتن هیدجەر

وەرە یاری گەلاڕێزانی منە بۆ تۆ(..)

لەگەردەلولی زەمەنی گومانی نەبوندا پۆشراوە.

من و تۆ دا زاینی سەدەی كەوتنەخوارەوەی گومانو زمانین.

ئێمە كەڤ تواوەی رۆحێكین لەئەتۆم و فۆتۆنات.

گومانمان لەدرەختی زمان، لەبێشوێنەواری بوندا سەوز بو.

وێنەی كەوتنەخوارەوەی بونە لەزەمەنی نەبون.

ئێستا ساتی گریەی ساوایەكە رەمزی زەمەنێكی تێكەڵاوە.

بەدوا كچی هەزارەی سفرەوە وێنای تۆیە.

لەچركەی كەوتنە خوارەوەدا وێنای گڕوگاڵێك دەبن لەنەبون.

لەگەڵ زەنگی تەكنەلۆژیای ساتەوەختدا هایدجەر رادەچەنێن.

ئەم چركەیە هەمو رەگەزێك وێنەی شقارتەیەكە بەر لەبون.

هەمو وێنە ورەنگ و روخسارو هێمایەك لەنەبوندا شۆراوەتەوە.

تەنیا جەستە کرمەڕێزەکان بەگڵۆپی تەکنەلۆژیاوە لەمێژودا دەردەکەون.

ئەم چرکەیە هێمای کەوتنەخوارەوەی من و تۆو ئەوو ئەوان و زەمەنە(..).

**

لەکەوتنەخوارەوەی عەشقەوە هاتوم(..)

فۆتۆناتی گەردون بریسکەیان دەدا.

تۆ بچۆ بۆ بەردەبازی کەوتنەخوارەوەی رۆحی نەبون.

منیش ئاوێنەکانی منداڵی کۆدەکەمەوە.

تۆم لێبووە بەئاگرێك لەنەبون.

ئەویش وێنەی دایناسۆرێکی دوای زەمەنە، زەمەنێك لەبەرد.

ئێستا ئەوان چی سەدەیەکی گومانن ؟!

کام دازاینەن لەبون؟.

گڕێکن رۆشنایی چاو بەدی ناکات وێنەی تۆیە یان ئەو؟

لەچاوی سدراوە دەبنە دڵۆپە شیرێك لەگومان.

لەڕەنگی گەڵاکانیەوە رەمزو ئاماژەی خوا دیاری دەدا(..)

بای نەبونی زەمەنێك لەبەرد لەئەفسانەیەوە هات.

بەگێژەڵوکەی سۆمەریەکانەوە ژیانەوە بەنەبون مۆمیا دەبێت.

چییە؟ ئەم سەدەی گومانە ئەم دازاینەی لەرۆحدا سەوز بووە؟

لێرە زەمەنێك هەیە پاشماوەی بەردەو سەرەتای نەبونە.

هەمو ئاوێنەکانی بون قڵپ دەکاتەوە.

بەسەر زەمەنی نەبوندا تێکدەشکێنرێت(..).

زەمەن بەشارای ئاوێنەی منداڵی سەرەتاو کۆتایی پێکهاتووە ...

لاکان هەمو ئاوێنەیەکی لەچارەنوسی منداڵێك هەڵکەند.

لەهێزی نیسبی و فانۆسی سیحری بەست.

تەنیا منداڵی من و دانتی و نۆئێلوو ئیسماعیلی بزر کردوە.

ئێستا منداڵێکم بێ ئاوێنە، بێ جوگرافیاو زەمەن.

بەحەوت چراوە بۆ گیای نەمری زەمەنی نەبون دەگەڕێم(...)

لەگۆڕی ئیسماعیلدا بزر بووە.

گەردەلولی زەمەن ئاوێنەکانی لەبۆری مەعریفەدا شاردەوە.

پاسارگەی بون بەپرسیاری زەمەن پڕبۆتەوە.

من منداڵی زەمەنێکی سفرم لەنیشتمانێکی نەبونەوە هاتوم؟

یان تۆوی کەسێکم بەر لەبون لەهێڵەکانی ئەفسانە.

لەبونەوە بەسەر نەبونی زەمەندا کەوتومەتە خوار؟

چییە چەرخی گومانێکە لەتۆ..

لەو..لەتەکنەلۆژیاو بون و حەقیقەت.

رەمزی کەوتنەخوارەوەی نەبونی بونم هەڵگرت.

لەهیچ زەمەنێکدا ئاوێنە وێنام ناکات.

زەمەن بونم ناخوێنێتەوە لەجوگرافیای بەرد.

لەهێلکەی مریشکە کڕەی بون دەچم.

من لەوم یان ئەو لەمنە.؟!

وەرە با بەدوای رۆحی باوکمانەوە بۆ نەبون بچین(..)

**

وەرە با یاری بکەین(..)؟

لەساتی پێکهاتەیی مێژو زەمەن و بون

باوکی سەرەتایی دایکی کۆتایی مارە دەکات.

چرکەیەکە خۆر خەو بەتۆوە دەبینی.

تۆش بەسەر دڕکەزیەکانی زەمەندا دەڕۆیت.

وەرە باساتێك خەت خەتێن لەسەر مێژو بکەین.

تۆ قیڕاتی کۆتایی بگرە.

منیش ماڵێکی بەر لەبون(..)

**

ئێستا کفنی فەلسەفەی مەرگم دڕاندوە(..)

دەچم زەنگ لەکوختەکەی هایدجەر دەدەم.

ئێستا ساتی ڕاچەنینی هایدجەرە بۆ ئالآی ئیمپریالیەتی فیکرلە دوای بون.

منیش بەدوای ڕۆحی باوك و دایکمدا دەگەڕێم.

مەمکی دایکم لەسەر کفنەکەیەوە هەڵدەمژم.

بۆن بەهەناسە گەرمەکانی ساواییەوە دەکەم.

لە بۆنی باوکمەوە وێنەی خوا دەبینمەوە

بۆنێك لەسەوزایی ئاسمانەوە بەوێنەی سیدرەوە تێکەڵاو دەبن.

بەگەڵای سدرە خۆم دەشۆم هەتا بمرم و گیای نەمری ببینمەوە.

ئێستا کۆلارەی بیر تێکەڵاوی دارستانی خەیاڵی ئەفسانەی بەردە.

گەردون بەباڵی مەلێکەوە تەنیا گۆڕێکە تەنیا.

تونێلەکانی مێژو بەرۆحی تواوە پڕ بونەتەوە.

زەمەن کلافەیەکی بۆ سەرەتاو کۆتایی نیە.

بەمژینی مەمکی دایکمەوە بۆ چرکەیەك لەبێ زەمەنی زمان دەگەڕێم.

تۆش مەمکی دایکت بمژە

هەتا عاشقەکانی (بون نەبون) بگۆڕدرێنەوە.

وەرە با ڕوخسارمان لەزەماوەندی زەمەندا بگۆڕدرێت.

هەتا لەم رەشبەڵەکی مێژووەدا

ببینە میتا مرۆڤی میتا زەمەن(...)

**

ئێستا ئاگر بارانی زەمەن و چرکەی میتا رۆحە(..)

بەشیوو دۆڵی میتا زەمەندا (بون نەبون)و رۆح دەبڕن.

ئێستا خۆر نەوەت و سیٚ پلە دورە لەرۆح و

هەشتاو نۆ پلە لەجەستە(...).

تیۆری نیسبی بەکلاٚفەی میتامێژو رایەڵ بووە.

گەرمێك لەمارکس و ساردێك لەفێورباخ.

وزەیەك لەئیفلاتون و هەناسەیەك لەتۆو ئەوو ئەوان.

لایتی فەلسەفەی مەرگ لەسەر هێرقیلات هەڵدەگیرسێت(..)

زەمەن قفڵی دولایی میتا نەبونی لێدراوە.

سەگەکەی هۆڵدرلین بەسەر جەستەکانی مێژو دابۆن دەکات.

بۆنێك لەفەلسەفە(...)بۆ هێرقیلات و لەمەرگدا تۆ.

ژەهرەکەی سوقرات لەسەر مێزی هەزارەی هەشتەم دادەنێت.

تۆو هێگەڵ و فیختەو نیتشە بیخۆنەوە.

چراکانی دانتی لەباخچەیەکدا گڕدەگرن.

زەمەن سفر دەبێت و(بون نەبون) تێکەڵاوی بێڕەنگی دەبنەوە.

گیای نەمری نیشانی نۆئیل دەدەن.

وەرە بەرگی قەصدییەی هۆسرل بپۆشە.

بەچڕنوك جەستەی هێگەڵ ئەنجن ئەنجن بکە.

قەصدیە بپۆشەو لای لایە بۆ هایدجەری بەر لەبون بکە.

دەستی دارۆین بگرەو ببە بەمەیمون و گیای نەمری بخۆ.

وەرە باپیێکەوە ئیسماعیلی کوژراو بنێژین.

هەتا باوکمان ئێمەش بکوژێتەوە.

**

من و تۆ بەتونێلەکانی زەمەندا بۆ سەرەتا دەگەڕێینەوە(..)

لەسکی ئەم دایکەوە بۆ ئەوی تر.

لەپشتی ئەم باوکەوە بۆ یەکەم.

وەرە باخەت خەتێن لەسەر زەمەنی بون بکەین.

بزانە من کوڕی فیرعەونم یان تۆ؟

ئەو نەوەی موسایە یان من.؟

سەیر چۆن مەمکی دایکم بۆ بونێك لەنەبون دەمژمەوە.

وەرە بەپەیژەی زەمەندا شۆڕ ببینەوە.

بزانین کێ دەچێتەوە پشتی هابیل.

ئەوسا قفڵی دولایی زەمەن مۆر دەکات.

پێکهاتەی کەڤ رۆحێکی بەر لەبونی زمان دێتو

لەو دیو پەردە تەڵخەکانی هەزارەی سێیەمدا وێنە دەگرین.

کۆرپەمان لەتاریکخانەی نەبوندا دەناسینەوە.

لەمنەوە بۆ تۆو سیدراو هابیلو ئەو(..).

**

ئێستا زەمەنی نۆئیلی هەزارەی دووەمی رۆحە(..)

گیای نەمریو ژەهری فەلسەفە تێکەڵ کەم.

منیش چەقۆی ئیبراهیم و هابیل لەدڵ دەدەم.

بەپلیکانەی (بون نەبون)دا دەچینە خوار.

هەتا پشت بەپشتی مێژو لەناوەندی زەمەنەوە یەکتر دەکوژێت.

کوانی تۆڕی گرێی ئۆدیب؟

من دەمەوێت باوکی مردو بمکوژێتو.

ئەویش باوکی سەری ببڕێت..

کوا فرۆیدی هەزارەی دو گرێی ئەم زەمەنە بکاتەوە(...)

پلیکانەی کوشتار هەتا پشتی باوکە ئادەم گەڕایەوە.

کێ ئەو بکوژێت؟!

وەرە قوڵایی میتا زەمەنی تۆو ئەوان و ئەوو من و ئەوانی دواترە(...)

**

ئێستا گەردون وێنەی کەوتنەخوارەوە دەکێشێ(..)

لەتاریکخانەی بوندا وێنەمان نییە.

زەمەن تەختە رەشی بونی سوتاند.

کلاّفەی جەدەلییەت بۆ سوقرات چو.

لەنیتشەوە بۆ تۆو ئەوو زەمەن(...).

لەئیفلاتونەوە بۆ ئالتۆسێر.

وەرە پیاڵەیەك ژەهری فەلسەفەو گەلای سیدرە تێکەلاو کە

باسوقراتی بەر لەزاین بژی و

تۆی چاخی بیست و یەك بمریت(...)

وەرە بابوکە بەبارانەی زەمەن بکەین.

خەت خەتێن لەسەر کۆگیتۆی دیکارتی نازەمەن بکەین(..)

**

وەرە ڤیستیڤاڵی زەمەن لەکەوتنەخوارەوەی گەردوندایە(...)

من دەچمەوە سکی دایکم.

تۆش بڕۆرە گۆڕی هێگەڵی هەزارەی دە.

خۆت بەگەلای سیدرە بشۆ(...)

منیش دەچمە قەلادۆشکانی یەکەم دایك.

مەمکی دایکم بۆ دوا دایە دەمژمەوە(...)

تۆش دەستی دوا باوك بگرە.

لەكۆلارەی یەكەمی مێژودا مۆمیا دەبم.

هەتا جارێكی تر دایكم سك بكاتەوەو

بەوێنەیەكی ترەوە لەزەمەنی سفردا لەدایك ببمەوە(...)

***

2001/7/11 سلێمانی

ئیمپریالییەتی فیكر ناونانی منە بۆ هایدجەر ئەولای وایە كەسیبرنتیقا جێگەی فەلسەفە دەگرێتەوە. واتە(علم التوجیە).

كاك هۆشیار شێخ أنور وەریگێڕاوەتە سەر زمانی عەرەبی لە دیوانی شیعری (سقوگ الكون)و (سدرە الحسین)دا بلاوبۆتەوە

درەختی زمان

ئەم زەوییە(...)هێمای ون بونی وێنەیە!!

تۆڕی گومانی بێ دایەلۆژ(...)

درەختی زمانمان گەڵای وشەی نەگرتووە

تۆو چەنی ڕۆح,

لەجوگرافیای جەستەدا سەوز نەبو

بون بە قەدی شوکرانەوە موتوربە بو

ڕەنگی هەڵماتێکی هەڵگرت

هێمای بی زمانی ئاو.

توانەوەی ئەڤینو روخسار

جوگرافیای نیشتمانێکە,

بێ ئاسمان و زەوی و گەردون

ئەم زەوییە(...)(...)

***

ئەم زەوییە شوێنەواری ئەفسانەیە(...)

سەرهەڵدانی هێلکەوڵەی چاخێکە

سەد بلیار بەر لە بون و دوای نەبونە

تەونچنی جەستەیەکی مۆمیای ڕزیو

هێشوی وشکی ڕۆح,

لەقۆزاخەی ئەتۆمدا چرۆ دەکات(...)

***

ئەم زەوییە چی دورگەیەکی گرتووە(...)؟!

لەتونێلی گەردونەوە هاوارێك دێت!!

کەنیسەی خاچ بەبای جوبریل لەرزینەوە!!

چرای سەربازی ئەشکەوتی هەور

ئاوێنەی قەزەمێکی نێرمێیە

ئەم زەوییە(...)بێ زمانە(...)

***

ئەم زەوییە چی جوگرافیایەکی بونە(...)؟

هایدرۆجینی سەراب مێژوی هەڵخست

بلیار بلیار درەختی مریەم سەوز بو

نیلی شیمیاوی ئەم ساتەی ڕژایە سەر(...)

***

ئەم زەوییە چی خاڵێکی مێژو دەگرێت..

چرکەی دوا مرۆۋ کاتژمێریەتی

هاوتەریبی تابوتی خۆری ئادەمە

میلی چرکەی مێژویەکی سفری کۆیە

دۆژە سارای سەراب گرتی

ئەم زەوییە(...)ئەم گومانە(...)

***

ئەم زەوییە چی ناونیشانێکی هەیە؟!(...)

نەزەمەنی ئاوێنەی لاکانو هۆسرڵ

نەتیوری مادی و نیسبی

ڕەنگیان هەڵگرت؟

نە فۆتۆن و گیای نەمری؟

فلیمی نەوبوکی نیل و

زنجیرەی نەخشەکانی مێژوی فۆکۆ

لەئەشکەوتی ژێر زەویا کوژانەوە(...)

چەند هاوارێك بونی لەرزاند(...)

ئەم زەوییە(...)بێ زمانە(...)

**

ئەم زەوییە ناونیشانی مادی نییە(...)

لەئاوێنەو کاتژمێرو بیرەوەریتان بڕوانن؟

فەرشی زەمەن بو بەسوتو..

هەمو بونێك تەشكیلی جوگرافیای خوێنە(...)

***

ئەم زەوییە سێوی درەختێکی هەورە(...)

کفن و لانکەی نیوتنی هەڵگرتووە

بەدو دەریاوە وێنا بووە(1)

نێرمێ لەسوێراوی نامۆییدا دەمرن

ئەم زەوییە(...)ئەم(...)

***

ئەم زەوییە سڕینەوەی(نەبونە لە بون)

(...)ئاسمان تەونچنی شیتەڵ کرا

بێ هێزی نیسبی ڕایەڵ بو

بای ئەزەلی هەمو بونی پێچایەوە

سەرەتایە(...)کۆتاییە(...)سەرەتایە

(...)ک..س..(...)

***

ئەم زەوییە سەرابێکی ئەفسوناوی(...)

گوڵە جۆی گێژەنگی سەرەتایە

تۆزی نیاندەرتاڵ خۆراکیەتی

تەنیا ژەمە شیری ساوایەکی تیایە

ئەم زەوییە(...)ئەم(...)

***

ئەم زەوییە چراخانی ئەستێرە ڕەشەیە(...)

هێلکەوڵەی ئەفسانەی بەرد

وێنەی چاخی سەدو پەنجای تیادا دیارە

***

ئەو زەوییە گومانێکی یاخی لەعەقڵ(...)

خۆرو وشەو نیگای نییە..

ئەڤین لەزەریای نەبوندایە

دایەلۆژ لەفۆتۆناتدا خەفە بووە

چەند هاوارێك چووە گەردونی بێ دەنگی

بێدەنگییەك کوژایەوە..

بلیارد ڕۆح کەوتنە خوارەوە

گەردون بەبێشکەی ساواوە لەرزی!!

هێلکەیەکی ئاوێتەیی..

ئەم زەوییە(...)ئەم زەوییە(...)

(...)و(...)و(...)

1997/4/19

ئاماژەیە بەئایەتی(19و 20)لەسورەتی(الرحمن)دا، لە دیوانی شیعری (سقوگ الکون)و لەدیوانی(سدرە الحسین)دا بڵاوبۆتەوە لەگۆڤاری گەلاوێژی ژمارەی 2/ 1997دا بڵاوبۆتەوە

گەردونی عەشق

پەنجەرەکان ناکرێنەوە(...)

ئەم زەوییە بەبای سەڕ سەڕ وشك بووە

درەختی عەشق سەوز ناکات!

زەمەنێکی بێ بەهایە

پەنجەرەی بون لەسەر نەبون داخراوە

ئێستا ساتی هەڵوەرینی شوشەی ڕۆحە!!

دۆزەخی عەشق چی نیشتمانێکی هەیە؟!

گەردون میلی کاتژمێری عاشقێکە

لەمێشکی ئەنیشتایندا چرکە دەکات

ئەفسونی ئەم عەشقە شێرپەنجەیە بۆ بون

وێنەی چەقۆی خۆکوشتنی منداڵییە

پەنجەرەکان داخراون(...)

***

پەنجەرەکان ناکرێنەوە(...)

ئاپارتمانی ڕۆح ڕوخا

نیگاو ڕوخسار کوژایەوە

گەردونی عەشق بەخۆکوشتن قفڵ کرا

ئاوێنەی نیگای منداڵی بەتابوتێك وێنابووە

جەستەی کرمە ڕێزی زەمەنێکە

پلیکانەی(بون نەبون) یان پێکهێناوە

چی سیحرێکە گەردەلولی عەشق؟!

گەڵای زەمەن چاوو کەللەو پەراسووە

عەشقێك بەری خۆرئاوای گرتووە

تابوتێك لەڕۆژهەڵات وێنا دەكات

پەنجەرەكان داخراون(...)

***

پەنجەرەكان ناكرێنەوە(...)

بون و جوگرافیای نیشتمان هەرەسی برد

زەوییەكە بونی نییە..

بون وێنەو ناسنامەی نییە

شێرە بەفرینە زمانی جەستەی ساتەوەختە

چركەی كەوتنەخوارەوەی نیگایە

چی ساتێكە ڕوانین بەخوێن سیواخ بووە؟!

گەردون رەنگی شەهیدێكی دوای نەبونی هەڵگرتووە(...)!!

پەنجەرەكان داخراون(...)

***

پەنجەرەکان ناکرێنەوە(...)

زەنگی ئەزەل هێڵی نەبونی گرتەوە

شەوارەی ئەتۆم و فۆتۆن و ئەلەتریکە

زەوی رەنگی قڵپ بونەوەی نەبونە

کاروانی سەرەتا ڕابورد

بوکی کۆتایی سەربڕا

ئێستا دڵم ماجەلانی زەریای عەشقە،

جوگرافیای زەوی تێکدەدات

عەشقم داگیرکەری خاکێکە

درەختی عەشقی تیا بڕوێت

ئەفسانەیە دۆژە سارای ئەم عەشقە

چی گەردونێکی ڕوانین داگیر دەکات؟!

چی پەردەیەك لەدوای بونیەوە رەنگ بووە؟!

درەختی ئەم عیشقەم کۆچەرییە؟!

لەچی خاکێکدا بینێژم؟

پەنجەرەکان داخراون(...)

***

پەنجەرەکان ناکرێنەوە(...)

دڵم بەدڵی نایلۆنی یەلسنەوە جوت بو

تۆفانی عەشق شێرپەنجەیە

ناسنامەی نەشتەری خۆ کوشتنە

پەنجەرەکان داخراون(...)

**

پەنجەرەکان ناکرێنەوە(...)

دارستانی عەشقی هەتایی سوتێنرا

کوا گۆڕەپانی منداڵی؟!!

مندالْدانی دایکم لەچی زەوییەکدا سوتا؟

ئەو پەنجەرانەی ڕۆژانە دەکرانەوە

بۆچی گەردونێك کۆچیان کرد؟

ئێستە دڵم قولاپێکە

ڕوخساری نەبون و بون دەگرێت

پریاسکەیەکی سیحرییە

نەشتەری ئەم عەشقەم هەڵی دەدڕێت

ئای ئەفسانەیە کۆتایی نەهاتنی عەشق

لەمەرگەوە سەفەر بۆ گەردونی مەرگ دەکات

نیشتمانێك نییە ببێتە گۆڕستانی جەستەی

پەنجەرەکان داخراون(...)

***

پەنجەرەکان ناکرێنەوە(...)

چی ساتێکە ئەم خەردەلی عەشقە

لەفانۆسی سیحری ئەدیسۆنەوە گڕ دەگرێ

ئاوێنەی شکاوی مندالّی سەرەتا کۆدەکاتەوە

ئێستا دلّم گۆڕستانێکی ئەبەدییە

ساتەوەختی هەلّوەرینی شوشەی عەشقە

پەنجەرەکان داخراون(...)

***

پەنجەرەکان ناکرێنەوە(...)

ئای تاریکستانی عەشق

گەردەلولی نیشتمانێکی بێ زەمەنە

عەشق بەفۆتۆنەوە گڕ دەگرێت!!

ئێستا دلّم زەوییەکی بێ جوگرافیایە

درەختی عەشقیش کۆچ دەکات

هەمو ئەستێرەی بۆشایی توایەوە

زەویەك نییە ڕەگی ئەم عیشقە هەڵگرێت؟!

پەنجەرەکان ناکرێنەوە(...)

ناکرێنەوە(...)ناکرێنەوە(...)

(...) (...1998/2/1

لەگۆڤاری رامان ژمارە 1998/30 دا بڵاوبۆتە

چیای ئاوێنە

نیشتمانی من(....)حەوت چرای دانتی

ئاپارتمانی هەزاران جەستەی مۆمیای کرماوی

نەخشەو سنوری تەلبەندی چاووگۆێچکەو پەراسو،

قبیلەنومای گەردەلولی تونێلی با

لەم خاکەدا ژیان کەڤ هەڵماتە شوشەی تێزابە

تەمەن پوش پەڕی خەزانی پایز

سروشت سێبەری تەمی ئاوا بون و کوێر کردنەوەی

چەرخی کلتورو کات

جستەی تۆوچەنی ئاوێنە نیگای هەناسە رەنگی

ئاورینگی مەمکی پژاوی زەوییە

ڕەنگی قلْپ بونەوەی وێنەو روخسار دەداتەوە(....)

***

نیشتمانی من(.....)هۆمیرۆسی چاخ!

دەستاری روح و پەپولە کوشتن..!

لەم نیشتمانەدا تفەنگ زمانە

زمان گۆڕ شاری تابوتی ئاوە!

بون دایەلۆگی جوگرافیای ونی ئەستێرە ڕەشە .

بۆ گۆڕە شاری مەرگەساتی کۆی

کەوتنەخوارەوەی کۆمەڵەی رۆژو مانگ و ئەستێرە(....)

***

نیشتمانی من(....)جاڕی گەردونی

چیای ئاوێنەی گزنگ بارانی کەللەو مۆخ و گۆشت

شالاۆوی ئێسك و فۆتۆی گڕکانی ژێر خاکە

رەنگی سەدان هەزار زنجیری مێشکە نەخشی

دارستانی بسك و كەزیەو قژە سەرە

گڕکانی بون مێژوی لەرزاند!!

جەنگەڵ سوتا!

بۆ سۆو دوکەڵ شیشەی ئاسمانی داپۆشی

هەناسەی دۆژە سەرابی مەمکی دایك

تۆوی ئەستێرەیان تیا چاند(....)!!

***

نیشتمانی من(....)پۆپەشمینی مافی مرۆڤ

خاکی بورکانی تەلێکس

سەتەرلایتی زمان و دەنگ و هێمای دۆزەخ

سەرابی زەریای جەنگی بۆشایی کۆتاییه

لەم نیشتمانەدا ئاوێتەی سەرەو ژێر بونی زەوی دەبن

وێنەی دڕکەزی زمانی ئەڤینی ئەو دایەلۆژەیە

لەپشکۆی خەفەی وشەوە رەنگ هەڵدەگرێت

بەبۆنی شۆکەی گەڵای ئەتۆم و خەردەل

رەنگی بەندیخانە کۆتاکان دەکێشێت(....)

***

نیشتمانی من(....)درەختی سێکس!!

لەم خاکەدا هەور بەمەمکی باران ئاوس دەبێت

گەڵای خەزانی درەختی شەهید

مۆسیقای ئاهەنگی گەڵای گیان دەرچونی گەردونە

سنوری ئەم خاکە گەردەلولی ئێسك وخوێن و تەنافی مەمکۆڵەو چاوە

خۆڵ و بەرد زمانی رۆشنبیریان هەیە

مرۆڤ لەبێ دەنگیدا گیان دەدات(....)

***

نیشتمانی من(....)رەمزی ئەشکەوتەکانی ژێر خاکە

پێڵوی هێمای شاردنەوەی عالەمە

لەگۆڕستانی دیدەیا نوقم دەبن

***

نیشتمانی من(....)پانۆرامای جوگرافیای خوێن

گیان و جەستە

لەتابوتی هەوری گۆشتا لێکدابڕان

دۆژە سارای پێکی چرکە

رەنگی خنکاندنی خاك و سروشت و گەردون

هێمای لەبیرچونەوەی تەمەن و روخسارو ئەڤین

وێنەی هەویر ترشی برینی مێژوی زانستی

کۆشکی چەرخی گرانی سیواخ دەدات

ئەم نیشتمانە ئاوازی گریانی بــاو سڕینەوەی مێژوی بونی تیادا دیارە

***

نیشتمانی من(...)کلیلی دەروازەی گەردون

مۆسیقای قفڵدانی دایەلۆژە!!

تۆوی درەختی پێستە سەر

هەوا شەمەندەفەری تابوت و هێشوی چاویەتی

ئاسمان گۆڕەشاری هەتایی کاتژمێر(....)

***

نیشتمانی من(....)دارستانی نەبون!

نیشتمانی خۆ کوشتنی دایەلۆژە..

ئەلبومی هەور وێنەی جەستەی ئاوێنەی خۆڵ

بەزنجیری زرێ پۆشی بۆریس یەڵسن

لەئاسماندا لەچاپ دەدات

***

نیشتمانی من(....)خاکێکی بزر

چیای ئاوێنەی سوپای زیبەڕۆو مێرو،

تیشکی ئەو هێلکە ئەفسونیەی تیادا وێنابووە

کە هێمای قڕکردنی جیهانیان هەڵگرتووە

جەنگی سفرو کۆتایی تیا گرێ دەدەن

تیشکی هێلکە گۆشتی ئۆتۆو تۆسکی دەداتەوە

رۆحی ئیرلەنداو نێجیریا تەریب دەکات

بەتۆڕی ئەفسانەی زمانی خەفەی فەلەستین

دەبنە فۆتۆی کۆمپیوتەری ئەمەریکا(....)

***

نیشتمانی من(....)تۆری ماتماتیکی جیهان،

ئاسمانی ئاوێنەی چاخەکانی بەر لەبونەو

هێمای وشك بونەوەی رۆح و جەستە دەخەنە ڕو

لەم خاکەدا رۆح دەبارێت!!

سیناریۆی فلیمی مێژو تۆمار دەبێت(...)

**

نیشتمانی من..ئاوێنەبەندی چیای تیشکی هەڵپژاوی ئەفسانەیە

رەنگی هەزار دەرمانەی عەتاری چیای ئەتۆمە

کڕێوەی هێلکەوڵەی خوێنی هێتلەرە

رەنگ و دەنگ و زمان ئاگر دەدات

گوڵ و گەڵاو لاسك وێنەی عەرش و شمشێرو کورسی تێدایە .

***

نیشتمانی من(....)چاڵە خەڵوزی کاتژمێر ...

هێمای لەبارچون و نەزۆکی سنوریەتی

مەرەکەبی یەڵسن و کلنتۆن قفڵی دەکات

خوێن چڕانی کۆشکی هەور رەنگاڵەیەتی

هەور سەنتەری ئاپارتمانی دەسەڵاتە

****

نیشتمانی من(....)سروشتی خۆشەویستی ئیفلاتونی

پزوی ئۆپێرای سەمای چاخی بەرد

نیشتمانی کوژانەوەی بون و مێژو

ئاهەنگ سازی پۆستاڵ وشمشێرو باروت و داڵ

شاری سەمای کەللەپژان

لەم خاکەدا وێنا بونی زمان و رۆح و جوگرافیا

تابوتی گەردەلول و گڕکان و بومەلەرزەیە

ئاڵای کۆشکی چاوگی سەرابی گرانی و

دۆزەخی ئازادی و دەسەڵاتە(...)

******

نیشتمانی من(....)زنجی ئەبەدیەت!!

زمانی خەففەی ئەشکەوت و کۆشکی قوللەی قاف

سەمای درەختی گۆشت بارانی پایزە

کەشە هەوری لانکەو دەسرازەو مەمەیە

خاکی لەخاچدانی تابلۆی چاخی سفر

مۆسیقای تەونچنی رۆحی نامۆی بێ جەستەیە

***

نیشتمانی من(...)ئاماری زمان

کۆشکی باڵندەی بێ زمانیە

پوشپەڕی مەزرای مۆرەغەو چاوو پەنجەو ریخۆڵەیە

چیای ئاوێنەی تەلێکس بارانی چەرخی بیستو دووە

لەبارانی کۆبونەوەی داخراوی جیهانەوە

لەجەستەدا شەتڵ دەبێت

لەم خاکەدا هەمو بونێك ناسنامەی هەیە

تەنها کوشتارو ئەڤین و دەسەلاّت غوربەتین

هەمو تاوانێك پەساپۆرت و شمشێری هەڵگرتووە

زامی بوکێنی و ئەڤین و کوشتار بێ پەساپۆرتن(...)

***

نیشتمانی من(....)

جەنگەڵی تیشك

شێی جەنگی سەرتاسەری بەسەردا دێت

تیشکی چیای ئاوێنەی کاتژمێر

خولی سفری چەقی نیشتمانی منە

هەمو هێڵێکی جوگرافیا لەنەبونەوە دێتە(بون)

بۆسۆی درەخت و زمان و هێما

ئەستێرەی کشاوی ساتەوەختی

پانۆرامای تابوتی ئۆقیانوسی ریخۆڵەیە

سرودی کۆشکی نیشتمانی من

هێشوی رەزی گزنگ بارانی کەللەسەرو مۆرەغەیە(...)

***

نیشتمانی من(....)چیای ئاوێنەی تیشکی مۆڵکراو

شێی تابوتی گەلەگورگی بەرکرێوە

مۆسیقای گەڵاو ئەشکو تابوت و بـا

گۆڕو لانکەی هابیل و قابیلی نوێیە

لەم نیشتمانەدا رەنگدانەوەی رۆح زنجیرە

رەگەزی پەڕۆی بوکێنی دەگرێتە خۆ

ناسنامەی مرۆڤ لەدوای گەڕانەوەی مەرگ دێت

لەقفڵ و باروت و دڵ و زریپۆشا نەخش دەبێت

***

نیشتمانی من(....)کاتژمێری ئێسک

فرۆی هەتاوی مۆڵی رۆژئاوا

جیهانی سێ سەدەی بێ کاتژمێر تۆمار دەکات

کفنی خۆڵاوی مێژوی مرۆڤی پۆشیوە

چرکە ئەزەلی زمان لەبێ زمانی دەخاتە گۆ

جەستە لەنەبون دەژیەتەوە!

سێبەرو تیشك و بیرەوەری

هەیکەلی نەوبوکەکانی نیل و فوراتە!

لەئاوێنەی رەشە گۆشتا مۆمیا دەبن،

چرکەی ساتەوەختی زمانی هیمالایاو

بومە لەرزەی تۆڕی ئەمەریکایە

درەختی رۆژئاواو رۆژهەلات داڕن دەکات!!

هەمو رەنگێکی ئەم خاکە سروشتی خوێنە

تەنها کۆشکی سەرکردەکان رەنگاڵەیە(...)

***

نیشتمانی من(....)چاڵەخەڵوزی ئەتۆم و خەردەل

زەوی خەزانی بوكە بارانەی

گەڵای بەربای ئەمەریكایە

لەم خاكەدا رەنگ لەباروتەوە دەردێت

رۆح لە لوتا تۆوچێن دەكرێت

چركەساتی مایكفۆو سەتەرلایت و راكاڵ

هەیكەلی هەناسەی ئەمەریكایە(...)

لەم وڵاتە كاروانی سەرەتاو كۆتایی مرۆۋ

فەرش رێژ دەكات،

كڵاوە بەڕو رەمزی دارستانێك سەركردەیە

تەرزە بارانی گەڵا سێبەری كۆشك و كورسی

تونێلە ونەكانی ژێر زەوی دەڕوخێنێت(...)!!

***

نيشتمانی من(....)مەزرای حەشيشەو توتن

نيشتمانی فەنتازيای هەور كێشی چيای ئاوێنەيە،

دايەلۆژی بەرمرۆڤ و زمانی گوتاری جەستەيە

قژە سەری ئاڵای سەروەری ياسايە

ئاماری مێژوی جوگرافيای سوتاوی گەردون(...)

***

نيشتمانی من(....)سەرابی ئەڤين

كاتژمێری ئێسك بارانی كازێوەيە،

ئاوێنەی روانينی تۆوی كۆرپەی نياندەرتاڵ!

لەخاكی بەياری بۆسنەو هێرسك

هەور بخوات ...

راچەنينی رۆحی گەردەلولی ئەفەريقايە

بۆ پزیسکی مەمکی دایك

وێنەی ئاسمان بەئەشکەوتی چاوی بگرێت(...)

****

نیشتمانی من(...)لەم خاکەدا گێژەڵوکەی گۆشت هەڵدەکات

نسێی سەراب سروشت و بون دادەپۆشێت

ئازادی و نان و شیر هەوا حەرام بووە

کۆرپە گڕپۆشی تفەنگی براکوژی دەمژێت(...)

****

نیشتمانی من(...)کارخانەی رۆح سو

خاکی تەلبەندو قفڵ ودڕکەزی

نیشتمانی ئەبەدیەت و غوربەتی روخساری بەردین

هەمو دەروازەیەکی خڕ داخراوە

تەنها دەرگای پەرۆی خۆکوشتن والآیە

لەم نیشتمانەدا نەشتەر دایەلۆژی روانینە

بەقولایی سەرابی لێو

بۆ بەردی ئەلحەدو تۆڕی مەمك

تەونی چەقۆی خۆکوشتن جەستەم دەگرێت

شوشە زێر نەخشەکانی نیشتمان تێکدەشکێن و

بومە لەرزەی چیای ئاوێنە وێنام دەکا

زریانی شوشەی فەرحانم بۆ دەبەستێت(...)

***

نیشتمانی من(...)گۆڕی ژیان و لانکەی مەرگ

ئەفسانەی حەوت چرای دانتی شەوارەیەتی

سەمای هۆمیرۆسی مێژوی تەمەن دەنوسێتەوە

کەڤ تواوەی نەهەنگێك هەڵدەمژێت

کەئەفسانەی کاول بونی جیهان لەچاوی نوسراوە

وەك ئەو هەڵماتە شوشانەی

ئاماژەی هەڵماقۆی ئەفسونی چارەنوس دەکەن

لەم نیشتمانەدا سروشت لەبۆنی مەرگەوە رواڵەت وەردەگرێت

چاوی چیچان و پورتوگال و ئەفەریقا..هتد سروشتیەتی

کەشەی هەوری لێکدابڕاو

پزوی سنوری ئەمەریکا دەبەستێت

رەنگی ئەم خاکە فۆتۆ دەکات

هەمو دەنگێکی دارستان ئێسك بارانی هەڵماقۆیە

لەمۆسیقای جەنگی سفردا قوللەی قاف دەگرن(...)

**

نیشتمانی من(...)کفنی گەڵا

بۆشاییەکە میکرۆسکۆپ تەڵخ دەکات

دورگەیەکە مانگی دەستکرد دەترازێنێ

وێنەی برسێتی ئەستێرەیە بۆ رۆژ!

گەلاّی نمەی درەختی هیتلەرە بۆ نەمرد!!

کرێوەی یەڵسن و کلینتۆن..

زنجیری دەرگا نەخشەکانی مێژو کڵۆم دەدات؟

ئێستا کاسێتی تراژیدیای تۆڕی ئێسکە

تابوتی جەوهەر دۆدایفی خستۆتە ناو بـــا

لەم ساتەدا تەرمی ریخۆڵەو مەمك و مێشك

چوار کوچکەی ئاسمان ڕەنگ دەکەن(...)

***

نیشتمانی من(...)رۆحی شەوەی هەڵگرتووە..

گۆڕ هەڵکەنی جەستە کۆنەکانی مێژو

گێژەڵوکەی سوتوی جەستە کەوتۆتە خۆڵ(....)

کەرنەڤاڵی لێکدانی مێژوە!!

بوکە بارانەی بۆسنەو نەیجریاو هەرسك و ئەفریقیایە(...)

نیشتمانی من مەرگە ساتی دارستان و تابوتی جیهانی پێیە!

درەخت و زەوی سەرما وەرزی تۆڕی رۆحە..

نیشتمانی من هێڵی کۆتایی،

مورەوی ئاوداری جیهانی پێیە(..)

***

نیشتمانی من(...)ئۆقیانوسی شیری ژاکاو

مانگی دەستکردی چیای ئاوێنە!

چرکەی خەونی جەنگیزخان و کۆشکی نەمرود..

تیشکی بۆسۆی پێشانگای جیهانە بۆ هێتلەر

کاتژمێری لێکدانی مرۆڤ و گەردون!!

ساتی ئەفسانەی هۆمیرۆسی ئایندەیە بەئێستاوە..

گوڵە جۆی ئاسمان!

ڕەنگی شیری دەست و مەمکی کۆرپە

لەم نیشتمانەدا لەدایك بون و مەرگ تابوتە

تابوت ناسنامەی جیهانی پێیە(...)

1996/5/ لەژمارە(84)ی گۆڤاری سورێن 1998 بلاوبۆتەوە

گەردونی رۆح

خۆر بەسەر جەستە کۆنینەکاندا هەڵهات(...)

نەشتەری گزنگ دڵۆپەی هەڵڕشت

چەرچەڤ گیانی دێرینەی دڕی

لەبەر هەناسەی سەرابی تابوت

هێلکەوڵەی خوێن قڵیشی هێنا(..)

ڕەشەبا لەژێر باڵیا لوراندی!!

مژدەبەری سوتانی نەخشەکانی جیهانە

سێبەری هەور تێزابی تیشکی شەونمی سەرگیا

سوتووە مۆرەغەی تواوەی ناو ئاو

کەڤ شوشەی رۆح(...)

سێبەری چرای دێر زەمانێکی ونی بێمێژو

درەختی تەمەن گەڵای هەڵفڕی

شنەی خۆرئاوا تەلیسمی شەوگەرد

موروی ئاوداری کەوتە زرنگە

شەتڵی دێبەری گیانی کۆچەری

گۆپکەی زمانی قەزامی لۆکە

تابوتەکانی، ژێر دەریای مێشك(...)

پەلکە زێڕینەی مردن و ژین بو

پشتێنەی زەوی ژەنگی هەڵهێنا

لەژێر چەترەوە دڵۆپەی مەمکی مانگی کەوتە سەر

خۆڵەپەتانێی پەڕو باڵی خاك

دەریای شەرابی گۆشت و ئێسقانە

سەرەتاو کۆتایی پێکی سروتی تەمەنی مژی

مۆمە پەپولەی خاکی بێ مرۆۋ

بو بەقەزوانی ئاسمان و زەوی

لاسکە وەریوی تابوتی باڕەش

لەبیری نۆێژی فراژە گیانی قەوزە مەرگەوە

دەشەکێنەوە بەتکە خوێنی گەردونە پێکا

لەناو بانگەشەی کۆتایی ونا هێڵێ بێ کۆتا

وێنەی توێکڵی نەخشی مێژو بڕ

تەمی قەوزەیی یەك دەریای نەخشاند

وێنای عالەم کە بەکوێری لەدایك بو(...)

***

لەسەر کۆتایی سێبەرەتاوی سروشتی خنکاو

ئەفسانەی مێشك

بەگڤەی ژەهری بایەکی خوێن گر بڵاودەبنەوە

گولەجۆ زمانی زەوت کردنی خەرمانی ژینە

زوڕناکان فویان کرد بەهەناسەی فریشتەکانا

ئاودزی هەڵمی سەرابی پایز

شێ گری ڕۆحی گڕکانی سفر(...)

***

پایز شمشێرێکە بۆ داڕنینی گۆپکەی مرۆڤایەتی(...)

هەڵمی پۆشراوی شارای ئەستێرە

نوخشانەی ملوێن زەردێنەی چاوە

هەور هەناسەی پێکی هەناوی هەڵماقۆی گەڵا(...)

ناوکی زەوی داری بنێشتی بەر کلۆ بەفرە

لەپزوی حەوت چیندا دەچۆڕێتەوە..

سروشت تاقیگای دو دڵۆپەی شێت،

ژیان بروسکەی هەزاران هەزار مەڵۆی شاراوە

رۆژ چرکە ئەشکی کوژاوەی ناو با!!

لەنێو ئاسمانی گەردونە قژا(...)

پاسارە کۆچی چاوشارکێ دەبڕێت

دەسرازەی بێشکەی منداڵی خۆر نەدیو...

برژانگە خوێنە!!

فریشتەکان رادەچڵەکێنن

لەوخەوە قولاَنەی مۆمیای گەلاَیە(..)

لەسەر درەختی خۆڵ باران

شەپۆلە وەستاوەکان بەجێ ناهێڵن(..)

***

جیهان جۆلانەی درەختی ژینە(...)

بوکە شوشەی داپۆشراوی چراو نەخشەی

گۆڕستان و کۆشکی هەورە

هەوا بەبەردەوامی گەردونی ماڵی

جیهان لەنێوان شێتی و شنە بای کپەوە

مردنی داخراوو ژیانی ئەبەدی

لەتەختەی تابوتێکدا پەرش بۆتەوە

پێستیان دەڕوشێت

وەکو دەریایەك پشیلە درۆزەی ئاسمان بکەن

گەڵای درەختی شەپۆل سروشتی پۆشی

فراژی سەرەتا ناوی مرۆڤایەتی

کاسە خوێنینەی ژیانی رەش کرد

هاواری تەمەن بۆ ئادەم و حەوا:

هەر کەسێکتان مرد لەم رەشبەڵەکەدا دەژیەتەوە.

***

مێژی ژیان روبەری هەزاران جەستەی رزیوە(...)

نیگای ئاوێنەی دەزو هەناسەی بێ ناسنامەی عومر

تەپکەی قۆزاخەی جیهانێکی پڕ ئاگرە

درەخت لەکۆشی باراندا دەتوێتەوە

ئەشکی زریان تروسکەی پایز دەفڕێنێت

شەپۆلی سوتاوی با قژی ئافرەتێکە

کەوتۆتە بێشکەی منالانی خۆی

بەسەر دەوەنی تاوانا لەدایك دەبێت

شیر گۆپکەی شەهوەتی خۆرە

جیهان نەخشی پەڕەی گوڵ دەکات

پاشماوەی..تابلۆیەکە بەخوێن نوسراوە(...)

***

لەباکورەوە بۆ باکور(...)

هەزاران تیشکی تەلێکس

شارستانیەتی گۆڕ روناك دەكەنەوە

ژیان ئەشكی نەمری دەڕێژێت

هەزاران دەنگ لەسێڵاوگی سەگەوە

لەژێر زەمینی خەفەی زەریاو خۆڵ

فو بەروخساری گەردوندا دەكەن

دەست بەڕایەڵی خۆرەوە دەگرن

بۆ رزگار بونی ژیانی خواستراوو مۆمیای مردن

هاواری چەند رۆحێك جیهانی هێنایە لەرزە(....)

***

لەژێر خۆرەوە خەرمانێك مرۆڤ(...)

بانگەشەی شەق بونی ئاسمانیان دەكرد

ئاسمان زەوی هەڵدەكەند

زەوی گەردونی دەكێڵا ...

گەردون بونی روخاند(...)

***

لەسەر بورجی جیهانەوە(...)

ئاژێری چرکەی مردن کەوتە لێدان!!

باڵندەی گیان هەڵفڕین و لەچرکەیەکدا نیشتنەوە

رۆحەکان بەبێ نەخشە لەچیای ئاویان دەڕوانی

بۆ درەختی ژیانی ئەبەدی

وەکو ئاگری نێو کۆشکی دۆژە

بۆ ژێر چەتری گۆڕستانی هەمیشەیی

***

بڵێسەیەك لەخۆرئاوا(...)

گڕێکی سەوز لەخۆرهەڵات

ئادەم تاجی کەشتییەکی زێوین بو لەخۆرهەڵات

حەوا بنێشتە تاڵی بەسەردا پەرش دەکرد..

مانگ لانکە بەستی ساوایی دەکردن

خۆر کفنی مردنی دەدورین

شنەی شەپۆلی دەریا

کەڤ دوریانی هەڵدەکفاند

شەوو رۆژ تێکەڵاوی بێ رەنگی کران

وەك جل دەمامکی ئەو هێلکە شەیتانانەی دەکرێنە بەر

بۆ شاردنەوەی ئاوێنە زێڕ نەخشەکانی ژیان

هێلکەی تەمەن ئاوێتەی میزەڵانی دایك دەبو

دەخرایە ناو گۆڕی شوشە

چیا هەناسەی

سکی زەیستانی پڕ کرد

بڵێسەیەکی سور کەشتی ئادەمی لەرزاند

بۆ ژوانی کەشتی حەوا

دوو کەشتی بەبێ جولە چرکەی بەستنی مێژوبون

زەنگێك لەژێر ئالاّو نەکانیانەوە لێدەدرا

نەکۆتایی نەسەرەتا(...)

ن ەك ۆ ت أ ی ــی

(...)

لەگۆڤاری کاروان ژمارە 1999/139 بلاّوبۆتەوە

کاتی خۆی ئەم شیعرەم بەعەرەبی نوسی لەگەلّ دیوانی(مرایا الوجود)بەهۆی شێتێتی خۆمەوە سوتاندم، لەکاتێکدا کە زۆر کەسایەتی کوردو عەرەب ڕەزامەند بون لەوانە(د.صلاح قەصەب)نوسیبوی(خیالات خصبە یتجول فی هاویات العاصفە)وە برای ئازیزم اسماعیل حمە أمین زەحمەتی کێشا کردی بەکوردی، دوایی خۆم جارێکی تر بەکوردی دامڕشتەوە.

مەحشەری عیشق

ئای سپێدەی خوێن!!

سڵاوی سەربازی لە کۆچ(...)

لەسڕینەوەی زمان و کاروانی مرۆڤ

ئێستا ساتی تێکشکاندنی وێنەیە

داستانی پێچانەوەی بون و مێژو

گەردونی گومانی هایدجەری راخستووە(...)

زمانمان بەبای رۆح هەڵدەوەرێو

چرای ژیانمان خامۆش دەبێت

ئازیزەکەم, ئەفسانەی ئەم مەحشەرە مێژوی نییە

تێزابی وێنەو روخسارە..

هەوری ئەڤین درەختی ژەهر ئاو دەدا,

ئازیز وەرە, پۆشاکی گومان بپۆشە

لەکڵاو ڕۆژنەی ئەم سپێدە دۆزەخییە ڕزگاربیە..

بون بەوێنەی هەتایی تەمەن ئاڵۆسکاوە

لەچەرخی سفرا وێنەی ئەڤین دەگرینەوە(...)

***

ئای مەحشەری عەشق سوتان(...)

چی سرێکە هەتاو لەخۆرئاوا هەڵدێت؟!!

مێژو لەدوای بون خول دەخوات

چرکەی خاچ و هاتنەوەی رۆحی مەسیحە

یاساتی داڕمانی وێنەو روخساری ئەبەدییە(...)

لەدوای حەشرەوە دەنگی ئەزەلی دێتە گوێ

چرکەی قفڵ بونی مێژو روخسارو تیشك و ئێرەیە

فو بەئاوێنە زێڕ نەخشەکانی بوندا دەکەن(...)

***

ئای لەم شەبیخونی هەتاییە(...)

چی ساتێکە ئەگریجەی ئەڤین؟!

میم دەچێنن لەجەستەو ڕۆح و هەناوا

سەدای گریانێکی بێ پەساپۆرت

بونی لەرزاند!!

خۆرهەڵات و باکورو خۆرئاواو باشور

بەئەشکی یەکەم مردو شارایەوە

ئازیز بەدرەختی حەواوە ئاڵای عیشقە

منیش کۆتری روەکی ژەهر,

چەقۆی شوکران و گیای نەمری بابە نۆئێل

پەنجەکانمی ئاوساندوە

گومانی ئەم سپێدە بێ زەمەنە

پرسیاری سڕینەوەی بون و روخسارو هەتاوە

چەقۆی ئیبراهیم بمکوژێت؟

یاخود تەوری ستالین و فیرعەون و نەمرودو هیتلەر

یا ئەڤینی ژەهری سوقرات بۆ فەلسەفە(...)؟

***

ئای لەم تۆفانی ئەڤینە(...)

دوڕیانی مەرگ نیشتمانی دڵدارییە

ڕۆحی ئازیز لەبەر شیری دو دەمدایە(...)

خۆرهەڵات تێزابی روخساریەتی

خۆرئاوا لانکەی مەرگاوی

***

چی زریانێکی ئەفسانەیی عیشقە ئەم عەدەمە(...)؟

شەپۆلی خوێن تاریکخانەی روخسارمە

قەڵەمەکەم تینوی پیاڵە خوێنی عەشقو

شیری مەمەو ژەهرو خەردەل و کێماوە

تینوی قومە ئاوی رژاوی مێژویەکە

باوکە ئادەم لەسەر تەرمی هابیل رشتی(...)

***

ئای لەم کۆتایی مێژوە(...)؟!

ئازیز بەکۆچی خۆرئاواوە ئاوابو

قەڵەم ڕەنگی خۆکوشتنی هەڵگرتووە

وێنەی قوڵنگی عەشقی فەرهاد دەداتەوە

***

ئێستا گەردون وێنەی خەوێکی ئادەمە

بەئاوێنەی لاکانەوە سیواخ بووە

لەئۆتۆمبێلەکەی هۆسرڵدا جیهان دەبڕێ

لەزمانی هایدجەردا نیشتەجێیە

ڕەنگی دافنشی و وێنەی عەشق و روخساری نور

جەستەی ئازیز پۆشتە دەکات

ئەگریجەی ئاوێنەی نەبون تێکدەشکێنێ

لەگۆڕی چاویا دەمنێژێت(...)

***

لەم تاریکستانی نەبونە(...)

من و ئازیز تەختەسڕی تەمەنمان هەڵگرت

لەسەر دواچڵی زەمەنی نۆئێل دەنیشینەوە

***

ئێستا زەمەن بێ مێژوە(...)

گەردون بێ وێنەو روخسارە

جەستە بێ رۆح

زمان بێ وشەو دایەلۆژ,

وەرە ئازیز لەجوگرافیای نەبونەوە زمانی ئەڤین بکەینەوە..

وەرە باچرای خۆشەویستی گەردون هەڵکەین

***

من کەسێکم مێژوی ملیار سەدەم پێیە...

لەسەر بورجی گەردونەوە هاوارێك دێت!!

دەنگی روخانی مێژوە یا نالەی عەشق!

سۆزی گریەی ساوایەکی هەڵگرتووە...

وێنەی نایترۆجین و فۆتۆنی سەرەتاو کۆتا..

ئێستا گەردون عەشق و خۆکوشتنی سپی..سپی

پۆپەشمینی نەفەسێکی منی پێیە

چی ساتێکە ئەم گومانە ئەزەلییە(...)؟

ئێستا گەردون رەنگی نێرگزێکی سپی ...

(سپی..سپی)

دهۆك – سلێمانی 1997/8/24

لەگۆڤاری رامان ژمارە 17/ 1997 **بڵاوبۆتەوە.**

زمانی رۆح

ئەی رۆح، نوێژی ئەڤین(...)

یاری پەلەقاژەی ساتی گیان چون

ڤیستیڤاڵی زەمەن کاتژمێری گەردونو بونە

جەستە میلی مێژو دەسوڕێنێت

ساتەوەختی رۆح رەشبەڵەکی ئاوێنەیە

لەنسێی ئەشکەوتەکانی دۆزەخەوە دیارن

وێنەی لەتاریکخانەی بوندا دەشۆرێت

تام و ڕەنگ و دەنگ و شێواز سپی کران

مەرگ و ژین و بون و مێژو مادە توانەوە

گەردون ناسنامەی ونبونی تۆی هەڵگرتووە

تیشکێك لەئاوێنەی نیگاتەوە دەردەکەوێت

گلێنەت تێزابی توانەوەی جەستەیە

وێنەی ئەو زەنگە ئەزەلیانەی کلیلی مێژوی ئەم ساتەوەختە

لەچرکەی تۆوی یەکەم مرۆڤەوە زرنگەی دێت

یاری بەسەمفۆنیای دواساتی رۆح بەخشین دەکات

وێنەی سێبەری ئەو گەلا نهێنیانەی

دەریالوشی عەدەم قوتیدان

وێنەی زیبەرۆی ئەو بۆمبا نایترۆنیانەی

لەجەنگەڵستانی رۆحدا خەفە کران

ئێستا چرکەساتی گەلارێزانی رۆح بارانە

نوێژی ئەڤین دابەستە ئەی رۆح(...)

وەرە(...)چرکەی کەوتنەخوارەوەی گەردونە...

نوێژی مێژوی ئەم زەمەنە ئاوێتەیە داببەستە

ئەی رۆح(...)وەرە

***

ئەی رۆح(...)شێی بون..ئاوێنەی نەبون(...)

وەرە پانۆرامای رەشبەڵەکی بونە

نوێژی ئەڤینی مێژو داخزان داببەستە

بەئاوێتەبونی شەوو ڕۆژو کات,

میحرابی فەرش رێژی خوێن راخراوە...

زەنگی چرۆی خۆڵی جەستەی سەرابی سەرەتا

هەمو رەنگێکیان ئاوێتەی رەنگت کرد

هەمو بونێك پێخەڤ خوێناو قفڵیدا(...)

بویتە تێزابی کام تەمەنە؟

چی مێژویەك لەجەستەیدا شەتڵی کردیت؟

میکرۆسکۆب و چاویلکەی زەڕەو کۆمپیوتەر

گەردیلەکانت نابیننەوە .

چی گەردەلولێك تەرمی شتیت؟!

کام حەشرگا زاری گەستیت؟

نوقمی رەشەبای چی زریانێکی عەدەم بویت!؟

چی بروسکەیەك لەڕۆشناییم یاخی کردیت؟

چی ئاسمانێك ئێمەی لەیەکتر شاردەوە(...)؟

ئێستا گەڵاڕێزانی تەمەنە,.

جەستەم بێ تۆ کاتژمێری سفری هەڵگرت

ئەی ڕۆح(...)ئەی بۆشایی گەردون

وەرە بانوێژی ئەم پێشهاتە مێژو سازە داببەستین

****

ئەی رۆح(...)ئاوێنەی نهێنی بون(...)

خۆراکی ساتەوەخت چینی مێژوی بونە

چاپخانەو زەمەن و کامێراو بروسکەو سروشت

بەوێنەی تۆوە, بەجوگرافیای گەردونەوە وێنان

هەڵکەندراون لەسەر جەستەی بەخۆڵ بو

دڵی ئاوو هەواو ئاسمان و خۆرەتاوو زەوی

یاری نیگای نادیاری شەوەزەنگی تەنھاییتە

ئاوێنەی دارستانی سەراب نەخشاندنی تۆیە

رەشەکوژی جەنگەڵی مرۆڤ رەمزتە

کوشتنی عەشق زاری تۆیە ...

ئەی تەزوی عەشق بەندی جەستەی مرۆڤ

ئێستا زەمەن زمانی نهێنی بەستراوە

بەڕەنگی شەوو رۆژو رۆح و جەستە تێکەڵ کرا

جیهان لەتاریکخانەی بوندا وێنە دەدات

ئەی رۆح(...)کوانێ هێزو روانین و نەست؟

وەرە بانوێژی مێژوی ئەم ساتەوەختە دابەستین

***

ئەی رۆح(...)بەرماڵی مێژوی خوێن راخراوە(...)

وەرە سەمای کەللەپژانی دارستانی هەورە!

نوێژی کەوتنەخوارەوەی بون دابەستە :

ساتێ مۆڵ بون و داخزان و کۆتاییە

مرۆڤ کلاوخودەی پۆلا نەخشیان پۆشیوە

لەکلاورۆژنەی ون بونی مێژوەوە

ئالای مرۆڤایەتی هەڵدەکەن

کامێرای بون کلیلی زمانی بێ زمانییە

هەمو زمانێك لەشەختەدا هەڵدەکەنێت

رەمزی گەلاجاڕی داڕنینی بون دەردەخەن

کاتژمێری ئاماری کۆتایی روانین

بوخچەی گەڵای نهێنی بێزمانی دەکەنەوە

لەم ساتەدا هەمو زمانێك بێ شێوازە

بەگەڵای خۆڵی جەستەی خاکەوە وێنایە

پریاسکەی نهێنی رۆح هەڵدەکەنێت

وەرە..وەرە ئەی رۆح ساتی قەدەرە

بانوێژی مێژوی بێ ناونیشانی دابەستین

***

ئەی رۆح(...)زمانی نەزانراو(...)

بون لەگێژاوی زەریای نەبوندایە

زەمەن تێکەڵاو کراوە

ئاڵات پەتی سێدارەی ساتەوەختە

ناسنامەت تەمەنی مەرگی مرۆڤایەتی هەڵگرتووە

مەرگ پێوەندی رۆحە بۆ جەستە

سزا وێنەی نادیاری رۆح و بونە

بون لەجەستەیدا مێژوی خنکاند

تەمەن لەنهێنی رۆحدا توایەوە

شەپۆلی خوێن دەفتەری ژینی هەڵوەراند

نهێنی جەستە نەخشەو جوگرافیای شتەوە

خۆڵی گۆڕستان زمانی رۆحی تیا خەفە بو

هەمو بونێك كای سەرملەی نەبونی زەمەنی سفرە(...)

***

ئەی رۆح(...)شوێنەوارت سڕایەوە

لەچی مەنزڵگەیەكدا ژوان بگرین؟

زەوی لەئاوێنەی تۆدا سوتا

تێزابی نادیاریت هەمو بونی تواندەوە

ئاسمان وەك ناوت بێ ناونیشانە

گەردون رەمزی کەوتنە خوارەوەو داخزانتە

وەرە ئەی رۆح(...)وەرە(...)هەوێنی بون

نوێژی ئەم مێژوە دابەستە(...)

***

ئەی رۆح(...)ئەی ئاماری بون(...)

کلیلی مادەو رۆح لەکلاورۆژنەی رۆژو شەودایە

رەنگی کەوتنەخوارەوەی رۆح و جەستە دەداتەوە

سەمفۆنیای چرکە زاری زەمەنی هەڵدڕی

ئیزرائیلی چاخ دەستی بەکوشتار سپییە

ئەندامەکانی ڤیستیڤاڵ رێیان هەڵگرت

تەنیا من و تۆ لەم زریانە لێکدابڕاین

دەستت بێنە رێبواری سەفەری نەهات

چرای ژین بەخوێنت دەگرێت

لەون بونی تۆوە مێژو سوتاو

لە کوژرانی زمانتەوە گەردون ون بو

وەرە ئەی چرای جەستە..وەرە

هێزو چاوو نەستت(...)

وەرە ئەی رۆح یاری پانۆرامای جەنگەڵ

بون و مێژو هێلکەیەکی تێکشکاوە

وەرە با نوێژی ئەم زەمەنە نادیارە دابیەستین

وەرە ئەی رۆح..ئەی رۆح(...)

لەمیحرابی خوێندا نوێژی مێژودابیەستە(...)

***

لەگۆڤاری رامان ژمارە 1997/7دا بلاوبۆتەوە.

رۆحی مێژو

ئای..هەرەسهێنانی عەشق سڵاو لەکۆچ

سڵاو لەشوێنەواری کوشتار گەیەکی بەر لەبون

چی گەردونێکی لەدوای نەبونەوە جێهێشتووە؟!

ئەفسانەی بون دۆژەی خۆرهەڵاتو رۆژئاوایە

گێژەڵوکەی رۆحی مێژوی هەڵگرتووە

ئێستا سڵاوی سەربازی چەرچەڤ بۆشایی پۆشیوە

مەرگ ولەدایك بونەوەی داخست

ئەم چرکەیە کەوتنەخوارەوەی ئەستێرەو کۆمەڵەی رۆژ

بەرو پۆی بۆشاییەوە گلۆپی شەوارە هەڵدەکەن

گەڵارێزانی چرکە ئەبەدییەکانی زریانی رۆح

مەمكی سروشتی وشك كرد

چی ساتێكە گەردون بەخوێنی مەمەیەكی پڕاو تینو بووە

تابلۆی كۆتایی زەمەن و بونی نەخشاندوە

****

ئای دارستانی ئەفسونی روخسارو مێژو

سڵاو لەو جەستە مۆمیایانەی لەدوای نەبون دەژێنەوە

ئەفسانەی رۆح بەنەخشەی گەردونێك وێنابووە

تیشكی ئاوێنە فەلسەفیەكان دەردەخات..

ئەم چركەیە كەوتنەخوارەوەی وێنەیە لەوێنەدا

هەور كەپری وشك بونەوەی گرانی زەوییە

جیهان بەژەهری فەلسەفە ئاو دەدات..

چی ساتێكە سروشت كفنێكی دڕیوە...؟

بەفرو تەرزە گرانی ئەم چەرخە سپی ناكات

زەمەن پزوی داڵەکەرخۆرەیەکە لەڕۆژئاوا

زامی رۆحە هەتاییەکان لەزریانی زانستیدا ناکوژێنەوە

سروشت ئێستا لەتابوتێکا کۆچی کرد

پلیکانەی بونی رماند!!

گەردون هێلکەیەکی فلیقاوەی بێ مێژوە

رەنگی پیاڵە خوێنێکی دوای بای نەفخە

مێژو تینوی دڵۆپە خوێنی جەستەیەکی رزیوە

مەمکێکی سێوی ئادەمە

ئەوی تریش نایترۆجینی کۆتاییە

ئەم چرکەیە..ئەم چرکەیە(...)

***

ئای سپێدەی رۆحە هەتاییەکانی تونێلی خاك

سڵاوی خوێن و بۆمبا نهێنییەکانی بون

ئێستا دەستی سڵاوی سەربازی کشا

خوێن ناسنامەو روخسارو عەشقی سڕییەوە

جوگرافیای رۆح بەلافاوی نەبونەوە نوقم کرا

ئێستا نیگا بەدۆژەی تاریکخانە وشك کرا

سەدەی کەوتنەخوارەوەی جەستەیە لەروخساردا

بون و وێنە لەمێژوا هەرەسیان هێنا

ئەمڕۆ هەتاو بەسەر جەستەیەکدا هەڵهات

لانکەو گۆڕی بەر لەبون و دوای نەبونی سازاندوە

ئێستا مانگ خەرمانەی چاوێکی سیحراوییە

جیهان لەهێلکەی خوێندا نەخش دەکات

گەردون پەتی سێدارەی مەلێکی هەتاییە

کە مێژوی بەمێژو خنکاند!!

***

ئای سپێدە نهێنییەکانی بون سلاّو..

سلاّو لەتەمەنی سەر بڕینی عەشق

لەو زەمەنە داخراوەی بۆشایی ڕەنگ دەکات

ئێستا دالّێك ڕەنگی مەرگی شێوەی هەڵهێناوە

جوگرافیای بون لەنەبونی ئافراندوە

بون و نەبون لەزەریای خوێندا نوقم بون

ئای سپێدە هەتاییەکان!!

تەوری زەمەن گلۆپی شەوارەی ساتەوەختە

عەشق پیاڵە ژەهری سوقرات و فەلسەفەو بونە

دەڕژێتە مەمکی درەختی دایکەوە

مێژو بەفری سڕینەوەی بۆشاییە لەنەبوندا

ئەم چرکەیەی مێژو بەمێژو سەردەبڕێت.

گەردون لەهەناسەی چۆلەکەیەکدا خەفەبووە

ئەم چرکەیە ساتی کەوتنەخوارەوەو داڕمانە

چرکەساتی تەقینەوەی روخساری هەتایی مێژوە

زەمەن تینوی پیاڵە ژەهری فەلسەفەیە

ئەم چرکەیە..ئەم چرکەیە..

پیاڵە ژەهری فەلسەفەیە..ئەم چرکەیە...

لەگۆڤاری کاروان 134/ 1999بڵاوبۆتەوە

مێژوی سفر

کاتژمێر سفر...مێژو سفر(...)

خەنجەری خوێن ئاسمان و زەوی هەڵدڕی!

خۆر کۆچی کرد!!

ڕۆح لەسەر جەستە هەڵفڕی!

هەورو هەوا پەتی سێدارەیان هەڵدا!

مێژوی جیهان قفڵ درا

قژە سەری هەڵەبشیما گەردونی گرت(...)!!

***

کاتژمێر سفرو مێژو سفر(...)!!

گەڵا ڕێزانی تراژیدیای ڕۆح!

بەتاوە تەرزەی جەستە بارانا دەچێتە ئاسمان!!

سەرەتاو کۆتای مێژو بون بەیەك

قوربانی نەبو بۆ هەڵەبجەکەم(...)!

***

کاتژمێر سفر ... مێژو سفر(...)

شەش ساڵ ڕۆژە ...

هەڵەبجەکەم..

هەناسەی. شیمیابارانت خۆر دەدوێنێ!

دادگەرەکان لەگەڵ تۆدا خرانە چاڵ!!

ئالاّی مافی مرۆڤ سوتا!

جیهان کەڕو نابینایە

ئایا سروشت لەتاوانی تۆ دەپرسێ؟(...)

***

کاتژمێر سفر..مێژو سفر(...)

لەم ساتەدا گۆڕستانێکی ئەبەدی

کەرنەڤاڵی کەللەسەرو پەنجەو ڕۆحە!!

گڕوگاڵی مەمکەخۆرانی سەرگزنگ

بەمۆسیقای مەرگەساتی هەتاییەوە

ژینی هەژاند!!

چەقی نیوەی مێژوی ئێمە

ئاڵای لێرەدا هەڵکرا!(...)

***

کاتژمێر سفر..مێژو سفر(...)

ئەم سەدەیە وەکو مریەم

وەکو مەسیح لەئینجیلدا تۆمار نەکرایت؟!

شەش ساڵڕۆژە

تابلۆی دۆزەخت دەخرێتە ڕو

پەیام نێران کەوتنە پرسیار؟

چەند جار جیهان گێژەنگیدا

فلیمەکەی هەڵەبشیما مێژوی پۆشی(...)!!

***

لەگۆڤاری پەیامی راستی ژمارە 1996/41دا بڵاوبۆتەوە

لەرۆژنامەی 1996/3/16جارێکی تر بڵاوبۆتەوە

نەفخی سور

کۆتایی بون(...)

ئێستا ئاسمان وەك سەرەتا سپی 1(...)

بون و مێژو(...)قفڵ درا!!

کاتژمێری رۆح تێزابی هەڵەبشیما

میلی مێژوی خستە چرکە(..)

***

کۆتایی بون(...)

خۆرئاوا تەمی سپی(...)

تەنی مادی بون و گەردون توایەوە...

دوکەلێکی سپی سپی بۆتە پۆشاك

زەمەن مێژوی مۆمیابونە

مێژو گەردەلولی سروشت و بون(...)

رۆح و جەستە لەتێزابی بونا جوت بون(...)

ئێستا ئاسمان وەك سەرەتا سپی سپی

رۆح تۆوچەنی شیمیاباران

خاك هەڵم و گڕ(...)

کۆمەڵەی ڕۆژ دوکەڵی سور..

بۆشایی بو بە هەوری رۆح

سەمای شیلاوگی هێرۆشیماو هەڵەبشیما

بون بەڕەنگی مێژوی گەردون(...)

***

کۆتایی بون(...)

گەردون تێزابی جوگرافیا

بای نەفخی سور بون و مێژوی کفن بـــا کرد..

(ئێستا ئاسمان سپی سپی وەك سەرەتا)

ئاوو هەواو خۆڵ و مێژو سپی سپی(...)

تەنیا شانۆی هەڵەبشیماو هێرۆشیما(...)

گڕو بۆسۆو دوکەڵی سور(...)

***

کۆتایی بون(...)

(ئێستا ئاسمان سپی سپی وەك سەرەتا)

تەنی ماددی تێزاب رۆحی بون و جەستە

ڕۆح بەجەستەو جەستە بە رۆح گەیشتەوە

زەوی خۆی بەئاسمان بەخشی

ملیار ملیار رۆح و جەستە زاریان پڕا(...)

شارا رۆحی هەڵەبشیماو هێرۆشیما

بێناسنامەو جەستە فڕین

رۆح بێ زمان

جەستە بێ بون(...)

رۆح لەجەستەو جەستە لەرۆح تەریو ببو(...)

***

کۆتایی بون(...)

(ئێستا ئاسمان وەك سەرەتا سپی سپی)

کاتژمێرو کات و شوێن ساڵنامەکان

سپی سپی(...)

چی ساتێکی ئاوێتەیە؟

قەڵەم لەکاغەز یاخییە

عەشق لەدڵ

هەور لەهەڵم

هەڵم لەئاو(...)

شارای رۆحی هەڵەبشیماو هێرۆشیما

لەخەردەل و جەستەو بونیان(...)

چی ساتێکە؟(...)

تەرازوی ژین وێنەی شیمیا

هەڵەبشیماو هێرۆشیما وێنەو زەمەنی بۆشایی(...)

ئالاو رۆح و خوێنی گەردون(...)

***

کۆتایی بون(...)

(ئێستا ئاسمان وەك سەرەتا سپی سپی)

کێوو چیا کای کوتراوە(2)

بون با ڕێزەی شارە مێروی تەونی مێژو

گەردون هەڵماتە شوشەی بەفر(....)

هەڵەبشیماو هێرۆشیما جەستە هەڵم(...)

رۆح شالاوی گڕو بۆسۆو دوکەڵی سور(...)

ڕۆژی حەشرە ... بای نەفخی سور ...

جەستە لەڕۆحدا بزربو

(ئێستا ئاسمان وەك سەرەتا سپی سپی)

سپی سپی وەك سەرەتا(...)

---

(1)**ئاماژەیە بەئایەتی** يوم نطوي السماو كطي السجل للكتب كما بدأنا أول **خلق نعيد**

(أيه 103 **سوره الآنبياو)**

(2)**ئاماژەیە بەئایەتی(وتكون الجبال كالعهن المنفوش)(سوره القارعه).**

لەرۆژنامەی یەکگرتو 1997/3/16 ژماری 129 بلاوبۆتەوە

لەگۆڤاری هەڵەبجە ژمارە 19ی هاوینی 2009 بلاو بۆتەوە .

(3)رەخنەگر(نەوزاد عەبدول)خوێندنەوەیەك بۆ نەفخی سوری لەسەر ئەم شیعرە کردوە لەرۆژنامەی برایەتی ژمارە 20178/ 1999 بلاوبۆتەوە.

زەڕەبینی تەرمی زیندو

ئای بۆ کەپولەی پڕ لەهەناسەی ئاواتێکی وێڵ(..)

چاوگی سەراب خەوی مەحشەری دەرونی تەقاند

پێلو پریشکی شەونمی کفنی لالەی بەیانی

چرۆی بێ سوتو کەوتۆتە بەر با

پەپولەی عاشق کەشکۆڵی شیعری شاعیرێکی وێڵ

لەعەشقی بەردە باڕێزی تەمی مردنا نوقمە(...)

ئەمشەو ئاپورەی هەناسەی خنکاو

چرکەی ون بونی سەهۆڵ بەندانی هەزاران تەرم

دیدە چرکەی شارێکی مەحشەری بایە

دەریای ئەزەلی تەمەنی دوایی چاوگەی خوێن چون

تەنها شارێکی نەخشەی جیهانی گەمارۆداوە

لەپێلوی مەستی دو چاوا نوستو

ئەمشەو پەیکەرێك جەستەی گەردونی بونی پۆشیوە

فرمێسکی خوێناو دەڕژێتە بای سور

ئەو زرنگانەی لەگوێیەوە دێت

ئەستێرە خوێن سوی پەرچەمی کوردە

چیای روانینی سەمفۆنیای چرکەی کورە هەنگێکە(. . .)

زمانی جەستەی هەڵەبجە شیمای هەوری دەست کردن

****

ئەمشەو ئەستێرە گەلا رێزانی خەزانی خۆرە(...)

تابلۆیەك هەوری مردن و تەمی سیمای ون بونە

فرمێسکی وێنە سێو ژەهر خوێنی جگەری هەواو..

نەفەسی خەفەی شارێکی زیندو

روپۆو کەناری دەست و کەللەسەر

برژانگی وەریو زەوی دەکێڵێت

لەسێوی حەواو ئادەمی چەرخا

نیگای هۆمیرۆس تەلەسکۆبی سەر تەرمی زیندوە(..)

بەپەڵەی دایك و باوکی سەرەتا زمانی کێوە

وشەو زمان و گڕوگاڵی خوێن بەقەدیا لچکا..

ئەمشەو بارانی جەستەی تواوەی دەوەن شیعرێکە

گڵمتەی خاکی سورباو دەشۆرێت

لێزمەی زمانی ئاڤێستای چەرخە

زرنگەی زیندو بۆ نەوەی گیانی کۆتایی حەشرە

ئاو تاڤگە کەڤ دەچڕایە سەر درەختی گزنگ

تکە دەڕژایە سەر زامە خوێنی ناوکی زەوی

ئەمشەو زرنگەی ئەو زەنگانەیە کە تەزوبەندی پەیکەری جەستەن

زەوی چاوی رشت بەتکەی تەرمی زیندوی دواچەرخ

ژیان لەهێڵی سفرا پیانۆی ژەند

ئەو بروسکانەی لەتەلەفۆنی سکی هەورەوە

بانگەشەی مەرگ و ژیانیان هەڵدا

بون بەکڵپەو گڕ لەناو خەرمانەی دێبەری گیاندا(..)

***

ئەمشەو گوڵ و سۆز گڕوگاڵی دەریای رۆحی خەفە بووە

شارای گیانی کۆچەری لەدوایەوە هەڵفڕین

باڵە فڕەی ئەفسانەیی کەوتە شەپۆل

ئێستا گەردون وێڵی چەقۆی خۆکوشتنی شاعیرێکە

سۆمای گیانی فریشتەی خوێنیش کەوتۆتە سەر رێ

پەلکە زێڕینەی سەربازی شاراوەی خۆڵ

بو بەمەشخەڵی خۆکوشتن

هەزاران دەست لەڕوبەری نەشتەردایە

هەتا مۆمێکی نوێ لەمێژودا هەڵبگیرسێت(. . .)

***

ئەمشەو هەناسەی خواو گریەو زەنگی ساوا تێکەڵ بووە(...)

تابوتی دەریای سپی کەوتە سەر شالاّوی خۆڕسك!

ئەمشەو من تەنها خۆ کوژی ئەم گەرداوەم

ئەستێرەی ئاسمانی دڵداری لەزر گرتی

خوێنم کەڤ خۆکوشتنی سوتا

شاعیرێکی ئافراندەوە(...)

خڕۆکەی خوێنی بورکانی هەتایی هەورە

زەنگی کۆتایی وشەو زمان

بەسەر تەلی دار تابوت و زڕە خەوی درەختی خاك

زەنگۆڵەی بای دڵی ئاوە

شارای گۆڕستان دڵی نیشتمانی کەوتە خورپە

نامەی بەخۆڵ بون و لەدایك بون

گەیشتە سەر ملەی کفنی جیهان

شەوو رۆژ کفنیان دڕا

تەرمی درەختی هەورو با بون بەدەریا

ئاپورەی شێی پەردەی ئاسمانی چاوی ژینە

شێوەکاری تابلۆی ڤانکوخو ئەنجیلۆی تیا سفر بو

مێشکی سروشت پژاوەتە ناو کۆشی با

فۆتۆی دەست و پەنجەی شارێکی ون لەجەستەدا دەگرێتەوە

کۆرپەی چرۆی ژەهر گرتو لەکەشەیدا دادەچۆڕێت(. . .)

***

ئەمشەو وڵات زیندە بەچاڵی دڵدارێکی هاوچرکەیە

چاو دەبڕێتە ئەو کاروانەی لەئاسماندا گوڵ تۆو دەکات

زەنگی لەدایك بونی دەریای خوێنینی هەژارێکە

نیشتمانەکەی خۆی کوشتی لەباوەشیا پێچایەوە(..)

***

ئەمشەو وڵات رەشبەڵەکی ئەفسانەیی مەرگ و ژینە

کاروانێك بەدوای گۆڕستانەوە رێگە دەبڕن

دەریاش شارای ئەشکی ساوا

گەردونی نهێنی رۆح بەندەنێکە

لەگڕکانی خۆشەویستی گزنگ دەدا بەسەر پەرچەمی خوێناوا

***

ئەمشەو دەریاچەی ژین گڕیان گرتو(...)

خوێنی زەوی بو بەگڕی وشەو زمان

شاعیر مردو کەوتە داوی ئەفسونەوە

وشەکانی شەرەفنامە بون بەشەستەی رۆحی تازە

ئەمشەو شاعیر چووە پەساپۆرتی دڵی نیشتمانو

شەرەفنامە لەفەزای مەرگا پەخش دەکات

کاراکتەری شەرەفنامە لەگەڵ پەلکە زێڕینەی بەیاندا

لەدو جیهاندا رێ دەبڕن

ئەمشەو هەوری شەرەفنامە

تورەیی خوا دەبارێنێ بەسەر کورسی دەسەڵاتا!!

***

ئەمشەو ئاسمانی دڵداری دا دەڕوخێت(...)

بروسکەی خوێن دەگرێتە جەستەی هۆمیرۆس

فریشتەی دڵداری هەتایی دەجریوێنێت

دڵی گۆڕستانی خاکە

خاك گۆڕێکی هەتاییە

ئاسمان تەرم و تەختەو تابوت و گۆڕهەڵکەن

خاك تەرمی مردنی مێشهەنگ

سۆمای گڕوگاڵی ساوا

زمانی دڵی دڵدارانی دوورە ڕێیە

***

ئەمشەو ئاسمان هێڵنج دەدات

زەوی لەچارۆکەی خۆشەویستی هەتاییدا گریێ درا

پرچی دارستانی شاردنەوەی زمانی سۆزی دڵدارە

کوردستان زمانی عەشقە شێتەی دایەیەکە

زمانی دڵی عاشقی بێ زمانی دەریای عەشقە

دایەیەکە رۆڵەکانی سۆمای خوێنیان کەوتۆتە کەف

گرێی ئۆدیبیان پچڕاوە

درەختی سەوز ئەشکی لەدایك بون دەڕژێت

تەنیا خۆشەویستی پێلوی شوشەی گریەکانە

فرمێسك دەڕژێتە گەردونی دایەو منداڵ

بۆتە شەوە گەڵای ژینی دەوەرێنێ

لەدادگای ئەهریمەندا خۆی راوەشاند:

با لەباوەشما زیندوبن چەقۆی ژیان نەیان کوژێت(...)

***

ئەمشەو هەوا کەوتە بەردادگای عەشقی کێوی(....)

پرچی ڕنی!

ئاسمان سێدارەی بۆ هەڵدا

ئەستێرەیەك باڵای سورکرد

ئەویش چوە هێڵی نەفخ

چاوی هەڵکەند:

قەت نامەوێت جارێکیتر قژی هەڵەبجە دابێنم(...)

***

ئەمشەو چاوی گەردون فەزای پۆشی

جەستەی بەبای زریانی خۆر شیتەڵ کرا

لەخۆی پرسی؟!

بو بەهەیکەلی مۆمیای تەمەن(...)

پێلوی داهێڵرایە سەر خاك

گۆڕی شوشەی هەوری زەوی ئەسیری کرد(. . .)

***

ئەمشەو جیهان لەگیانەڵای مەرگ و لەدایك بوندایە(. . .)

کاروانی سیبریای رۆح کەوتە سەر رێ

فریشتەی جەنگەڵی مەرگ..زەنگیان لێدا

فلیمێك بو بەرەوتی خۆرهەڵاتی نوێ

نێرو مێ بەدەسرازە چاویان هەڵهات

پەردەی ئەفسون بەبای کابوس چاوی رشتن

لەم نیشتمانە وێڵەوە

لەدۆزەخی پڕ بورکانی ئەوێنەوە

کچو کوڕ خەرتەنە کران!!

گرێی ئۆدیب لەخوێنیاندا کوژایەوە

منداڵانی پەساپۆرتی مردنی شەو

لەگەڵ چرکەی ترازانی خاك و دایەو بادا

لەتۆڕی کابوس رەنگ دەکرێن

لەم خاکەدا تیۆری شتراوس و لاکان و فرۆئید

ماسی بیابانی بێ دڵدارین

کودەتای زمانی جەستەی دەریای کابوس

شۆڕشێکە بۆ کوشتنی خوێنی لافاوی ئازادی(. . .)

**

ئێستا جەستە سەهۆڵ بەندانی تابوتی نیوەشەوە(. . .)

بێ زمانە..

بۆتە موروی ئاوداری دارستان

زمان تەنیا زمانێکە

پێستی فۆتۆ لەجەستەدا دادەماڵێت(...)

***

ئەمشەو سامالٚ لەسەر خونچە شەوق دەڕژێت(. . .)

نەشتەر لەسکی گەلاّی وەریو دەدات!

شۆخێك لەسەر لوتکەی ولاّتێکا کەوتە قسە:

چاوی لەتاڤگەی شەهوەت و زام و ئۆدیب نوقاند

لەکاروانی نێرو مێدا هەردو گلێنەی دەرهانی

لەدوا پەلەقاژەی مەرگا بریسکەیدا

من نازانم نێرم یان مێ؟!

لەبەندیخانەی کابوسدا وشك کرام(. . .)

***

ئەمشەو گەلاڕێزانی جەستەیەو جۆزەردانە(. . .)

گیان لەژێر خاکا چرۆ دەکات!

مارشی ئاهەنگی هەزاران گۆڕستانی ژێر لوتکەیە

هەژار لەسەر تەناف ئەڵقە ڕێزی مردندایە!(1)

چرکەیەکە لەرابردو مردنێکی داهاتودا

هۆمیرۆسی ئەم نیشتمانەیە

ئۆرکسترای گیان دەرچونی هەڵەبجەیە!

چاویلکەی شێی لەچاودایە شەرەفنامەی چاخی ئێستا لەچاپ دەدات

ئەم چرکەیە بەفرماڵی دیدەی سەرەتاو کۆتایی گەردونە

فلیمێکە وێنەی زەوی دەشواتەوە

لەم ساتەدا هەور دەگرێت

ژانەکانی من و شەباب دەخواتەوە(2)

من و شەباب لەم شارەدا زەڕەنەقوتەین

لەبەر تەرزەی مێشکا نوستوین

چرکەیەکە چاومان بۆتە چۆڕاوگەی مێشك

هەژار ئێستا وێنەی من و شەباب و هەڵەبجەو نیشتمان!

کوردستان وێنەی مەرگی هەمومانە

لەچاوی هەژاردا وێڵین

گیان دەدەین و دەژێینەوە

مۆسیقای خوێن ئەم زەوییە دەهەژێنێت

***

ئەمشەو ساتی داڕمانی چیای ئاوە!

ئاسمان لەگەردونی تواوەدا دادەڕوخێت

جەستە کانیاوی وشەو زمان

لافاوی نویْ فەزای ولاْت دادەپۆشێت

لەم ساتەدا شەرەفنامە لەچاپ درا

من و شەباب و هەڵەبشیماو جیهان

ئاوازی تاتە شۆری مۆسیقای خوێنی گەردونین

زەنگەکانی ئەم رۆژگارە کەوتنە شالاْو

تەنها تابوتێکی زیندو بەرهات

لەگەڵ رۆحی خەفە لەدایك بو

دوا سرودی کودەتای خۆر دەڵێتەوە.

22 /1992/6 سلێمانی– هەژار: هەژار موکریانی شاعیرو

وەرگێڕو نوسەری بەناوبانگ.

– شەباب: شێتێکە لەشاری سلێمانی.

خوێن دامان

چرکەیەکە زەوی خوێن دامانی کەشەی هەورە

هێشوی ئەستێرەی گۆڕستان!

فۆتۆی وەرینی رۆحی چاخ

گلێنەی چاو لەتابوتی خۆرا ڕزی!

زەریای گەلاریزانی مێژوی خوێن

گەردەلولی مەکی ئەستێرەی داکشاو

ئەشك ریژی چیای سەربازی نەورۆزە

گوڵەجۆ ئاسمانی دار تابوتە!!

ئەستێرەی ژێر پۆستاڵی با ئاوێنە نەخش

شاری مەرگ لەجەنگەڵی چاوا دەڕوێت!

مێژو ئەفسانەی رۆحی کشاوی نیشتمانە

وشکە خوێنی تەناف و تابوت و شمشێر

مردو زیندو مۆسیقای رۆحی گەردەلول!

پەردەی نیشتمان رەشپۆشە

بروسکەوی رۆح گڕی کانیاوی خۆرە تاو

کەشتی ئاسمانی خوێن دامان

دۆژە سارای هەزارەها رۆحی خەفە

مێژوی تابلۆی یەك نەورۆزە!!

نەورۆز 1993

تەزوی ترازاوی مەرگ

شەوچڕ تەمەنی رۆژگارە..

هەناسە ئەشکی یاقوتی پایز

کۆچی شارای گیان و جەستە

لەدۆژەی فرمێسکا خەفە کرا

رێزە هەناسەی باڕێزە

پەڵەی بوکێنی ژیان دەشوات

تەمەنی کەڤی دەریایەکە

لەهەناسەی رەشەبایا نوقم بووە!

دۆزەخی چاو گەردەلولە

بەستەڵۆکی رۆح دەپێچێت!

ئاهی یاقوت گەروسووە

لەمنداڵدانی مردنا چرۆ دەکات!

ئازیزەکەم تێر تێر بنو..

لەجیهانی دلاّ وێڵ بویت

بۆیە مایت و منیش خۆم کوشت(...)

***

ئەمشەو چرکەو زەمەن سفرن

لەم ساتەدا هەتاو هەڵهات

تکە خوێنی سیامەرگ

ئاوێنەی نەشتەری دڵمە

لەم ساتەدا خۆری رۆحم سەر بڕاوە

دەریای خوێناو لەکەفدایە

شێوە تیشکی گەرمەسێر دێت

زرنگەی زەنگی سکی بایە

خۆر منداڵدانی شەوەزەنگە

من عاشقم(..)جەستەم تەرمی شەوو ڕۆژە

خاك چارچێوی سپێدەیە

نیشتمانم کەللەسەری گۆڕێکی بێ ئاسەوارە

هەوا پەردەی نیوە شەوانی گوناهو

سك دڕاوانی بەر ئاگرو چەقۆو قەممەو بروسکەیە

گوڵ کفن چڕی هەتاوو مەرگ

من و مردن گۆشت و خوێنین

ئێستا تەرزە بارانی ئاورینگە

شەونم نەمامی خوێن هەڵکێش

گەردون سەرابی گیان چونە

من و مردن هەورو باران

گیانمان لەنیشتمان وێڵە!

تەزوی ئۆقیانوسێکی سەربڕاو

من و مردن زەنگی رۆحی تاقە گۆڕێکی هەتایین!

تەزوی گیانی پەلکە زێڕینەی هەتاوێك

لەکلاڤەی عەشقی کۆتایا خەفەیە

عەشق وێڵی گەردونێکی تواوەیە

من و مردن

زرنگەی ئەو فرمێسکانەین

دەریای ئەوێنیان گڕکانە!

گیانمان پەپولەی هەوری بایە!

سەفەر دەکەین بۆ ناو گۆڕی دەریای عەشق!!

دوجەستەی وشکی تواوە گیانمان عەشقە!

لەپەنجەرەی عەشق یاخین

عەشق گڕی خوێنچونی ڕۆح!

من و عەشق و مەرگ دابڕاوین(...)

عەشق پارچەی ترازاوی بۆشاییە

ئەستێرەیە بەسەر من و مەرگا هەڵدێت(...)

بورکانە خەفەکانی رۆح

ئەمشەو پایز بوکی هەر چوار وەرزی ساڵە

تروسکەی شاری تەنیایی دێجورێکە،

قامچی دەدات

لەبورکانی ئەڵقە ڕێزی رۆحی خەفە!!

خۆر تابوتی فریشتەیەکی دزێوە

بەندیخانەی ماڵ بەماڵی شار دەگەڕێ

تەختەی بێشکە بۆ ئاگری زەماوەند کۆدەکاتەوە!!

ئەمشەو شار بێ پاسەوانە

گوێ قولاخی زەنگی سکی دایکەکانە!

گریان لەگەروی دارەوە دێتە دەرێ

هەوا بەدەم گڕوگاڵی منداڵەوە یاری دەکات!!

مانگ کۆتەڵی دزێوی تاریکە،

توخبەی زێوینی کەوتۆتە بەر ڕەشەبا

خۆر سێبەری نسێی خەوی منداڵێکە

پەردەی هەمو ئاسمانەکان بەسەریەوە دادڕاوە!

بەسەر تەرمی گوڵێکەوە ئەشك دەڕژێ(...)

***

ئەمشەو خەزان هەناسەی شمشاڵی شوانە(...)

دەرگای بورکانی خەفەی رۆح دەکاتەوە!

شەستە باران نمەی تواوەی گۆڕێکە

بەفری تەمەن دەشواتەوە

کەناری عەشق کەوتۆتە بەر لیزمەی مەرگ!

ئاو لەپێستی کڵاوەبەڕوی خوێن دەردێنێ

پاساری ڕۆح لەسێڵاوگی ژەهراویەوە

زیبەڕۆی نەخشەی مێژوی کەتۆتە ناو

ڕۆح و لاشە بەردو تەمی

پوش و ئەستێی

بۆشایی کۆتایی ئێستان

لەچاویلکەی رۆحێکی نامۆی وێڵەوە

دەرڕواننە پەڕەی سیناریۆی گشت عالەم!

درەخت بەسەر خۆڵا چاوی دەشوات!

ئاسمان کۆلارەی ریخۆڵەی ئەستێرەیە

شەو هەناسەی بوکی ئەشکەوتێکی تارە

کە کەژاوەی خۆری کوشتە دەستەی خۆی بێت(...)

***

ئەمشەو خۆڵ دەبارێتە خوارەوە!!

ئاو بەئاسماندا هەڵدەپژێت!

کلاو ڕۆژنەی گۆڕی خەیاڵ

چاوێکی وشکی ناو خۆڵە!

خۆڵە پەتانێی ناوچاوی منداڵێکی تەریو بکات

ئەمشەو پەنجەرەی ئەبەدی تەڵخ بووە

چاو هەڵدەفڕێت لەسەر گۆڕستانی مێشك!

دەستێکی رەش بینەقاقای منالانی شاری گرتووە

پێغەمبەرێکیان سەر بڕی

خوا پەڵەی گریانی بۆ ڕشت!!

تەرمەکەی کەوتە دەریایەك

فرمێسك و خوێن خنکاندبوی!!

گەردون پەتی مەرگی لەملایە ئێستاو ئێستا

مەرگ ژینەو ژیان مردن

خوێن ئاوەژوی ڕوبارێکە شەونم ڕێژە

شیلەی گوڵی کێڵگەی گۆڕستانی چاوە

پێکی هەناوی ئاسمانە

بێ خرۆکەی خۆشەویستی شەپۆل دەدات

گۆپکەی کوژاوەی نەمامی بەر گڕێوەی گەردەلولە

ئەشك بارێژی چاوێکە

لەبارانی ڕەشە گۆشتا خامۆش بووە

هەتاو چەقۆی خۆ کوشتنی شاعیرێکە!

بەفر ماڵی سۆمای چاوی منداڵانە

دار بنێشتی خۆشەویستی پیا لچکاوە!

بۆ سێبەری لالەی بن بەردێکی تەنیا

تابلۆی خاکە دێمی حەسرەت رەنگی کردو

بەسەر شەوی پێستە قژا ئێشكی گێڕا!

***

ئەمشەو خۆر تابلۆی گۆریكە!

لەسەر نەخشەی بونا ون بو

سەرینی یاد پەڕی بایەقوشی شەوە!

لەكەللەیەك هەڵچەقیوە

لەگەڵ گەردەلولا ناسنامەی خۆی لێكەوتووە

دڵ سیغاری توتن كێشی دەشتاییە

رۆح هەناسەی پێكی ئەفسانەی مەلێكە

لەو دیو هێڵی كۆتاییا هەڵفڕیوە!

مێشك بزماری ناڵی ئەسپێكی سەر كەشە سمكۆڵ دەكا

ئەم جیهانە بێ دیوارو بێ پەردەیە

پەڕۆی بوكێنی لەبەردەم سواڵكەرا ڕاخراوە!!

قولایی چاو لەناویدا بزر بووە

شەش پاڵوی چاو نامۆی حەزە

وێنەی مەلێکی گەڕیدەی شەپۆلی خوێنی جەستەیە!

بەسەر رۆحی با بردوا هەڵدەنیشێ

گەردون لەناو وێنەیەکدا دەتوێتەوە

هاژەی بای تێکەڵی هەورە(. . .)

***

ئەمشەو چرای رۆحی ئازار هەڵکراوە(. .)

پەپولەی بیرەوەری تیا دەسوتێت!

دەروازەکانی ئەم شارە داخراون!!

تەلبەندی قژو کەللەو مۆرەغەیە

پەرەسێلکەی خەیاڵ دەڕواو

تەزوی هەوا دەمخاتە ناو گۆمی ئەشك

رۆح تێکدەشکێت(..)!!

ئەمشەو ئەم شارە تنۆکەی سەر پێلویەکی ژاکاوە

بەشەبەقی نەبینەوە قەتیس بووە

ئەمشەو ئەم شارە گولاوی گۆڕستانێك پەخش دەکات

هەزاران ساڵە خامۆشە!!

گڕو نوری تیا تۆراوە

ڕۆژو شەو لێی قەدەغەیە!

ئەمشەو ئەستێڵی کێم و خوێن چاوگەی ژینە

عاشقێك لەچاوی خۆرەتاوێك یاخی بووە

بەردی کەعبەی دڵ چوەتە سەر ئەشکەوتی هەور!

دوو دەستی نوێژ دابەستەی تەمێکی ونە

لەچاوەڕوانی قیبلەدا کەوتۆتە سەر هێڵنجی مەرگ

لەگەڵ لێزمەی یادەکانی نیوە شەودا

مۆمی مردن بەدیدەیا دادەگیرسێت(...)!!

***

ئەمشەو مارشی مردنی هەتاوە!!

زریانی چاو خێوەتی کفنی چرۆیە

دەریای فرمێسك گۆڕی گەڵا

تابوتی چاو بەهەوری عەشقا دەگێڕێت!!

***

ئەمشەو دەزو ڕایەڵی جەستەیە

خەو سێبەری ناسنامەی پەروەردگارە

رۆح سپێدەی گرانییە

مێژو زەڕنەقوتەی مەرگە!

خۆر تفی سەگێکی برسی!

گەڵای سفر شمشاڵی رۆحی کۆتایە

کات لەژێر چەترێکا وەستا

سوژدەی بۆ کابوسی خەو برد

ئەستێرەیەك لەخۆرهەلاَت گیانی دەرچو

مێژوی مردنی بزر بو!

ئەم چرکەیە ژیان پێکێکی ڕژاوە(..)

هەڵم دەکات بەسەر گیای دوراوی پارا

ئاسمان پێخەڤ تەرمێکە!

هەوا تابوت!

زەوی کفنێکی زەرد باوو

گەردون گۆڕێکی هەتایی(...)

***

ئەمشەو چەرخ و ڕۆح و ئاو تێکەلاَو بووە(...)

زەوی وێنەی کاژی مارێکی کۆس کەوتەیە

بەدیار هێلکەی خۆڵاویا ڕاکشابێت

دڵۆپە بارانی سەر مەمکی خۆر

بەبایەکی ئەبەدیەوە بێشکەی سروشت لالە دەکات!

لەچرکەی مردنی بایا

ئاورینگی خوێن گەردنی جیهانی پۆشی(...)

***

ئەمشەو شەراب ئەستێڵی زوخاوی رۆحە(...)

لەتاریکی شەوەزەنگا خوێن ڕێچکەی بەست

تەنیا تابوتێکی زیندو زەنگی لێدا

لەناو پێخەڤ گۆڕێکا

چاو هەتەری تەرمێکی بێسەرو شوێن بو

نەچاو هەڵهات!

نەگوێ سۆراخی نوزەی کرد

دەنگیش هانای خنکانێکی نەدایەوە

دەست و قاچو سەریش وەرین!

شەویش پرچی زۆردارێکی دادەهێنا

کەپری ئەزەل باوەشێنی روخسارێك بو

دەستێك نەبو مەشخەڵی ئەم عومرە تالەداگیرسێنێ

با هەڵیکرد

پەنجەکانم لەدڵ چەقین

جەستەم بەسەر پەیکەرێکا توایەوە

هاژەی بای تێکەڵی هەورە

ئازیزەکەم هەتاوێك بو

هەوری بەری تیشکی دەگرت

ئەستێرەی بەر رەشەباو پەپولەی تۆراوی گوڵ بو

دارەکانی ژیان هەمو قژو کەزیەیان دارنی

شیری مەمکۆلانی پژا!!

پێستیان گوری!

خۆڵەمێشی بو بەهەور

کەچی وشەی خۆشەویستی لەتاڵی قژیەوە کشا

***

کورە هەنگی ڕەشەتاعون ژیانی گرت

ئازیزەکەم سوژدەی بۆ قیبەلەی عەشق هێنا

فەزای میشك و جەستە سوتا

داری ئەوێنی تیا ڕوا..

***

ئازیزەکەم چەقۆی عەشق لاشەت دەسوێت

دڵت هەسانی هەناسەی فەزای عەشقە

کەزیەت داوی هەزارەها ڕۆحی ونە

خۆشەویستیت پلەی ئاسمانی حەوتەمە

شیلەی رۆحی خۆر دەتکێنێ

خوێن کەوتۆتە نێوان رۆحی من و تۆو ئەوەوە

گەر خوێنی مانگ نەڕژێتە خوار

تەزوی عەشقت لاشەم دەکاتە ماسی خۆڵ!

نەشتەرەکەت بشارەوە

کێلانی دڵ شەختەی گەردەلولی ڕۆحە!

نسارێکی پڕ لەنسێی نهێنییە

شاخ و دەری ئاو ڕشێن کرد!

درەخت و گیا توایەوە

مەلو مرۆڤ پوکانەوە!

زەوی بو بەفەرشی مێژو

ئاسمان تەڵخی تکە ئەشکی مێشکە سووە

هەوری خۆکوشتنی نیوە شەوە!

پزوی زەوی کرایەوە

فریشتەکان بروسکەی دڵیان دەگەیاند

کوا گزنگی فیردۆسی عەشق؟

سێدارەی مەجنونی هەور لەخاکایە

ئازیزەکەم بچۆ بۆ پرسەی فەزای خۆر!!

****

ئەمشەو سەدای گریانێك دێت!!

وڕکی لەقوڕگی مەمکە خۆرەیەك گرتووە

دەنگی پشیلەیەك دەردێت شیری سکی بەردێك دەمژێت!

گوڵێك ڕەگی خۆی ماچ دەکات بو بەسوتو

هەورێکی تەم بەدوای چەمێکا دەگەڕا

کەوتە دەریای خۆڵەمێشی ئێسقانەوە

مەمکێك لەلێویێك ترازا

دوو چاوی گەشی داپۆشی

پێغەمبەرێك بەرماڵەکەی لێیاخی بو

قاچی کرا بەکەللەسەر(..)!!

***

ئازیزەکەم(...)شەو ئاگری ناڵێکی سەر بەردەلانە

شانۆی حەشری کۆتاییە

کەخۆر پێش مێژو کوژرابێت!

نوزەی خەفەی منداڵێکە

لەکفنی دایکیا نێژرابێت

بەنەخوێنی ئەم شەوە قەت ناکرێتەوە

من تەنیام و هۆشم ئیسپرتۆی چرایە

لەبەر پەیمانی گۆڕە شاری هەزارەها مەشکەی مەمك و

شیرە خۆرەی کلاو ڕۆژنەی ناو سکەوە

نینۆکی ئاسن گەردنم ڕننە دەکات

کوانێ دەستت؟

کوانێ پێکی ئەو شەرابەی تینوێتی ئەم شارە دەشکێنێ؟

کوا تکەی رۆحی عەشق؟!

شارە مێرو بەجەستەمدا رێچکە دەکات

کەوتومەتە ژێر چەتری شاری کۆتاوە

خەو لەدەزوی چاوەکانمەوە پچڕاوە

گوێزان پێستم هەڵدەدڕێت

خوێنم پەپولەی فەزایەکە بەخرۆکەی تۆ دەسوڕێت

شەو درەنگەو تارمایی مەرگ لەدەم ئاسۆوە والایە

کوا ئاوێنەی چاوی عەشقێکی ئەبەدی؟

دلْ زرنگەی زەنگی ونی کەنیسەیە!

رەمزی تازەی لەخاچدانی مەسیحێکە

سەد هەزار ساڵ بەر لەمەسیح گیانی داوەو

دوو ئەوەندەش لەدوای ئێستا چاو هەڵدێنێ(...)

***

ئەمشەو جەژنی لەدایك بونی مەسیحە(...)

خۆی و موریدی چاخێکی لەدار دران

ئەمشەو سروتی چرکەیەکی کۆنی مێژوە

چاو خەرمانەی هەزاران گەڵای مەجنونە!

لەبەر برژانگی چاوێکا کوتراونەوە

خەنجەر لەئێسکا خەوتووە

با گڕوگاڵی خستۆتە سەر لێوی تورەی

تیشك بەسەر باڵای خۆیا دادەچەمێت!

خوێن سەر خەوی پێدەشکێنێت!

لەپرۆڤەی خوێن گەوزانا دەتلیێمەوە

هەتا چاوێکی تۆ هەڵدێت(...)

لەم شارەدا نیگا بەر نیگا ناکەوێت!

چاو هەڵماقۆی یاری بەختی بایەقوشە

تەمەن لەبەردەم هەناسەیەکی ئاسندا بزر دەبێت!

ئازیزەکەم(...)گیان لەمستا فرتە دەکات!

ئەو ڕۆژانەی بەدوای دڵما بوم بەڕێبوار

لەژێر پۆستالێکی ڕەشدا چرۆی دەرکرد!!

***

ئەمشەو قامچی لەسەر پێستا نوقم بووە(...)

ژوانی دۆژەو یادی عەشقێکی کۆتایی پێستم دەگرون

جەستە زەوی پشکۆی خاچێکی دێرینە

بۆ درەختی لوتکەی خەیاڵ چاو دەگێرێت

لەشارێکا کۆتر بەفەزادا دەفڕێت

تابوت بەژێر باڵی بایا جەستە دەبڕێت

ڕۆح بەفەزای ئاسماندا پەرش کرا

تەنیا شێیە

بوکە بارانەی ساوایەکی شیلاوگە

لەیەکەم کێڵگەی تۆوەوە چرۆ دەکات!

زمانی جەستەی یەکەم چەرخ دێنێتە گۆ

چاوشارکێی گەردونە تواوەکان

مێژوی جیهانێکی سفرە!

تەنیا شانۆی شەڕی هابیل و قابیلە

کێڵگەی زامی ئێستاو زەمەن خوێنجمانی نەشتەرێکە

ئێستاش دەواری ڕەشی ئەم شارە زمانێکە

بەسەر ڕەگی دارێکەوە کەف هەڵدەسوێت

ئالاَ نرخی پەڕۆیەکی بوکی نییە!

مرۆڤ کەف دەریای خوێنە

زەوی دۆژەی فرمێسکەکانی ناوچاوە!

عەشق چەردەی قەرەچییەکی بێ نەژادە!

لەم شارەدا شەو ڕۆژ دەکوژێت!

ڕۆژ خۆی دەکاتە قەرەبروت!!

شەختە لەناو پێڵوی گڕا چاو لێك دەنێت(...)

***

ئەمشەو فلمێکی تازە لەسەر ڤیدیۆی ژانەکانما کەوتۆتە ئیش!!

خوێنم مەیی خەرمانەی ساتە وەختێکە

ئاسمان گوێزانێکی بەسکا دێت!!

گۆڕ بۆ بونێك هەڵدەکەنێت!

کۆشکی فەزای بونێکی تر دروست دەکات(...)!!

***

ئازیزەکەم چاو هەڵهێنە(...)

بڕوانە شار پڕە لەدەریاچەی باروت

بۆتە پوشو

شەو ژەهراوی سەبیلێکی یەك ژەمییە

خۆر دوکەڵی سەر لێوێکی داڕزیوە

مێژو ئەستێرەی کشاوە

ئەوا دەمرم نیگات شەق کە

با تەمومژی ئەم نیوە شەوە تاریکە

لەسەر سۆمای چاوەکانتا بکوژێتەوە

پێلو لەسەر دیدەت لابە باچەقۆی مێشك بترازێت

پەتی سێدارەی عەشق بخەمە مل

لەتابوتی هەوری وێڵا جارێکی تر

گەشتی کاکێشانی مەرگ

نامەی عەشقێکی هەتایت بۆ بنوسن

ئازیزەکەم لەو ساتەوە خۆر گیراوە!

چاوشارکێی شانۆی ونی هۆمیرۆس و خۆرو من و تۆیە

نیگاکانت بخەرە سەر جەستەی من و

ڕو لەچرای کۆشکی خوا کە(...)

***

ئازیزەکەم(...)نەشتەر پرچی ئافرەتێك دەدۆزێت(...)

با پۆپەشمینی خەویەتی

ئاسمان هێمای ون بونی تاریکە شەوە

زەوی رەمزی کەوتنەخوارەوەی عالەمە(1)

دەریا وێنەی پێکە رۆحێکی فرۆیە

لەسەر گۆی مەمێکی شەختە لێو ماچ دەکات

ئازیزەکەم(...)ئەمشەو جەژنی ڕزگاریە

جەستە لەبەندیخانەی پێستا ئازاد بووە

خوێن سپییە!

ئێسک سورە!

سروشت تەرمی دو تابوتی سەرو بنە

نەشتەرەکەت بخەرە ناو کێلانی دڵ

نەبا بمرم(...)

***

ئازیزەکەم(...)ئەمشەو تیشک لەناو تونا خامۆش بووە(...)

گڕێك نییە چرای دڵ دابگیرسێنیت!

مانگ بووەتە تۆپێکی یاری

جەستە لەکێڵگەی خنکانا شەتڵ بووە

نەشتەرەکەت بخەرە ناو تابوتی چاو

لەژێر دەوەنی کەزیەتا حەشاری دە

لەودیو چیای خۆرا دەست بەپەلکە زێڕینەوە دەگرین

بەسەر تەرمی زیندومانا ئەشك دەڕژین

نەشتەرەکەت لەهەسانی ڕۆحم هەڵسو

دڵ تابوتی گیان کێشانە

با بورکانی رۆحی خەفە ئاگر نەگرێت

***

ئێستا چاوەڕوانی کاتژمێری نیوە شەوە

هەڵدەکورمێم بۆ چاوێکی برینی عەشق

چرکە دەڕوات وێنەی پێکی عاشقی کێو

تەمی ئازاری دوا چرکە دامدەپۆشێت

چاوەڕوانی پەردە هەتاوی شەونمە

تاتە شۆری لەدایك بون گۆپکە دەگرێت!

چاوەڕوانی میلی چرکەی پێش تەمەنە

لەم ساتەدا دڵ بۆشایی زەنگی مردنی نامۆیە!

مێژوی شاخی ئاسکیمۆی سارایە

گزنگی لێو لەپاڵ هەورێکی رەشدایە

هیچ دڵۆپەیەکیش نابارێت

زەویش بەرگی مەرگی ئێستاو بونی لەبەردایە

***

ئەمشەو چرا کەوتۆتە بەر هەناسەی خواو(...)

خونچەی ئازیز لەتابوتی دڵ تۆراوە

وێنەیەکە لەوای بون و پێش بونەوە زەین دەبڕێت

ئیێستا پەپولەم و گوڵی ئازیز ناژاکێنم

وەرە ئازیز جەرگم بدڕە

با لەگومان ڕزگارم بێت

***

ئێستا گڤەی هەرەس هێنانی ژیانە

چرکە مۆڵی پیرۆزەیەکی سوتاوە!

ئەو شەوانەی پێکی مردن لێوان دەبو

لەبەر تکەی زامی رۆح و ئەشکی نەبینی چاوە سو!

کەف دەچڕایە سەر شوشەی ئەڵماسی دەریا

ئێستا وێنەی کۆچی دوایی دەبینمەوە!

گۆڕو بێشکە تەلیسمی جۆماڵینی کۆتاییە

شیرو ژەهر تێکەڵاوە

هاژەی کەوتنەخوارەوەی روخسارە

وێنە لەناوخۆیدا دادەبڕێت

چڵە گیای گۆڕ پرژە دەگرێتە تابلۆی دڵ

لەم ساتەدا هەوای ژێر خاك ئاوێتەیە

سکی زەوی تاتە شۆرە

قەد ئێسکێکی داڕزیوە

درەخت قژی هەتاو شانە دەکات

وێنەی بونیش دەخاتە ناو گۆڕی مێشك!

ئازیزەکەم کوا سێبەری تێزاباویت؟

سیمات تەمی دۆژەی دەرونی وێنەیە

بمسوتێنە نەبا بچمە کۆشی گۆڕی زەویەوە(...)

***

ئەمشەو گەڵا ئاهەنگیانە یاری لەسەر بەختم دەکەن(...)

گەڵای ئەستێرەی سەر تەرمم ئاسمانێکە

هەور وێنەی قەدەغەییم دەداتەوە!

هەوا ناوم بەگوێی جیهاندا دەچرپێنێت

ئازیزەکەم کوا چەقۆکەت؟

سەرم ببڕەو لەتوێی پێلوتا بمنێژە(...)

***

ئەمشەو شەماڵ نەشتەری ماڵئاواییە(...)

گەڵا کەزییەی درەختی گیان هەڵکێشانە

لەسەر بەردو پوشو ئاوا وێنەی ئێستام دەسڕنەوە

لەم ساتەدا وێنەم تەنیا تابلۆی مەرگە

لەجیهانێکی سوتاوا وێنەم نەما

هەواو زریان و خۆڵ و تەم و هەورو ئاسمان

دەریاو کەف و تاڤگەو سەهۆڵ ناومیان رفاند!

مێشکم بەسەر خۆڵی جەستەیا هەرەسی برد

تەنیا وێنەم لەناو دیدەی تۆدا ماوە(...)

***

ئازیزەکەم رێگا تۆفانی شەومالێنی کەوتۆتە سەر(...)

کاروان کوژە بۆتە سەرابی سپێدە

گزنگ شمشێری خۆخواردنەوەی تاریکییە

سەدان ساڵە گشت چرکەیەك من دەکوژیت و

فریشتەی عەشق تاوانێکت بۆ دەنوسن!

سەدان ساڵە لەدەرگای خوای عەشق یاخیت!

ئێستا بومەتە هەزاران ئەستێرەی ناو گەردونی کوشتارتەوە

منت کوشت و لەناو تەمی ئاهەکانتا لەدایك بوم

ئێستا تکەی مردن و ژینی ئەڤێنتم

وەرە ئازیز لەکاروانی دۆژەو فیردۆس رزگارم کە

تکەی یاقوتی تەنیایی شەو بەملتەوە ژەنگی هەڵگرت

نەشتەرەکەت بدە لەدڵ با خوێنەکەت سنگم بشوات(...)

***

ئەمشەو ئاڵتون لەگەردودا دەتوێتەوە!

قوڕاو جەستە سیواخ دەدات

لەشکرە هەنگ بەهەناسەی خوێنی سیا داباریوە

لەشادەماری گیانەوە تەرە دەبێت

دەرون سەهۆڵ بەندانی تۆفانە

دڵ لەشەمەندەفەری کفنا سەفەری کرد

کاژێری ژێر بەردی مێژو کەوتە چرکە!

لەسفرەوە قفڵ درا

لەم ساتەدا ژیان کلۆی بەفری چاوێکی نوستووە

سەرسەر بەناو رۆحا گڤەیەتی

شەو تلیاکی لەبیرچونەوەی ئێستایە

کات حەشیشەی گەڕانەوەی رابردوە

گەردون تکەی داهاتووە بۆ سەرەتا

ئەم چرکەیە ئێستا جەللادی مێژوە

ئازيزەكەم خوێن شەونمی تاڵی قژتە

لەقەنارەی زوڵفەكانتا بمشارەوە!

نەوەك تەوری ئێستا سەرم ببڕێت

موەكانت لەگەردنم بئاڵێنە!

هەتا ببمە گۆڕستانی رۆحت

بەخرۆشی خوێناوەكەت لەدايك بم

ببمە كاتژمێری جەستەت(...)

***

ئەمشەو گەردون پزوی دەرپێی چۆلەكەيە(...)!

هێلكە تابوتی جەستەيە

گۆڕ بێشكەی لەدايك بونە!!

ژيان بيرۆكەی داپۆشينی فەزای جيهان

داری گەردون بەدەم پێكی كۆتاييیەوە لەرز گرتی

پەلکە زێڕینەی هەتایی کشایە خوار

ئازیزەکەم میوانی ئەشکەوتی دڵتم

نەوەك گەڵای تەمەن دابووەشێت

ببمە تەرمی نیگاکانت

نەشتەرەکەت لەخوێناوا بشارەوە

تا ئاورینگی ئەوێن دەڕژێ

بەسرودی چاوێکەوە وێنەی عەشق لەچاوانتا ببینمەوە!

ئەوسا لەناو وێنەی یەکتریدا دەتوێینەوە(...)

***

ئەمشەو زەمەن بازنەیەکی داخراوە!!

روانین سەرابی ژێر هەورە

بەسەر دەفتەری مێژودا لێزمە دەکات!

کەشتی ژیان لەشەختەیا نوقم بووە

کوانێ کەعبەی نیگای جوانیت؟!

ئازیزەکەم دەواری خۆت پێچایەوە

سەهۆڵ بەندانی ئەم شەوەم لەسەر لابەیت

کوانێ بسکت بمخنکێنە؟

لەجۆلانەی رۆشنایتا یاری بەدەسترازە دەکەم

بملاوێنەو گڕوگاڵم بخە سەردەم

نەوەك گیانم بێتە دەرو شوشەی کۆشکەکەت تێك بشکێ؟!(...)

***

ئەمشەو زستان تاتە شۆرێکی گیاندارە

هاوین جەستەی زامدارێکی تاریکییە

بەهار نەغمەی خوێن چڕانە

پایز سێدارەی زمانە

ساڵ گۆڕستان!

زەمەن شاردنەوەی وێنەی بون!

هەوا گوللەی ناشتنی پەپولەی ئەڤێن!

ئازیزەکەم من مێشهەنگم

دەمرم و تەرمم وێنەی چاوانتە!

بەلێزمە شەونمی عەشق هەڵڕێژە

با لەچاوەکانتا بمرم!

رو لەم بونە بشارمەوەو لەخوێنەکەتا زیندو بم(...)

***

ئەمشەو هەوا سەماکەرە(...)

هێشوی ئەستێرە لەزەوی بەر ئەبنەوە

زەوی لەئاسمان دەترازێ

رۆژ دەچێتە جوگرافیای مانگ

مانگ هەزار میل هەڵدەکشێت

خۆر دەکەوێتە خوارەوە

دەریا لەزەوی دادەبڕێت

عالەم لەهەڵما ڕێدەکات

هەڵم دەبێتە قژی مانگ

وێنەی تاریك دێتە دەرێ

من ڕێبواری بەستەڵۆکی شەوارەی ئازیزەکەمم

کەوتومەتە دورگەی بەیار!

نسێی هەڵم نوقمم دەکاو

تەزوی ئازیز ڕامدەکێشێ

شەستە لەچاوا سپییە

گۆچان مۆمدانی گیان دەرچون!

ئازیزەکەم کۆلارەیە

لەودیو بونا کەوتۆتە ژێر خێمەی ڕۆحم

بۆ وچانێك دەچمە ژێر پاسارگەی خوێنی

هەتا جەنگی ئەم گەردونە کۆتایی دێت(...)

1992/1/1 سلێمانی

رۆلان بارت دەڵێ: وشە کەوتنەخوارەوەی جیهانە. ئەم قەسیدەیە پێشکەشە بەو، بەکەسێك کەفێری کێشانی تلیاکی وشەی کردم، کەچۆن گومان و پرسیار بەکێشانی تلیاکی وشەوە بەرجەستە بکەم)

سێ نیشتمان

شەوە زەنگە(...)شاری نیشتمانی دڵ داپۆشراوە

خوێن تەریبی بستەخۆڵێکی دەم بایە!

رۆح لەسەر لوتکە هەڵدەفڕێت

جەستە ئەسیری نیشتمانی دڵداریە

عەشق کۆیلەی گریانی بێ پەساپۆرتە

چەرخی گەردون رەنگی خوێنێکی سوتاوە!

ئاسمان وێنەی لانکەیەکی گۆڕنەخشە

لەگەڵ زرنگەی مردن و پەلەئەسرینی کۆتایی

سارای زریانی تابوتی وێڵ

کاتژمێری ئەڤێن دەخاتە سەر چرکە

مەلی خەیاڵ هەڵدەفڕێت

ئەم نیشتمانە جێ دێڵێت(...)

***

شەوەزەنگە(...)من و نیشتمان و خوای عەشق

لەبەر هێشوی تابوتی فەزایا ون بوین

دەریا چیای ئاوی بونە!

من نیشتمانی ئەوێنم

ئەوێن نیشتمانی ئەوو ئێوەو تۆیە

شەوەزەنگە(...)شنەی بای وەشت

پەشتە ماڵی جەستە سەر بڕاوەکانی دارستانە

لەنیوەشەوی دێجورا

پەلکە زێڕینەی بارانی خوێن هەناسە هەڵدەمژێت!

پەڕی گوڵ لەناو شیری مەما ژاکا

زەنگی کاروانی دڵداری زریانی ڕۆح

گوڵ دەخاتە بەر ئەشکی با!

هەور بەدوای پەڵە باراندا وێڵ بووە

ئاسمان گۆڕستانی جەستەی ئاوە

ئەمشەو ڕۆحی ئەم وڵاتە کۆچەرییە لەدوندی مەرگ

ئەمشەو پزوی هەوری ئاوارەیی پسا

زمان کفنی لالەو خونچەی لالەسارە

تابوتی تەرمی عالەمە!

وشە گۆڕی شوشەی زمانی کەلەپوری نیشتمانە

ئەمشەو زمان بو بەگۆڕستانی کۆمەڵ

وشە نەشتەری خۆکوشتن

هەوری خوێنینی حەرف هات

من و عەشق و نیشتمان و دڵی پۆشی(...)

***

شەوە زەنگە(...)خوێن پەرچەمی هەیکەلی بون

دڵ ئەستێرەی کشاوی شەو

دەنگ مەقامی سەر لێوی شوانێکی سارا

پەڕی داڵی ئاسمانی سور کردوە

ئەمشەو تاریکی ساماڵی شەختەی چیا

تەرزە زمانی عاشقی تیادا ڕنی!

من لەسیبریای ئەوێنی نیشتماندا ڕەق بومەوە!!

لەپەرچەمی ئافرەتێکی کێویلەدا لەدایك بوم

***

شەوە زەنگە(...)نەمام لەتوێی پێخەڤ چاوا گیانیدا

چاو رۆشنایی داری یاقوتی گریانە

فرمێسك سۆمای کفنی هەتاو

مۆمی ڕۆحی نسیٚ سیا

تونێلی عومر لەژێر ئەشکی گەڵای شەوا گڕکانی گرت

ئەمشەو خەزان شوشەی فەرحانی تەمەنە

باڕێزە هەوری خوێناوی کاتژمێر

لەم ساتەدا تەمەن هەناسەی باڵدارە

ئاسمان کەشەی سیناریۆی عالەمە

مێژو مەمەی سۆزانییە

ژیان تکە یاقوتی ژەنگاوی

زەمەن گڕی گەڵاجاڕی پەپولەی گوڵ

ئەمشەو ئازیز بو بەهەور!

تەمی تەنیایی مردنم دەگاتە بەر کۆشکی خواو

زەنگ بەگوێچکەی مەلی گەردوندا دەهێنێت!

ئەمشەو هەناسە سامناکە

زەنگی كۆتایی ئەشكی یاقوتی هەتاییيه!

ئەمشەو وێنەی مردنی عالەمێكی بێ ناسنامەم كەوتە بەرچاو

نیشتمانم..

عەشقم...

دڵۆپی ئەو فرمێسكانەم كە خوا بۆ بێكەسی ڕشتی!!

***

ئەمشەو لۆكە چنی شەوی تەنیایی عاشقە

نیشتمانی كێوی توری هەناسەیەكی سوتاوە

ئەشكی هەزاران مەسیحی ڕژایە سەر

ئەمشەو جەستەم نیشتمانی گڕو بۆسۆو قەرەبروتە

خاكی تەلەێكسو گڕ سەندن

هەزاران چاو لەدیدەما یاری دەكەن

ملوێنان دەست لەناو دڵا ڕاكشاوە

سەدان بورکانی ژێر هەور ناڵە دەکات!

ئێستا برینی دڵداریم

من عاشقم جەستەم نیشتمانی خاکە

مێژوم سفرە

یاری تەنیایی شالاوی دڵ سەما دەکات!

زمان مێژو جیهان

سێ کوچکەی زەوی بێ جەستە

من بومەتە جەستەی عەشق

عەشق جەستەی من و فەزاو ئەوە

رۆح و خوێنی ڕژاوی نیشتمان سێدارەی جەستەو تەمەنە

***

شەوە زەنگە(...)زریان دۆژەی گریانی ڕێی نیوە شەوە

بێشکەی بونێکی هەتایی

ئەمشەو گیانم هاتۆتە دەر

عەشق جەستەو بونی داپۆشیوە

من ئێستاکە مەلی سەربازێکی ونم

لەنیشتمانی عەشقا کۆچەری

کۆچم نیشتمانی عەشقە

عەشق نیشتمانی منە

من مۆسیقای خوای خۆشەویستی ئەم شارەم

***

شەوە زەنگە(...)هەوار پۆپە شمینی شیوەنی لەکۆڵ ناوە

تیشك بەسەر باڵای لالەیا دەڕێژێت

شەوەزەنگە(...)تارمایی بەر بوکی شەوە

دەستی لەسەر دڵی کاتژمێری خوێنا وشکە

چیا دەستی خەناویە

بەدەمامکی هەوری سواو کرا بەتەم

ئێستا دەسماڵی کەشەی کوشتارە!

چاوی شەفەق لەژێر بەرداشی شەوایە

پێلو لەئەشکەوتی گۆشتا وەری

سەرما وەرزی چلەی تەمەن کێڵگەی برژانگ

پەرژینی ژوانی سارای کرێوەی گیان چونە!

نیوەشەوە هەورازی عەشق بەهەوری چاو کوژایەوە

چاویلکەی عەشق نوقمی ژەهراو

بەسەر پشکۆی دڵی دامرکاوا هەڵدێت!

نیوەشەوە پەیکەری تاریکی جەنگەڵ دەست و قاچە

هەزاران جەستەی وەرینی کۆشی بایە

زەرادەشت لەدۆژەی خوێنا ملی قرتا!

مەسیح بەگیانی پەپولە سوتا!

نێوەشەوە(...)ئاسمان خوێنە!

شەوەزەنگ چیای مردنی با

بێژنگی هەناسەی جەستەی درەخت

خوێناوی لالە دەتکێنێت!

ئەمشەو مورو لەداری ئەبەدیا کەوتە زەنگۆڵ

هەوا نەشئەی سەمای مردنی نامۆیە

مانگ لەزمانی ئەڤێنەوە کشایەوە خوار

وێنەی جیهان تاڵیشکی بو

بەشەوارەی دەشتی حەشری پرۆڤەوە

هەزاران داڵ بەری ئاسمانیان شاردەوە!

ئەمشەو جەستەی درەختی گریان بو

هەنسك وێڵی قورگێکی سوتاوی خۆڵ بو

گەرو بۆ جەستەیەك گەڕا

جەستە بۆ گیانێك کەوتە ڕێ

رۆح بەدوای گەردوندا سەوڵی لێدا

گەردون زەنگی کۆتایی کەوتە زەنگۆڵ!!

****

شەوەزەنگە(...)تاڵی قژی چیا ئاڵاوەتە گەردنی هەور

هەور چاو بەمەرگەسات دەڕێژێ!

درەخت کۆرپەی هەناسە شەختەی شەوەزەنگ

گەڵا لەسکی بایا هەڵدەکشێت

ئەمشەو خونچەی تەرمی گۆرستانی ئەشکە!

ئێسك لەناو خوێندا چاو هەڵدێنێت

ئەمشەو پەرچەمی تاریکی ئەشکەوتە شێی بیناییە

من بێ عاشق و بێ وێنەو سرودی دڵداریم

عاشقی چیای دارستانی دڵم

ئازیزەکەم پەڕی گەڵای ڕاڕفیوە

فیردۆس عەشق لالەزای حەشارمانە

ئەمشەو ئازیز تاڵیشکی خۆرێکی ونە سبەی هەڵدێت

پەساپۆرتی خۆشەویستیم لێ ون بووە

ئازیز وێنەی بریسکە نیگای ئەبەدیە

دڵ و مێشك و هەناوو چاو بریسکەیە

پڕە لەوێنەی روخساری ئاوا نەبون

هەمو ڕۆژێ پەیکەری نوێ لەناو دڵما پەخش ئەکات

وێنەی نەمر کەوتۆتە خوێن

لەلەشکری عەشقی کۆتایی ئەسیرم!

***

شەوە زەنگە(...)ئەمشەو بنار پێدەشتی مەرگەساتە

فەزای ئاسمان سوراو دەکات

کێوو چیا سکیان ئاوسی کوشتارە!

چەم و دەریا منداڵی تاوانیان لیّ بو

پەنجە تەرم دەخاتە خوار

پێست تابوتی رۆحی کوژاوەی دەم بایە

ئەمشەو ئازیز چاوی خەڵوزدانی مەرگە

مانگ و رۆژ و ئاسمان تۆران

کەشتی ئۆقیانوسی تەرمی سپی راخەرمە

ئازیز ون بو(...)نیگای لەسەر رۆحم هەڵکراوە!

***

شەوە زەنگە(...)خەزان دەسماڵی شەوگاری بوکێنییە

ئەمشەو عارەق بەخت گرەوەی جیهانە

فاڵچی مێژو لەسەر مێزە

ئەمشەو من و خۆشەویستی و نیشتمان وێنەی پێشهاتی ژیانین

کاغەزی جۆکەری مێزی شەوگار

ڕەشەبا دێت من و خونچەی خۆشەویستی دەوەرێنێ

***

ئەمشەو نیشتمانی عەشق بروسکەیە

کێڵگەی بەر تاوە تەرزەی تاوانە

ئەمشەو من لەبازنەی مەرگی بێ کۆتایدا

دەفڕم بۆ لوتکەی دڵداری

ئازیز قامچی نیوەشەوی ئازاری ڕۆژی کۆتایم

من مردنم و گۆڕی جەستەم کەوتۆتە بەر شمشێری عەشق

ئازیزەکەم لەکاکێشان کشایە خوار

دەچمە شارستانی چاوی

بەدەریای خوێنیا دەگەڕێم

ئاڵای عەشقی ئەم جیهانە دەگرمە دەست

***

شەوە زەنگە(...)تریفەی شەو سەر بڕاوە!

خوێنی سپی بنیشتی لالەی دارستانە

ئەمشەو خوێن لەدەماردا وشك هەڵهات

نەشتەر لەجەستەی خۆڵا نوقم بووە

قورسایی با تۆزی ئێسکی داڕزیوە!

ئەمشەو تاریکی ئاوێنەی عالەمێکە

بەنەفەسی دالێکەوە خەفە کرا!

***

شەوە زەنگە(...)تەم و مژی برینی جەستەی بێ خوینە

کانیاو بۆ کۆشکی خوای ئەڤێن دروست دەکات

چرکە سارای خۆڵەپەتانێی شیلاوگ لەئاسمانەوە نەخشاوە

ئەستێرەی بەخت بەخوێنی قاچو کەللە سیواخ بووە

ئەمشەو ئاسمان مێزی تێنسی جەستەو گیانە

مەمکی ئەستێرە پوکایەوە!

تیشك و چڵم و شیرو خوێن تێکەڵ بووە

زامی عەشقی ئەستێرەی شەوگار لەخەراری بارەشدایە

خۆر لەچەرخی خۆی ترازا

مانگ هەناسەی بەزەریای خوێناو تێکەڵ کرد

ئەمشەو من و ئازیزو نیشتمان ئەسیر کراین

من پارچەیەکی ئاوارە

ئازیز ئەستێرەیەکی کشاو

نیشتمان ماڵێکی سوتاو

عەشق دۆژەی نیشتمانی لێکدابڕان

ئەمشەو جیهان ترازاوە!

من و خۆشەویستی و نیشتمان چوینە سەر کۆچ

سێ پارچەی ون بەگەردوندا دەخولێینەوە

لەژێر درەختی گزنگی زەمەنی سفر بەیەك دەگەین

***

ئەمشەو نیشتمان کۆتری خەیاڵی ڕوانینە

ئۆقیانوسی مردن بەندیخانەی تاریکییە

ئەمشەو نیشتمان گیان کێشانی سپێدەیە

شەوەزەنگ تاریکی لێ تۆراوە

ئەمشەو من لەئازیز ون بوم

ئەویش دەستی خۆشەویستی کەوتە بەر هەور

ئازیز کاتژمێری خۆری هەتایی تەمەنە

ئەمشەو شەوەزەنگ پێستی جەستەمە

نە ئازیز دێ؟!

نە تیشکی هەتاو دەکشێت؟!

نیشتمانیش کەوتە سەر کۆچ

ئازیز لەنیشتمانی خوایا بزر بووە

من لەنیشتمانی عەشقی وێڵا

نیشتمانیش سەرگەردانی من و خۆشەویستی و ئەوە

سێ نیشتمان شەیدای یەکگرتنەوەی خوێنە

من و نیشتمان و عەشق و ئازیز

سێ نیشتمان دەگەینەیەك

سێ نیشتمان فرۆی درەختی دڵداری

سێ نیشتمان(...)سێ نیشتمان(...)سێ نیشتمان(...)

99/3/4 **کتێبخانەی ئەوقاف**

گەردیلەی گیان

چەقۆی تاریکی بەر پێڵوی گزنگ

باڵی سیستەمی کێشاوەتە سەر جەستەی لۆکەیی

تەزوی کارەبا زەوی گرتووە

هەڵماقۆی مەرگە دەواری ئاسمان

تاڵیشکی تەزوی مەرگەساتی نوێی کرژبۆتەوە

بەزەنگی پیانۆی سروشتی بێ ئاو

شیشەی حەوت چینە تەڵخ و خوێناویە

هەر لەمردنی دایکە حەواوە سکی شیلاوگی ئاوێنە زێرە

هەتا دوا ساوای خوێن گرتوی تازە

تابلۆ مۆمدانی ئاوێنە وەرزی فۆتۆی سەرە مەرگ

بروسکە گیانی ناو مەڵۆی شاراوە

ڕچەی شەوارەی پەردەی کوللە کوژ قژی والاَ بو

بەسەر سروشتدا ویسامی خۆری کەوتۆتە سەر شان

بۆ کارەساتی هەورە سورەی بون

تکە دڵۆپەی دەفتەری ناو گۆڕ

خومخانە شۆری شەوی گوڵە جۆ

گەردونی مەلۆتکە وردەی گەردەلول

گڵمتە خۆڵی زێڕە تواوەی سەر هێڵی سفرە

بەدوجا ڕێگای مردن و ژیندا هەتاویان دۆزی

سەگ وەڕی لوتکەی لۆکە چنی جەستە

چەخماخەی شاخی داچوی شاردەوە

بەفر لەبسکی خۆرەوە چلورەی گرت

شاری دڵ نیشتمانی ئاسکیمۆی کۆتایی بو

سێبەری نەخشە کۆنەکانی رۆح

کەپری ئەزەلیان لەسەر هەڵبەست

جیهان بەباڵی مەڵێك داپۆشرا

پەڕ هەمو دەنگێکی خنکاند

پزوی درەخت و گیا رەنگی توریان گرت

سپێدەی سەدە تەڵخ بوی ئاورینگ

مەشخەڵی عومرم چوە ناو گەڵای وەیلەوە

دیڵە سەگ شەپقەی سەرۆکی جیهان

گوڵ تاجە زێرینی داڕنێ تەمەن

توتك پۆشاکی ئەفسانەیی خۆر

بەسەر زەویا کەوتنە هەلوکێن

شوققەی حەوت چین

تکە عارەقەی ژێر قامچی ڕژاند

شوشە نیگار زێڕ

هێلکە خەواڵوی مەرگی ترەکی

ئەستێرە قەدیان بەگیان چون بڕی

گەردون کەوتە ناو قوڕی حەواوە

تیشکی وەرزێکی خستە بەر گاسن

هۆمیرۆس ئاوی دەریای خۆڵەمێش

رۆژهەڵات دوندە خۆرئاوای دوایی

باشور بۆ باکور

ئاسمان سك زەوی

زەوی بارانە نمەی تواوە

باران دەزولەی خوێنی خەوی منداڵی

ئەستێرە کوچکە پەیکەری مۆمیا

ئاسمان تەنراوی تێکەڵەی باروت

درەخت و دەوەن لەرەگ هاتنە دەر

لقیان دەترژا بەکۆشی هەورا

گۆڕی ئادەم و موساو ئیبراهیم هاتنە دەرەوە

مردوی سەد سەدە بەتاتە شۆری نەو بوکی نوێوە

چونەوە ناو گۆڕ

ئاوێنە بروسکەی هەتاوی سەراب

مۆمە تواوەی ژێر دڵۆپە کێم

هەوا لەرزە رۆح

قەوزە رەنگی جیهانی بزر

دڵۆپە هەوری ناو سکی گەردون

پرۆڤەی هەوا پێشهاتی سەد چەرخ

هەنگ لەشکری کلاڤەی رێسراوی ئەستێرەی عەشق

بلیاردێك مردو چاوشارکێ سەراب

سەربازی زریان بەباڵە فڕەی کەشتی قەلەرەش

ترومپای شیلە هەڵیمژیەوە

لا رێی کۆتایی دار تابوتێکی شڕی بێجەستە

بوکە شوشەی خێو قاچی خستە سەر

ئێسکی زەرنەقوتە بو بەخەونی پایزە هەناسە

ئاگری خەرمانە بو بەسەربازگای جەنگی جیهانی

پۆل پۆلەو بلیارد دەچونە پاساری دۆزەخ

هەتا تەلبەندی ئەم ساتە چاو بەهەڵبڕین خامۆش دەبو

ئەشك لەگەڵ کەوتنە خوارەوەیدا دەمرد

لەم ساتەوە تەمەن لەقوڕاوی بێ مێژویی هەڵکشا

فوی شەیتانۆکە چاویلکەی میژوی لەهەویر وەردا

ئاسمان تکە بارانەی نهێنی گەردون

زەوی ئەڵقە ڕێز

هەور گڕ پوشو

چلورە ژەنەراڵ تەڵزمی نیگای ئابریشمە ئاڵتون

تەرمی نەهەنگیش شەختە پروشە

یونس مەچەکی خستەوە سەر سنگ

بۆ سرودی خوا

شیلەی خۆر تکا

بەرماڵی عیسا شڕو شیتاڵ بو

بوکی زێڕنەخشە پرچی ئاوریشمی خستەوە بەر با

بۆمبێك گوڵدانی بلیاردێك گیانی تابوتی زەوی

شقارتە خوێنی گەردونی گوشی

باوە خولێی نێو گڕکانی ئەتۆم

دڵۆپە بارانی تەنورە سکڵ

جیهان کەوتە ناو هاوکێشەی مەریخ

ئێسك تاقیگای بیردۆزی زانست

گا بەردو گڕو بروسکەو سەهۆڵ

تاشە پشکۆیان پژا بەخاکا

چرۆی گیان ترەکی

گڤەی سەڕسەڕی هەوری وەرچەخاو

وێنەی شاخێکی بەرزی کیمیاوی سروشتی پیشاند

دڵداری مەرگی ئەستێرە هەمو توێنرانەوە

وەیل وەك شۆکە گیانی مەجنونی لەقوڕ هەڵکێشا

دڵۆپە سەهۆڵی مێژوی نەزانراو

گسکی دڕکاوی بارگەی ڕامالی

ڕوپۆی سروشت گەردیلەی سەر کەل

مارش و شمشاڵی لۆکەی هەورە بەرد

بەمورووی ئاودار سەد چەرخ رۆحە بنێشتەی وەراند

ئاوێنە زێڕی ئەتۆمی ڕوبار شەوقی دایەوە

گڕو دوکەڵی دەزولەی شەختە

باخچە سوتاوی ئاسمانی جەنگی

گەردیلەی رچەی پەرچەمی گیان چون

رۆژ ئاوا سوپای سەربازی خۆر چڕ

تۆو رۆحی تاشە بەردی خۆر

جیهان کەوتە سەر سکی نۆ مانگە

هێلانەی گەردون فلیقایەوە

قوڕ بو بەبارانی جەستەی پەپولە

فوی پەیامنێری بۆ حەوا مژی

وێنەی ئینجیلی لەسەر چنرابو

قۆپچەکانی هەریەکی رەنگێك بو رەمزی مەسیحی

ئەسپێی دو جیهان درۆزەی فۆتۆی جیهانیان تیا کرد

بای تونیلە مەرگ

پەردە جەنگەڵی تاریکی شەوە

سروشت تابوتی شوشە قەوزەیی

دەریای شەوەزەنگ پەردەی لادرا

ئەشکی گڕی گرت

بنێشتە تاڵیش بەهەورێکەوە گیرسابونەوە

وێنە قەزام و نیاندەرتاڵ بو

شێێ گزنگ کیمیاوی خۆرە

هەڵگری بلیارد تابوتە مەڵۆ

ئەستێرەی کەلی بەفرانباری شوم

کۆشکی گەردونی هێنایە لەرزە

باکور بۆ باشور ئاوەژۆی شەتاو

پەیامنێر کەوتنە سەر چاوگەی ئەتۆم

بەڕوی لوتکە شاخ لوتی هەڵبڕی

دەرگای ژێر زەوی خرایە سەر پشت

تەونچنی شەو هاتنە سەر لوتکە

بۆ گیای نەمری

گەردون سیواخی پۆڵایی تێزاب

سروشت چوە ناو مەیخانەی بەخت

دوایەمین پێکی مەسیحی نۆشی

کاسی جەواهیر لەبورکانی خاچ

زەوی ترازاند

ئاسمان و زەوی جیقە قوڕاوەی شەوە بەفرە پوش

زەوی بوکی ئاو

سندوقی قوڕی عیساو تاتارو بابل و ئاشور

گۆڕستانێکی هەڵدراوە بو

زاوو زێی سەدەی زانستی مەریخ بەرد کاروانی گرت

ئەستێرە ڕما

تیشکی ئاوێنەی گرانی تەلێکس

یەکەم دڵداری زیندو کردەوە

ڕەنگی هێلکەی گرت

مۆمدانی تاقی هەزار چەرخە شێ

لەژێر چیای هەڵما بو بەکەللەسەر

منارەی باڵای دوا هەناسەی ڕۆح

هەوارە نەغمەی سەرابی جەنگەڵ

هەور تکە شێی گەردون دابڕان

باڵندەی مێژو لەشەققەی باڵی ئەبەدیاندا

خرانە گۆڕی شوشە ئاوی ڕەش

فریشتەی خواوەند هاتنە سەر شارا

فویان بەفیقەی لۆکەدا هێنا

روبەر شێ ڕوبەر

تیشك خەو سەراب

سەراب ڕو شوشە

شوشە گڕ بەردی ئەشکەوتە بورکان

کلیلی جەنگی سفربوی گەردون

بانگەشە چوە سەر پەڵەی هەور

کۆچی جەنگەڵی بۆ ئادەم ژمارد

رەشەبا رەنگی کرا بەتونا

گزنگ بو بەئاو

ئاسمان خوماری بەر گڕی فۆتۆن

کۆرس سرودی شەوگاریان چڕی

زیبەڕۆ چونە هێڵی ئیستیوا

سێبەر کشایە ناو ئەشکەوتی تار

تابوتە نیگای هەزاران سەدە کەف چرای سەراب

سەراب لەزەنگی ونی تابلۆی رەش

قەلێك دەنوکی خستە سەر زەوی

ئەکتەر سروشتیان خستەوە سەر کۆچ

بروسکە چرۆ بۆ گەردون نوسرا

ژیان خرایە بەر گاسنی ئاو

خەتخەتێن چوە سەر هەواری چۆڵ

کۆشکی حەوت چینەی ئاسمان مۆر کرا

باڵندەی مێژو تەرە بونەوە

کوللە بارینە سەر گۆشتی گەڵا

چرکە راوەستا

پەردە جەوتینەی گەردون لابرا

گڵۆپی سفر بوکی مێژوی خوێن

گەردەلول گۆپکەی جیهانی ڕنی

ئاو لەمەداری سێڵاو هاتە دەر

خۆڵ بو بەهەڵم

هەور کرایە قوڕاوێکی نوێ

بازنەی جیهان رۆیی و بزر بو

جیهان وێنەی کەوتنەخوارەوەی زمانی هەڵگرت

کەوتنە خوارەوەو دابڕان وێنەی جیهان

991/4/20

تراژیدیای بون

بۆ جاك دریدا لەفەرەنسا

خۆشەویستی یاری بکە(...)

ئەمشەو سەراب فۆتۆی خوێنە(...)

یاد کاتژمێری مانگە شەو

یاری لەسەر بەختم بکە

پەتی ئەزەل گێژاویەتی

پزیسکی دوا سیناریۆی بروسکەیە

جیهان زەنگۆڵەی ئەبەدی جەستەو رۆحە(...)

سەمفۆنیای گۆڕێکی داڕوخاو عاشقمانە

ئەمشەو ژوانی من و تۆو گۆڕو دڵداری گەردونێکی ئاوێتەیە

تۆوی من و تۆو خۆشەویستی هەڵگرتووە

بۆتە دەمی تەنیا تیخێك

بۆ ناشتنی من و تۆو ئەو(. . .)

***

خۆشەویستی یاری بکە(....)

تاقە گۆرێك دەریای ئەوێنی گرتووە منم یان تۆ؟

یاخود تارای نەبوکی دڵدارییە؟

من و تۆو خۆشەویستی و گۆڕو مردن

سەرەتاو کۆتای شارستانین

دوا زەنگی قەقنەسی ئەم رۆژگارەین

دەستت بێنە

گیانت بخەرە گیانمەوە

جەستەت بخەرە جەستەمەوە

من و تۆو گۆڕو دڵداری دەبینەیەك(...)

***

ئای لەو بارانە رەش باوەی گیانی دادا(...)؟

لەو پەڵە بەفرەی کەوتە سەر کۆچ

ئەو ڕەشماڵەی گیانی پۆشی

ئای لەدرەختی گزنگ بارانی کەللەسەر؟!

لەم ڕۆژگارە ئاوێتەیە؟!

گۆڕێکی تاك شار جێ دێڵێت

جەستەو گیانێك دەچنە ناوی

جەستەو گیانێك دێنە دەرێ

خۆشەویستی سەما بکە منم یان تۆ؟!

بروسکەی کاروانی رۆح گڕ دەسەنێت

دەریای ئەڤێنی تیا زاوە

ئەم شەو مێژو سفر دەبێت

چرکەساتی نەفخی سوری ئەزەلییە

ژیان تەلەسکۆبی رەنگاو رەنگی رۆحە

چاوی سەوزی تۆو من

تاقە گۆڕێك کراوەیە

منم یان تۆیت؟!(...)

لەرۆژنامەی ئالآی ئازادی ژمارە(185**ی** 995 **بەهەڵەیەکی زۆرەوە بڵاوبۆتەوە**

جەنگی جیهانی سفر

ئای بۆ سێبەری ژوانی عەشقێك لەمیتا زەمەن

ماچی سەر لێوی گەڵایەك بكات

پێكی ژەهراوی كڵاوە بەڕوی نیشاستە گرتوی

بڕژێنێتە ناو پێلوی دەریای سڕ!

تەنافی مەرگ شاخ و دەشتی گرت!!

هەتاو هەناسەی خنكاوی مەلە

زریان و گۆپکەو شەستەی وەریوی گەردیلەی گیانە!

بوکی کیشوەری گیانی بێ جەستە

بەشادەماری ئاوێتە خۆڵا تریشقە دێنێ

مەڵۆی تابوت و تەرمی خوێن گرتو

بون بەخومخانەی کەنارێکی رەش!

بۆشایی هەور پزیسکی کشا

شالاوی رەشاو مێژوی شاردەوە

زەنگی چەمەری شارستانی چۆڵ پەیامی ڕۆژی حەشری تێدایە!!

هەناسەی تەم و تێزابی پێش ژین گزنگی پۆشی

شارای تێکەلاو کەوتە سەر سروشت

موی پساو ڕیز بو

زەریای رەشاوی بۆ باکور هەڵبەست

بسکی کچۆڵەی جەنگی سەرەتا

ئاوێنە نەستی زەمەن و گەردون

سروشت داڕزی

کلاَفەی خۆرەی کەوتە خۆڵەوە

تاڵیشکی قژی قۆزاخەی هەور

بو بەئاوێنەی گیان توانەوە

شەوگەرد تۆوی ڕشتە ناو منداڵدانەوە

زەوی چاوی ڕشت

مێرگی گیان کێشی مەسیحی دڕی!

سەرچاوەی گیانی توخبەی نەمری ...

سەرکەلی شەختەی پۆستاڵی هابیل

قابیل لەشیشەی ئاوێنەی مەرگا ئاوە چۆڕی کرد!

بەرگی مارشاڵی لالەی پۆشی بو

ئاوێنە لەبەر برژانگی تیژا ئاوەژو بووە خەوی کۆتایی

یوسف پێغەمبەر

مورووی مستیلەی پەنجەی سلەیمان

حەوت سەر هاتبووە خەرمانەی هیوای نەخشە بەندەوە

پەرچەمی هەوری سوری قژە خەو

بو بەتەلاری پوشی مەنجەنیق

زریانی خەوی ساوای گەرمەسێر

فوی دەکردە سەر حەوت چرای دانتی!

دەماری شەتڵ ناوەندی کردە شەبەقێکی سور

نیشانەی خەزان ئەبریشمی چوە سەر تاری هێڵی ئەفسونی بوکێك

چەقی خۆر بو بەکلاوڕۆژنەی مەرگ!

سێبەری تاعون بەرپەرچی نیگای کابوسی ڕۆژگار

دڵۆپە مرواری ئالای کەشتی نوح

تۆزی گەردانەی قەقنەسی بیچو ژەنگی مەرگی گرت

نسێی گۆڕستان ژەهری خوێن ئامێز

دڵی زەوی کرد بەخەڵوزی ڕەش!

چەخماخە بزەی گەروی مێروله زەوی هەڵتەکاند

پرژەی سکی خۆر بو بەئێسکی گولْ چرۆی چەرخ

چاو شارکێی هەور روخساری قەوزەی ماسی گری زەمەن

مۆمیای هەزار ساڵ

باروت سوتێنرا

خومخانەی زانست پله گۆشتی خۆڵ

بڵێسەی شەختەی بۆشایی ئاسمان

وێرانە خاکی چرکەی کۆتایی پرشەی گەردەلول

جیهان بەجۆشی مزگەرێکەوە سوتاو خامۆش بو!

هەوێنی مرۆۋ قوڕی بناری شاخێکی داچوی

خشتی ئاوریشمی دەزوله مێشك

تەنافە لۆکەی درەختە رۆحی زەمەنی ئاوای

تەرمە تابوتی کرێوەو پشکۆ

ئەشکە کیمیاوی زەریای جەنگی کۆ

ئاپورەی تەمی رۆژگاری گێژاو

شەمەندەفەری باکورو باشوری خستۆتە سەر ڕێ

ستونی سوپای خواوەندیان پێ بو

هەتاکو تەرمی پێغەمبەرێکی تازە بنێژن!!

ساتەوەختی گسکی هەتایی سروشتی چنی بەتەرمی تێکەڵ

بۆشایی هێڵی پەردەی کۆتایی

کۆتایی بازنەی چقڵی هەتایی

ئەستێرە ژاکاو گۆپکەی هەڵوەری

تیشکی خەفەبوی لەناو تونێلا تەقێنرایەوە

چرکە ئاژێری درویێنەی سفر

رەنگی تێکەڵ بو!

هەڵپڕژایە سەر بێشەڵی سروشت

ئاوێنەی زێڕ نەخشی کۆشکی پەپولە

بو بەتۆو کێڵگەی خڕۆکە هێتلەر!!

چرای ژین لەرزی فوی خەوی خوێنی بەسەردا درا

ئاسمان تینوی دڵۆپە خوێنێك

ئەستێرە شەیدای شەهوەتە ئاگر

باران خرۆشی هەلکە سەمای گرت

بۆ شەوی ئاڵی بوکێنی شەوێك

بێ تەمی زڕی حەوا خامۆش بو

گەشکە سەرە مەرگ تابوتی لێوی هەتاوە لۆکە

دەزو ترازاو ئاسمان تێك ترجا!

زەوی عەشقە سوێی گەلاّی خۆرە گۆشت

ئێشك چی دڵۆپە گەوهەری پزیسکی تیشك

بێ پەیامی خوا هەزار ساڵ وەستا!!

نیگای هەڵفڕی ئەو چاوەی نەدی کە توری سوتاند

ئەو فووە کرا بەپارچە سەهۆڵ کە کەوتە سکی مریەمی مێژو!

جیهان سەر خەوی مێشکە فیرعەونی

روخساری تەمەن لقی سێدارە

بەگڕە چەخماخەی هەویری تاعون داپۆشرایەوە!

تاجی پاشایی سیواخی شێ بەرد هالاَوی کۆشك

بروسکەی رۆح هات!

کاتژمێری سفر لەخوێندا وەستا(...)!!

ژیان ئەشکی رشت..

منداڵی ساوای سەر کەلی ئێسك

ڕەشماڵی ژەهری کوللە کوژیان گرت!

زۆنگاوی ورگی هێرۆشیمای مێشك شالاوی هێنا

خەرمانەی مێژو كەوتە بەر بارەش

لەتاقیگای جەنگی ماتماتیكی ئاو رەنگی مەرگی گرت

چاویلكەی ژەهری ڕوپۆی بینایی دواكەشتی سەر مانگ

كفە درۆزەی شێی سەرەتان گری گۆپكە ئەفسانە

شوشە سەهۆڵی شەختەی مێژوی چەرخ

وێنەی یەئجوجو قەزامی باریو!

سروشتی پۆشی بەپروشەی تێكەڵ!!

خاك بووە تۆوی كێڵگەی شەوارەی شەوە تلیاكە

ئاوێنەی سپی مەلی كۆچ كردو لەباڕێزەدا

هیوا سەرابی وێڵی دیدە كوێر

بو بەمندالی چاخێكی بێ تۆو!

بێ ئاوو هەوا كەوتنە كۆشەوە

لاپەڕەی گەڵای نەزانراوی دار جیهانی هار کرد

ساڵ بەدوای ساڵدا گەڕێنرایەوە

تەمەن لاسکی گوڵی هیوای خوێن

گیان چوە تێزابی ئاڵتون توێنە

پەرداخە زێڕی زوحەیلی پڕ کرد

خوێنی هەور سەوز بو!

پێکی ڕۆح ڕەنگی تێکەڵ بەخۆڵ بو!

کوللە شەرابی خەزانیان نۆشی

بون بەتلیاك خۆر!

شەوارە تەرمی شەختەبوی مێژو هەرەسی هێنا

مۆمیا بو لەگەڵ ڕۆحی تواوە

دوا زەنگی چرکەی ئەتۆمی لێدا!

مەمکۆڵەی زەوی ریشاڵە رەگی مەرگی هاتە دەر

نیگای چوە سەر کەلی گیان هەڵکێش

تۆوی ترەکیو لەشیر چونەوە

گیان لەدۆڵێکا خۆری لێگیرا

تۆوی لۆکە کفن پێخەڤ تابوت

پەڵە هەوری زەرد زەریای خوێناوی باڵندەی تەرە

کڵپەی ئاگری گۆڕ دزی هەتاو تابلۆی بایەقوشی نەخشاند

گەڵا هەڵوەری!

باڵندەی ترەکیو چاویان هەڵهێنا

تێزابە دەریا ژەهری شوشە خوێن

بروسکەی هەور وەریە ناو رۆح

گەڵای نەمری مەمکی ژیانی بێ شیرەمەنی

بو بەهەرەسی چەرخی بێ زمانی!

تۆوی منداڵدان یەئجوجی خستە بێشکە دارینە!

چرای دارستان هەڵمی لێهەستا

پیێکی ئاوەژۆی ئەفسانەی پڕ کرد

ژین لەمەیخانەی شەوە تریشقەی بیٚ پەیامی خوا!!

رەنگی بو بەسەگ!

ئێسکی دامرکا!

زەوی شەقی برد!

ئاسمان شڵەقا!

خاك رۆچوە ناو ئاوی دەریاوە!

گۆمی کێماو تاقی کیسرای نەخش کردەوە..

گۆڕی زێوین بەخاکی ئەمریکادا پەرش بونەوە!

جیهانیان کردە کلاٌفە دەزو!

سکەی پۆلاٌ رێز وێنەی شارێکی کاولو خاپور

خوێن بیێشکە سوتاوی بۆشایی سفر

شاپەڕی وەریو ئاودرا بەتکە

وەك بەفر ماڵی جەنگی ساردی تەم

لانکەی ژەم بوردەی مناڵی حەوا

پروشەی گۆشتیان دەباریە خوار!

ئاگرو تێزاب شەختەی گوڵدانی مەیی ساتەوەخت

باڵداری سەدە لەباخچەی ژینا مۆمیا بونەوە

پۆلە پەپولە کەوتنە ناو بورکان

گڕی هەزاران سەدەی بێ پەیام

ئاسمان و زەوی داڕمینە خوار!

جەستەی بێ گیانیان گرتەوە ئامێز

مژدە ئەسرینی دەسڕی فریشتە

بون بەئاڵای کۆشکی هەناسە

سەراپای جیهان کوللە لێی درا

گەردەلول سەرو ژوری ڕامالّی

تەرزە پەڕۆی بوکێنی چەرخی شتەوە

ئالاّی سەوزو سور خۆرئاوای پێچا

گەردون بو بەتاتە شۆری زنجێکی کۆنە

شەو چرپینی گیان چوە سەر کۆشکی مەنجەنیق

مانگ و خۆلّ و خۆر پرۆڤەی مەرگی باکورو باشوریان کرد

زەوی بو بەبورکانی چیای رۆح و خوێن

ئاسمان چەقێکی قیبللەنومای رۆژ

بۆ دابڕانی هەورە سەوزەکان لەکاروانی خۆر!

زەوی تابوتی تازەی خوێن گرتو

ئەشك دەڕژێتە بەرپێی مردنێك

گۆڕ هەڵکەن سەرجەم گەیشتنە سەر مانگ!

هەزاران گۆڕی تەختەیان بۆ برد!!

سکە ئاسنی تەختە خوێن و گۆشت

چرای گیان کێشی گەڵای هەڵوەریو

ئاسمان و خۆڵ و هەوایان دڕی..

چەرچەڤ سروشت جەنگەڵی سوتا

پێنج قارە نسێی ئاڵایان هەڵکرد

سەربازی ستون تابوت و تەرم و خوێناویان پژا

بەردو دارو گڵ ئاوڕشێن کرا

ڕوداو بەکەڤ تێزابی مێژو بون بەکاغەزی ڕزیوی بێفەڕ

منداڵێك گۆشت و ئێسکی هاڕابو

خوێن چونی ژینی کرد بەخەتخەتێن!!

جەنگی جیهانی سێهەم بەسەر چو!

مەڵۆی شارا زێری شاری پەپولە

وەرینە گەروی بورکانی خەڵوز

لوتکە مۆرەخە بو بەسیناریۆی زامی رۆژگار

پەپولە سەوڵی حەشووە ئاگری بۆمبی نەوەوی

نیگاری جیهان خۆڵەمێشی زەرد

فلیمی مێژوی گەردون سوتێنرا!

ڕوداوەکانی بەبالەفڕەی دوا هەناسەوە

بون بەگوڵی سوتاوی ڤیستیڤاڵی بون

قورئان پەیامنێری زەمەن دەکاتە ئاماژە

لەچاخی شومی خوێن بارانا

سزای ئەیوب و مریەم و مەسیح

بو بەئالأی رەوەزی چیا

(گەردونیش تەنیا هەڵماتە شوشەی سۆزانییەکە!!

لەبەر تریشقەی قامچی شەوەیا

بروسکەی هەزار چیرۆکی نوسی)[1]!!

ئاوەچۆڕی مەرگ لەشادەمارا هەرەسی هێنا

خوێناوی بەستوی هەزار رەنگەی خۆڵ

چەقییە کەڵبەی گرانی چەرخ

سێکسی سەر گەڵا یاسای مردنی تۆمار کردەوە

بەرەوەزێکی بەردەڵانە گۆشت

گڕی سەوزباوی هاتەوە سەر خۆڵ

دەریا شەهوەتی شەپۆلی خوێناو

عارەق و شەهوەت خرانە پەرداخ

تەواوی جیهان سەرخۆشی مەی بون!

گەڵاو گوڵ کەوتنە سەر هێڵنجی مەرگ

شیلەی شۆکە شێی گەڵای شەوچڕبو

ملیارد پەپولەو هەنگی پێ سوتا!

تەمی گێژاوی مەرگەساتی دو

لاپاڵە گڕی فریشتە سوتوی خوێناوی گوشراو

بەچکە سوتاوی خستەوە تابلۆ!

هەر مۆرەغەیەك تابلۆ مۆمدانی شوشەی فەرحان بو

شیشە ئەتۆمی چوار ڕوی پێکهێنا

هەوری مەنجەنیق هێڵی گۆڕستانی سەرابی هێنا

مردو کرانە دڕندەی سەر کێو!!

چەرچەڤ جیهان شیلەی کەوتە سەر

شەوو رۆژ ون بو!

بۆ هەزارەها مێرد منداڵی شۆخ

گونیەیەك ژەهری عارەقاویان ڕشت!

دێبەری شەتڵی خۆرە لەئیستیواوە

سروشتی خستە پەلەقاژێی تۆف

لاسکە نسێی تەرویەکی چڕ هەناسەی خوێنی هەڵکێشایەوە

هێلکە یەئجوجی قڵیشی هێنا!!

هەروەکو گەڵای شوشە خوێناوی کردۆتە باجی نەوبوکی شەوێك

شەتڵی شەهوەتی رامالییەوە

زەنگی ناکاتی تەرزە دەفتەری ژینی دارێژا

رایەڵی مێژو شارای سەوزو سور

ئاوەژو بووە شیلەی لەبارچون

لافاوی مێژو رۆحی وشك کرد!

پشیلەی قەزامی سەر مانگە کەشتی

ڕێی ژینیان گۆڕی!!

هەوا پۆشاکە زەوی شەوچڕێن

ئاو وشکە داری کۆچی فەزای بون

گەڵا بەهارەی خەزانی تەمەن

خۆر بو بەکابوس

مێرو لەلاڕێی هەوارە گەنم

سێ چرکە ئاسمان ڕاستو چەپی کرد!

ئەستێرە ئەشکی نزایان هەڵڕشت

جیهان هەزار جار تەخت و کاول بو!!

ئاژێڕی شەوە گەردون خرۆشا

چڵمی منالاًن ئاسمانیان تەنی!

بسکی هەڵکەنراو لچکا بەمەمکی حەوت چینەی ئاسمان

بلیارد مەلۆتکە هاتنەوە سەر خۆڵ!

پروشەی شیلاوگ خوێنی داپۆشی

بروسکە سوژن باخچەی پەپولەی بەتالاًن هێنا

هەتا دوا شیلەی ئێسقانی کۆتا

هەزاران میل قەسابخانە لەخوێنی هێلکە سەوز بو

قەزوان و مازو باربنە خوێنیان شیری لێ چۆڕا!

ڕەگو ڕیشاڵی دەوەن گڤەی مەرگی هەتایی کرد

ژیان خرایە سەر سەمای لۆکە چنی کێو

دەزولەی ڕەگی هاربونی زەوی

بلیاردێك کاژێڕ بو بەچرکەی خوێن

شانۆ چۆڵ کرا شۆکە نەباری

ئەستێرە ڕەنگی تێکەڵ بو بەقوڕ

شارو شارستان جێگۆڕکێیان کرد!

جیهان خولی خوارد!

ئەستۆڵی جەنگی دەریای شڵەقاند

گەردیلەی وردی ڕوح توایەوە!!

خرۆکە پشکۆ جەنگە گەردونی چەرچەڤ ئاسمان

فۆتۆنات تەقی!!

جیهان فوگری سارای لماوی

مەلی ژین فڕی!

تەرمەکەی حەوا زیندو بووەوە!!

لەناو ڕوانینی گۆڕی ئادەما خشڵی بزر بو

فۆتۆ جیهانی خستە شەختەی مەرگ

قابیل هابیلی مێژوی کوشتەوە

چیرۆکی مێژو دوپات بونەوە!

بەتەنها مریم زیندو نەبوەوە

بو بەسەرتۆپی ئاسمانە شوشەی ساڵی گرانی!!

شقارتەی کڵپەی بورکانی دۆزەخ

بو بەئەتۆمی پەڕە شیلانە

لەجەنگی سفرا سروشتی کردە تابوتێکی ڕەش

تۆوچەنی ڕوحی بەر گەردەلول هات!

ستالین تیشکی گرتە هیمالا!

هیمالا ڕێژنەی ڕشتە سەر زەوی!

هەزاران ئالاّ لوتکەی زەویان داپۆشیەوە

سوژدەیان بردە بەر تەختی هێتلەر!!

ڕێژنەی تەنافی بەچکە پشیلەی لوتکەی بێ نەخشە

لەئاسمانەوە پالاّوتەی بەنزین لولەی پەنای عەشق

شمشاڵ ژەنی خۆر نیگا سەر بڕاو

تۆوی یەکەمین مرۆڤیان داچاند!

بەدوای زرنگەی مارشە کاتژمێر

ئەکتەر هاتنەوە چەرخی نەزانراو

شەوو رۆژ هێلکەی زەوی تێکەڵ بون!!

هالاّوی هەور بو بەشەرابی گرانی چەرخ!

دەروازەی گەردون تەنافی هەوا

هەڵوەریە خوار!

پریاسکەی مێژو والآ کرایەوە

فویەکی ناکات لەخۆرئاواوە

ڕچەی شەوارەی گەردونی نوسی:

لەسفرێکەوە بۆ سفرێکی تر(...)!!

ڕەخنەگر(ئیسماعیل حەمە ئەمین)کۆجیتۆی باوك لێکۆڵینەوەی ڕستەی شیعری لەسەر نوسیوە لەڕۆژنامەی برایەتی 1635ی 1993/5/3 وژمارە 1650ی /1993/5 بەدو ژمارە بڵاوکرایەوەو بەشی سێهەمی وەستا. جارێکی تر لە گۆڤاری گزنگدا بڵاوبۆتەوە.

ن والقلم

ئۆپێرایە..ئوپێرای خوێن!

گەڵا قڕان کەوتنەخوارەوەی ڕوح و بون

وڵات رەنگی دەروازەکانی باستیلە

ڕەشماڵی خوێن چینی ئاسمانی پۆشیوە!!

هەمو زامێك کوێر بۆتەوە

تەنها چرۆی هابیل قابیل ڕۆحی نوێیە

قەڵەم نەشتەر بەزەویدا بێنە

مێشك شیشەی خوێناوی نەوبوکیساڵە!

زەنگ بەگوێچکەی زەوی و ئاسماندا دەهێنێ!!

* **

(ن والقلم)سوێندی خودا

ڕوح پێخەڤ تونێلی خۆری ئاوا بو

لەمیحرابی گیانی وێڵا سەفەر دەکەیت

بۆ بڕینی ڕوح و جەستەی سێ کوچکەی خاك!!

ئەستێرەی بەخت کوژایەوە

لەکەللەی نەوبوکی ساڵی خوێنا تۆمار بووە!

ئۆپێرای ڕۆح بونی هەژاند

تارای عاشورای کەربەلاو کەوتنەخوارەوەی رۆحی سور

***

تراژیدیای لەخاچدانی هاوچەرخییە

فۆتۆ کۆپی مێژوی تاوان کەوتە چرکە

بەداستانی سەبراو شاتیلا ئاوسە

ئێستا پرسەی وڵاتەکەم کشایە هەور

(ن والقلم ومايسطرون)

***

قەڵەم..قەڵەم ئەشکی زەوی تۆمار بکە(...)

کلیلی کەلەپچەی خۆر بو بەرۆحی کۆتایی!

یاری لەگەڵ رۆحی تەریو بکە

کەشەی کوشتاری ژین ئەستێرەی بەختی عالەمە

لەم خاکەدا دۆزەخ دەردەکەوێت!!

هێتلەرو مۆسۆلۆنی و ناپلیۆن هاتنەوە گیان!

جەنگیزخان هۆلاکۆو فیرعەون و شەداد

تورەکەی خوێن بەجەستەی خاکا دەهێنن!

پاکیزەی خۆر دیلە لەتونێلی هەورا

تۆوی مەرگ جوگرافیای گرت

قەڵەم فریشتەی دایەلۆژ رۆحت بشۆ

ئەستێرەی مژینی تاوان کوشتارگای رۆح

لەوڵاتی بارانی گۆشت

بەکوڵ بگری بۆ مەرگی خۆت!

زەوی و درەخت ئەشك رێژ کە

بفڕە بەدوای خۆری ناکاتەی ئاوابو

زاری کۆرپە لەمەمکی خوێندا بزواوە

خوێن بەکەللەو کەللە بەخوێن تینو بووە!!

***

قەڵەم دەروازی مێژو بزر بو!

چرای تاری هەڵکراوە

سەرچۆپی کێش چۆتە ئەشکەوتی خۆرەوە!

ئەم وڵاتە کاول برسی

رۆژ بەتەنها لەقەسابخانەدا هەڵدێت!

خاکی مەرگەسات و تابوت

دڵ و خوێن و چاوی سەرکردەکان لەکۆچدایە

رۆشنایی بەچاویلکەی زەڕەبینی تەڵخ بووە

تەختەی تابوت هەمو ماڵێك رادەماڵێت!!

تەنها کۆشکی سەرکردەکان رەنگاڵەیە!

***

قەڵەم درەختی مەرگی کۆرپە مەمکی دڕاوی ناو بایە(...)!

دارستانی سەربڕینی قەڵەم ئەستێرەی کۆمەڵە

گوڵەگەنم لەئاسماندا سپی سپی

چرۆی مانگی کورد کوژییە!!

تەختەسڕی تەمەنمان مێشکی پڕاو دێنێتە یاد!

لەو زەڕەبینە ئاگرەی گیان دەکێشێت

زەنگی ئەزەل جەستە دەگرێت!

سێدارەیەك رەمزی گەردون

رۆژگار وێنەی هێلکەیەکی فلیقاوەی هەڵگرتووە!!

***

قەڵەم کەشەی ئاسمان رۆحی زیندوی پێیە

تۆ تەمەن و وێنەو رۆحی خۆتت دیوە؟!

تۆ خەرمانەی عومری منت خوێندۆتەوە؟!

شێی شیلاوگی دایکەکانت ناسییەوە!

کە دەستاڕی برا کوژی وێنەی گرتبێت!

تۆ شاعیرێك هاوڕێت بووە تیرۆر بوبێت؟

ئەو ئەستێرەیەت تۆمارکرد کە رۆژ کشا!!

بومەلەرزەی کوردستانت بیردێتەوە

***

(ن والقلم)سوێند بێت بەتۆ(...)

ڕۆژگاری تاریك حەشارگەیە

پرسیاری خوێن ببارێنە!

وا کاروانی گۆڕ هەڵکەنی چەرخی بیستەم کەوتە سەر ڕێ

قەڵەم کلیلی زمانی شاراوەی خوێناو

مێژو ببڕە

داستانی مریەم لەدڵتایە

هۆمیرۆسی برا کوژی کوردت دیوە؟!

قەسابخانەی ساتەوەخت کەوتە گزنگ

(ن والقلم ومایسطرون)سوێندبێ بەتۆ(...)

ئاماژەیە بەئایەتی(ن والقلم ومایسطرون)سورەتی(القلم).

شیلاوگی جیهان

خۆر سەری سۆزی خستۆتە کۆشی شەوەزەنگەوە!

تەوقی تەنراوە بەپەت و ئاگرو تەناف و زنجیر،

مەڵۆی قژیشی شەپۆلی خوێنی سەر شێتی مەرگە،

تێزابی وەیل بۆتە ملوانکەی بوکێنی شینی..

سینەی دڕاوی چاڵاوگی ئەشك و زێبەڕۆی ژانە!

هاوارو ناڵە دەبارێتە خوار،

لەگەڵ دوا تەزوی خاك و خۆڵ و بەرد

چزوی نەعرەتەی بەسەرا دەپژێت!

لەژێر شاڵاوی هەناسەی سوری نیوە مەرگیەوە

جیهانیش بۆتە تەختەشۆرێکی مردنی ناکات

سێبەری تابلۆی رەنگ و روخساری

شێوەی تەرمی کۆن تیشك دەداتەوە

لەهەمو لاوە سینەمای، نسێی رەشبەڵەکێکە

گەمارۆی جادوی نێرەکەرەکەی جەجاڵیان داوە

سروشتیش چرکەی گەردەلولێکە

لەبنج و بێخی دەوەن و هەردا:

فیچقە دەهاوێ بۆ سەر پەلی هەور!

لەچەپ و راستی چارەکەی سنگی گیان دەرچونێکە

باوەش دەهاوێ بۆ گۆڕستانی مردنی بێجێ،

گژو گیاش نەوبوکی سوری لانە سوتاوی

تەوقی عەزازیل، مەرگی ساکارو زەقیان پۆشیوە!

مژدە دەڕێژن بەسەر هەواری سوپا سالاری،

گۆڕێکی چۆل و ئاوارەی بێدەنگ!..

رەشماڵی دەستەی مۆسیقاو شانۆ

بونە شای چراو هەمو رەنگێکیان گرتۆتە باوەش!

لەبەڕۆژەوە تا نسیَو تەم و هۆڵی تارو مار.

چراخان دەکەن بەسەر تەناف و دار تەختەو خەزان

گەرمە سێری وشك بۆتە بەربوکی مێشکی زریانێك،

سروەو شەپۆل و نەسیم نابێتە باڵا گەردانی

پەڵەی تەمێکی لەقوڕ دراوی بیَ تام و بۆیە

پەنجەی پیرۆزی پێغەمبەرەکان نایان سڕێتەوە..

شارستان هەموی تاریك و لێڵ و نوخشەی ناشتنە

خەتی کوژاوەی کوێرە رێیەکی لاپاڵی شوانە

پردی سیراتی ئەفسانەیەکە سێبەری دەکشیَ

کوێرو چاو ساغیش دەکاتە هاوڕیَ.

چی گیانێك هەیە هاوتای عومرەکەی نوح بکاتەوە؟!

غەمی کەرەنتوی درویێنەی شەپۆل لابەرێت لەدڵ!

پەردەی هەمەجۆر لەحەوت تەبەقە

داگرێتە ناو کۆشی هەتیوی پڕ سکلۆ دوکەڵ،

تاقە جارێکیش فۆتۆی تەلاری بەهەشت و دۆزەخ

بگرێت لەوێنەی جەجاڵ و مەهدی

میراتی مەهدیش بخاتە سەر هیوای،

رۆڵەی نەبوکی دایکی زەوی

خاك دەسرازەبەنی گیان کێشانێکە

بێشکەی ترساوی نۆبەرەی کوشتن دەلاوێننەوە

دایکیش نیشانەی توخمی خوێناوی لێکهەڵپژاوە

گۆرانی سۆزی لایە لایەشیان سرودی گریەو

کەفێکی سپی تازە تەقیوی نوقمی ناو ئاوە

باڵندەو مرۆو مێروش ژیلەمۆی دڵی خورپاوی

سێبەری هێزی تەزوی شاراوەی موغناتیسێکە

بەتاڵی پرچی شێواوی رەشی دیلی خۆرەوە

بەشەش پاڵوی قوڕ دەنگیان گیراوە،

لەکونی زەقی مورووی ئاوداری زمانی حەشرا

دەنگی مەلۆتکەی نۆبەرەی کاتی مەرگ دەداتەوە!

شێی رەشبەڵەك و دەواری شیوەن

لەکۆڕی پرسەی ئەو فریشتانە ریزیان بەستووە

کە بۆ یەکەم جار جەرگییان هەڵدڕا

بەبێشکە ژەنی قەسابخانەی تەم لایە لایەیان...

کرایە جۆلانەی شێواوی زریان،

لەگەڵ دوا پەڵەی هەناسەی تیژی بارانی قینا!

تکەی خوێنیشیان داڕژا بەسەر سروشتی وشك و

خاك و خۆڵێکی بێ مرۆو گیاندار!

گەردەلولیش بو بەسواری پێش کاروانی شەڕ

لەخاڵی سفرو کۆتاییەوە کەوتنە سەر رێ.

کراسی تازییەی کۆن و تازەشی بەبەرا پێوا

لەیەکەم خشەی دەنگی جولاٚنی هێزی کاروانا

دومەڵ و زامی بەسەردا تەقاند

گەرداوی سەختی ئەو زامە چۆپی رەشبەڵەکێك بو

هەتاکو ئێستاش پەپکەی ژەهراوی پڕ لەکێماوە،

خڕ دەبێتەوە لەشادەماری شالاٚوی شینا

لەهەر شەپۆلێك گرێکی سەوزو وەنەوشەیی دێت،

لەهەر لافاوێك نەك زەوی، بگرە ئاسمان دەسوتێت

مرۆڤایەتی تەشیی رێسراوی کچێکی سۆزانییە..

گۆڕەکانیشی وەك پوش و پەلاٚش پڕ دەبێت لەئاو

کچە قەرەجی لە تەختی نەبینراواندا دەسوڕێنەوە.

بارانیش لەهەوری سەر زەمینەوە دەچێتە حەوا،

ئیسرافیل ئێستا مژدەی نەوبوکی پێغەمبەرێکە

کە لەتەوڕات و ئینجیل و زەبور باسی نەکراوە!

تەنها نەشتەری سەر زاری خەڵکی دەوری مەهدییە

لەناو جۆلانەی پشت قوللەی قافا تەلبەند کراوە،

نە بارانێکی روناك و شینی پڕ پەڵەی خۆشی

نە لەتروسکەی بەری بەیانا گۆپکەی دەتەقێ.

ئەی هەورو رۆژو مانگ و ئەستێرە نایەنە وەڵام!!

کێ بەر پرسیارە لای خواوە دەنگێ بەرز کاتەوە؟!

رۆژگار بەکڵپەی تەنورە، گڕێك دەسوتێتەوە،

پۆلە فریشتەی قوربانی دەوێت ببنە گوڵ چرۆ،

لەتەخت و بەختی پڕ شکۆی خوادا بتوێنەوە..

رایەڵی تەونی ئەفسانەی رۆژگار نابڕێتەوە

لەدابەزینی حەواو ئادەم و دوای خۆیانەوە،

هەتا لەوەحی دوا پێغەمبەریش هەر پیشی خواردو

هێزی بورکانی شیوەنێکی وای خستە ناو باوەش

ڕۆژ لەگەڵ ڕۆژدا کپ دەکرا دەنگ و هەناسەی

تا لەزڕ زڕەی پشت و هەناوی لاشەی سەر زەوی

بو بەبروسکەی شارای دڵێکی پڕ جۆشی سروشت

بۆ تازیەی ڕۆڵەی دوا پێغەمبەری

بەهەزاران میل لەشانشینی سکی خۆیشییەوە.

پرسەی فریشتەی کردە خۆرەی دڵ

وا دوا هەناسەی وێڵیان چەخماخەی گڕی بورکانە

لەدەریای هاواریانەوە چاوشارکێ دەکەن

لەشەپۆلاوی خونچەی تکەی خوێناوا

دەبنە ملوانکەی دوڕو یاقیقی ملی سەر زەوی

لەزوهرەو مشتەری و کاکێش و لەیل

سەوڵی کەشتی واوەیلاو شینە

بۆ دوا هەناسەی گەردانە وردی کپ و خامۆشی

ئەو پێغەمبەرەی نەچوە سەر تەخت!

ئەو فرمێسکانە ئاگرو ئاوی لێك هەڵپڕاون دەچنە حەوا

بەدەم تێزابی دۆزەخێکەوە..دەبارێنەوە..

دەبن بەبەردی یاریی هەڵماقۆی سینەی کوتراوی

ئەو فریشتانەی پێش ئادەمیزاد

پەتیان بۆ خرا

بەزەبری شیری سپی و قەترانی کەللەیان پڕا،

جەستەکانیشیان خستە ناو تێزاب

بروسکەی تیژی ئەو شیرە شەوقی لەبەژن و سینەی

ناو کەژو کێوو شاخ و پێدەشت و دۆڵا دایەوە

لەپێش کرۆکی. ئادەمیزادو شەهوەت و خوێنا..

ئەو پەتە وێنەی دڵێکی نەمر کەوتە سەر ترپە

تەزوی شەختە بو دێنێ بەجەرگی مەریخ و مانگدا

وەك بەئاشکرا نوکی شمشێرەکەی خۆی

بینێ بەجەرگی مرۆۋ و ژین و مردن و کاتا،

نەك ئەوەش بگرە وەك کەرەن تویەك

لەهەمو لاوە بکەوێتە کار

بەمەڵۆ..مەڵۆ، تەرمی تازە خوێن گەڵاڕێز بکات،

لاشەی سور ئێستا بۆتە سرودی کێڵگەی تۆوی خۆر

تا گەڵای درەخت چەقۆی ناسکی بڕ بڕەی خۆیان

لەکەللەی مۆمی خوێناویانا دەهێننەوە

ئەوانیش دەڵێن..سزای قەنارەو هاوارو کوشتار..

لەپێش خەنجەری هابیل و قابیل

لەنوکی چەقۆی خواوە مایەوە،

لەو تەرمە سپییە بێ نازانەوە، تەوژمیان هێنا

بۆ چنگێ خۆڵ هاتنە زەوی بێ کۆرپەو رۆڵە

هەتا مرۆڤی شێوە مەیمونیان لێ دروست بکرێت

هەرچەندە گیانیان مەلی ئاوازی کۆشکی فیردەوس بو

خوا بۆ زیندانی زیبەڕۆی زەوی تەرەی کردنو

دەنوکیان بو بەچنگاڵی خەمی شۆفلێکی تەم

بۆچی دەنوکیان لەگەڵ خاك وخۆڵ کەوتە گفتوگۆ؟!

هەر بونە هاوڕێ نەفرەتیان باراند!

ئەویش بەخوێنی چەمۆڵەی مەستی ئەوانا زیز بو!

بەهاوارەوە کەوتە سەرچۆکی سکی نۆ مانگی،

لەو پزیسکەوە هەتا ئەم ساتە کەس نەیزانیوە

ئەم خۆڵە رەشو سورو زەرد باوە بۆچی گریاوە؟!

ئایا پێش ئەوان مرۆڤی تری گرتبووە باوەش

تا لەکۆمەڵگای پێشوی نەزانیا دەست بەئاگر بێت؟

هەرچەند ئەو کاتە دایکێکی شێت بو.

لەپەلەقاژەی ژیان و مەرگی کۆرپەکەی گریاو

هەناسەی گەرمی دڵی بەسۆزی فریشتەی جۆشاند

بۆیە یەك دوای یەك بەدەستی بەتاڵ هەڵکشانەوە

لەبەردەم خوایا سوژدەیان کێشا

هەر ئەو ساتە بو لەناو سێبەری کاروانی وێڵا

بون بەئارامگای گۆڕێکی نەدیو،

بەسکی پڕی خوێن و شیلاوگی زەویا پژان

لەمیزەڵانیا قوڕو شەهوەت و خۆێنیان دەرپەڕاند

تەرمی بێنازی شل و پلیشیان تیا تلایەوە

هەر بەشێی نسێی ئەو تەمەش ون بون

تەنها وێنەیان بەشەوق و رەنگی تورەوە نوسا

ئەویش ئاوێنەی دێر زەمانیانە...

شارای مردنی ناوەختەی رەشیان کۆدەکاتەوە

ئێسك و گۆشتیشیان لەدانەی نەختی دوڕو مرواری

مرۆی بێ بەش کرد... نەبووە تالآنی حونەین و خەیبەر

گۆی زەویش رزی بەداری وشکی لیژنە کراوی

لەدوای کۆچیشیان شین و شەپۆڕی گشت سەدەکانی،

ئەو ئەفسانەیە بێ شوێنەوارو شانۆ مایەوە!

کەسیش نەیزانی ئەو شیرە سورە تیژە بێ دەنگە،

کەوتە کام دەریاو روبارو چۆم و ئۆقیانوسەوە؟!

ئاخۆ وەك تەختەی کەشتییەکەی نوح!

بەسەر سینەی کام لوتکەو پێدەشتا گیرسابێتەوە؟

کاوەی ئەم رۆژە راوچی پێیەتی نێچیری ئەوە

هەتا بەکورەی ئاگری قینی

لەدڵی بڕۆنزو مس و زێڕداریا

تکەی خوێناوی سوری ئەم ژینە شومە بهێنێتەوە

ئەو پارچە رەقەی بۆتە کەرەنتوی ئادەمیزادو

ویسامی شانی چەپی ئیزرائیل

پریشکەکانی کرانە خۆرەی دڵێکی سەرکەش!

لەژێر مەدالیای ئافەرینەوە داباریـنە خوار..

لاشەی ئەوانەی کردە باڕێزەی بەری بەیانی

لەگەڵ دوا چرکەی هەناسەی شین و سزای مەرگەوە

گێژەڵوکەی شوم بووە میوانی ئەم خاك و خۆڵە!

لەو ساتەیشەوە بێ پسانەوە شالاو دەهێنێ!

بۆتە پێشەوای کاروانی تۆف و نابڕێتەوە.

دوا تەمی پەڕەی گیان دەرچونیشیان بو بەهەورێك و،

بەسەر جیهانا ئاپوڕەی کێشا!

بەدەم دڵۆپەی بارانیشەوە خوێناو دەباری!

ئاڵای جیهان و ژیان و مەرگیان دەپێچایەوە،

هەرچی فریشتەی پەل وپۆ سست بو.

پەڵەی سزایان دەبووە هەناسەی تۆف و گەردەلول،

بەسەر ئاسمانی جیهانی شینا کەوتنە رایەڵ.

هەتا ئەم ساتەیش تەزوی جەستەیان هەر هاوار دەکات:

ژیان کاتییە..بێ سەرو بن و بێ ناونیشانە..

بێ ناسنامە و پەساپۆرتی لەیەك دوانە،

کلاًفەی قین و گڕ لەتۆڵەی دادی ئەو تەرمانەوە!

بون بەتەمێکی سەرگەردان و وێڵ،

هەر جار ناجارێك دەکشان بەتیژی و دەکوژانەوە،

چەند هەزار ساڵە ئەو تەمە بۆ تە قۆزاخەی مێژو

وەك تاقی کیسراو فیرعەونییەکان مۆمیا کراوە!

نە دەست و پەلی وەلی و ئەسحابە

نەگڕی نوری پێغەمبەرەکان

نە لافاوی نوح

نەیان توانیوە ئەو پەردە ونە لابەرن لەچاو

تا لەزنجیرەی کەلەپچەی دیلی دەستی خۆرەوە

بەخوێنی گەشی ئەو پێغەمبەرەی بەنامرادی!

لەناو دەریایا بەکەشتی شەشی ئەمریکا کوژرا؟!

بون بەکارگێکی نەشتەر ئاسایی و هەڵتۆقین لەپڕ

بەهێزی کڵپەی ئاگردانێکی جۆشاوی خەففە،

بەلەشی وێنە جەستەی ئەیوبی رزیوما پژا،

لەژێر تاریکی سینەی چەرچەڤ شەوەزەنگەوە!

بون بەرەشماڵی تاریکخانەیەك وەك ئەم رۆژگارە:

تەناڤ ئاسۆی مەرگی ناوەختەی منالّی ساواو..

دایکی پڕ سۆزی خستە گەردنی شەدادییەوە!

بۆ تاقە ساتێك لەدەستی سۆزی پێغەمبەرێکا

شیرێکی دو دەم ڕاست نەبووەوە

تا تولە ڕێگای ڕچەی شەوارەی ئەهریمەنێکی تیا بکرێتەوە؟

دنیا بێدەنگ و لالّ و کپ وکڕ بۆتە نەشتەرێك

موسا لەکوێیە بچێتە سەر تور

هەتا پریاسکەی جیهانی شێواو بداتە دەست خوا؟

ئاگری گەروی گڕ بداتەوە

بتلێتەوە لەناو خەڵوزی پشکۆی خامۆشا

هەتا سەراپای جیهانی شێواو وەك تور لێ بکات

ئیسحاق و یوسف ویەعقوب وداود چیان لێکرا؟

نابنە کاروان چی بەڕێگەی شینا

موحەمەد بۆچی ناچێتە حەڕڕا؟

چاوەڕێی سیمای جوبرائیل بکات

هەتا پەیامی نوێی لێ وەرگرێت و

ئەم تەوقە رەشە لەت و کوت بکات

بەردە خڕەکەی دایکی عیسا لەکوێ کەوتەوە؟

هەتا نیشانەی سیحر بشکێنێ

کیسە لیرەکەی باخەڵی حەللاج لەکوێ رژاوە؟

تا باجی خوێن و عارەق و گڕی لێ بدرێتەوە

پێڵاوەکانی حەزرەتی غەوز کام دڵەی پڕکرد

تا زەوی وشکی بێ ئاو بکێڵێ

کەرو ژنەکەی دەروێشە رەشە

بۆ زرێباری هەمو کرد بەئاو

شارێکی ون کرد لەلەپی مشتی نهێنیەکەیا

هەر نوحێك نەچو بەسەوڵی بەلەم

دو کەسی پاکیان لێ رزگار بکات

ئیسرافیل بۆچی لەبری باران وەحی وەرناگرێت

هەور داگرێتە سەرکۆشی زەوی

جوبرائیل بۆچی گوڵ چرۆی تازەی ناخاتە ناو دڵ

عیسایەکی تر بخاتە کۆشی مریەمێکەوە

هەزاران مریەم بەناسۆرەوە سەریان نایەوە

بەشاراش عیسا بون بەبڵقێکی تواوەی شێواو

من عیسایەکم ئێستا لەدەشتی کاکی بەکاکی روتی بێنازا

دەگەڕێم بەدوای دایکە مریەمی بێ خۆشەویستا!

هەناسەکانم سەرپاك ون دەبن دەگەڕێنەوە!

بەدوای ئێسقانی پشتی باپیرما

نەجوبرائیل و نەهەناسەکان دەشتی مەزنەم دەکێڵنەوە،

نە هەواری چۆڵ مەرگم دەخاتە زامی سەختەوە،

کاروانێك ئەیوب لەقەسابخانەی دەشتی خاك و خۆڵ!

کرمی ناوەختیان تێوە ئالأوە!

ژنە شۆخەکەی ئەیوب شەوقێکە لەسەر شاپەڕی دڵی هەورەوە

قا..قای بەچاوی تەمیان پژاوە،

مەسیحیش لیژنەی داری بڕاوە لەکەژو کێودا

ئێشك چی گوللەی ناوەختەی خۆرە جەرگی بپێکێت

ئیمامی عەلی لەسەڤ نوێژا وشك وەستاوە

چاوەڕێی وەحی قەلأی خەیبەرە

جەللادەکەیشی دەستی رەق بووە

تەمی لەبارچوی حەوا لێیداوە

عوسمانیش بەدوای زەبری خەنجەری پشتی ئەوەوە

کەشتی دەخاتە دەریای قینەوە

پێستی ئاسك لەژێر قەڵەمی قورئان نوسینی

روپۆی بەیاخی پێغەمبەرەکان هەڵدەداتەوە

لەگەڵ خەتێکی تازە دەست نوسیا سەد جار دەلەرزێ

بەو زەنگانەوە سروشت سەراپا بووە بەجارچی!!

لەسەر دوا پەلی دار و دەوەن و درەخت و هەورا..

ئاوازی مەرگی کردۆتە سرود!!

هەمو لەناخی دڵی تواوە قیژە..قیژیانە

بۆ گیانی پاکی ئەو فریشتانە دەپاڕێنەوە

هەناسەش بەسەر روی کەژو کێوا بەتیژی دەکشێ

دەروازەی ونی بەهەشت و دۆزەخ دەخەنە سەرپشت

لەپڕێکیشا بەرەو تەختی خوا دەکەونە رێ!!

بۆ ئەو تەرمانەی نەخستە کۆشکی بەهەشتێکەوە!

هەتا لەباخچەی پەڕەی زێڕینی خونچەی مێژوا..

ببنە مومیای سەر خەوی قوڵی ئەفسانەی دنیا؟!

تەواوی قوللەو رێی هات و نەهات بخرێتە بەرچاو

بەژنی ئەم ژینە تۆفاناوییە ببڕێتەوە..

شیلاوگی مناڵە نەوبوکەکەی خاك بخرێتەوە سك!

ئەویش پڕ بەدەم لەگەڵ تروسکەی چاو هەڵهێنانا،

تفی نەفرەتو سزای کۆچەری بابەناوچاوی،

جیهانی مەرگ و ئاگری گڕو دادگای سزا..

خوایە وا دنیا بۆتە دەزولەی کلافەی تێکەڵ؟

هەتا دوا پەردەی پەرچەمی ئاسمان.

تەڵخی خوێناوو وشەی سواوە!

لەبری تۆوو زاوو زێێ منداڵ؟!

کرمی ئاویشم بەملیۆنەها باڵیان گرتووە،

لەسەر قەفەزەی ئاسمانی خوێنا کەوتونەتە کار!.

دەزولەی قۆزاخەی جەنگی سەرەتا دەچێننەوە،

تەرمی فریشتەشیان کردوە بەلیژنە لیژنەی چنراو،

بەدارە مەیتی دەزولەی ئاگر هەڵیان بەستووە!

بەچەقی سینەی باڵدارێکەوە گۆرانی دەڵێن..

هەتا ئادەم و حەوایش بەچاوی گریەی خوێناوی

زەنگی نزرگا لێدەدەن بەسەر تەرمی هابیلا!!

لەکەنیسەشدا ئیبراهیم دیارە بەنەشتەرەوە

مەرگی ئیسماعیل نوێ دەکاتەوەو

کڵاوخودەکەی فریا رەسیشی لێ بۆتە شەپۆل

زەکەریاش لەناو شین و شەپۆری دەریاکەیەوە

بەچرپە چرپی ماسی و نەهەنگ و گیاندار دەدوێنێ

لەگەڵ شەپۆلا بۆتە هاوەڵی وەحی ئەو رۆژە

بەسەر تنۆکەی پاوانەی خەمیا فرمێسك دەرێژێت!!

لەسەر دوا قاڕەی ئەم جیهانەوە دەکەوێتە باز،

پێغەمبەرانیش بەدوای تەمی یەکترا ریزیان گرتووە

سەراپا رازی رابوردوی خۆیان دەگێڕنەوە!

پەڕەی تەورات و ئینجیل و قورئان

بەملیۆنەها لەبەر چاویانا والا کراون!!

هەریەك چاویلکەی زەڕەی کردۆتە چاوو،

نیگا دەگرێتە رستەی مرواری..

تابلۆی گشت رەنگەش پریشك دەدات:

بونەتە سرودی گریەی ئەم سەرێنییە

دنیا بەمردو زیندۆکانییەوە بوتە دەنگی وێڵ،

لەتونێلێکی سەرشێتا زەنگۆڵەی تابوت لێدەدەنەوە!

گشت دەنگێك بۆتە سوێی دوکەڵی ئەو شانۆگەرییە

تاقە دەنگێکی کپ نەبێت ئێستا نایەتە بەرگوێ؟

ئەویش خامۆشی چرای ناو تاقی کۆشکی مەهدیە

وەك تابوتێکی خول خولۆکەیی دەسوڕێتەوە

ئالآی تەواوی فریشتەو وەلی و پێغەمبەرەکان بون بەبەیاخی

بەسەر سەرییەوە دەکروزێنەوە

ئەستۆڵی شەشیش لەپاڵیەوە وەستێنراوە..

تەنها ئاسنێکی خاڵی بێگوللەو تۆپ

لەژێر سیواخی تاوانا جوڵە..جوڵ دەکات

نەهەنگیش بەنیوە نیگای کاتیو کۆتایی

بەهەر چوار لایا خۆی دەچەرخێنێ

یونس سەرسینەی شەق بوی دەکێڵێ

بۆ مەرگەساتی مەهدی دەگری

پەنجەی دەخاتە کۆشکی داودەوە

کاروان چییەکان دەڵێن..ئەم شینە:

ئاوی هەویری تاوانی رەشە نابڕێتەوە!!

سەمای تاریکخانەی کۆتایی ژینە

دڵی فیرعەون و پیاوچاکانی پێکەرت دەکرێت!

لەگەڵ دەنگی زەنگێکی ئاوارەو ونا

چرای ژەمبوردەی جیهان دەلەرزێ و دەکوژێتەوە

هەتا گازەرەی سەرپشتی گاکەش دەبێت بەدو لەت!

کۆڵەکەی سکی زەویش دەبڕن و دەیڕمێننەوە،

گوێدرێژەکەی جەجاڵیش دێت و بەنادیاری!

پارچە قوماشی لەسەر ڕوی رەشا هەڵدەدرێتەوە!

لەناو بەهەشت و وەیلیش رەشبەڵەك دەبێتە ئاڵا!

ژیان و مەرگیش دەبێتە ئەفسانەی خۆڵەمێشاوی!

زەویش وێنەی لبادێکی قەرەجی دەگرێتە خۆی

منیش دەبمەوە بەئێشکگری شەوچرای مەرگ!

دەبمە کەف و سۆی تاوانی ئەرخەوانی!

دەبمە گوناهێکی پڕ داوەریوی بەرتاوە تەرزە

بەئەیوب و مریەم و نوح و مەسیح نەدرا بێت

بەمێژوی مەرگی ئەو تەمە شومە راچڵەکێمەوە.

کراسی جاوی سولەیمانم دزی و کردمە بەرم

ئێستا بومەتە پاڵەوانێك و بەهێزی سەرەمەرگەوە

وەستاوم لەبەر کۆشکی زێڕینی خوای ئەم کەونەدا

لەبری ئەوو مانگ و رۆژو کێو

هەر سولەیمانە بەقاڕەکاندا دەزولە دەکات

سێبەری وەك و عەبای نەزانی شەوە یەك دەکشێ،

خێوەتگای خێڵی خێوو جنۆکە کۆدەکاتەوە!!

لەتاو چۆقەی ناڵەوە وەك و تەمێکی پێپەتی،

لەکەشتی شڕا سەوڵی پاشگەزی لێدەدەمەوە

دەگەڕێم بەدوای کلیلی قوللەی قافو واق واق

ئەویش بریسکەی ئەو خەوە زڕە لەمێشکی دراوە

کفنێکی سەوزی سپی و تاریکی تەڵخی پۆشیوە..

بۆتە سەر قافڵەی پەیژەی کۆنگرەی هەرە پیاوچاکان

لەهێڵی سفرو ئیستواوە چاوەڕوانی حەشرو نەشرە!!

تەمی خەوەکەی نوحیش بەدوایا کەوتۆتە شەپۆل،

لەسەر دوا تەختەی کەشتی شەپۆلا بانگەواز دەکات،

دەڵێ:لەنێرو مێ دوانم خستۆتە ناو کەشتییەوە

وا جیهان بەبێ نرکەی پەری و دێو چۆڵەوانییە!!

لەگەڵ یونسیش بەدڵ دەگرین و دەکروزێنەوە!

پرسەی کۆتەڵی یەك کۆستی گەورە دەگێڕنەوە،

چاوەڕێش دەکەن خدری زنە بێتە فریایان،

هەتا لەبری دوا پێغەمبەری رەجاڵی برسی

خۆیان بکوژن و گۆڕێك بکەنە ئارامگای ژینیان

ئەو گڕە بەگەردەی تیشکی خۆرەوە!

شالاو دەهێنێ بەسەرو روما..

بەدەریای سۆزی نالە..نالەشیان گڕ دەگرم و

دەگەڕێم بەدوای تەخت و تاراجی ئەم گەردونەدا

چاوم دەبێتە تەلەسکۆبێکی بەهێزی پێنج ڕو..

هەر کە منالانی روت و پێ پەتی رەجاڵ دەبینم،

لەژێر کەرەنتوی سەد ئەژدەهاکا ئەشك دەڕێژن:

جیهان کەڕ دەبێت بەدەنگی تیژی دێوان و پەری،

ئەوا ئێستاش سۆفییەکانی سولەیمانە شەپۆڕیانە!

بەیەك ئاواز سرودی پەشیمانی دەڵێنەوە!

زەویش بۆتە تەنوری وەیلی پڕ سکڵ و دوکەڵ!

هەر فریشتەیەك لەئاسمانەوە قاچی تێبخات:

وێنەی پەپولەی بەرچرا دەبێتە بۆسۆو قەرەبروت.

ئای خوایە گیان..ئای..ئای!!

جیهان وێنەی نەفخی سورو سەرەتای مێژو دەداتەوە

بۆتە ریخۆڵەی سکی گورگێکی بەبەرد هەڵدراو

رەنگی دو ساوای لێك هەڵپڕژاوی کۆن دەداتەوە..

لەناو سکێکی ژەمبوردەی شەق بو،

بومەتە سەر قافڵەی گریەی کۆن و نویێ!

هاکا بەخۆم و نەخشەی جوگرافیای سەر زەمینەوە

گەیشتمە بەردەم قاپی کۆشکەکەت!

فۆتۆی شیلاوگی جیهانی مەرگت دەخەمە بەردەم

مووەکانی لەشم دەبنە دەمی تیغێکی ئاودار

وێنەی جیهانێك بۆتە دارێکی لەڕەگ هەڵکەندراو!

ئای خوایەگیان. ئای..ئای!!

ئەم زەمینە وەك موغناتیسی پەڕۆی ڕەشۆكییە

دڕك و داڵو چەقۆو پوش و پەلاَشی تێئالاَوە!

دڵ و مێشك و خوێنی وێنەی تاوانی هەمە ڕەنگە دەداتەوە،

ئەوا موحەممەدی مەهدیش كوژرا!!

ئەستۆڵی شەشەمینی ئەمریكا لەت..لەتی كرد

خوایە گیان!! نۆرەی كەرەنای حەشری ناكاتە،

ئەوا جەجاڵیش دەڕواو بازاڕی كۆدەكاتەوە!

كوانێ ئەو فووەی جیهان دەكاتە بێشكەو جۆلانە؟

منیش لەئان و ساتی كڵپەما بوم بەبوركانێك!

ئەوا بەوێنەی پڕ كارەساتی جیهانی گلاَو دەتەقمەوە!!

پشوی مەرگی جیهان

هەناسەی تیژی شەو چڕینی مەرگ

گەردانەی سۆزی بوکی گزنگی تەڵخ کردوە!

بورکانی تیشکی داوەریوی خۆر لەمەجەنیقا.

بەگڕو بۆسۆو دوکەڵی تێزاب ئاوێنە دەبێت!

نیگای نوخشانەی نەمامی مەستی نەگەیشتە بەر!

پەنجەی ختوکەی لەمەمکی تازەی خونچە تۆراوە،

شەپقەو قاپ قاپی وەیل دەخرێتە قاچ و سەرییەوە.

فرۆشگای هیوای لەجەردە خانە بۆتە تالآنی

کۆڵەپشتی نوێی کۆچ باری سەختی لێدەدزنەوە!!

مورری نقێمی ئاڵتون پرشنگی تەمێکی کۆنە

لەناو پاسارگەی پاییزە شینا ناگیرسێتەوە!

لوتکە سەر سنگی خستۆتە کۆشی ئاسمانی بێ پەی،

شەتاوی مەرگ مژدانەی کفنی بەسەرا دەپژێت!!

قەدو باڵاشی دارێکی روتەی ناو گەردەلولە!

گۆپکەی هەڵوەریو لەدڵی خوێناو دەگرێتە ئامێز!

بوکە بارانەی هەرەسی خاکی داچووە

کاروانێك شۆخی خستە ئەلبومی ناو مۆزەخانە

لەتیشکێکیشا ئاسمان هێزێکی موغناتیسییە

وێنەی ملیارێك مۆرەغەو کەللە دەشۆرێتەوە!

لەمەشقی شارای گۆڕی شاراوەی سەر زەمینەوە،

پەڵەی قریشکە دەگاتە حەواو دێتە خوارەوە..

چەپکە گوڵ هێشوی شەوێکی شێتە وەك پریاسکە،

بێ لق و چڵ و رەزو باخ و مێو سەردەنێتەوە!

گیای نەمری لوقمان چڵی ناکاتی کوێستانیەکە!

بەکرێوەوە شێوەی هەناسەی مردوەکان دەدات..

هەر لەپشتێنەی ئاهەنگی گۆمی بێجێگەو شێنا

رستەی شانۆیی هەمو سەر زەمین نوێ دەبێتەوە..

سکی هەراشی ئادەم و حەواش بەنەمامێکی تازە بەخشەوە:

بۆتە پریاسکەی نهێنی خەندەی سەرلێوی شەیتان!!

لەشەش پاڵۆی ژین..ئاگر بارانە..لافاوی شینە،

جەوەندەی مەمك ناگاتە فریای کۆرپەی سەر لانکە!

پرشەی ئاگری زەوی کوڵێنەش پەتی دەسرازەی تەختەی رەقیانە

بەئاگردانی مەرگی تاقانە لەو حەوایەوە،

هالاوی مردن چریکەی بۆسۆ دەکەنە گولاو!!

فریشتەکانیش بەدوای پێ لەقەی جەجاڵێکەوە

بەتاشە بەردو تۆفو زریانا دەکشێنەوە

دەواری چاوبەست دێنن بەسینەی گەشی جیهانا:

لەنێو شەوارەی دێجوری شەما بەلایتەوە!

ئێشکی مەهدی تازە دەگێڕن

بۆ هەڵمی سۆزی خواوەندەکانیش

هەر فاقەو تەڵەی تەلی ئەڵماسە داچەقێنراوە:

یەئجوج و مەئجوج بەتەون چنی زولقەڕنەینەوە!

چاوی خوێنکاری ژەمبوردەییان داچەقاندوە!

لەتەمی نسێی دوای عیساو مەهدی

بێ شەوق و تیشك و گڕو دوکەڵ

سەریان خستۆتە سەرگسکی جیهان

عیسا کۆچی کرد نەگەڕایەوە!!

بەرماڵەکەشی هەڵدڕا بەسەر تەنافی شەوەکانەوە:

مەهدیش لەشەققەی باڵی کۆتایی چەرخی دایەوە

ئەوانیش بون بەپاشای سەرتەختی هەواری بێ ناو،

کوانێ تونێل و دەرگا پۆلاییی زولقەڕنینی رۆژ!؟

یا جەرگی ئەویش کەوتەوە بەر روی شالاوی مەرگ

جیهان کۆتایی، کفنی نەوبوکی گۆڕی پۆشیوە

پەڕۆی خۆڵاوی سەر بێشکەی هیوای لەخۆی پێچاوە!

کێلەکانیشی بەرەو ئاسمانێك راست بونەتەوە

گوێ چیپەیانە بۆ دەنگی بەرزی ئینکیرو مونکیر!

دەفتەری رەشیان بەبەردی ئەلحەدا ناوە!

کەسێك دیار نییە..فریشتە نیە!!

هەمو هەناوی کپیان بەبۆنی خۆڵا دەکێڵنەوە...

نرکەی دەرونی پڕ لەشریخەی سەر گۆڕەکانیش،

سەوڵی ترسناك بەشاری کپا دەهێنێتەوە!

مرۆڤیش چاوو دڵ و دەماریان ریشە کێش دەکرێت

سەرجەم بەڕەگی تەختە پۆشی ون دەگێرسێنەوە.

شارای شاراوەی خۆریش کاول بو!!

ریزەی پێشینەی پێغەمبەرەکان نەهاتە کایە

ئۆردوگای تەمیان لەئاقارێکدا کوژێنرایەوە،

ئێسك و پروسکی تۆزو خۆڵاویان نابینرێتەوە!

تابوتێك لەسەر چڕینی زەمین شاڵاو دەبەستێ،

لەگۆڕستانی بێ مردوی کۆنی واق واقەوە

بەسەر هاوینەی فریشتەیەکا دەوەستێتەوە

لەدوایشییەوە تەنها هەناسەی مرۆی بێ گیانە!!

لەناو باروت و دوکەڵی خۆڵەوە بەرز دەبنەوە،

زەمینیش کۆشی دایکێکی حەزە،

لەپێش کۆرپەکەی گیانی ئازیزی خۆی لەدەستداوە!

لەرزەو بروسکەی زەڕەی کەون نەبێت بۆ لایە لایەی،

شریخەی دواسات بەئاگرەوە لەدڵی دەدات!

ئەو تەزوە سورە دەبێتە کڵپەی ئاگرێکی مەست!

هەزاران میل دور پەپولەکانی دەکاتە سوتو...

پەڕەی هەمەڕەنگ لەزوحەیلەوە

بەگیانی پرسەی دادگەرییەوە دەبنە تۆو باران..

لەناو چاوانی سڕی خاکی شێت هەڵدەچنەوە،

سەد خەرمان گیان لەساتی مەرگی دووەمینەوە

بەو تەپو تۆزە دەبنە شەپۆڕەی دوای تابوتی رۆژ،

بەتەزوی هێزی دەریاو ئۆقیانوس،

ملیار.. بەملیار جەلادو کوژراو دێتە دەرەوە!!!

زەینەفون ئالآی پەنجا هەزار کەس بەرز دەکاتەوە

کوردۆ سنگی بۆ نەشتەری ئەڵماس دەکاتەوە!

هێتلەر بەنیگای چل ملیۆن نازی

پەنجە دەگرێتە نەخشەی سپی وڵاتانی دی!

ئەسپە رەشەکەی ناپلیۆن تەنیا بەپاشە لەقە،

سەد شار دەکاتە مۆمی کوژاوەی قوڕاوێکی خەست!!

سەرکردەکانی بەبەیاخەوە دێنە دەرەوە،

تاقە کەشتییەك نایان گرێتە خۆ؟!

جیهانیش سەرپاك تاریك و لێڵە وێنەی دەریایەك!

پیاوکوژ بەمیکرۆسکۆبی هەزار میلەوە دەڕواننە دور،

خۆڵ لەبەرچاویان دەبێتە تنۆکەی ئاوێکی نەدیو!

کوژراوەکانیش پریشکەی ئەتۆم لەچاویان دەدرێت،

جیهانیان لێدەگۆڕدرێ بەسێدارە!

بۆران و بەفرو هەورو زریان و سایەقەی سامالْ

قریشکەو نالْەو گریەو هاوارو خەندە،

لەمورویەکا دەنگ دەدەنەوە!!

شیوەن و کوشتار دەکەنە فلیمێك،

لەئەشکەوتێکی بەرزی پڕ شەوە دەخرێنە بەرچاو..

بۆ هەزاران ساڵ دو هێزی دژیەك؟

لەناو تۆفانی دەریای نەزانا دەسوڕێنەوە!

زەوی دەلەرزێت!

شاخ و کێو دەڕمێن بەملی دەشتا!

جەجاڵیش نایەت

خۆر هەر هەڵ نایەت؟

باران نابارێت،؟

ژینیان دەبێتە کەوچکە چایەکی تاقیگای تازە!!

هەر تنۆکە ئاو ژین دروست دەکات، خامۆشی دەکات

تەواوی چراو گڕی پڕ کڵپەش دەکوژێتەوە!

سکی خۆر دەدڕێت ئاو دەیگرێتەوە!

لەگڵمتە خۆڵی بە دەیان خەنجەر راست دەبێتەوە

بۆ حەوا دەکشێن بەخوێناوەوە

کەشتی جیهانیش لەپەلەقاژەی هەزاران قولا دەسوڕێتەوە،

گڕی مۆمەکەی سلێمان نەبێت قەد خامۆش نابێت!

دوای سەد هەزار ساڵ لەچاویان دەدرێت!

ئەوسا کەشتییەکەی، خەلیفەی سێیەم بەناویانا دێت

تەنها شمشێرێك دەکاتە دیاری سنگی شەپۆلی،

لەیەك چرکەیا دەریا بەخوێنی نەدیو سور دەکات!!

هەمو دەمرن و بێ جەستەو گیان و شوێنەوار،

کەشتیش بەخەتی دەریای بێ ئامان کەوتۆتە سەر ڕێ

ئەوا ئەو ڕۆیشت..

دارو تەختەکەی کرا بەئاگر..سەرپاك سوتێنرا

ئێستا ئەستۆڵی جەنگی لەجێگەی خول دەخواتەوە،

ئەی تەختەی ڕەشی لەکوێ سوتێنرا؟!

دوکەڵ و گڕی ئاسمانی نەگرت!

تەرمەکەش نەکرا بەمەرگی ناو جزیرەی گوم

وا دێوێك دەمرێت.

سێ پەری ناسکیش گیانەلاّیانە!!

رەوەیەك خێویش هێڵنجی مردن سینەی پۆشیون

گۆڕستان نییە گردی گۆڕ تەمە

تەرمەکە نەبووە پێشەنگی سوری جیهانێکی شێت،

وا رەشبەڵەك و ئاهەنگی خۆشی بەدەورا دەکرێت

شەپۆڕی پرسەی لەدواوە نەبو!!

کەسیش نەیزانی چۆن راپێچ کرا!!

یاخود لەنسێی کۆتاییەوە کشایە دواوە:

کەڤ سەرلێوی کەوتە ناو خۆڵ و داچێنرایەوە..

کرا بەتۆوی جانەوەری نوێ..

سەیرکەن پڕ دەشتاییەك توخمی یەئجوجی!

لەداری سێوی حەوای سەردەما خونچەی کردوە!

شەیتان پاسگری نوخشەی بەرهەمە،

تەنافێك حەواش لەسەر ناوشانی خۆرهەڵاتەوە

گلێنەکانیان بەچلورەی مەرگ بوەوە بەبەفر!

سێوەکان دەخۆن سکیان برسییە!

ریخۆڵەکانیان لەتاو بێ نانی یەکیان گرتووە!

لەهەمو شتێك هەرئەوە ماوە،

ئای خوایە دیسان لەو سێوە تاڵە پڕ بەدەریایەك

گیانی یەئجوجی لەگەرایەکا سەردەکاتەوە.

چرکە..بەچرکە ملیۆن بەملیۆن زیاد دەکەنەوە.

زەوی خاك و خۆڵی پڕ دەبێت،

ئەوسا نەك جیهان بۆ نهێنی دی پەل دەهاونەوە،

ئاسمانیش دەگرن دەیکەن بەبنکە

مردوەکان دەخۆن لەچاڵاوێکا!

دۆزەخ و فیردۆس دەکەنە کونجی قەلەندەرخانە،

میوانەکانیان دەخەنە گونیەی سەردەمی یوسف!

لەو دەریایەیا دەیرێژنەوە.

لەڕاست و چەپیش سروشت خەت دەدات،

خۆر دەبەستنەوە!

مانگیش دیل دەکرێت!

ئەستێرەکانیش دەبنە گەردانەی کاغەزی قومار!

فریشتەکانیش دەکەنە مەی گێڕ!

هەورە بروسکە لەشێوە نیگای چەرخە نەوتینە،

لەسەر مێزی رەق گڕ دەگرێتەوە.

باڵدارەکانی بەهەشت دەفڕن و لەئاسەواری:

داری سەرمێزی یاری کەرانا دەنیشنەوە!

تاقەکەی کیسراش بەهەمو لایا چرای دەسوتێت

عەبابەیلەکان بەئاسمانەوە دەکوژرێنەوە!

جەهلیش بەردەکان خڕ دەکاتەوەو لەتورەکەی رەش

هەموی دەگرێتە بەردە رەشەکە،

ئەوانیش یەك..یەك دەکەونە بەرپێی داڵەکەرخۆرە!

ئەڵقە رێزی گڕ لەهەر چوارلاوە یەك دەگرێتەوە

ئەم سەر زەمینە وێنەی ژورێکی گڕاوی لێدێت؟!

لەڕاست و چەپی شەوقی ئەجەلی لێدەدرێتەوە.

یەئجوجەکانیش لەگۆڕەپانی تەختی بەهەشتا فت بۆڵێن دەکەن!

وا شالاویان برد!

سەر لەنۆی هاتن جیهانیان قوتدا!

ئاسمان لەلرخەی جگەرە کێشێك لوش دەدرێتەوە!

کەس نەهاتە دەنگ؟

کاروان رێی نەگرت؟

بوکە شۆخەکەی دڵی خاك و خۆڵ خۆی کردە بەربوك،

ئەویش خۆی سوتاند!

سوتاند!

هەوا گڕی گرت!

نەوت بو بەئاو!

هەور بو بەخۆڵ!

خێو بو بەمرۆڤ!

مرۆڤ بو بەتەم!

خۆڵ بو بەجامێ ئۆقیانوسی چۆڵ!

تەنها پرۆڤەی کەشتی عوسمان و شالاوبەرانی دەریای بێناوە:

کوا چەرخی ساتی فەلەك بۆ دڵی مێژوی ئاسایی؟

چەرخ خول ناخوات..ناسوڕێتەوە؟

جیهان وەستاوە!

هەتا شەپۆلی ئاویش قۆڕاوو لیتەی بۆگەنە!

کەشتی عوسمانیش پڕبو لەچڵپاو

هەموی هەر قوڕو تەبەقەی خەستە ناجوڵێتەوە!

هەورو ئاسمان و زەویش یەکیان گرت

وێنەی قوڕاوی دەستکردی تازە تێکەڵ دەبنەوە!

دەبنە پەیکەری یەك جەستەی شێواو،

کوانێ سرودی مۆسیقای ژینی سەرزەمینی نوێ؟!

زریکەی مەرگی کۆتایی خنکا!

خوایە دەنگێکی هێدی ناکەیتە پیرۆزانەی خەم؟!

جیهان خامۆش بو چرای خۆشبەختی کوژێنرایەوە!

قەتارەی مەرگ..ژیانی بێ پەی هەر بەڕێوەیە

ملیۆنێك كاروان سەرای تاریكی لەئیستیواوە

دەرگای ئاسنیان خستۆتە سەر پشت!

تیشكێك دیار نییە؟!

ئاگر ناسوتێت؟!

وا دوا هەناسەی بوكی شۆخ و شەنگ

بەسەر روبەری دڵی پرسەیا پەخش دەبنەوە!

ئاگرەكانی وەك تەمی پشكۆ بەوزەی هێزی دینامیكەوە

خوێنی، وەستاوم دەگوێزنەوە!

لەسەر دوا كەلی پاسەوانی ژین بوم بەتریشقە،

سروشتیش وەكو دەفتەری سپی،

چەند ساتێكی تر لەگەڵ تەقینی دەماری لەشا

گشت كێڵگەی ژانی جیهان دەنوسم!

خەوێكی تازە بۆ خوای ئەم كەونە دەگێڕمەوە.

فۆتۆی جیهانی مەرگ و ژین

جیهان ئابلۆقەی خوێن و كەرەنتوی ئادەمیزادە!

ناڵەی كۆتایی سرودی ڕەوە جنۆكەی هات و نەهاتە:

خۆر بۆ قەتارەی كاروانێكی شوم كەوتۆتە سەر ڕێ،

بەڕێگەی ونی هەزار هەزارا ریشەكێش دەكرێت.

نسێی ناوەختە بۆ تاقە تیشكێك باڵا گەردانی،

پریاسكەی هیوای دڵی جیهانی گرتۆتە ئامێز..

نە پەردەی سپی و زەردو سورو رەش، ئالآیی دەكەن

هەتا دەروازەی كاروان سەرای شەو بخەنە سەر پشت..

رەنگەكان یەك..یەك كاڵ و تۆخ و تێر لەباوەشێكا..

کۆشکی گیان کێشی فریشتەی نەدیو دەخەنە نێو مشت..

شەو لەدەسرازەی ناڵەی بێدەنگی شەوەزەنگایە

بێشەی سامناکی موغارەی تاریك بۆتە پاسارگەی..

نەشتەری خوێناو چۆڕاوگەی لەرز بەدڵیا دێنێ

ریشاڵی موتوربە کراوە بەتاڵی قژی شێوە شەیتانێك..

رەوە جنۆکەش بەتەوری ئیزرائیلەوە بون بەلەشکرێك:

داڕنی چرکەی عومری کۆتایی مردنی دەکەن،

لەگەڵ بریسکەی بەیانی دەبنە هێزێکی شەڕکەر

وەك جاڵجاڵۆکەی لەتونا دەرچو دەوری دەتەنن:

تروسکەی ئاسۆی رونیش تۆپەڵ..تۆپەڵ

کۆچباری شەوەو خێڵی جانەوەرانە.

لەگەرمیانەوە هەتاکو کوێستان چەرچەڤی وەرزی..

رەشاوی نەگۆڕ دەکەن بەبالای تیشکی خۆرەوە!!

دەوارو رەشماڵ لەقەرج خانەی شاییو شیوەنا،

تاوو توێی مەرگ دەکەن بەپرچی تیشکی کۆرپەوە!

تۆپە قوماشی نەگریسی رەشیان بەشەبەقیەوە والا کردوە:

وەك بازرگانی شام و حەبەشە، لەدەریای رەشا،

بەلەرەی پاپۆری ئاوی بار هەڵگر..

بریسکەی قوماش بەسورمەی خەوی دڵدارەکانا دەگۆڕنەوە..

شەپۆلی شەوقی کلاورۆژنەی گۆڕ، لەسەر ئاسمانا!!

روی ئەستێرەیان خستۆتە تەمی چاڵی قوڵەوە

لەگەڵ شریخەی تروسکەکانیش رەش دەبنەوەو

دەبنە تراویلکەی ونی بێ هیوای موچەی خۆڕایی،

وەك تازە شایی مەجنون و لەیلا بگێڕنەوە؟.

لەسەیرانی دومەڵ تەقیوا، هەزاران لاشە بنێژنەوە!

بەنوکی چەقۆی ئیبراهیمەوە سینە هەڵبدڕێ

یەحیا تۆو چەنی بارانی خوێی بێت..

قەلەڕەشەکەی هابیل گۆرانی ڕەشبەڵەك بچڕێ و،

قابیلیش چۆپی شایی سەد وڵات بخاتە ناو دەست

ئادەم و حەواش لەگوێسەبانەی فلیمێکی نوێ،

گوڵاو پرژێنی بوکێکی تازەی سەر زەوی بکەن!

هەرچی تالانی دوای کەشتی نوحە لەپاپۆڕێکا،

بکرێتە جیازی سەرو سامانی بوخچەی نەوبوکی..

ئاخۆ شەپۆلی شێی سەوڵی دەستی پیرۆزی مراد،

پەڵەی خوێناوی چاوی ڕەشپۆشێك دەسڕێتەوە!؟

کاکێشان تەمی فرمێسکی سوری خستۆتە چاوو،

بەسەر مەریخ و زوحەیل و زوهرە تکەی دەڕێژێ!!

جۆگەی هاواریش بەڕوی شیرەکەی کاروان کوژەوە خەتی لێداوە

ئەویش نوخشانەی چەمی خوێناوی فوارەی زامی..شایی کەرانە!

چۆپی ئازاری جیهانی مەرگ لەمەچەك دەگریٚ،

تریفەی شەنگی لەناو دەریاچەی دەماری دڵی ئاسمانەوە

بەشادەماری سەرزەمینەوە شەتەك دراوە!

لەهەر دڵۆپێك..تازە زۆردارێك دێنێتە مەیدان

لەگەڵ سەرەتای کوشت و بڕینا زاووزیٚ دەکرێت

دڵداری تازەو کۆنی حەژبەقین لەباخچەی ئەوێن گوڵ دەڕننەوە،

خاکو خۆڵەکەش بۆتە پرۆڤەی هۆڵی یاریگای تازە هەواری،

گۆپکەو دڵۆپەی نەوبوکی تازەی چاو هەڵهێنراو!!

پەڵە سپییەکان لەڕەنگی حەفتای تورەکەی حەکیمانەوە،

بازاڕی بومی لوقمانی حەکیم دەخەنە سەرپشت!

لەخۆرهەڵاتی شەدادو جەهل و سیاوەحش دێت!

لەخۆرئاواوەش کوڕەکەی نوحە بۆتە سەر قەتار،

باکورو باشور بۆتە هەواری میوانەکانی دۆزەخ و وەیل

چەقی ئیستواش خاڵی ژوانی یەك گرتنەوەی كۆچ.

نیرگزە جاڕی گژوگیای هەمو چەرخە شومەكان،

هەڵدەچن بەڕوی ئاسمان و هەورا.

ڕەگەكان دەبنە دەماری قین و گڕی شەهوەتی تازە باڵغێك

بەدەزوی شینی پەڵەی نزایا دەتەننەوە!!

ئاوازو چریكەی مەل و باڵندەی خۆشخوانی كێوی،

سەدای سرودی جەنگی هیتلەریان كردۆتە مارشێك،

لەناو كارخانەی سابون مرۆڤی سێ ملیۆن تابلۆ

بەملیۆن خەڵك دەخەنە ناوتای تەرازوی شێتی .

هەتا دوا ساتی نەغمە پاساری، چەقۆی ناوەختە

چۆن ناخی دڕی و گوڵێكی ژیكی بەخوێنەكەی ناشت..،

گوڵە عارەقەی دڕكی پاوانەی هەزار بەهەزار!

موڵكی باپیرەی دەستی زۆرداری خستە كۆشەوە

نە مەلایکەو نە پێغەمبەرو پیاو چاکەکانیش:

نەیان توانی وەکو تاجەکەی ساحێب قڕانی لەیەخەی بدەن.

ئەو گوڵە مژدەی بەری ئاواتێ باخچەیەك دەرچو:

لەکاروان سەرای مەلیك و شایا ریشاڵ دەردەکات!

کڵاو خودەکەی هێتلەرو پا پا دەخاتە سك و

نەخشەی تام و بۆی نۆبەرەی تازە دەکاتە سەرتۆپ

وەکو جەوتێکیش بەبەژنی بەڕوا شەبقە هەڵدەگرێت

خۆ کچەکانی دەشتی مەریوان بەشێی زڕێبار

دەرزی سنجاقیان داوە لەسنگ و بەرۆك و مەمك،

بەدەم هەناسەی جێ زامی جەرگی پەری خان و لەیل،

دەگەڕێنەوەو وێنە دەکێشن لەجەرگ و دڵا!!

کوچك و کەڵەکیش ڕێچکەی بەر نوێژی دڵداری ڕێیە،

بەپەڕۆو ئاڵاو داری شەق و لەق:

بونەتە بۆسۆی ئاهەنگی مەرگی لانە سوتاوی،

مەلی ئاوازەی تەریوی سەر کێو!!

لەکەنارەوە بۆ سەرو ژورو قەدپاڵ و لاپاڵ،

تەپڵ و مۆسیقای هەناسەی نوقمی شەپۆلی سورە

بەگوللەی شەڕو باروتی رەشی ژەنگاوی خوێناو:

تکەی چۆڕاوگەی مێشکی هەڵپژاو دەبارێتە خوار!!

چۆم و کانیاوو شەتاوو روبار سەرپاك سەرچاوەی،

قۆزاخەی تۆوی خڕۆکەی خوێنی دەماری لەشە

لەگەڵ شەپۆلا مرۆڤ و گیانلەبەر تێکەڵاو دەکات،

ئایشەو فاتمە پرچیان قەتاری کاروانی خۆرە!

دەکشێن بەبەژنی ئەستوری دورگەی بێشێوەو نەخشە!

مقەست و داسیش هەر یەك بەدەستی شەوەیەکەوە،

نوکیان کردۆتە پزیسکی چاوی بێگەردو جوانی!

خۆر لەیەك ژەمی سەردەقی هەمو گیرانەکانا،

خەتی ئەژدیهای دوجا، حەوت سەری تێوە ئالاوە!

تەمەنی چەرخی مێژوی رۆژگاری لیٚ بۆتە ساتێك،

غەرغەرەی هەزار حەفتاو پێنج ساڵی نویٚ دەکەنەوە،

لەچەرخی ساتی چاوبەستنیشیا نەفەس خەففەیە!

لەگەڵ نوزەیەك بانگەوازێکی کزی لیٚدەکشیٚ

داوای پیاو چاك و وەلی ناوازەی سەرانسەر دەکات،

هاواری چرکەی گۆڕینی خولی زەڕەی کەونیەتی،

چاوی توڕەیی گرتۆتە مانگ و کاتژمێری خول

بۆچیٚ وەستاون و ناسوڕێنەوە؟!

تالەسوڕی مەنگ دەریایەك میکرۆب

بکرێتە تۆزی کەڤی ئاسنی تواوەی کورە

شەداد لەئاشی گەنم زێڕینی یوسف ئالاوە

پیاوەکانیشی بۆ مەرگی یەعقوب خستۆتە سەر ڕێ!.

تەنها زلێخا تەمی ئەفسانە لەچاوی دەدرێ و،

ئەشکی سیواخی تەرمێکی ساوای بێلانك دەکا!

شێی گریەکانیش دەبنە ئەتۆم و بڵاودەبنەوە!!

چاوی کۆرپەکەی ئەوان کوێر دەکات،

ئەو تەمە وەکو یاسای ماتماتیك لەو خێراوەوە

نوسا بەگەردی تام و بۆی ژینی ئەم سروشتەوە!

دوای ئەوان هەرچی وەلی و پێغەمبەر هاتنە دنیاوە

هەمو عەینەکی زەڕەی ناکاتیان خرایە بەرچاو

هەتا گۆی زەویش لەو ئان و ساتە دروست کراوەوە

بۆتە سەر تەختەی قومارێکی روت!!

سۆزانی و قەشەو جۆکەر..بونەتە سەر پاسەوانی

کۆڕی کاغەزو پیڕی بێ پولیان خستۆتە ئارا!

سزای جگەری هۆمیرۆسیشیان کردۆتە باجی شەوی زاوایی!

پەڵەی شەهوەتیش گوڵدانی مێزی کۆشکی بێ دوایێ

چوارچێوەی تابلۆی زەخرەفەی فەساد ریز ریزە دەکشێ

جیهان دەکەنە هۆڵێکی خەسڵەت

کورسی نیشانەی گەورە پیاوانی سەر کەللەسەری پلیشاوەیە

پەرداخیش رێچکەی شاڵاوی لەشی بێ رەنگو تامە!

بەچکە پشیلە بەچاوی زەقی نەترەکیوەوە:

هەڵنیشتون بەسەر لێواری شوشەی زێڕ نەخشینەوە

لەگەڵ قومێکا هەریەکی پەنجا زاوو زێی تریان لێدەبێتەوە!

ناوکی پەرداخیش بەگرێی دەمارێکەوە لەزیاد بونایە!

کەرەنتوی شانی دو نێرەموکە کچ و کوڕەکەش.

بەسەر شاپەڕی تاڵی مرواری ئایشەو فاتمەوە

دروێنەی وردی شەبەقی گەشی تیشکەکەی دەکەن!

تك..تك دڵۆپەی گەوهەری پاشا،

لەژێر گەرداوی بێ وێنە نەخشیا ڕێزەی بەستووەو،

لەسەر خۆڵەکەش هەڵدەبەزنەوەو دەچنە حەوا!

جارچی قاچاخ چی دەیگرێتەوەو دەیخاتە خەرار،

جیهانیش سەرپاك لەراست و ژوری یاری هەڵماقۆ،

دەکاتە هاوڕێی خڕۆکەی خوێنی!

دەمارەکانی دەبنە وێنەو نەخشەی سەرە مەرگ،

دڵیشی ترپەی کۆتایی جیهان لێدەداتەوە!

هەر لەو ساتەیشا ئیزرائیل دێت و لەچەقی راستی سەر زەمینەوە

شیرێك دەکاتە ئالآی گیان کێشان.

ئەوسا خەت خەتێن لەگەڵ هیتلەرو دیغۆلا دەکات

ئەوانیش شەپقەی رەمزی کوشتاری مرۆڤ دەکەنە سەر،

لەهەر خانەیەك نیشانەیەکی دەکەن بەکلیل

تا لەقیڕاتا بەزەڕبێکی چەوت جیهان قفڵ دەدەن!

ئاشە تەنورەی مۆسۆلۆنیش... لەگەڵ ئیسرافیل

نوخشەی هەورێکی ئاگر بارانە!!

لەگۆمی گێژا دەخولێتەوە بەدوای چارەکەی مێژوی ژیانا

ئای بوخچەی ژینیش کۆڵی وێڵێکی چڵکنی پیسە،

ئارەقەو ڕشکی پرچی درێژی تێوە ئالاوە!

دایکێکی دەوێت بۆ جارێکی تر بەئاوی حەیات،

لەتەختە شۆری گەرماوی بەهەشت بیشواتەوە.

بیکاتە لانەی سەرپەلی داری منالی ساوا،

خۆ مریەم سینەی دادو بێدادی نابێتە جێ ڕم:

مەمێکی مژدەی بخاتە ناو دەم!!

بەدوای تروسکەی ئەو کوێرە رێیە تاریك و لێڵە

تەنها من بومە رێبەری گزنگ،

بەتولە ڕێگای دژوارو سەختتا دەگەڕێم بەدوای هەناسەی ونی!

مریەمی چرۆی بێ دڵدارییا

مستیلەی نقێم یاقوتی وردم لەویسام بەخشی گەردون هێناوە

بیخەمە پەنجەی ئاڵقە نەدیوی گەوهەر ڕێزییەوە!

تا ئەو پەیکەرەی هەزاران ساڵە دەگەڕێ بەدوای خۆشەویستێکا!

ببێتە باوکی موسای خاك و خۆڵ،

باوەشم ئێستا ئەسپی بۆراقەو دەکشێ بەهەمو لایەکی کەونا!

مریەم لەکوێیە بمگرێتەوە

هەناسەکانم وەك تەمی موسا جیهانیان سوتاند!

تا کۆشکەکانی بەهەشتیش هەمو گڕیان تێبەربو

مریەم هەر نەهات

نەهات دوا گۆپکەی زامی بەروما بتەقێتەوە!

ئەوسا فووەکەی دەمی جوبرائیل ببێ بەشەپۆل

بۆلای خوای گەورە بگەڕێتەوە

لەوساتە وەختەیش بەدو باڵی پەڕ بفڕم بۆ حەوا!

جیهان تەی بکەم بۆ ئەو پەڵەیەی لەمریەم درا،

ئەوا من سوتام مریەم دیار نییە؟!

تاشە بتەکانی خوای یۆنانیەکان لەژێر ئاگرا بونە پەراوێك

هەمو چاوەڕێی ئیزرائیل دەکەن بڵێ(بخوێنە)!

سەرپاك لەناخا هەڵدڕی جەرگی شێوە مرۆڤیانە،

کێ دەڵێ نابنە تەیرێکی باڵدار؟؟

وەك عەبابیلە بەردە بارانی ئادەمیزاد بکەن

گا پەرست لەناو زریان و کڕێوەی پێش هەناسەوە

چەتری خواوەندی نوێیان هەڵداوە

ئاگر پەرستیش لەپاڵیانەوە بون بەکاروانێك،

بەپرشەی پزیسك قا..قا لێدەدەن بەسەر جیهانا!!

ئەی کوا ئەو خوایەی ئەوان کردیانە فریادرەسی ژین؟!

وا کۆرپەی مریەم لەبەر شالاٌوی ئەژدیهادایە

تەمی ئەفسانەی زویان چی لێهات؟!

خەرمانێك مریەم بوكەبارانەن بۆ رۆژی قاتی

عومەری خەتاب نامەی ناکاتە کۆچی قوربانی

ئەو نەوبوکانەی خرانە ناونیل

ئەو جادو گەرەی رەملی لافاوی کردە سەر مەشق،

ئەستێرەی گەشی کچانی شۆخی تیا کوژاندەوە!

دارستانێك بوك لەناو تەوژمی دەریای رەشەوە،

کرانە کەڤ بێ باج و نرخ.

کۆسە بەکۆسەی ئەو ساڵەوەختە ئێستاش سور بووە.

نجوم گەرەکەش زرت و زیندوە،

لافاوی نیل و دەریای ناوەڕاست سەدان شاریان برد!

کۆشکی کچۆڵەی دەست بەخەنەشی تیا تلیسایەوە!

تەتەری نامەی خەلیفەی دووەم لەکوێ کوژراوە

بۆچی ناگاتە شەڕە خەنجەری خێل و هۆزی نوێ؟

تاقە کیژێکی لەتەختە بەستراو.

لەسکی رەشی نەهەنگێکی زل کەوتە خوارەوە!

نامەی خەلیفەش لەگیرفانیا بو

شێوەی دەچوە سەر چەرچەفێکی رەش

کە ئێستا بۆتە شەبقەی ئاسنی تەمەنی مێژو!!

تەرمی پاکیشی شێوە مریەمی ساڵێکی دەنواند

هەمان گوناهی لەچاو نوسرابو!

ئەی مریەم بۆچی باوەشی گەرمی بۆ ناکاتەوە

ئەویش بێدڵدار خرایە سنگی دەریای فرت و فێڵ!

چرۆی ئەوێنی لەناو شەپۆلی گوناهی سپیا کوژێنرایەوە:

تابوتەکانیش بەخاڵی و خرتی رێگری سەر رێ‌ی

ئەو تاوانانەن نوسرا لەچاوی مریەم و هۆزی

شەن و کەو دەکەن لەبن کلێشەی مێژوی کۆنەوە!

لەحەشارگەیەك سەدان پێغەمبەر زیندوبونەوە

موحەمەد ئێستا بەرگی پۆشیوە

بۆ میوان داری پانسوێنی خوا

کوا حیلە حیلی ئەسپی بۆراق و

گڕی بێ ڕەنگی لاشەی جوبرائیل؟!

هێزێك ئەسحابەی پێ پەتی برسی

لەبەر میحرابی چاوەڕوانیا بون بەپاسەوان بەبەرماڵەوە!

دەنگی تریشقەی سەرابی قسەی، گوێی سەر زەمینە

ئەوا ئەو کەڕ بو

مرۆڤیش سەرجەم گێژو حۆل کران!

هەمو بەتارای رەنگاو ڕەنگەوە بەگۆی زەویا دەخولێنەوە!

ئەویش دایکێکی رەش پۆشی خوێنە

بەکلی ئاوی هەڵمی چڕو پڕ چاویان دەڕێژێت..

بەلەرزە لەرز بڵێسە دەکاو گڕ دەگرێتەوە.

لەهەر پزیسکێك کۆرپەکەی موسا

لەزاوو زێدا چاودەکاتەوە

بۆ یاسای مەشقی شانۆگەرییەك دەکەوێتە کار..

لەرستەی وردی جیهانێکی نوێ بۆتە بەرنامە

پاڵەوانانی سەرەتای مێژو!!

هەر لەئادەم و حەواو شەیتان و ئەبوجەهلەوە

هەتا دوا تیشکی هەڵماتە شوشەی هیتلەرو دەیغۆل

لەگەڵ شیلاوی چاوی ساوایەك

کە ئێستا لەسەر کوێستانی ساردا بۆتە چلورە،

دەبێت لەنەخشەی جوگرافیای کەونا بکەونە پرۆڤە!

نەوەی تازە بوی مریەم بەقامچی خۆریان گرتووە

هەرکەسێك نەیەت بەتەختە سڕی ئەو منالآنە

ناوی دەخرێتە سەر زاری شەوەو دەکوژێتەوە

وا منالەکان لەهۆڵی شانۆ بون بەکاوەی نوێ،

ساتێکی تریش پەردەی هۆڵەکە دادەنەوە!

گڵۆپێکی سور دەکەنە مژدەی خۆرێکی تازە!

لەسەرەتاوە شەن وخەرمانەی هاوکێشەی مرۆڤ،

دەکرێتە باربۆی پارچە سەهۆڵێك!!

تەیمور لەنگ شیشەی چلورەیەکی بەر گوێسوانەی

ماڵە مامانی خامۆش و چۆڵ و کڕو کاولە!

فریشتەکانیش سەمای دەشتێکی بێ سێبەرو ئاو

لەبەر نەشتەری کارخانەی قوڕا دەتوێنەوە

لەوحەکەی دارا بەسەر دەزولەی قالێچەی سپی سلێمانەوە

شەڕ لەگەڵ حەڕەی بێ وەحی تازەو

خانوبەرەکەی پڕ تەختە قوڕی حاموڕابیا هەڵدەگیرسێنێ:

زەرادەشت قامیش دەگرێتە تاشی ئەشکەوتێکی چۆڵ!

چیرۆکی دم..دم دەنوسێتەوە!

دوایەمین چرکەی ئاگرێکی روت دەکاتە کلّپە:

لاشەی پیرۆزی لەناو خۆڵێکی نەدیوی خەما دەشارێتەوە!

موساش بەپرشەی ئەو گڕە سۆزە:

تیشکی ئاڵووای دەبێتە شەپۆل

بەهەناسەیەك خەمی زاوایی بیر دەچێتەوە!

کەڤ قامیشیش دودۆنگییەکی دەخاتە ناو دڵ

بەسەر مێژودا دەبێتە پرسیار..

بۆ دەستە چرکی نەخستە کۆشی نازدارێکەوە

تا ئیسماعیلێك لەنزرگایا ببێتە فەقێ؟!

ئەو بایەقوشەی پەڕەی هەواڵی دڵی ڕۆژگار بو

کتێبی ئەفسانەی مناڵ کوشتنی بەفیرعەون بەخشی!

کۆرپەی ساڵێکی بەسەر بڕاوی پێخستە دەریا!

ئەو دایکانەشی زاوو زێ سکی گرتبونەوە:

هەمو هەڵدڕان بەشمشێرەکەی مست و کەناری:

موسا خواوەندی ئەستێرە ناس بو،

دایکی لەترسا خستیە سنوقی قاپ زێڕینەوە

فڕێی دایە ناو خوێنی دەریاوە!

لەشەپۆلاوا بو بەسەر کردەی هەزاران کۆرپەی کەللە جیاکراو

حەوت ڕۆژ بەشیری پەنجە فریشتەی نەرمی خۆی ژیا

بۆچی ئاشەوان بەدیلی گرتی و خستیە کۆشکی شوشە خوێناوی:

خۆ فریشتەکان هەمو سەرپەلی ترپەی دڵی بون،

تۆوی خەوێکیان بۆچی لەدڵی ئاشەوان نەچاند؟!

یاخود ئەوانیش بوبونە هێگەڵ دیالاکتیکیان کردبووە تۆوچەن

هەتا ختوکەی پەنجەی موسایان بەناوچەوانی فیرعەونا دێنا!

وردە ئاڵتونیان لێدەڕنییەوە!

بۆچی پشکۆکەی خستە ناودەم و پارچە دوڕەکەی لەگیرفان نەنا؟

فیرعەون دڵی لەقولەمشتی دێوی بڕۆڵی قوللەی قافا بو.

کە بەبێ هۆشی موسای بەیار کرد

کوا ئەو سامانەی کەوتە بەردەستی بەشوانە مەڕی،

نەبووە میراتی موسای ئەم رۆژە؟!

هەناسەم ئێستا فوی موسایەکە

بەشقارتەیەك کڵپە دەستێنێ؟!

نەك پارچە پشکۆ وردە ئاسنی ناو کورەخانە

لەگەڵ تەرازوی دوڕو ئاگرا خراوەتە دەم!

عەقڵی فیرعەونیش لەبەر چاویانا کاغەزی کۆنە..

مناڵەکانی دوژمن خێوی من لەمەزارەوە،

هەزاران تابوت بۆتە ئوتێلی سویێی هەمیشەیی!

تا لەسەر تۆزو خۆڵ و گابەردیش تەختەیان هەڵکەند:

کالاو بەرگیشیان سەرپاك دەزولەی هێزێکی ونە!

بۆ سکی سۆزی مریەم دەگەڕێت

شیلاوگی سکی لەکام سەهۆڵا شەختەبەندبووە؟

تا مناڵەکان ببنە هاوەڵی..

لەسەر ترۆپکی گردی گۆڕەوە لەمردنی زەق دەڕواننەوە،

چەپڵەرێزانی مزگێنی رۆژی ئەم جەژنە دەکەن:

سەراپا هەمو سەمای هەڵپەڕکێی جۆشی ژینیانە:

هەتا لەدورگەی خاکێکی ونا ببنە جیهانێك،

وا گڵۆپەکان دادەگیرسێن و دەکوژێنەوە!

لەگەڵ پەردەیا چرکەی ئەو زەنگە لێدەدرێتەوە،

کاروان چییەکان لەسەر دواخەتی موشتەرییەوە،

بۆ سندوقەکەی موسای تازە بەخش گۆرانی دەڵێن

لەگەل ئاوازو مارشی بەجۆشی سەربازی شەڕا،

مێژوی لاپەڕەی جیهانێکی سەیر دەگێڕنەوە!!

جیهان و حەشرو لەدایکبون

سەر لەنوێ کوانوی مەنجەنیق پشکۆی دەگەشێتەوە

لەجۆشی تینا میوانی سوژدەی هەوری بالآیە،

خوایە..کوا دەریای بەژنی تیشکی رۆژ؟

نەبو بەهەور بەسەر بلێسەی زەوی سوتاوا داباریتەوە؟!

ئەو ئایەتانەی بۆ پێغەمبەران دەهاتنە خوارێ چیان لێکرا!

کەوتنە ناو قوڕگی کام قەلەرەشەی بێ پێناسەو رێ؟!

جیهان لەنێوان شەختەو ئاگرا بەرگی پۆشیوە،

فریشتەی هاوار بەکاغەزی مێشك نایەتە خوارێ

دیسان شەوارەی شەوی دێجوری بێ پەناو پاسار،

پەرچەی چاوکوێری دەهاون بەسەر باڵای نیگایا،

چرای ناوباخی خوێنی ئاڵو وا کوژێنرانەوە!

ریشاڵی فەرشی ناو تاقەکەیشی لەڕایەڵەوە،

لکی بەدەمی مشکی تازە بو ئاخندراوە!!

بیابان سوتاوو چۆڵ و کاولە!

کێویشی بەفوی بۆراق هەسانی سافە!

کۆشکی نادیار لەژێر زەمینی هەوری رەشەوە

دەرگای پۆلایی دەخەنە سەرپشت..دایدەخەنەوە،

دیقە بەدیقەی لەدایك بون و گیان کێشانێکە،

زۆنگاوی سیحری مەرگ و ژیانی تیشکی سواوە

کۆچەری غەمبار لەدەشت و دەرو هێڵی سفرەوە

رەوەی مەرگاوییان لەپێش خۆداوە

لەهەر ئاقارێك خونچەیەکی گەش گۆپکەی بتەقێت،

باڕێزەی خێو لەسەر سنگی دادەنێتەوە!

خوایە..شەبەیخون لەناو دەمارو لەش ودڵەوە

هێرش دەهێنێ بۆ مێشکی ونی ئەستێرەی بەرز

سەدان فریشتە دەبێت بەپەڕەی پەیامی نوێوە

لەحەوت تەبەقە بەشمشێرەوە بۆ پاسەوانی بسوڕێنەوە،

هەتاوی باربوی رۆژێکی سەختی بێجڵەوی شوم،

سکڵی ناوەختەی بێپەی دەهێنێ بەلەش و لاری خۆری گیراو

بەپەرۆیەکی ژهراوی پیسی خۆ گۆڕاوەوە!

ڕوبەری ژیان دەکاتە مەشکەی دڕاوی شەق بو!

کارگەی هارێتی لەچقڵی بنکەی شەوەوە دەکشێ

دەواری شاری تیشکی سەرگەردان دەپێچنەوە!

ئاوەکەی دەوری سەرپاك رژێنراو کرا بەهەڵم!

خۆیشی لەلرخەی مەرگی دواییا موچڕکە دەدات!

حەوت پەردەی بەرز لەکورەخانەی ئاسن توێنە،

چەند بالاًخانەی بالاً بالاًیان دامەزراندوە!

بریسکەی گڕیان دەچێتە سکی نەهەنگی دەریا،

لەخواریشەوە بۆن دەمی مشك و جرجی خوێن هەڵكێش

رەگی دەماریان گەیشتۆتە سەر دوو شاخی گاكە،

ئەویش بەچرکەی ئازار کەوتۆتە ختوکەی شێتی

لەوەدایە هێلکەکەی پشتی تەواو خاپور کات.

دەماری رەشیش بەسەر بوخچەڵەی خۆڵەوە دەکشێ،

بەشانی چەپی ئەستێرەکاندا هەڵدەپژێنەوە!!

پەرێزی گزنگ گاسنی پۆڵاًی لێدامەزراوە،

جەرگ و ریخۆڵەو هەناوی سروشت دەکێڵنەوە..

تاقە گڕێکی سۆز دەرناکەوێت

دەریایەك چڵم و کێم و خوێن و گۆشت،

لەنێو نەشتەرگای جانەوەرەوە دەکشێ بۆ حەوا!

پەیژەی ئاسن و تەختەو تەنافیش یەك بەدوای یەکا!

بەسەر لاپاڵی مەریخ و مانگدا هەڵپەسێردراوە!

ئاسمان سەرانسەر بۆتە سەرچاوەی بازاڕێکی گەرم،

پۆلە مراوی لەسەر ئەڵماسی پردی سیراتی کاتی نەبینا

ڕستەی ئاوازی جۆرجۆر دەکەنە سرودی پڕجۆش!

بانگەوازیشیان پۆلە کۆترو باڵندەی تیژڕەوی چڵە

دو ئاوێنەی تەڵخ لەنیگایەکا یەکدەگرنەوە،

نوخشەی گاڵتەجاڕ بەسەر نەمامی هیوای ژیانا هەڵدەدەنەوە

لەزۆران بازی دو پاڵەوانی گودەڵەی بێپەی

گەردون دەبێتە تەختەی رزیوی چەرخ و فەلەق

مرۆڤەکانی نیاندەرتاڵیش دەبنە قومارچی!!

کارێزو کانیاو بەفشاری توند هەڵدەمژنەوە!!

دیواری زامیش لەژێر گاسنی بازوی دێوەوە

بەناڵە گوێچکەی مەملەکەتێك کەڕ دەکەنەوە!!

بایەقوش ئاسا ئەڵقەی مەرگاوی دەبەخشنەوە!

دو شارای مردو لەگۆڕستانی گاڵتەجاڕیا،

مستوی شمشێری یەکجاریان گرت!

لاگوێ گۆزروان نەسیمی مەرگی رۆژگارێکە سەخت،

دادگای کوشتن لەگەڵای چڕی پیری دەگێڕێت،

پیریش گێلاخەی عومری فریشتەی چاو شوشەی جوانە!!

لەپاشە لەقە خۆی دەخزێنێ بۆ ئۆردوگای خوا،

رەگی روەکو داری جوان و پیر لەدڵی سروشت

گەڵای کفنێکی سپی و شەش گەردیان هەڵخستۆتەوە!!

لاسکی ناسك رەنگی خامۆشیان لەسەر نیشتووە

مردویەك نییە لەلانکەی گەردەلولێکا بیپێچنەوە؟!

ئەی گۆڕەکانی لاشەی خەرمانەی قەومی لوتی زو،

شەپۆلی ئاویان لەکەناراوی کام لوتکە شاخا لەنگەری گیرا!!

رەنگە بێئاسار لەدەریای سوردا توابنەوە!

نوح نەبووە بازوی گۆڕ هەڵکەنێکی جیهان بینی مەرگ!!

تا مەتۆلەکان لەماسێتی ئاوی تاڵ و سوێر نائومێد بکات..

قەلەرەشەکەش لەو هەستە پاکە ڕورەش مایەوە،

بۆ جارێك دەنوکی نەخستەوە ناو پەرێزی زەوی!

ئەو جەستە ئاوییە لەچەرخی خەمی زیندو بونەوە.

هەمو بەسینەی وشە زەڕاوی شاعیرێکی شێت هەڵنیشتونەوە

قەڵەم وەك هێزی خەزانی بێهۆش لەکێڵانایە

لەسەرەتاوە لاشەی بێ پەروا کەڵەکە دەکات!

مردو شۆرەکەی هابیل کام گوڵەی لەیەخە درا؟!

بۆ بۆنی عەتری بەلوتی نەوەی سەردەمی تاڵ و توشیا نەڕشت؟

لەبری باجی سێو فرۆشتنی دایکە حەوایا!

نەبووە بارمتەی پارچە کفنێکی سپی بۆ هابیل؟!

یاخود زێڕەکەی کەوتە ناومشتی کوشتارو فەساد

جەردەکانیشی میراتەکەیان جێ هێڵایەوە!

ئێستا لەلوتکەی شاری دڵداری شەپۆلاویشا،

سەرکار دادەنێن بۆ قەسابخانەی بێفلیم و جێ،

قەڵەمی دەستیان لەشەقڵی گوڵەکەر خۆرە هاتۆتە دەرێ!

بنجی جەستە بوی لەبنکی زەوی داچەقاندوە!

پەڕە بەپەڕەی سێبەری سەمای لەناوبردنە!

قامچی کوشتاری دەستی ناحەزی ئیزرائیلێکە

تکە خوێنەکەش لەبنی قوڕی دەریاوە دەڕوات،

ئۆقیانوس هەمو فلیمی مەرگ لەشەپۆلیان دێت،

نەسیمی شاخ و سەرکەل نقێمی کفنیان پێوەیە

پاوانەی ناو گۆڕ لەخشڵی زێڕیان دەتوێنرێتەوە

جیهان بەهەمو رەنگ و بۆیەکی هاوچەرخییەوە،

خراوتە ناو تەرازویەکی هاوکێشی تیژ ڕەو،

بۆ گەورە پیاوان تراکسودی سور دوراوەتەوە!!

بۆ گچکەکانیش شین و پەمەیی و رەش و سپی و زەرد،

خۆپیشاندانی وەلی و ئەسحابە

بەبەرگی سورو رەش و قاوەیی

قەتارەی مەرگی نەزۆکیانە

لەژێر باڵیشیان سەد سەد فریشتە باڵیان گرتووە

یەك یەك بەتەناف لەگەڵ نابینا دەبەسترێنەوە!!

ئەو رێبوارانەی بێ سەر قەتارو هەوار ڕێ دەبڕن،

کەسێك نازانێ رودەکەنە ناو نسێی کام نزار؟!

لەچەپ و راستیش ستونی تری ئادەمیزادە:

وەك و زەوی كێڵ چاویان لێڵ بووە

سەریان سوڕماوە ئاخۆ ڕو لەچی هەوارێك دەكات؟!

قەفەزەی زەوی و ئاسمانی دوریش بێ پەراسوی رەق

گۆشت و خوێناویان كەوتۆتە قوڕگی جانەوەرو خێو.

مرۆڤیش هەروەك گەنمی بەر بەرداش دەهاڕێتەوە!

تۆزو خۆڵیشیان دەچێتە دەمی ئەژدیهایەكی بێ گەدە،

ئەم سەر زەمینە لەچاوی عەینەكەیكەوە كپ دەنوێنێ!

لەچاوەكەی دی خرۆشانێكە مەحشەر ئاسایە!!

ریشاڵی ملیۆن ساڵی بۆتە گوڵێكی ناو باخچەی شایەك،

تك..تك خوێناوی چاوی پڕ ئەشكی لێ دێتە خوارێ!!

لەنێو نەدیوی هەزار ملیارد هێڵ دایكێك دیارە:

نەشتەری ونی لەنێو پەنجەیا حەشار پێداوە!

دیارە چاوەڕێی كاروانی مەرگی رێبوارەكانە!

ئاخۆ كام مەنزڵ دەیان گرێتەوە؟!

بۆیە چەقۆكەی لەناو پەنجەیا توند..توند گرتووە!

دەیەوێت جەرگی كۆرپەكەی بدڕێت

نوكە خەنجەری نوخشەی هیوای مرۆی سەردەمە!

كۆرپەكەی دەكات بەتۆوی گەرای زاوو زێی تازە!

بۆیە بەپەچەی رەش چاوەكانی پێبەستۆتەوە!

هەتا گلێنەی مرۆی ناپاك و كوشتارو تاڵان نەبینێتەوە؟!

ئەگەر كاروانی پەڵە بەركەوتوی لێبچێتە پێش

یەكسەر ساواكەی دەكوژێتەوە!!

لەگۆڕەپانی مەرگ و ژیانا هەزار جار كوشتی!

خوێناوەكەشی دەبووەوە هەور بۆ لەدایك بون

ملیاردێك ساڵە لەو پرۆڤەیە سەرقاڵ و مەستە:

هەمو سەد ساڵێك جیهانی لێدەبێ بەتەونی هەڵوەشاو،

گەرای زاوو زێ بەشەپۆلەوە بەڕوخساریا دێت!

ئەم جارە سیمای گەردون لەچاوی سپی دەنوێنێ

هەناسەی هەڵمی چڕی دەرچونی ناخی دەرونە!

شەپۆلی ریزەی بون و نەبونی پێدەسوتێنێ!

ئێستا ناترسێ لەدەنگ و ناڵەی خەڵکێکی ونا!

عەباکەی کۆڕی جیهان گیرێکی موغناتیسە تیژ،

لەیەك شالاودا گێتی دەکاتە ئاوێکی خنکاو!

ساواکەی کۆشی لەبری ئەوان جێدەگرێتەوە

چاوەکانیشی وەك شانۆی هەور دەگەشێتەوە!

چەند کاتێکی تر جیهان بەجارێك گسکی لێدەدرێت!

تەنها کۆرپەڵەی ئەو لەناو گەرمەی سەر سنگیدایە

بەسەر روبەری ئەم سروشتەیا دێتە ئاراوە!!

لەچەند کاژێرێك جیهانێکی تر دادەمەزرێنێت!

زاوزێکانی بەتیشکی ئەتۆم چاو دەکەنەوە:

مێژوی سەد ساڵی جیهانێکی نوی دەنوسنەوە!

ئەوا بەهەشت و دۆزەخ چۆڵ دەبێت

فریشتەکانی سەرشان هەر هەمو دەکەونە پشو

بەدەفتەرەوە دەگەڕێنەوە بۆ کۆشکی خواوەند!

ئیزرائیل چەرخی هەڵدەگیرێت و دەحەوێتەوە!

دو جیهان لەژێر پەردەی ئەفسونا یەکدەگرنەوە:

بەبێ پەساپۆرت!! بەبێ ناسنامە رێ کراوەیە!!

کفن و لانکەیەکی نهێنی

وا شەتاوی سۆز کەوتە قریشکە

بەڕوی پەرچەمی ئەشکی هەورەوە گڕ دەگرێتەوە:

سەرلەنوێ تاقی ئاسمانی مەینەت

بەسەر سروشتا داڕوخایەوە

پەڵەی بارانی تێزابی سزا

وێنەی هاوکێشەی دو کۆلارەی وێڵ،

وەك بومەلەرزە بەئاسمانەوە

جەرگی هەناسە هەڵدەدڕێتەوە!

دوڕو جەواهیر لەمۆزەخانەی پێشینی زەمان والاٚ بۆتەوە

پادشای قاجار بەسەدان جۆری چەك و شمشێری

سوپای بەزیوی بۆ جەنگێكی دی پێچ دەداتەوە

رەوە ریشنەی لەمرۆڤ نەچو..

لەئەمەریكاو قاڕەكانی دی بەنێرگەلەوە

پەردەی دڵ و مێشك دەخەنە كورەی باروتی شەوڕەنگ،

تونێلی تاریك لەشاخ و كێوا بەریز لێدراوە،

هەموی كراونەتە قوتوی قەپاتی هەناسەی خوێن كار

دار جگەرەیەك لەئاسمانەوە نەفەسی شەوەی گۆڕچن پەخش دەكا

لەهەرەسێكی سەختی چاونەدیو قوڕ جاری دەكرێت

بۆ ناو دۆزەخ و بەهەشت دەچێت و دەیباتە حەوا

دو جیهانی مەست لەپیاڵەی مەیا بونەتە چۆپی

تەریبی هێڵی سوپا پێشڕەوی بێ ڕەنگ شێوە

دەگەڕێت بەدوای تەرازوی ونی جیهانی گومدا

لەدوای کۆتایی و سەرەتای مێژو ئەو پەڕاو پەڕا

کەسێك نابێتە مژدە دەری بون سەردەکاتەوە!!

چاویان وەك زامی حەشیشە کێشێك دەمی قوڵ بووە!

تکە نوخشەی سەرابی هیوا گۆشتی تواوەیان پڕ ناکاتەوە!

پەل پەل پێغەمبەر لەخۆرئاواوە بەچاویلکەی سپی،

وێنەی کوێری هەزار ساڵە دیدەیان دەکوژێتەوە!

تەپو تۆز لەناو ریزی ڕێبواری مۆڵ کراوی تار

دەگاتە نێوەند کۆشکی خواوەندو بەشاورێکیش دەگەڕێتەوە

ئیسرافیل لەناو قەڵای تۆپخانەی کۆشکی خۆیەوە

فوی دەمی بۆتە ماددەیەکی وا زانیاری تازە نایدۆزێتەوە

ئاسمان وەك چڕی لێرەوارێکی گژوگیای نەسرەوت

بەسەر دەماری فیچقە خوێناوی ئەم زەمینەیا هەڵاو دەڕێژێت!

وەحی بێ ماوە دەخوێنێتەوە

نوح هاواریەتی لەدەست ئیسرافیل

ئیسماعیل پەنجە لەترسی ئیبراهیم دەدات

لەگەڵ یوسفا هاوار لەدادی باپیریان دەکەن

باعەی مەڕەکەش لەدوندی گردی نەوی دێتە خوارەوە

کەمەندکێشی ئیسماعیل جەرگی قوربانی هەڵدەدڕێتەوە

پێغەمبەرەکان یەکی هەزار ساڵ دەبورێنەوە

لەناو کاروانی پێنج سەد ساڵەوە دەکەونەوە

یوسف و ئیسماعیل دەبنە باسگری جیهانی بێژوان

ئەوسا بەتەختەی خەت خۆشی مەرگ پلەی باڵایان دەنوسنەوە

پەنجا هەزار مەدالیای زێڕ دەگرنە بازو،

پاش مەرگی سوڕاوی چەرخ بەمۆمێکەوە چاودەکەنەوە.

بەچەپۆك بەر دەبنە هەردو فریشتەی خەو لێنەکەوتو

زولقەڕنەین نەشتەر دەخاتە سنگی شاخی بێ بنار

شێوەی یەئجوجی دەگرێت لەسیمای سەگێکی ئاوی

لەگەل خشپەیەك لەژێر ناخونی سەر پەنجەیەوە

بۆ جارێکی تر دەکەونە خەوی دە هەزار ساڵە،

لەهەزار ساڵدا یەك پرخەی مەرگ و زیندویەتی دەکەن

لەدەیەمینیان گۆی زەوی دێتە دەرەوە

لەپاش سەد چەرخ یەك دەگرێتەوە!

سروشت دەبێتە پارچە زیوێکی ناو قوڕاوی رەش:

لەحەبەشەشدا پارچە قوماشێك بارمتەی نابێت!

کۆرس چییەکان لەناو بەهەشتی گولّ و گولّزاردا

گۆرانی بەسەر بالآی کچ کوڕی دو ڕەگدا دەلّێن :

کەرەنتویەکیش لەسەر هەورەوە دەبێتە خەرمانەی شاخێکی بۆسۆ

خێلە قەرەجی برۆو برژانگیان دادەڕێژنەوە!

لوقمان بەبارێك داوو دەرمانی پارساڵیەوە

دەکەوێتە ناو لوتی ئەشکەوتی کچ و کوڕەکە!

سروشتیش هەروەك سینی بەدەوری خۆیدا دەسوڕێتەوە

لەئاقارێکدا جیهان دەبێتە سەماخانەی ناو کۆشکی نێوەندی،

شەهوەت لەڕەگی نێرو مێ دەچێتە بەژنی جوتە نەزۆکی!

وێنەی فوارە زەمین بەشەهوەت ئاو باران دەکرێت!

گەڵای دارەکان سێ بنە ژێر پیاڵەی مەیو هەڵدەگرن

لەگەڵ دەجوڵەی پەیکەر خێویا دایدەهێڵنەوە!!

شەهوەت دەڕژێ و لەهەمو لاوە دەپرژێتەوە!!

جیهانیش خۆی دەهاوێتە بەلەمی شەهوەت!!

لەکانیاوو کارێز کۆرپەی شێوە دێو لەدایك دەبێت!

لەهەناسەیەك هەزار گیاندارو مرۆڤ دەسوتێت!

نیشتەجێ دەبن وەکو خاوەن ماڵ

لەهەر وڵاتێك دو هێندەی خۆیان کۆچ بار دادەگرێت.

دەواری رەشیش دەبێتە چەتر،

لەسەریانەوە پۆلە بایەقوش و قەلەڕەش دەنیشنەوە!

ریقنەش بەمۆمی مەرگا دەگیرسێتەوە

فریشتەکانیش دەکەونە سەمای لانە روخاوی،

لەبەر سێبەری چەتری شەوەیی

دەبنە شەختەی بەر گەردەلولی قوڕاوی سەر گوم.

تەنها لەزرێی فیقەیەکەوە بانگەواز دەکەن بۆ فریشتەی گیان!

ئەویش دێتە خوار قاچی بەقوڵفی چەترەکانەوە دەبەسترێتەوە.

لەپیشی دەکەوێتە ناو دێزەو دەرخۆنەی تەلاری تازە!

بەژنی ترومپای دەریای خوێناوی لێپەیوەست دەکرێت،

حەوا بەقوڕی شێلراوی مرۆڤ پەردەی لێ‌دەکشێت

بەماسولکەوە بەسەر برژانگدا دێنە خوارەوە،

هەر تنۆکەیان تەرمی دەعبایەك دەیکاتە پاشا!

ئای سەرگەردانی چۆڵی قوڵفەی رەش

بیابان دەبێتە ئاپورەی شاراو کێویش بیابان!

لێرەوار سکی فریشتە هەڵدەدڕێتەوە!

لەسەر لوتکەشا سەرو کەللەیان دەبێتە پێستەی دەباخانەیەك،

لەچەند خولێکا زەوی دەگاتە حەوای بێ ژوان:

خاك لەچوارلاوە دەسوڕێتەوە!!

لەژێر هەناسەی پەردەی کۆتایی

تەمێکی سپی لەشەپۆلاودا بریسکە دەدات

بەدوای بەرماڵی شارای مرۆڤی کەون لەسەرەتاوە،

فویەك جیهان دەخاتە ناو دەریایەکی بێ شارستانی

دوای چەند کاژێرێك نهێنییەکی نویٚ دەردەخاتەوە!

سەراپا گەردون دەکەوێتە سەر ملەقوتەی مەرگ!

مەرگێکی کاتی لەئیستواوە دوا پەردەی هەڵمی چڕ دەگرێتەوە!!

نیگا لەپرسیار..کۆتایی پرسیار دەبێتە گوڵێك

خەنجەرێکی زیو دەکەوێتە کار!

پەردەی زەمینو ئاسمان و کەنار هەڵدەدرێتەوە

پارچەی سەوز لەگەڵ سورو قاوەیی لەیەك دەدورێت،

دوای ژەم بوردەیی رەوەیەك منداڵ،

دێنە سەر تەپکەی شارای نەزانی پرۆڤەی یاری!

گرێی کراوەی گەردون بەدوو ڕو لەچەپڵەرێزدا

مۆسیقای دڵ بزوێنەریان بەسەرا لێدەدات!

مەڵۆکان لەدەشتاییا باوەش لەهیوای گوڵ دەنێن

پەردەی لادراو شەپۆلاوی خۆی شالاٌو پیٚدەدات

سەماش کۆشکی سپییە ئاوڕێژەکانی گرتووە!!

ئەو فریشتانەی لەسەر شانەوە فڕینە ناو تونێلی بێ تیشک

بۆ نایەنە خوار لەناو ئاهەنگی تازە جۆش هێنەر؟!

وا نهێنییەکە دەکەوێتە ناو شانۆی کۆتایی و دوایی،

کێ پرسیاری کردۆتە نامەی خوداوەند لەزەوی؟!

بابێت ببێتە کۆترێکی سپی

خوایە گیان..کەوتوینەتە ناو کێڵگەی ژەم بوردەی ژیانی کاتی!

فریشتەیەکی پەیامنێری نوێ ببێتە نوێنەر

ڤیستیڤاڵەکە لەئان و ساتی کۆتاییدایە،

کاتژمێری سفر بوکە بارانەی دوو جیهان دەکرێت!

فاکسە شیعرێك

بۆ شەهیدی نەمر (ئاسۆی دەلاك)

ئێرە کوێیە؟! ئەویٚ کویٚ بوو؟!

ئەم هێمایانە لەسڕینەوەی بوونەوە رەنگ کراون

فەزا شێوەی ساوای گۆڕستانی تۆفانێکە

زەمەن بوون و ناونیشانی ونکردووە؟

لەچی نەفخێکایە گەردوون ؟

دەست و پەنجە هەوری هەتاییان پێکهێناوە

ئێرەو ئەویٚ بانگەشەی گریەو گڕوگاڵە

موروی ئاوداری وێنەو روخسارو مۆرەغەیە

ئێرەو ئەویَ دەیان سەدەی چرکەییە

پانۆرامای فلمێکە سەدان هەوری تیا گڕاوە

ئەو ساتەیە بورکانەکان تەقینەوە

ئەستێرە رەشە رەمزی مەرگی ناکاتی گرتەوە..

***

هاتین هاتین ئێرەو ئەویَ ناونیشانی ئەوانە بوو

ئێستاو سبەی شقارتەیەکی ئەتۆمی بوون

درەخت بە رۆحەوە گەڵای دەگرت

بەدەم گەردەلولی زەمەنەوە پیت پیت هات و

لەجوگرافیای شارە هەنگی گەردونەوە

خوێن و عارەق و فرمێسك و تێکەڵاو بوون

بەشارای هەزارەها جەستەی سوور پۆش

ناوی یەکیتیان مۆر کرد

***

هاتین لەخەڵوزانی كەوتنە خوارەوەی ئەستێرەوە

بەسیبریای شەوەزەنگی زەمەنەوە كەوتینە رێ

ئێرەو ئەویێ زمانی دڵدارانی خۆڵەمێش بوو

ئێسك و پروسك بوون بە بێزمانی بوون و نەبوون

لەسەر تاشەبەرد و كانی و لوتكە بوون بەدەنگێك

مۆسیقای(كوردوستان) یان خستە لێدان

***

هاتین هاتین لەو زەمەنەی با رەمزی دڵداری بوو

فەزا بەبونی مەرگەوە عیشقی پەپولەی دەكێشا

هەزاران شەوو شەوێك بونە هێلكە

وێنەی بونیان بۆ رێی مەرگەسات رەنگ دەكرد

مەل و دڵدار بەشەپۆلی گەردەلولەوە کەوتنە سەر کۆج
خۆڵ و جەستە بون بەکافرۆشی گەردون
فەزا بە ئەتۆمی هەناسەوە تابلۆی مردنی دەکێشا

****

هاتین لەسەفەرێك ئەفسانەی بونمان شتەوە

سروشت بەتەناف تەرمی باوە ئاواڵە بوو

دەسرازەو گەلای مەرگ نیشانە بون
ئاسمانی بون بەخوێن چڕان شەفەقی گرت
رۆح دۆژە تونێلی بونی دەبڕی

لقو چڵی درەخت بەبانگەشە سەوز ببوون..

بەگەڵاوە دۆڵ و دەشت و کۆڵانی شاریان پڕدەکرد :

شۆڕشی نوێ بێشکەی کۆرپەڵەی رادەژەند !!

***

هاتین هاتین لەجێماوەو رەمزو نیشانەی بێ زمانی

تا زمانێك لەسڕینەوە وەربگرین

تەن و مادەو ئاماژەو بوون خۆڵەمێش بوون

ڕۆژو شەوو چرکە بە مەرگەسات گریَ دەدرا

خۆر لەسپێدەو ئاوابوونا تێکەڵ ببوو

زمانمان گەڵای سەوزی یەکێتی بوو

حەرف و وشەیش نیشتمانی کوردستان بوو

***

هاتین هاتین لەتونێلی هەزار شەوە

بۆ زمانێك لە خۆڵەمێشی ئەوو ئەوانەوە

لەجێماوەی هەموو سەراب و وێنەیەك

لەکوژاوەی هەموو هەناسەو جەستەیەك

گەردەلولی مێژووی بونمان لەتونێلەکانا بڕی

تا ڕۆمانی شیرە خۆرەی شیمیا باران لە چاپ بدەین

*****

هاتین..هاتین لە رۆژگاری قفڵە بونا..

زمەن بەگڕی رۆح ئەڵقە دەدراو!!

تیشکی ئەتۆم جەستەو زمانی دەپۆشی

هەتاو لەژێر هەوری مەرگەوە دەردەکەوت

وڵات پۆپەشمینی رۆحبارانی لەخۆ دەگرت

هەمو تەن و مادەو بونێك دەتوایەوە

رەگ و شوێنەوار و ناوو نیشان

روپۆی فەزا ببوە سنووری ناکاتە

چاو بەروانین کوێر دەبووەوەو

هەناسەیش لەژیانەوە دەکوژایەوە

دایک بەکۆرپە نامۆ بوو

کۆرپە بۆنی دایکی بە خەردەلەوە دەدیەوە

زمان لەبورکانی وشەی مەرگا بوو بەمێژوو

رەمزی ئەوان زەمەنی لە نازەمەنا نوسیەوە

*****

هاتین هاتین لەو رۆژگارە ئەفسونیەوە

بۆ خۆڵە پەتانێی گزنك

پیتی ناومان بە توێخە پیَ بەردی سەرە رێی مۆر دەکرد

ئێسك بە ژەنگی بزمارەوە ببووە بورجێکی ناوەختە

جەستە بە تیزابەوە یاقیق دەبوو

ژەنگە بزماری سەر ئێسك کوژاوەکانی نوسییەوە

هەزارەها تاشەبەردی رەنگە مێشك

ملوێنەها دەست و پەنجەو و مۆرەغە و چاو

بەئاپورای مەلی تراژیدیا زمانیان گرت:

رۆمانی بوون لەتاریکخانەی مەرگەوە بوو بە وێنە

بەدرەختی مۆرەغەوە گەلای گزنگ لەچاپ درا

وێنەی پۆلێك پێشمەرگەی سیبریا بون

***

هاتین هاتین لەدارستانی رۆحەوە زمانمان گرت

حەرف و وشە لەتوانەوەو مەرگەساتا نیشانە بوون
زمان لەمەرگەوە نوسرا:

زەریای وێنە روخساری بەر تەلێکسی شۆریەوە

ساتەوەختێکی ناوەختە زەمەنی گۆڕی بەتەلێکس

قەسابخانەی کارەبایی جەستەمی گرت

کەلەبچەکەم بوو بە مقەستی مێژوبڕ

زەریای روانینی کردەوە:

دەستم بەگۆچانەکەی مام جەلالەوە مۆمیا بوو..

بەبانگەشە هەموو گوێیەکی پڕ دەکرد:

تێکۆشەران بۆ رزگاری گیان بەخت کەن.

چاوم لێ بوو وێنەی تۆفانی وەك جاران دەگرتەوە

لەقەندیلەوە بریسکەی دا

بەرۆحی هەزارەهاوە موتوربە بوو

بەدەشت و کێوو سارایا تۆوچەن کرا

بوو بە هەزارەها داری سێوو سیدرەو زەیتون

***

فەزا لە هەورێکی ئەفسانەیی بوو بە چیا

بوو بەدەشتێك لە تۆوی روحی هەڵوەریو

پێشمەرگەی شاخ زمانی هەنگیان داهێنا

داستانی ئەلیازەو هۆمیرۆسیان دەنوسییەوە

پەتی سێدارەم پەلکە زێڕینەی زەمەنی گرت

گیانم بەقەندیلەوە مۆمیا بوو

رۆح و جەستە بەگڕی فڕۆکە دەسوتان

ئەوە جەستەی شەهیدێك بوو

ئەوەیش هۆمیرۆسێکە لەناو گۆڕەپانی شارا

میشکی بەزرێپۆشەوە رەنگ بووە

***

ئێرەو ئەوێ بوون بە مۆسیقای گەردوونی

رۆحم بووبە موتوربەی هاوارو دەنگ

روانین لەلوتکەی نەمرانەوە هەڵدەفڕی:

گوێم بەئێزگەی دەنگی کودستان سیواخ درا

هۆرەو بانگەشەی دواهەناسە فەزای پۆشی

جەللادەکان لە شەپۆلی گریەو ئەسرینا دەتوانەوە

پەتی سێدارەم بوو بە یاقیق و مرواری

لەگەڵ دوا ساتی جیڤارا رۆحم تەریبی مەرگ کرد

ئەوە غاندی و ماندێلا بوون سلاویان کرد

تابوتەکەم بە خۆرێکی ناوەختەوە رەنگاڵە بوو

ئاوێنەی مەرگ پیت پیت نوسی

ئا س ۆ ی دە لا ک

******

ئەو ساتە بوو مێژوو گێژاوێکی لە پشتە مێژووەوە هێنا

هەناسەی با هەوری یەکێتی رەنگاڵە کرد

فۆتۆی تێزابی سەرجەستەم هەڵدەکفاو

بوون بە زەریای تاریکخانەی سەدان فلمی گەردەلول

جامانەکەم پێشمەرگایەتی مۆرکردو

رەنگو روانین بو بە چیایەکی سەوز.....

لەناو فەزای رۆح چرانا

خوێنی مێژوو رەنگاڵە بوو

لە زێر تیزابی شۆرشدا توایەوەو

لەگەڵ سەدان جەستەی تەریوی رێبەندان

وەك کەفی رۆح شورای رۆحبارانیان سازاند

بۆ یەکیتی نیشتیمانی بون بە هەورو

لەقەندیل و جافایەتی و خاکی توانەوە رۆحا

لەتۆو بارانی شۆڕشەوە بون بە مۆمدان

مۆمدان بو بە گزنگێکی خۆکرد

بەرۆمانی وێنەییەوە جوگرافیای گرت

ئێرەو ئەویٚ بون بە تاریکخانەی وێنە

وێنەی من و هەزارەها گەڵای بەربای

لەگزنگی نەخشەی بونی نەتەوەیا شۆرییەوە

بەشێکی لەرۆژنامەی کوردستانی نویٚ پاشکۆی ئەدەب و هونەر ژمارە 7580 لە رۆژی پێنج شەمە 2018/5/26دا بلاوبۆتەوە

زمانی مەرگ

بەبێ پرسیار گەردەلولی ئەوێنی دوا گڵکۆم بۆهات!!
نەپرسی بۆ فەزا شینی خەنەبەندانی بۆ بەرهات؟!
دڵ قیامەی تۆفانێك بوو خۆڵ گیای نەمری دەپۆشی
فەزا شینی شیرپەنجەیی ئاوی مەرگۆڵەی دەنۆشی
بپرسم بۆ رەمزی زمان خۆڵەمێشی رۆحی بایە؟
حەرف و وشە لەشەختەیی تابلۆی هەرەسی خوێنایە
شەونمی عیشق داباری سێبەری مەرگ والآیە
دڵ بەبۆی شەو کرایەوە عیشقە سەرابی لەیلایە
چییە ئەم رازی دێجورە نامەی مەرگی لە بۆنایە؟
لەگوڵ هات و شەبێخونی خەرامی خۆری کۆتایە
دۆژەی دەرون بە بای بۆران تەونی رۆح چونی هێناوە
بەخشندەیی خودا بۆمن زمانێکی داهێناوە
چراخانی دۆژە سارا عیشقە مەرگی کۆرپەڵەیی
دڵی دۆژەی بەمن بەخشی زمانی دوای قیامەیی
هەورە بۆسۆی مەرگەساتێك تێکەڵ بورجی رێکەوتە هات
کۆرپە مەرگی نەفخی سووری دوا زمانی ناوەختە کات

نەپرسی لەم مەنجەنیقە بانگەشەیەك بوو بەگرکان
خەمی من ژانی دنیایە کۆرپەی مەرگی خستە گریان

لەرۆژنامەی کوردستانی نوێ/مرواریییەکانی شیعر
ژمارە/8454لە9/9/2021 بڵاوبۆتەوە.